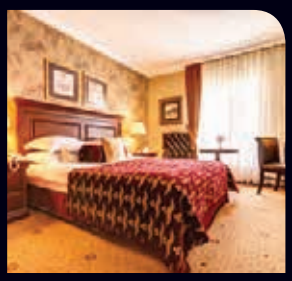
EKONOMİK
FORUM
Sayı: 264

TOBB demokrasiye SAHİP ÇIKTI

a touch of past for tomorrow

geçmişten geleceğe izler

www.gordionhotel.com

Büklüm Sokak No:59 Kavaklıdere / ANKARA - TURKEY
Tel : +90 312 427 80 80 pbx • Fax : +90 312 427 80 85

En iyiler için alternatif yoktur.

Sizin de tercihiniz en iyiler olsun.
C-Serisi, Mengerler Ankara'da.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Mengerler Ticaret Türk A.Ş. Ankara Şubesi - Ankara Motorlu Mercedes-Benz Türk A.Ş. Bayi
Uğur Mumcu Mahallesi Fatih Sultan Mehmet Bulvarı No:314, Yenimahalle Ankara, Telefon 0312 252 70 80 Faks 0312 252 70 90
Fatih Sultan Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:390/A-B (Koru Kavşağı), Ümitköy Ankara, Telefon 0312 227 84 44 Faks 0312 227 83 33

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı
YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Ender YORGANCILAR

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Eser SOYGÜDER YILDIZ
eser.yildiz@dunya.com
Telefon : (0212) 440 27 67

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Recep ŞEN,
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Eylem AKSÜNGER

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA,
Pınar SEZER YANIKGİL

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
100. Yıl Mahallesi 34204
Bağcılar/İSTANBUL
Telefon : (0212) 440 27 67

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM REZERVASYON
Mehtap YILDIRIM
Telefon : (0212) 440 28 39

BASKI
Gezegen Basım Ltd. Şti
www.gezegenbasim.com.tr
Tel: 0212 325 71 25

DAĞITIM
Tele Kurye Dağıtım ve
Kurye Hizmetleri AŞ
Merkez Mh. Kağıthane Cd.
No: 29/1 34407 Kağıthane
İSTANBUL-TÜRKİYE

YAYIN TÜRÜ
Süreli, her ayın 15'inde yayımlanır

Sayı: 264

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe, TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

12 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

16 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
30 Başbakan Yıldırım'a sorunlar anlatıldı, talepler iletildi

TOBB Uluslararası
36 "ABD ile serbest ticaret anlaşmasına önem veriyoruz"

Karikanomi
45 Aile Şirketi Anayasası

BOYA SANAYİİ, AR-GE VE İNOVASYONA ODAKLANDI

40 Ar-Ge ve inovasyona odaklanan boya ve hammaddeleri sanayii son 10 yılda büyük bir ivme yakaladı. Yaklaşık 900 ton üretim ve 2.5 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaşan sektör, geçen yıl ise küresel ölçekte yaşanan ekonomik durgunluktan etkilendi. Sektör temsilcileri bu durgunluktan çıkmak için adres olarak yeni pazarları önerirken, Ar-Ge ve inovasyona daha çok yatırım yapılması gerektiğini savunuyor.

AİLE ŞİRKETLERİNİN 2. KUŞAĞA GEÇİŞİNDE HANGİ YOL AVANTAJLI?

48 Mali danışmanlık şirketi KPMG'nin 42 ülkeyi kapsayan araştırmasına göre, aile şirketlerinin ikinci kuşaklara devrinde Türkiye, hibe yoluyla devirde daha yüksek vergi alan az sayıdaki ülke içinde yer alıyor. Bu uygulama 2. kuşağa devirleri geciktirebiliyor.

TOBB DEMOKRASİ İÇİN TEK VÜCUT OLDU

15 Temmuz Cuma gecesi yaşanan askeri kalkışmaya ilk sert tepki TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'ndan geldi. TOBB Başkanı, yayımladığı mesajda "Halkın iradesi ve demokrasi dışında hiçbir iradeyi tanımıyorum. Seçilmiş meşru hükümetin yanındayım. Gün demokrasiye sahip çıkma günüdür" açıklamasında bulunarak iş dünyasında öncü oldu. Başkan Hisarcıklıoğlu liderliğindeki TOBB Yönetimi darbe karşıtı ilk toplantıyı yaparak demokrasi çağrısında da bulundu.

İKV Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas Britanya'da yapılan referanduma kadar gelen süreci, sonrasını ve Türkiye'ye etkilerini araştırdı. Nas'a göre ilk defa 46 yıldır AB üyesi olan bir devlet, üyeliğin devamını tartışmaya açtı ve cin şişeden çıkmış oldu.

50 KÜTAHYA 'YOL HARİTASI'NI ÇIKARIYOR

TÜİK'in 2015 yılı İllerde Yaşam Endeksi verilerine göre Türkiye'nin en iyi 4. ili olan Kütahya, zengin yeraltı kaynakları, kültürel varlıkları, turizm alanları, doğası, bereketli toprakları ve ulaşımda merkezi konumu ile 'Marka Kent' olma yolunda emin adımlarla ilerliyor.

TÜRKİYE YOKSULLUKLA MÜCADELEDE SINIFTA KALDI

88 Türkiye, BM tarafından ortaya konulan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmada "kısmen başarılı" olurken, yoksullukla mücadelede ise sınıfta kaldı. Türkiye 'yoksullukla mücadele'de 187 ülke arasında 160'ıncı sırada yer aldı.

Haber
60 Şirketler e-dönüşüm işini ağırdan alıyor!

Araştırma
62 Gelişmişlik illerde nasıl farklılaşıyor?

TOBB İştirakler
66 KOBİ GSYO A.Ş.

Haber
72 Türk işadamları FED'le başa çıkabilecek güçte

Haber
82 En hızlı kredi büyümesi enerjide

Haber
92 Hayatımızı değiştiren inovasyonlar

TOBB ETÜ MED
96 Gelir kaynağı yaratacak

Ekonomi Tarihi
98 Anadolu'da madencilik

110 **Teknoloji**

112 **Sağlık**

123 **Göstergeler**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, Angola ile Güney Afrika arasında sıkışmış bir konumda bulunan Namibya'yı mercek altına alıyor.

104

GÖRÜŞ

Sachs, AB'den ayrılma kararı alan İngiltere'nin bu süreçte yaşayacağı zorlukları irdeliyor.

106

YÖNETİM

R. Bozkurt, "Yeni olanı anlamaya çalışmak enerji ister" başlıklı yazısında iş dünyası için tavsiyelerde bulunuyor.

108

115 Odalar ve Borsalardan haberler

- Dinar TSO'ya Romanya'dan kardeş oda
- Bafra OSB'nin isminde değişiklik yapıldı
- Çorlu TSO öncülüğünde 'yeterlilik sınavı'
- Milas TSO'nun kursu sayesinde girişimci oldular
- MEYBEM faaliyetleri Fethiye TSO tarafından yürütüldü
- Polatlı'da düzenlenen POLAGRİ 2016 Tarım Fuarı'na büyük ilgi
- Kütahya TSO kurumsallaşmaya hız verdi
- Antalya'da oda ve borsa başkanları bir araya geldi
- İzmir Oda ve Borsalarının zirvesi Selçuk'ta yapıldı
- Erzurum TSO'da "İmalat-Sanayi Sektörü İstişare Toplantısı"
- Sivas TSO hazırladığı kent raporunu sundu
- Malatya TSO'dan Vali Mustafa Toprak'a ziyaret

▲ DİNAR TİCARET VE SANAYİ ODASI

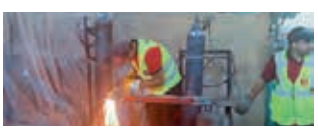
▲ FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ BAFRA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ POLATLI TİCARET ODASI

▲ ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ MİLAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ANTALYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

DEMOKRASİYİ VE HUKUK DEVLETİNİ GÜÇLENDİRMEK ZORUNDAYIZ

Darbeye karşı demokrasiyi ve hukuk devletini güçlendirmek zorundayız. Demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden biri olmadan öbürü de olamaz. Elbette darbeyle ilişkili olanlar tasfiye edilmeli, fakat yerlerine atamalar yapılırken tek ölçü "liyakat" olmalıdır. Atamalarda siyasi mülahazalar öne çıkarsa ileride yine benzer bir sorun yaşanabilir.

Türkiye Cumhuriyeti ve demokrasimiz 15 Temmuz gecesi hain ve cani bir saldırıya uğradı. Silahlı Kuvvetler bünyesindeki bir grup cuntacı darbe girişimi yaparak yönetime el koymak istedi. Darbe girişimi başarılı olsaydı sadece seçim sandığını değil, hukuku, ekonomiyi ve toplumsal huzuru da katledecekti. Belki de iç savaş yaşanacaktı. Dolayısıyla milletimiz ve Devletimiz tarihi bir facianın eşiğinden dönmüş oldu.

Doğrudan milli varlığımıza yönelik bu saldırı Türk milletinin kararlı direnişi ile püskürtüldü. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "Milletin Azim ve Kararlılığı" ifadesinin anlamı ve önemini görmüş olduk. Mehmet Akif'in dediği gibi, "Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez."

Darbeler her zaman büyük tahribatlara yol açmıştır. Ama 15 Temmuz cuntası çok daha büyük bir tahribatın açığa çıkmasa neden oldu. Tahribat sadece şehit edilen asker ve sivil vatandaşlarımızla sınırlı değil. Binaları bombalamaktan da ibaret değil. Başta ordu olmak üzere, yargı ve eğitim sistemindeki tahribatın büyüklüğü herkesi hayret ve dehşet içinde bıraktı.

Türkiye daha öncede darbeler yaşadı. Ama hiç birinde Meclis ve emniyet gibi kamu kurumlarının bombalanması veya silahsız insanlara ateş açılması gibi alçakça, canice saldırılar görmedi. Üstlerindeki üniformaların şerefinden bihaber olarak cinnet içinde millete saldıran bu bedhahlar, tarihimize kara bir leke olarak geçmişlerdir.

Terör örgütünün okul açmakla yetinmeyip, özellikle devlet içindeki planlı yapılanmasıyla emniyet, yargı ve orduda teşkilatlandığı ve siyasi eylemlere odaklandığı, nihayet bu darbe girişimi ile yönetimi meşru

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

ve demokratik olmayan bir şekilde ele geçirmek istediği görülmektedir. Dolayısıyla bu tür terörist eylemleri sonuna kadar soruşturmak ve kamuda benzer yapılanmalara izin vermemek devlet olmanın gereğidir.

Sevindirici olan gelişmeler de yaşandı. Önceki darbelerden farklı olarak, milletimiz demokrasiye ve sandığa sahip çıktı. Vatanperver emniyet güçlerimiz ile şerefli askerlerimiz cuntaya karşı cansiperane direndiler. Medyamız son derece sorumlu ve ilkeli bir faaliyet gösterdi. Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız kararlı ve cesur duruşları ile bu milli direnişe liderlik ettiler.

Muhalefet, medya ve halkın dayanışması sonucu söz konusu darbe girişimi başarısız oldu. Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "söz konusu vatansa gerisi teferruattır" sözünün anlam ve öneminin ne kadar gerçek olduğunu gördük.

Siyasi partilerimiz ve Meclisimiz tek vücut olup cuntacılara karşı durdular. Ana muhalefet CHP Lideri Kılıçdaroğlu'nun ve MHP Lideri Bahçeli'nin darbe girişiminin hemen başında seçilmiş meşru hükümetin yanında, darbenin karşısında olduklarını göstermeleri ve ertesi gün Meclis'teki konuşmaları ülkemizin geleceği ve milli bütünlüğümüz açısından son derece anlamlıdır.

Böylece tüm ülke hep birlikte bütün dünyaya bu tarz gayri meşru girişimlere karşı Türkiye'nin birliğini ve karşı duruşu gösterdik. İktidar ve muhalefet arasındaki bu olumlu diyalogun sürdürülmesi de pek çok sorunun aşılmasını kolaylaştıracak, toplumsal huzur ve istikrarın oluşmasını sağlayacaktır.

Türkiye demokrasinin önemini ve değerini bilmeli, kamunun kurumsal yapısının siyasi hesaplarla zedelenmesine izin vermemelidir. Anayasamızda ifade edildiği şekilde "Türkiye Cumhuriyeti Demokratik, Laik, Sosyal bir Hukuk Devletidir" maddesi titizlikle korunmalıdır.

Darbe girişiminin önlenmiş olması, söz konusu illegal yapılanmanın yol açtığı tahribatın çok daha vahim boyutlara ulaşmasını engelledi. Ama TSK bu süreçte ağır bir darbe aldı. Moral ve itibarı ciddi ölçüde zedelendi. Başta terörle mücadele olmak üzere özellikle güney sınırlarımızda verilen mücadelede zafiyet doğmaması için acil önlemlere ihtiyaç var. Tüm emniyet ve güvenlik teşkilatının moral motivasyonu ve kurumsal yapıları güçlendirilmeli, milletimizin göz bebeği olan silahlı kuvvetlerin saygınlığı ve onuru özenle korunmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'ne anayasal düzene, demokrasimize karşı yapılan bu saldırının sorumluları, failleri mutlaka bulunmalı ve yargılanmalıdır. Bunu yaparken yeni mağduriyetlere ve haksızlıklara yol açmamak için evrensel hukuk kuralları mutlaka korunmalıdır Böylece daha başka tehlikeli kutuplaşmalar ve düşmanlıklar oluşması önlenecektir.

Darbeye karşı demokrasiyi ve hukuk devletini güçlendirmek zorundayız. Demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden biri olmadan öbürü de olamaz. Elbette darbeyle ilişkili olanlar tasfiye edilmeli, fakat yerlerine atamalar yapılırken tek ölçü "liyakat" olmalıdır. Atamalarda siyasi mülahazalar öne çıkarsa ileride yine benzer bir sorun yaşanabilir.

İtidal içinde aklıselimle hareket edersek, bir büyük şer'den bazı hayır'lar çıkartabiliriz. Özellikle de hukuk devleti ve demokrasi kavramlarının önemini ve gerekliliğini daha iyi kavrayabiliriz.

Türk özel sektörü olarak "Mustafa Kemal Atatürk'ün, 'Hakimiyet kayıtsız, şartsız milletindir' sözünü hep aklımızda tutarak ülkemiz için durmadan çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz.

Tarihe geçen bu destansı demokrasi mücadelesinde verdiğimiz tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyorum.

Sanayide çarklar yeniden hareketlendi

TÜİK'in verilerine göre takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 5,6 arttı. Piyasada beklenti yüzde 3,6 artış olacağı yönündeydi. Yüzde 1 artması beklenen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 1,6 arttı. Arındırılmamış sanayi üretiminde mayısta bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7 artış hesaplandı. 2016 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi yüzde 0,1, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 0,3 arttı.

Borsa İstanbul en çok kazandıran 10. borsa

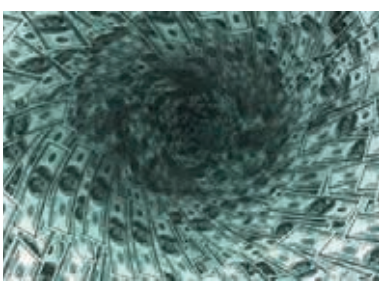
Borsa İstanbul 100 (BIST 100) endeksi, ocak-mayıs döneminde yatırımcısına yüzde 8,5 getiri sağlayarak, dünya genelinde en çok kazandıran 10. borsa oldu. Dünya Borsalar Federasyonu (WFE) verilerinden yapılan derlemeye göre, geçen yılı 71.726,99 puandan tamamlayan BIST 100 endeksi, 2016'nın mayıs ayında 77.803,41 puana yükselerek yılın ilk 5 ayında yüzde 8,5 getiri sağladı. Böylece Borsa İstanbul bu dönemde gösterdiği performans ile dünyada en çok getiri sağlayan 10. borsa olurken, önde gelen borsaları da geride bırakmış oldu.

Gümüş yatırımcısının yüzü üç yıl sonra güldü

Yatırımcısına üç yıllık süreçte yüzde 54 zarar ettiren gümüş, bu yılın ilk yarısında yüzde 35,2 değerlendi. Gümüş, bu yılın ilk yarısında fiyatında yaşanan yüzde 35,2'lik artışla yatırımcısına en fazla kazandıran emtia oldu. Böylece 2013-2015 dönemini kapsayan üç yıllık süreçte yüzde 54 zarar eden gümüş yatırımcılarının yüzü üç yıl aradan sonra güldü. Düşük küresel büyüme ve beraberinde gelen zayıf talep, arz piyasasındaki gelişmeler, jeopolitik faktörler ve güçlenen dolar gibi nedenler, son yıllarda emtia fiyatlarını baskı altında bırakırken, bu piyasada işlem yapan yatırımcılar yüzde 40'ın üzerinde zarar etmişti.

Cari açık mayısta 2.86 milyar dolar oldu

Cari işlemler dengesi mayıs ayında 2,86 milyar dolar açık verdi. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerine göre, cari işlemler açığı, mayısta geçen yılın aynı ayına göre 1 milyar 406 milyon dolar azalarak 2 milyar 863 milyon dolar olarak gerçekleşti. Piyasada beklenti 3 milyar dolar açık olacağı yönündeydi. 12 aylık cari işlemler açığı 27 milyar 249 milyon dolara geriledi. Açık Ocak-Mayıs döneminde ise 13.68 milyar dolar oldu. Aynı dönem yıllıklandırılmış cari denge 23.249 milyar dolar açık verdi. Nisanda cari işlemler açığı 2.96 milyar dolardan 2.97 milyar dolara revize edildi.

Yürüyelim arkadaşlar

Yanınızda Akbank var

KOBİ'ler ihracat yapıyor, Türkiye kazanıyor.
Akbank, ülkenin dört bir yanında ihracatla büyümek isteyen herkese sonuna kadar destek oluyor. Haydi, yürüyelim arkadaşlar!

444 23 23

AKBANK

sizin için

Perakende satış hacmi azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), bu yılın mayıs ayına ilişkin perakende satış hacim endeksine göre perakende satış hacmi yüzde 0,9 azaldı. Gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 0,3, otomotiv yakıtı hariç gıda dışı satışları yüzde 0,2 azaldı, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 0,3 arttı. Gıda dışı sektörlerin bir önceki aya göre değişimi incelendiğinde bilgisayar, kitap ve iletişim aygıtları satışları yüzde 1, elektrikli eşya ve mobilya satışları yüzde 5,2, tekstil, giyim ve ayakkabı satışları yüzde 0,5, posta veya internet üzerinden satışlar yüzde 3,5 azalırken, tıbbi ürünler ve kozmetik satışları yüzde 1,2 artış gösterdi.

Kurulan şirket sayısı yüzde 6 düştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB), haziran ayına ilişkin kurulan-kapanan şirket istatistiklerine göre haziranda kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,69 azalarak 5 bin 486 oldu. Kapanan şirket sayısı ise yüzde 7,75 gerileyerek 786'ya düştü. Aylık bazda ise kurulan şirket sayısı yüzde 2,56, kapanan şirket sayısı da yüzde 55,64 arttı. Bu yılın ocak-haziran döneminde kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,82 artarak 35 bin 90'dan 36 bin 782'ye yükseldi, kapanan şirket sayısı yüzde 20,91 azalarak 6 bin 716'dan 5 bin 312'ye düştü.

IMF: Alınan önlemler piyasayı sakinleştirdi

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde, Türkiye'de yaşanan darbe girişimi sonrası Merkez Bankası ve diğer kurumlar tarafından alınan hızlı önlemlerin finans piyasalarının sakinleşmesini sağladığını söyledi. Bloomberg televizyonuna konuşan Lagarde, "Haftasonu hepimizi alarmdaydık, durumu izliyor ve doğru önlemleri alıp almayacaklarını merak ediyorduk" dedi. Lagarde, darbe girişimi sonrası Merkez Bankası ve finans kurumlarının "bankaların düzgün çalışması ve likidite erişiminin devam edebilmesi için hepsinin çok güçlü ve organize bir tepki verdiğini" söyledi.

Kısa vadeli dış borç stoku arttı

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (TCMB) mayıs ayına ilişkin kısa vadeli dış borç istatistiklerini göre kısa vadeli dış borç stoku, mayıs ayında geçen yıl sonuna göre yüzde 5,5 artışla 108,1 milyar dolara çıktı. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku yüzde 5,4 artarak 68,5 milyar dolara, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku da yüzde 5,9 artarak 39,5 milyar dolara çıktı. Bankaların yurtdışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2015 yıl sonuna göre yüzde 14,5 azalışla 19,4 milyar dolar, yurtdışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı yüzde 5,1 artarak 16 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Nakit akışını kolayca, güvenle yönetmek için:

Finans Yıldızı

İşletmenizde Finans Yıldızı kullanın,
bankacılık işlemlerinizi tek ekrandan kolayca yönetin.
EFT/Havale, Doğrudan Borçlandırma Sistemi,
Sürekli Çek Modülü, çek tahsilatları, fatura ödeme ve
daha birçok işlemi bir tuşla gerçekleştirin.

BÜYÜK KOLAYLIK
SÜREKLİ ÇEK MODÜLÜ

FİNANS YILDIZI

FINANSBANK
herkese finansçı lazım
finansyildizi.com.tr 0850 250 67 50

ABD'den bir iyi, iki kötü veri

Dünyanın en büyük ekonomisi ABD'de perakende satışlar yüzde 0.6, TÜFE yüzde 0.2 arttı, New York Fed ise 0.6 değerini aldı. ABD'de perakende satışlar haziran ayında otomobil başta olmak üzere çeşitli ürün tüketiminde yükselişe paralel olarak bir yüzde 0.6 ile beklentilerin üzerinde arttı. Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) geçtiğimiz ay bir önceki aya kıyasla yüzde 0.2 ile beklentilerin altında bir artış kaydetti. ABD Çalışma Bakanlığı verilerine göre gıda ve enerji fiyatlarının yansıtılmadığı çekirdek enflasyon ise haziranda bir önceki aya göre 0.2 ile beklentilere paralel açıklandı. ABD'nin New York eyaleti imalat sanayi endeksi Temmuz'da 0.6 değer alarak beklentilerin altında gerçekleşti.

Doların hakimiyeti ilk yarıda sarsıldı

İlk yarıda birçok gelişmiş ve gelişmekte olan para biriminin dolar karşısında değer kazanması, doların geçen yıllardaki güçlü hakimiyetinin sarsıldığını ortaya koydu. Geçen 2 yıllık sürede yüzde 9 yükselen dolar endeksi, bu yılın ilk yarısında yüzde 2,5 değer kaybetti. Yılın ilk ayında 99,829 seviyelerini göre endeks, mayısta 91,919'a kadar gerilerken, ilk yarıyı da 96,1 seviyelerinden tamamladı. Bu süreçten en fazla nasiplenen de gelişmekte olan ülke para birimleri oldu. Bu yılın ocak-haziran döneminde Brezilya Reali başta olmak üzere, Rus Rublesi, Güney Afrika Randı, Endonezya Rupisi ve Türk Lirası dolar karşısında yüzde 1 ila yüzde 20 arasında prim yaptı.

Citigroup ve Wells Fargo'nun net kârları azaldı

ABD'li uluslararası yatırım bankacılığı ve finansal hizmet şirketlerinden Citigroup ve Wells Fargo, bu yılki ikinci çeyrek net kâr ve gelirlerini açıkladı. Citigroup'tan yapılan açıklamada, 2016'nın ikinci çeyreğindeki gelirin, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,8 düşüş göstererek 17,5 milyar dolar olduğu belirtildi. Şirket, 2015'in ikinci çeyreğinde 19,2 milyar dolar gelir elde etmişti. ABD'nin bir diğer yatırım bankacılığı ve finansal hizmet şirketlerinden Wells Fargo da, bu yılın ikinci çeyreğinde net kârında düşüş, ancak gelirlerinde yükseliş kaydettiğini duyurdu. Wells Fargo'dan yapılan açıklamada, bu yılın ikinci çeyreğindeki gelirin, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,2 artış göstererek 22,2 milyar dolar olduğu belirtildi.

Moody's İngiltere'nin büyüme tahminini düşürdü

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, İngiltere büyüme tahminini bu yıl için 0,3 puan azaltarak yüzde 1,8'den yüzde 1,5'e revize etti. Moody's'den yapılan açıklamada, İngiltere'de seçmenlerin ülkenin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasına ilişkin karar vermesinin, ekonomik büyümeyi frenleyecek güven şokuyla sonuçlanmasının muhtemel olduğu belirtildi. Bu nedenle İngiltere ve Euro Bölgesi için 2016 ve 2017 yılları büyüme tahminlerinin düşürüldüğü aktarılan açıklamada "Avrupa ortak pazarı dışındaki İngiltere'nin geleceğine yönelik belirsizliğin, ülkedeki tüketici harcamaları ve iş yatırımlarına zarar vermesi muhtemel. Bununla birlikte AB büyümesindeki direkt etki ise daha az önemli olacak" denildi.

HERKES İÇİN

AİLELER **ANNELER** BABALAR **ÖĞRENCİLER** GENÇLER **ÇİFTÇİLER** DOKTORLAR
ÖĞRETMENLER ECZACILAR **İŞÇİLER** YÖNETİCİLER **ASKERLER** YAZARLAR
TURİZMCİLER KOBİ'LER **ARKEOLOGLAR** GİRİŞİMCİLER SPORCULAR
MÜHENDİSLER REKLAMCILAR **TAKSİCİLER** ÇİNİCİLER **AMBALAJCILAR**
OKUTMANLAR **SOSYAL HİZMET UZMANLARI** MOBİLYACILAR **JİMNASTİKÇİLER**
ŞOFÖRLER **REHBERLER** SİGORTACILAR **BERBERLER** MANAVLAR
SEKRETERLER EMLAKÇILAR **STİLİSTLER** PİLOTLAR **ÇEVİRMENLER** MEMURLAR
NAKLİYECİLER DEMİRCİLER **KURUYEMİŞÇİLER** NALBURLAR **ANALİSTLER**
DİYETİSYENLER **OPERATÖRLER** FUTBOLCULAR **ESKİCİLER** FIRINCILAR
BOYACILAR ASİSTANLAR **DONDURMACILAR** AŞÇILAR **KASAPLAR** MODELLER
BAKKALLAR MODACILAR **BİLİM ADAMLARI** YÜZÜCÜLER **GURMELER**
ESKİCİLER **SES TEKNİSYENLERİ** SANAYİCİLER **GAZETECİLER** RESSAMLAR
IŞIKÇILAR HEMŞİRELER **TAHSİLDARLAR** KAPTANLAR **MUHTARLAR** BESİCİLER
POLİTİKACILAR KUAFÖRLER **PANSİYONCULAR** DANSÇILAR **BENZİNCİLER**
MAKİNİSTLER **KOSTÜMCÜLER** SAĞLIKÇILAR **MİMARLAR** HIRDAVATÇILAR
CANKURTARANLAR AYAKKABI TAMİRCİLERİ **KİMYAGERLER** AVUKATLAR
TABELACILAR DEKORATÖRLER **HARİTACILAR** ESTETİSYENLER **ÇİÇEKÇİLER**
KÖŞE YAZARLARI **BORSACILAR** EV HANIMLARI **REKLAMCILAR** MÜZİSYENLER
İNŞAATÇILAR YARGIÇLAR **METİN YAZARLARI** CERRAHLAR **YAYINCILAR**
TEKNİKERLER **KAYNAKÇILAR** TAMİRCİLER **İŞLETMECİLER** PSİKOLOGLAR
LOSTRACILAR ELEKTRİKÇİLER **BİLİŞİM UZMANLARI** EV HANIMLARI **GRAFİK**
TASARIMCILAR MANİFATURACILAR **BAHARATÇILAR** KOREOGRAFLAR
TEKSTİLCİLER MADENCİLER **POLİSLER** TESİSATÇILAR **HOSTESLER**
VEZNEDARLAR **İPLİKÇİLER** KASİYERLER **KEBAPÇILAR** SARRAFLAR
PAZARLAMACILAR KIRTASİYECİLER **ARAŞTIRMACILAR** FOTOĞRAFÇILAR
KURYELER DOĞRAMACILAR **SENARİSTLER** DALGIÇLAR **MUHASEBECİLER**
BÜROKRATLAR **BALIKÇILAR** SANATÇILAR **NOTERLER** DANIŞMANLAR
ÇOBANLAR USTALAR **EKSPERLER** MÜFETTİŞLER **MUHABİRLER** OYUNCULAR
MATBAACILAR TORNACILAR **ÇANTACILAR** KAPICILAR **MÜBAŞİRLER**
KAMERAMANLAR **KÖMÜRCÜLER** MÜFTÜLER **OYUNCAKÇILAR** SPİKERLER
KABZIMALLAR MÜTEAHHİTLER **SOSYOLOGLAR** SİMİTÇİLER **SUCULAR**
CAMCILAR **KARİKATÜRİSTLER** GALERİCİLER **TESVİYECİLER** ARŞİVCİLER
ELEŞTİRMENLER BANKACILAR **ŞAİRLER** PAZARCILAR **HAKEMLER**
BAKICILAR **KÜTÜPHANECİLER** TATLICILAR **SAATÇİLER** OVERLOKÇULAR
MÜŞAVİRLER DEFTERDARLAR **SAHAFLAR** TEZGAHTARLAR **ANİMATÖRLER**
EDİTÖRLER **BİLGİSAYARCILAR** TEMİZLİKÇİLER **BAHÇIVANLAR**
ÇİLİNGİRLER **KOMEDYENLER** BULAŞIKÇILAR **ANTRENÖRLER**
POSTACILAR **İTFAİYECİLER** İŞLETMECİLER **ZABITALAR** EMEKLİLER İÇİN

BİR BANKADAN DAHA FAZLASI

Ziraat Bankası

Avrupa otomobil pazarı yüzde 9 büyüdü

AB (28) ve EFTA ülkeleri toplamında otomobil pazarı yılın ilk 6 ayında 2015'in aynı dönemine göre yüzde 9,1 artarak 8 milyon 90 bin 870 adede ulaştı. Geçen yılın aynı döneminde ise 7 milyon 416 bin 154 adet satış gerçekleşmişti. Söz konusu dönemde geçen yıla göre yüzde 3,6 ile Hollanda'da ve yüzde 2,3 ile İsviçre'de düşüş yaşandı. Ocak-haziran aylarında 2015 yılının aynı dönemine göre satışlarını en çok artıran ilk üç pazar ise yüzde 38,1 ile İzlanda, yüzde 28,9 ile Letonya ve yüzde 25 ile Litvanya oldu. Ocak-haziran döneminde Türkiye, yüzde 3,2 artışla Avrupa otomobil satışları sıralamasında 6'ncı oldu.

Euro Bölgesi'nde enflasyon beklentilere paralel

Euro Bölgesi'nde enflasyon yüzde 0.1 artış kaydetti. Euro Bölgesi'nde tüketici fiyatları nihai veriye göre haziranda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0.1 yükselerek beklentilere paralel gerçekleşti. Avrupa Birliği (AB) istatistik ofisi Eurostat'ın verilerine göre, Euro Bölgesi'nde tüketici fiyatları bir önceki aya kıyasla yüzde 0.2 yükselerek yine ekonomistlerin beklentileri doğrultusunda geldi. Gıda ve enerji fiyatlarını içermeyen çekirdek enflasyon yıllık bazda yüzde 0.8 ile ekonomistlerin yüzde 0.9'luk beklentilerinin altında kalırken, aylık bazda da yatay kalarak beklentilere paralel açıklandı.

Fas'tan Afrika Birliği'ne dönme kararı

Fas Kralı 6. Muhammed, Çad Devlet Başkanı ve Deby'e gönderdiği mesajda Afrika Birliği üyeliğine tekrar döneceklerini bildirdi. Fas Resmi Haber Ajansı'nın (MAP) haberine göre, Fas Kralı 6. Muhammed'in, Fas Parlementosu Temsilciler Meclisi Başkanı Raşid el-Talibi el-Alami ile Deby'e gönderdiği mesajın teslim edildiği belirtildi. 27. Afrika Birliği Zirvesi için Ruanda'nın başkenti Kigali'de sunulan mesajda, "Afrika Birliği'ne dönmek bizim için zor bir karar olsa da, Fas bu tarihi karar ile tüm bölünmelerin üstesinden gelmek için birlik içerisinde çalışmaya devam edecektir" ifadeleri kullanıldı.

Petrol üreticileri toparlanmaya başladı

ABD Enerji Enformasyon İdaresi, Amerikalı petrol üretici şirketlerin kendilerini finanse edebilecek seviyeye yaklaştığını bildirdi. ABD Enerji Enformasyon İdaresi'nin (EIA) toplam 39 şirketi incelediği araştırmada, ABD'li petrol şirketlerinin nakit akışlarıyla sermaye yatırımları arasında denge kurarak kendi kendilerini finanse etmeye yaklaştığı belirtildi. Petrol firmalarının harcamalarını azaltması ve küresel piyasada ham petrol fiyatlarının yükselmesi sayesinde söz konusu firmaların yatırım için dış kaynak bulma ihtiyacının azaldığının ifade edildiği araştırmada, bu durumun gelecek aylarda şirketler üzerindeki finansal zorlanmayı azaltacağı vurgulandı.

İş Bankası'ndan

DIŞ TİCARETE DESTEK

İş Bankası olarak kurduğumuz yaygın muhabir ağı ve geniş bir yelpazede sunduğumuz ürünlerle, dış ticarete destek olmaya devam ediyoruz.

- BPO (Bank Payment Obligation – Banka Ödeme Yükümlülüğü)
- İhtiyacınıza uygun kur korumalı döviz kredisi, spot döviz kredisi ve diğer ihracat kredileri
- Kur ve faizdeki dalgalanmalardan koruyan türev ürünler ve çok daha fazlası için sizleri şubelerimize bekliyoruz.

isbank.com.tr | 0850 724 0 724 | Şubelerimiz

Aldanma insanların samimiyetine
menfaatleri gelir her şeyden önce.
Vaad etmeseydi Allah cenneti,
O'na bile etmezlerdi secde.

MEHMET AKİF ERSOY
1873-1936

Büyük hedefler
sağlam destek ister.
Kurulduğumuz günden beri büyük hayaller kuran,
büyük başarıların peşinden koşan, Türkiye için çalışan
esnafın, KOBİ'nin, sanayicinin en büyük destekçisiyiz.
Tam 78 yıldır Üreten Türkiye'nin Bankası olmaktan
gurur duyuyoruz.
HALKBANK
Üreten Türkiye'nin Bankası
halkbank.com.tr

TOBB TEK VÜCUT OLDU DEMOKRASİYE SAHİP ÇIKTI!

15 Temmuz Cuma gecesi yaşanan askeri kalkışmaya ilk sert tepki TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'ndan geldi. TOBB Başkanı, yayımladığı mesajda "Halkın iradesi ve demokrasi dışında hiçbir iradeyi tanımıyorum. Seçilmiş meşru hükümetin yanındayım. Gün demokrasiye sahip çıkma günüdür" açıklamasında bulunarak iş dünyasında öncü oldu.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi

Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde TOBB Yönetimi işçi işveren birlikteliği ile darbe karşıtı ilk toplantıyı yaparak demokrasi çağrısında da bulundu. TOBB'un demokrasiden yana çalışmaları bununla da kalmadı ve Hisarcıklıoğlu ile Türkiye'nin 81 il, 160 ilçesindeki oda ve borsalar, eş zamanlı düzenledikleri ortak basın toplantısı ile darbe girişimine sert tepki verdi.

Türkiye 15 Temmuz Cuma gecesi, demokrasiye yakışmayan görüntülere sahne olurken, Türk iş dünyasının en önemli temsilcisi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde askeri kalkışmaya sert tepki vererek birlik ve beraberlik örneği sergiledi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, olağanüstü gecede darbe teşebbüsüne iş dünyasından ilk tepki veren isim oldu. TOBB Başkanı yayımladığı mesajda, "Halkın iradesi ve demokrasi dışında hiçbir iradeyi tanımıyorum. Darbe asla kabul edilemez. Seçilmiş meşru Hükümetin yanındayım. Gün demokrasiye sahip çıkma günüdür" dedi.

"Devletimizin ve milletimizin yanındayız"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, yaşananlarla ilgili bir sonraki açıklamasında ise şu ifadelere yer verdi: "Ülkemize ve milletimize karşı girişilen bu darbe girişimini tanımıyoruz! Milletimizin iradesine ve demokrasimize vurulmuş bu hançeri kabul etmiyoruz. Halkın iradesiyle seçilmiş meşru hükümete karşı girişilen bu kanunsuz kalkışmanın karşısındayız. Türk milleti olarak her türlü darbe girişiminin karşısında olmalı, demokrasimizi savunmalıyız. Türk iş dünyası olarak devletimizin ve milletimizin yanındayız. Demokrasiden yanayız."

İşçi ve işveren birlik oldu

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun demokrasiden yana tavrı ve hükümete verdiği destek iş dünyasında da arka arkaya mesajların gelmesine neden oldu. Askeri kalkışma kısa sürede kontrol altına alınırken, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Hisarcıklıoğlu öncülüğünde bir basın açıklaması yapıldı. İlk açıklamaya işveren ve işçi kesimini temsil eden sivil toplum kuruluşlarının başkan ve temsilcileri katıldı.

"En ağır şekilde cezalandırılmalı"

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) binasında yapılan toplantıda darbe girişimi kınandı. Burada bir açıklama yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Artık bir daha milli iradeyi, demokrasiyi kesintiye uğratmaya teşebbüs dahi edilemeyeceği bir dönemin başlamasını istiyoruz. Türkiye'nin çağlar öncesindeki bir Türkiye olmasını istemiyoruz. Milletimize, göstermiş olduğu dayanışmadan dolayı teşekkür ediyoruz. Darbe teşebbüsünde bulunan bu vatan hainlerinin en ağır şekilde ceza alacaklarını umuyorum" dedi.

TBMM'ye destek ziyareti

Bu arada Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği askeri kalkışmada zarar gören TBMM'yi de ziyaret ederek destek verdi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, AB KİK üyeleri ile Genel Kurul oturumunu izledi ve siyasi partilere başsağlığı dileklerini iletti. TOBB, Memur-Sen, Türk-İş, Hak-İş, TİSK, TESK ve TZOB heyeti, AK Parti Grubu'nu ziyaret etti. Heyet, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile de bir görüşme gerçekleştirdi.

81 il 160 ilçede ortak toplantı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin demokrasiden yana çalışmaları bununla da kalmadı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Türkiye'nin 81 il, 160 ilçesindeki oda ve borsalar, eş zamanlı düzenledikleri ortak basın toplantısı ile darbe girişimine sert tepki verdi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Ankara ve ilçelerindeki oda ve borsa yönetimleriyle birlikte ortak açıklamayı okurken, 365 oda ve borsa da kendi illerinde eş zamanlı olarak aynı tepkiyi ortaya koydu.

TOBB İkiz Kuleler'de düzenlenen basın toplantısında 81 il 160 ilçeyi temsilen Trabzon, Diyarbakır, Antalya ve Denizli ile canlı bağlantı kuruldu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun konuşmasının ardından canlı yayınla Ankara'ya bağlanan il ve ilçelerinin oda ve borsa başkanları ile yönetim kurulu üyeleri kendi illerinin darbe teşebbüsüne karşı tepkilerini dile getirdi.

TOBB, 365 ODA VE BORSA DARBE GİRİŞİMİNE KARŞI ORTAK AÇIKLAMA YAPTI:

"BİRLİK VE BERABERLİK KAZANDI ŞİMDİ DAHA ÇOK ÇALIŞMA ZAMANI"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Türkiye'nin 81 il, 160 ilçesindeki Oda ve Borsa, eş zamanlı düzenledikleri ortak basın toplantısı ile askeri kalkışmaya sert tepki gösterirken, "İş dünyası olarak daha fazla çalışma, üretme, istihdam sağlama zamanı diyoruz" mesajı verdi.

Türkiye Odalar ve Borsalar (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Türkiye'nin 81 il, 160 ilçesindeki Oda ve Borsalar, eş zamanlı düzenledikleri ortak basın toplantısı ile askeri kalkışmaya sert tepki verdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Ankara ve ilçelerindeki Oda ve Borsa yönetimleriyle birlikte ortak açıklamayı okurken, 365 Oda ve Borsa da kendi illerinde eş zamanlı olarak aynı tepkiyi ortaya koydular.

Darbe girişimi haberleri ortaya çıktığı gece, Türk iş dünyası olarak tepkilerini ilk anda gösterdiklerini kaydeden Hisarcıklıoğlu, "Bu hain kalkışmanın başarısızlığa uğraması, Türk milletinin birlikte duruşu, kararlı tutumu ve demokrasiye sahip çıkma iradesiyle mümkün olmuştur" ifadesini kullandı.

Ortak açıklamanın tam metni şöyle:

"Demokrasi vazgeçilmezimiz, milli irade gücümüz, kardeşliğimiz geleceğimiz. Türkiye'de özel sektörün tamamını temsil eden TOBB ve 365 Oda-Borsa olarak 81 İl'de, bu ortak açıklamayı aynı anda yapıyoruz. 15 Temmuz gecesi milletimiz ve milli kurumlarımız, demokrasimize kasteden alçakça bir saldırıyı önlemiştir. Halkımız sandığa ve demokrasiye sahip çıkmıştır.

Darbe girişimi haberleri ortaya çıktığı gece, Birliğimiz ve Oda-Borsa camiası olarak tepkimizi ilk anda ortaya koyduk. Bu hain kalkışmanın başarısızlığa uğraması, Türk milletinin birlikte duruşu, kararlı tutumu ve demokrasiye sahip çıkma iradesiyle mümkün olmuştur.

Ülkemizin bütün kurumlarının, siyasi partilerimizin, sivil toplumun, basın kuruluşlarımızın, demokrasiyi sahiplenmiş olmasından herkes büyük bir mutluluk duymalıdır.

Demokrasi düşmanlarına karşı iktidarı ve muhalefetiyle siyasi partilerimizin ve siyasetçilerimizin gösterdiği birlik, beraberlik ve kararlı duruş, en büyük takdiri hak etmektedir. Başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Meclis Başkanımız, Başbakanımız ve Meclisteki tüm siyasi partilerimizi, cunta heveslileri karşısındaki dik duruşlarından dolayı yürekten kutluyoruz. Gözü dönmüş darbecilerin saldırılarına büyük bir sebatla direnen, böylece Gazi unvanını bir kez daha hatırlatan Meclisimizle gurur duyuyoruz.

Bu darbe girişimi karşısında direnen, tavır sergileyen herkese, başta kahraman emniyet görevlilerimize ve TSK'nın şerefli mensuplarına, gönül dolusu teşekkür ediyoruz. Onlara minnettarız. Ama en çok, darbecilerin silahları karşısında kahramanca direnen milletimizin azim ve cesaretiyle kıvanç duyuyoruz.

Bizler, gücünü sandıktan, yetkiyi milletten almayan bir idare istemiyoruz. Ülkemiz için demokrasi dışında bir seçenek de görmüyoruz.

Ordu içinde örgütlenmiş bu terörist çetenin tamamen ortaya çıkartılmasını ve adalet önünde hesap vermesini bekliyoruz. Hayatını kaybeden kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabırlar, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Milletimiz onları daima minnetle ve rahmetle anacaktır. Allah'a şükür milletimizin sağduyusu, feraseti, cesareti ve Allah'ın yardımıyla bu belayı, bu fitneyi durdurduk.

"Artık çok daha güçlü olmalıyız"

Bu şerden, hem demokrasimizi, hem de birlik ve beraberliğimizi güçlendirerek çıktık. Hepimiz demokrasi konusunda toplumda sağlanan bu büyük mutabakatın değerini bilmeliyiz. Şimdi çok daha güçlü olmak, birbirimize daha fazla sarılmak, birbirimizi daha fazla sevmek zorundayız. Çünkü bizi biz yapan, bizi ayakta tutan, bizi millet yapan unsur budur. Ülkemizi kaosa sürüklemek iste-

yenlerin tuzağına düşmeyeceğiz. İş dünyası olarak daha fazla çalışma, üretme, istihdam sağlama zamanı diyoruz.

Geçmişte olduğu gibi, bugün de, yarın da TOBB ve 365 Oda-Borsa olarak demokrasiden, milletimizden, devletimizden yana olmaya devam edeceğiz. Ülkemizin birliğine, kardeşliğimize ve demokrasimize karşı olanların da karşısına dikileceğiz. Özel sektör olarak, ülkemiz ve milletimiz için daha büyük bir azimle çalışacak ve Türkiye'yi büyük hedeflerine taşıyacağız. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Hâkimiyet Kayıtsız Şartsız Milletindir" sözünü hep aklımızda tutarak; ülkemiz için durmadan çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz. Yeter ki birlik ve beraberliğimizin kıymetini aklımızdan çıkarmayarak omuz omuza verelim. Yeter ki birbirimizi sevelim, birbirimize inanıp, güvenelim. Bu vesileyle halkın iradesi dışında hiçbir iradeyi tanımayacağımızı, demokrasiden vazgeçmeyeceğimizi ve darbe girişimlerini kabul etmeyeceğimizi bir defa daha vurguluyoruz. Devletimiz ve ülkemiz var oldukça biz de varız. Demokrasi varsa hepimiz varız. Allah, ülkemize ve milletimize bir daha böyle acılar yaşatmazsın. Kamuoyuna saygıyla duyururuz."

Trabzon, Diyarbakır, Antalya ve Denizli'den canlı yayın

TOBB İkiz Kuleler'de düzenlenen basın toplantısında 81 il 160 ilçeyi temsilen Trabzon, Diyarbakır, Antalya ve Denizli ile canlı bağlantı kuruldu. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun konuşmasının ardından canlı yayınla Ankara'ya bağlanan il ve ilçelerinin oda ve borsa başkanları ile yönetim kurulu üyeleri kendi illerinin darbe teşebbüsüne karşı tepkilerini dile getirdiler.

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'ndan yapılan açıklamada darbeye karşı dimdik durmaya devam edecekleri belirtilirken, Diyarbakır Ticaret Borsası da demokrasiye sonuna kadar sahip çıkacaklarını vurguladı.

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası da Silahlı Kuvvetlerin itibarını da göz önünde bulundurarak darbe girişimine tepki gösterdiklerini, millet iradesinin önüne kimsenin geçemeyeceğini açıkladı.

Denizli Ticaret Odası ise milletin iradesine, demokrasiye, özgürlüklere sahip çıktıklarının altını çizdi. 365 Oda ve Borsa "Türkiye'de darbe girişimine ilk tepkiyi veren ve bizleri de cesaretlendiren TOBB Başkanımız Hisarcıklıoğlu'na da ayrıca teşekkür ediyoruz" açıklamalarını yaptılar.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINDAN ORTAK TEPKİ:

VATANDAŞ VE DEVLET EN GÜZEL CEVABI VERDİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türk-İş, Hak-İş, TESK, Memur-Sen ile TİSK başkan ve temsilcileri düzenledikleri ortak basın toplantısıyla darbe girişimini kınadı.

İşveren ve işçi kesimini temsil eden sivil toplum kuruluşlarının başkan ve temsilcileri, darbe girişimine düzenledikleri ortak basın toplantısıyla tepki gösterdi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) binasındaki toplantıda, darbe girişimini kınamak üzere bir araya geldiklerini söyledi.

Türk halkını, demokrasi ve millet iradesine gösterdikleri bağlılıktan dolayı kutlayan Hisarcıklıoğlu, "Artık bir daha milli iradeyi, demokrasiyi kesintiye uğratmaya teşebbüs dahi edilemeyeceği bir dönemin başlamasını istiyoruz. Türkiye'nin çağlar öncesindeki bir Türkiye olmasını istemiyoruz. Milletimize, göstermiş olduğu dayanışmadan dolayı teşekkür ediyoruz. Darbe teşebbüsünde bulunan bu vatan hainlerinin en ağır şekilde ceza alacaklarını umuyorum" dedi.

"Sonuna kadar karşıyız"

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay da konfederasyon olarak darbe girişiminin sonuna kadar karşısında olduklarını dile getirdi.

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken ise vatandaşların darbecilere en güzel cevabı verdiğini ifade etti.

Hak-İş Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Şahin, geçmişteki gibi bugün ve gelecekte de darbelere karşı olacaklarına işaret ederken, Memur-Sen Genel Başkanı Ali Yalçın Türk demokrasisinin bugün itibarıyla seviye atladığını söyledi.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Danışmanı Cengiz Delibaş da Türkiye Cumhuriyeti'nin en temel ilkesi olan demokrasi ve milli iradeye yapılan "isyan" girişimine ülkenin bütün kurumları ve milletin en güzel cevabı verdiğini dile getirdi.

TBMM'YE DESTEK ZİYARETİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, AB KİK üyeleri ile birlikte askeri kalkışma sonrası TBMM'yi ziyaret ederek, Genel Kurul oturumunu izledi ve siyasi partilere geçmiş olsun dileklerini iletti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Memur-Sen, Türk-İş, Hak-İş, TİSK, TESK ve TZOB heyeti, AK Parti Grubu'nu ziyaret etti.

Kabulde konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu, sivil toplum örgütlerini tebrik ve takdir ederek konuşmasına başladı. 21. yüzyılda son 20 saatte hiç görmedikleri bir tabloyla karşı karşıya kaldıklarını vurgulayan Soylu, TSK içerisindeki bir grubun, Türkiye'de çok uzun zamandan beri planlamaya çalıştıkları bir planın parçasının sabaha kadar yaşandığını söyledi.

AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş ise devlet kıyafeti kisvesi altında terörist bir grubun Türkiye'de "kalkışma yapmaya" kalktığını söyledi.

Elitaş, şöyle devam etti: "TBMM'nin duvarında yazdığı gibi 'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' ifadesi dün gece sabaha kadar Türkiye'de hayata geçirilmiştir. Bugün 15 Temmuz tarihinde millet iradesine karşı yapılan harekete millet özlenen bir davranışını yaptı, kendi iradesine konulan engeli durdurmak için gayret gösterdi."

Heyet, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile de bir görüşme gerçekleştirdi.

“HEP BİRLİKTE ÇALIŞMAYA ODAKLANMALIYIZ”

538 sivil toplum kuruluşunun ortak açıklamasını okuyan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu “Bizler, milli iradeye sahip çıkıyoruz. Geleceğe ve çocuklarımıza daha güçlü, daha huzurlu, daha müreffeh, daha demokratik bir ülke bırakmak hepimizin görevidir. Bu nedenle, hızla hep birlikte çalışmaya odaklanmalıyız” dedi.

15 Temmuz’da yaşanan darbe girişimi nedeniyle 538 sivil toplum kuruluşunun Meclis Başkanı İsmail Kahraman’a gerçekleştirdiği destek ziyaretinde sivil toplum örgütleri, bir yandan milli egemenliğe saldıranların hukuka uygun olarak adalet önünde hesap vermesini bir yandan da bu tür saldırıları engellemek için siyasetin alması gereken tedbirleri hızla hayata geçirilmesini istediler.

538 sendika, konfederasyon, meslek örgütü ve sivil toplum kuruluşu, TBMM Başkanı İsmail Kahraman’ın kabulünde darbe girişimine karşı ortak bir açıklama yaptı.

Ortak açıklamayı okuyan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Meclisin, 15 Temmuz cuma günü demokrasiye kasteden alçakça saldırıların hedefi olduğunu söyledi. Hisarcıklıoğlu’nun okuduğu ortak açıklamada şu ifadeler yer aldı:

“Bugün ülkemizin önde gelen, 538 sendika konfederasyonu, meslek ve sivil toplum kuruluşu temsilcisi ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeyiz. Meclisimiz, geçen

Cuma demokrasiye kasteden alçakça saldırıların hedefi oldu. Vatan hainleri tarafından, tarihinde ilk defa bombalandı. Kahramanca direndi. Gazi unvanını bir kez daha hak etti. Açıktır ki, demokrasi ve hukuk devleti yoksa sivil toplum kuruluşları da yoktur. Bugün burada bir araya gelen bizler, ülkemizin geleceği için demokrasi dışında bir seçenek görmüyoruz. Cuma gecesinden sabahın ilk ışıklarına kadar halkımızın direnişi, ülkemizin geleceğine dair hepimizi umutlandırdı. Ülkemizin bütün demokratik kurumları ve milletimiz, bu alçakça saldırı karşısında demokrasimizi sahiplendi.

Medya çalışanları, silahlı baskınlara direnerek, milletin haber alma özgürlüğünü korumak için kendi canlarını tehlikeye attı. Cumhurbaşkanımız, Meclis Başkanımız ve Başbakanımızdan başlayarak, mecliste grubu bulunan tüm siyasi partilerin genel başkanları ve kitle örgütleri ilk andan itibaren dik durarak, darbecilerin hesaplarını boşa çıkardılar.

"Yılmadan alanları doldurduk"

Milletimiz, yollarda tanklar araçları ve insanları ezerken, havadan bombalar düşerken; yoğun ateş altında, yılmadan alanları doldurdu. Milletimiz, demokrasi konusundaki kararlılığını ve azmini ortaya koydu.

Kahraman emniyet güçlerimiz ve şerefli Türk askerleri, darbe teşebbüsünün başarıya ulaşmaması için yeminlerine sadık kalarak, canlarını ortaya koydular. Hainleri suçüstü yakaladılar. Türkiye, bir bütün olarak kendisine yakışanı yaptı. Demokrasimiz olgunluk imtihanını başarıyla geçti. Türk demokrasisi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik kurumları, artık kaba kuvvete teslim olmayacak kadar güçlü olduğunu kanıtladı.

Ülkemizin 93 yıldaki tüm siyasi ve ekonomik kazanımlarına kast edenler, başarısız oldular. Bizler, önde gelen sivil toplum kuruluşları olarak, Cuma gecesinin o karanlık saatlerinin birlik ve beraberlik içinde aşılmış olmasından mutluyuz.

Bugün burada, Cuma gecesi oluşan demokrasi mutabakatının devam etmesini talep etmek üzere Gazi Meclisimizdeyiz.

"Ortak akıl daim olsun"

Bundan böyle ülkemizin geleceği için adımlar atılırken, bugünkü demokrasi mutabakatı hiç unutulmasın. Ortak akıl daim olsun. Milletin kayıtsız şartsız egemenliğini hiçe sayan, bu darbe teşebbüsü; ülkemizin kurumsal altyapısının güçlendirilmesi gerektiğini hepimize gösterdi. Bu yönde tedbirlerin alınacağı, adımların atılacağı yer; Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir.

Bir yandan, milli egemenliğe saldıran vatan hainlerinden hukuka uygun olarak, yüce Türk adaleti önünde hesap sorulmalı.

Öte yandan, bu tür alçakça saldırıları engellemek için siyasetin alması gereken tedbirler hızla hayata geçirilmeli. Kahraman ordumuzu ve vatansever askerlerimizi de hiçbir şekilde yıpratmamalıyız.

Bizler, ülkemizin 538 sendika konfederasyonu, meslek ve sivil toplum kuruluşu temsilcisi olarak, bugün yüce Meclisimizi ziyaret ederek, demokrasi nöbetine devam ediyoruz.

Bizler, milli iradeye sahip çıkıyoruz. Geleceğe ve çocuklarımıza daha güçlü, daha huzurlu; daha müreffeh, daha demokratik bir ülke bırakmak hepimizin görevidir. Bu nedenle, hızla hep birlikte çalışmaya odaklanmalıyız."

"GÜN AYRIŞMA DEĞİL BİRLEŞME GÜNÜDÜR"

AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, "Gün ayrışma değil, birleşme günüdür. Bir olacağız, beraber hareket edeceğiz. Kılığımıza, kıyafetimize bakmayacağız. Göz rengimize saçımızın rengine bakmayacağız" dedi.

AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Binali Yıldırım, AK Parti TBMM Grup toplantısında yaptığı açıklamada, "Duygularımızla, heyecanımızla değil aklımızla hareket edeceğiz" dedi.

Yıldırım, "Eğer bugün Meclis'in kapıları açıksa, TBMM dimdik ayaktaysa işte aziz milletimizin sokağa çıkan, tankların önüne duran, kurşunlara karşı kafa atan, füzelerin önünü kesen bu aziz milletin sayesindedir. İnanın bu aziz milleti dünya hayranlıkla izledi, inanın kardeşlerim bütün dünya bu aziz milleti alkışlıyor. Bir kez daha gönülden söylüyorum, böyle bir millet, böyle cesur kahraman milletin evladı, ferdi olmaktan büyük bir gurur ve bahtiyarlık duyuyorum" diye konuştu.

Milli irade kazandı

Meclis'in milli iradeyi teslim etmediğini, bütün partilerden milletvekillerinin bombalar altında yerlerinden ayrılmayarak milli iradenin sesini tüm dünyaya haykırdığını ifade eden Yıldırım, milletvekillerine seslenerek, " Bombalar altında Meclis'i çalıştırdığınız için sizi tebrik ediyorum. Milli iradeye sahip çıktığınız için sizlerle gurur duyuyorum. Bir kez daha bütün Meclis grubumuza, birlikte darbeye karşı çıkan, 15 Temmuz gecesi Meclis'e gelen sabaha kadar sizlerle direnen CHP, MHP vekillerini, partili yetkililerini de kutluyorum. Darbeye karşı bildiriye imza atan HDP'ye de teşekkür ediyorum" değerlendirmesinde bulundu.

Yıldırım, şöyle devam etti: "Bugün beraber olmanın, dayanışma içinde olmanın ne kadar önem gösterdiğini bütün milletimiz biliyor, hepimiz biliyoruz. Millet konu olunca, milli irade konu olunca, devletimizin bekası konu olunca nasıl kenetlendiğimizi bütün dünya gördü. Milletimizin özlediği, görmek istediği tablo budur. Kavga edecek, atışacak, didişecek az şeyimiz var. Ama paylaşacak, birleşecek, gücümüzün ülkemizin geleceği, milletimizin selameti için bir araya getirecek çok nedenimiz var. İnşallah bundan böyle başta terör olmak üzere siyaset üstü konularda birlikte hareket etmek için AK Parti Grubu olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak kapılarımızı sonuna kadar açık tutacağız."

Sağduyu çağrısı

Başbakan Yıldırım, duygularla, heyecanla değil akılla adaletin, hukukun kurallarıyla hareket edeceklerini bildirdi.

Hiçbir şekilde "bir yanlışın, diğer yanlışla" düzeltilemeyeceğini vurgulayan Yıldırım, şunları kaydetti:

"Yanlış, yanlıştır. Kimden gelirse yanlıştır. Biz buna inanmışız, buna iman etmişiz. Darbe sonrası vatandaşlarımdan istediğim önemli bir şey var. Provokasyonlara dikkat edelim. Milletimiz sokaklarda, akşam demokrasi nöbetleri tutuyoruz. Bunlar çok güzel bir şey. Ama buradan provokasyon riskine karşı bütün vatandaşlarımızı uyarıyoruz. Gün ayrışma değil, birleşme günüdür. Bir olacağız, beraber hareket edeceğiz. Kılığımıza, kıyafetimize bakmayacağız. Göz rengimize, saçımızın rengine bakmayacağız. Bunların hepsi farklı olabilir. Bu doğaldır, bu bizim kararımız değil. Ama farklı olmayan tek şeyimiz var. Gözlerimizden akan yaşlardır. Gözlerimizin yaşı hep aynı renktir. Onun için acıda da sevinçte de hep beraber olacağız, birbirimizi kucaklayacağız.

Eğer 15 Temmuz darbesi, onlar adına başarıyla gerçekleşseydi Türkiye bugün karanlık bir dikta ülkesi olacaktı. Ama darbeyi bu millet önledi. Türkiye hukuktan, demokrasiden bir milim bile taviz vermedi, yoluna devam edecek."

"MALİ DİSİPLİNDEN TAVİZ VERİLMEYECEK"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde yapılan MGK ve Bakanlar Kurulu toplantıları sonrasında yaptığı açıklamada mali disiplinden taviz verilmeyeceğini belirterek kimsenin endişeye kapılmaması gerektiğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan şöyle konuştu: "Cumhurun başkanı olarak ben milletimle iftihar ediyorum. Milletimizle birlikte inanıyorum ki bu engelleri aşmak suretiyle demokrasi tarihine bir kahramanlık destanını Türk milleti olarak biz yazmış oluyoruz. Haber alındığı andan itibaren Cumhurbaşkanı olarak Başbakanımızla, bakanlarımızla, emniyet teşkilatımızla, Silahlı Kuvvetlerimizin darbecilere karı duran komutanları ile çok yakın bir çalışma içinde olduk. Tüm tehlike ve tehditlere rağmen İstanbul'a gelerek milletimle beraber darbecilerin karşısında dimdik bir duruş sergiledik. Milletimizin dirayeti ve kararlılığı karşısında darbe girişimi ertesi gün akşam olmadan bertaraf edilmiştir".

Cumhurbaşkanı Erdoğan sözlerine şöyle devam etti: "Yaşadığımız darbe girişimi Türkiye'de kimlerin canları pahasına demokrasinin ve hukuk devletinin yanında olduğunu, kimlerin de diktatörlük peşinde olduğunu ortaya koymuştur. Hükümetimiz, siyasi partilerimiz, STK'larımız, TSK'mızın emir komuta kademesi ve milletimiz tercihinin daima demokrasiden yana olduğunu göstermiştir. Bu vesile ile 15 Temmuz gecesinden itibaren meydanları doldurarak devletinin ve hükümetinin yanında olduğunu haykıran vatandaşlarıma şükranlarımı sunuyorum. Valiliklerimiz ve belediyelerimiz başta olmak üzere darbe girişimlerini haber aldıktan itibaren tüm imkanları ile devletlerinin ve milletinin yanında yer alan kurumlarımızın yöneticilerini tebrik ediyorum. Aynı şekilde, darbe teşebbüsü karşısında millet iradesinin yanında saf tutan medya kuruluşlarımıza ve STK'lara şükranlarımı sunuyorum".

S&P'ye eleştiri

S&P Türkiye'nin kredi notunu BB artıdan BB'ye, görünümünü de durağandan negatife indirdiğini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan "Türkiye ile senin ne alakan var, Türkiye senin üyen değil. Daha önceden de bunu yaptın. Bizim seninle alakamız yok dedik ve ilişkiyi kestik. Şu anda siyasi bir karar açıklıyor kendine göre. 'Ben bunu açıklarsam acaba Türkiye'de yatırımlar durur mu' S&P boşuna uğraşma, bizimle hele hiç uğraşma. Aynı şeyleri bundan öncede yaptınız tutmadı, bugün de tutmaz. Biz kararlı bir şekilde yatırımlarımıza nasıl devam edeceğimizi göreceksin" açıklamasında bulundu.

"Yolumuza devam edeceğiz"

Piyasaların kendi kuralları içerisinde işleyişi konusundaki hassasiyetin, izlenen reel ekonomi politikası çerçevesi içerisinde devam edeceğinin altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Yine biz mali disiplinden asla taviz vermez, yolumuza öyle devam ederiz. Bugün yaptığımız Milli Güvenlik Kurulu toplantımızın hemen arkasından icra ettiğimiz Bakanlar Kurulu toplantımızın ve aldığımız kararların hayırlı olmasını diliyorum. Milletime şunu söylüyorum; 'eyvah, şimdi olağanüstü hal ilan edildi, yoksa bu süreçte artık valiler devreden çıkıp, silahlı kuvvetler mi yönetime el koyacak?' Asla böyle bir şey söz konusu değil. Tam aksine, valilerimizin yetkileri, iradeleri bu süreç içerisinde daha da artacak.

Anayasamızın amir hükmü gereği, bu milletin seçmiş olduğu Cumhurbaşkanı, başkomutan olarak, bizler de askerimizle beraber Silahlı Kuvvetlerimizin içindeki bütün o virüsleri temizleme mücadelesini sürdüreceğiz. Diğer kurumlarımızda, emniyette ve diğerlerinde, bu tür virüsleri görüyorsunuz temizleme süreci devam ediyor. Kararlı bir şekilde bu da devam edecek. Ben milletime şunu hatırlatıyorum; sakın endişeye kapılmayın. Hiçbir endişeye yer yok. Türkiye bu badireyi hamt olsun atlattı ve bundan sonra da yatırımlarıyla beraber bu süreci güçlenerek devam ettirecektir" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) öncülüğünde vatandaşla birlikte adeta kalkan olan iş dünyası örgütleri de yaptıkları açıklamalarla demokrasiye hiçbir müdahalenin kabul edilemeyeceğinin altını çizerken tüm kesimlerden demokrasiye sahip çıkılması çağrısı yaptı. İşte o mesajlardan bazıları:

İŞ DÜNYASI SERT TEPKİ VERDİ

İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV):

Demokrasiye karşı girişilen bu kalkışmayı, darbe girişimini lanetliyoruz. Bu başarısız girişim sonrasında, Türkiye için demokrasi ve halk iradesine dayanan, insan haklarına saygılı, liberal bir rejim dışında alternatif olmadığı bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu darbe girişimi karşısında direnen tüm kurumları kutluyoruz.

Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED):

Acı olayların uluslararası yatırımcıların duruşu üzerinde bir etkisinin olmasını beklemiyoruz. Bundan sonra demokrasimizi ve hukuk devletini daha da güçlendirecek adımların önü açılmıştır. Bu yönde atılacak adımlar, uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye olan güvenini daha da artıracaktır.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD):

Demokrasiye hiçbir müdahale kabul edilemez, tüm kesimler ve kurumlar olarak demokrasimize ve demokratik kurumlarımıza sahip çıkmalıyız. Türkiye yatırım için bir cazibe merkezi olma potansiyelini koruyor, bu potansiyeli güçlendirmek için gerekli reformlar süratle hayata geçirilmeli.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD):

Gücünü milletten almayan bir grubun kalkışması, meşru hükümeti alaşağı etme çabası sonuçsuz kalacaktır. Askerle vatandaşı karşı karşıya getirme çabaları sonuçsuz kalacak.

TÜRKONFED Yönetim Kurulu:

Demokrasimize ve demokratik kurumlara herhangi bir müdahaleyi kabul etmiyoruz. Demokrasiden başka gidecek yolumuz ve geleceğimiz yoktur.

Anadolu Aslanları ve İşadamları Derneği (ASKON):

Millet kendisine, iradesine ve ülkesine sahip çıkacaktır. Bizler sivil toplum temsilcileri olarak sonuna kadar sivil iradenin devamı için kesin tavır sahibiyiz. Bu girişimleri kınıyor ve millet aleyhine hareketler olarak ilan ediyoruz.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB):

Milletimizin iradesine dayanmayan, demokrasimize karşı yapılmış kanun dışı eylemi lanetliyoruz. 'Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir' ilkesine olan tam inancımızla, demokrasimize sahip çıkıyoruz. Devletimize ve milletimize geçmiş olsun.

Türkiye Katılım Bankalar Birliği (TKBB):

Milletin iradesine dayanmayan, demokrasiye karşı bir grup tarafından yapılmış kanun dışı eylemi tüm halk adına lanetliyoruz. Bu tür davranışların bir daha asla yaşanmaması dileğimizle devletimize ve milletimize geçmiş olsun diyoruz.

Finansal Kurumlar Birliği Yönetim Kurulu (FKB):

Ülkenin yürüdüğü ileri demokrasi yolunu kesmek isteyen bir takım karanlık düşünceliler milletin iradesini gasp etmeye çalışarak hainliklerini sergiledi. Aziz milletimiz devletinin yanında saf tutarak; dosta düşmana iradesinin istikametini bir kez daha beyan etmiştir.

Türkiye Perakendeciler Federasyonu (TPF):

Türkiye Perakendeciler Federasyonu olarak devletimizin, milletimizin, demokrasimizin yanındayız. Demokrasiye yapılan her türlü müdahaleyi kabul edilemez olarak değerlendiriyoruz. Halkın iradesiyle seçilmiş meşru hükümete karşı yapılan bu girişimin karşısındayız.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM):

Milli iradeye zarar verilmek istenmiştir. Bizler Türkiye'nin ileri seviyede refah seviyesine ulaşması için çalışan ihracatçılar olarak demokrasi karşıtı tüm girişimlerin karşısında olmaya devam edeceğiz.

İstanbul Hazır Giyim Ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB):

Bundan sonra bize düşen yeniden demokrasimize ve ülkemize sahip çıkma inancımızı ve kararlılığımızı daha yüksek sesle haykırmaktır.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB):

Türk halkı kendisini gelmiş olduğu noktadan geriye götürecek hiçbir hareketi tasvip etmeyecektir. Demokrasiye karşı yapılmaya çalışılan darbe girişimine karşı bu gece ortaya koyduğu tepkiyle bunu açıkça göstermiştir.

Birleşmiş Markalar Derneği (BMD):

Ne yazık ki Türkiye Cumhuriyeti'nin demokrasi tarihine üzücü bir sayfa olarak eklenen bu olayın, halkımızın demokrasiye olan inancıyla ve devlet yöneticilerimizin yoğun çabasıyla aşılmış olmasından büyük memnuniyet duyuyoruz. Bu olay, milletin devletiyle el ele vererek sonuçlandırdığı bir girişim olarak hatırlanacaktır.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD):

Bir avuç cuntacının kalkışmasını şiddetle kınıyoruz. Cumhurbaşkanımızın, hükümetimizin, iktidarı ve muhalefetiyle siyasal partilerimizin, medyamızın, halkımızın sergiledikleri dik duruş ve örnek dayanışma ile demokrasi düşmanlarına karşı en güzel cevabı verdiklerini düşünüyorum.

Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD):

Demokratik değerler söz konusu olduğunda gösterilen bu toplumsal dayanışma ruhu, ülkemizin aydınlık geleceğine dair umutlarımızı arttırdı. Demokrasi tarihimizde kara bir leke olarak yerini alacak bu menfur olayda can veren şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifa diliyorum.

Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER):

Demokrasinin temel ilkelerine her zaman sahip çıktık ve bugüne dek her türlü askeri darbe girişimlerine karşı ilkeli duruşumuzu koruduk. Dileğimiz ülkemizin en kısa zamanda bu kaotik ortamdan çıkması ve ulusumuzun refah ve huzur içinde yaşayacağı demokratik sistemin Türkiye'de kökleşerek gelişmesidir.

Türkiye Sigorta Acenteleri Federasyonu (TÜSAF):

Devlet ve millet birlikteliği sayesinde Türk milleti çok büyük bir sınavı geçmiştir. Sağduyu sayesinde kazanan demokrasi olmuştur. Bundan sonra yapılması gereken daha çok çalışmak ve yaraları sarmaktır.

Karanlıktan aydınlığa: 15 Temmuz

Askeri darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından 12 STK bir araya gelerek ortak metin açıkladı. 'Karanlıktan aydınlığa: 15 Temmuz' başlıklı metinde demokrasi vurgusu yapıldı.

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Başkanı Mustafa Koca, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Deniz Ticaret Odası (DTO) Başkanı Metin Kalkavan, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan, İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Başkanı Ali Kopuz, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı İbrahim Çağlar, Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı Nail Olpak, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, Türkiye Alışveriş Merkezleri ve Perakendecileri Federasyonu (TAMPF) Başkan Yardımcısı Sami Kariyo, Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜMSİAD) Başkanı Yaşar Doğan, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Başaran Ulusoy ve Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ahmet Erdem'in katıldığı toplantıyla açıklanan metni MÜSİAD Başkanı Olpak okudu. Türkiye'nin 15 Temmuz Cuma gecesi önce karanlığı, sonra da ortaya konan büyük inanç ile aydınlığı yaşadığını ifade eden Olpak, "Çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz. İlk refleks olarak olumsuz etkiler hissetsek de ülkemizin güçlü imajı, kısa sürede hem iç pazarda hem de dış pazarlarda bu olumsuzlukları bertaraf edecektir" dedi.

Türkiye Genç İşadamları Derneği (TÜGİAD):

Türkiye böyle bir resmi hak etmiyor. Ülkemizdeki her sorunun anayasa ve yasalar çerçevesinde, demokratik teamüllerimizi ve değerlerimizi koruyarak çözülmesinden yanayız.

Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB):

Türkiye Cumhuriyeti demokrasinin hakim olduğu bir devlet olmuştur. Milletimizin iradesini doğrudan olarak hedef alan bu darbeler ve girişimler başarısız olmaya mahkumdur.

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Derneği (KOBİDER):

Biz KOBİDER olarak bu gayri meşru girişime karşı olduğumuzu özellikle belirtiriz. Her zaman sivil iradenin yanındayız. Zira milli iradeye karşı yapılacak her hareket adı ne olursa olsun demokrasi dışı ve hukuk dışı bir harekettir ve bir nevi terör olayıdır.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK):

Her türlü darbeye karşıyız. Seçimle gelmiş bir hükümet dışında hiçbir iradeyi tanımıyoruz. Ülkemizin bu kalkışmadan daha güçlenerek çıkacağına inancımız tamdır.

TÜMSİAD Yönetim Kurulu:

Yeni Türkiye'nin güçlü milli iradesini sekteye uğratmak isteyenler yine iş başındalar. Demokrasi ve milli iradeye sahip çıkalım.

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB):

Türkiye tüm unsurlarıyla demokrasiye sahip çıktı. Türkiye büyük bir sınavdan başarıyla çıktı.

OSBDER Yönetim Kurulu:

Ülkemize ve milletimize karşı girişilen bu darbe girişimini kınıyor ve tanımıyoruz. Organize Sanayi Bölgeleri Derneği ve iş dünyası olarak Cumhuriyetimizin, devletimizin ve milletimizin yanındayız.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Yakın zamanda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetimi olarak Mısır'a gideceğiz. Heyette özel sektör temsilcileri olacak" dedi.

TOBB, Başbakan Yıldırım'a sorunları anlattı, taleplerini iletti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde Başbakan Binali Yıldırım'ı ziyaret ederek, ekonomik sorunları ve talepleri iletti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve beraberindeki Yönetim Kurulu üyeleri, Başbakan Binali Yıldırım'a hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak, Türk iş dünyasının ekonomik sorunlarını ve taleplerini iletti.

Ziyaret sonrasında açıklamalarda bulunan Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu olarak Başbakan Yıldırım'a hayırlı olsun ziyaretinde bulunduklarını, bu fırsattan istifade ederek Türkiye ekonomisinde yaşanan gelişmelerle ilgili de kendisiyle istişare etme fırsatı bulduklarını söyledi.

Türkiye'nin her türlü seçeneğe göre planlarını yapması gerektiğine dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Hükümetimizin bu anlamda attığı adımları takdirle karşılıyoruz. Özellikle son dönemde düşmanları azaltma dostları artırma politikası kapsamında Rusya ve İsrail ile normalleşme süreci için kendilerine şükranlarımızı sunduk. Bu yeni dönemin, başta turizm sektörü olmak üzere birçok sektörde pozitif yansımalarını hep beraber göreceğiz" dedi. TOBB olarak kendilerinin de bu kapsamda ekonomi diplomasisi çalışmalarını hızlandırdıklarına vurgu yapan Hisarcıklıoğlu, artan küresel rekabette ciddi reformlara ihtiyaç olduğunu ifade ederek, "Yatırım ortamı konusunda ilk büyük müjdeyi de Sayın Başbakanımızdan aldık. Şirketler hukukumuz açısından, Türkiye'yi küresel şirketlerin çekilmesi açısından bu reformları takdirle karşılıyoruz" şeklinde konuştu.

Teşvik sistemi önerisi

Hisarcıklıoğlu, Türk iş dünyasının sorunlarını ve taleplerini de ilettiklerini belirterek, "Özellikle başlıklara baktığımızda, Türkiye yeni yatırım ve ihracat teşvik sistemine ilişkin önerilerimiz oldu. Türkiye'nin yüksek teknolojiye geçişine yönelik önerilerimizi sunduk. Yurtdışında imajımızı yükseltmek üzere yürütülebilecek çalışma konusunda fikirlerimizi söyledik. Turizm ve mesleki eğitime yönelik önerilerimiz vardı onları sunduk. Bir önemli konu da Doğu ve Güneydoğu illerimizin cazibe merkezi haline getirilebilmesi için önerilerimizi bizzat sunma şansımız oldu. Sayın Başbakanımız sabırla dinledi ve değerlendirmeye aldığı için kendisine teşekkür ediyoruz" dedi.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

Özel sektör heyeti Mısır'a gidecek

Soruları da yanıtlayan Hisarcıklıoğlu, bir gazetecinin, Türkiye ile Mısır ilişkileri kapsamında bir heyetin Mısır'a gideceğini hatırlatması üzerine, "Biz daha önce zaten Mısır'a gittik. İnşallah yakın zamanda da yine Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetimi olarak tekrar Mısır'a davet olduğu için biz gitmeyi düşünüyoruz. Davetin tarihi daha netleşmedi" dedi. Hisarcıklıoğlu, Mısır'a gidecek heyette özel sektör temsilcileri olacağını söyledi.

"Mısır'ın dışında ekonomi diplomasisi kapsamında ne tür çalışmalarınız olacak?" sorusuna ise Hisarcıklıoğlu, Rusya ile İsrail'in ana hedef nokta olacağını, daha sonrasında ise Avrupa Birliği, ABD ve Filistin'deki ilişkilerin geliştirileceğini, bu alanlarda ekonomi diplomasisini artıracaklarını ifade etti.

Suriye ile ticaret

Suriye'ye yönelik ticari bir adım olup olmayacağı yönündeki soruya ise Hisarcıklıoğlu, şu anda Suriye'de ticaretin yapılabilmesi için ya da bir heyetin gidebilmesi için uygun bir ortamın olmadığını belirtti. Başkan Hisarcıklıoğlu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki illere yönelik önerilere ilişkin soruya ise öneriler hükümet tarafından kabul edildiği takdirde Başbakan Yıldırım tarafından açıklanacağını ifade etti.

Muhasebe eğitimleri ticaret borsaları ile tamamlandı

TOBB tarafından düzenlenen, 5174 sayılı kanun ve mezkur kanun uyarınca çıkarılan yönetmelikler ile sair mevzuatın uygulanmasında birlik sağlanması ve bu bağlamda Oda ve Borsalar'ın uygulamada karşılaştığı sorunların ele alınması amacıyla düzenlenen muhasebe eğitimleri Ticaret Borsaları ile tamamlandı. İki gün süren program kapsamında TOBB muhasebe, personel ve yazılım birimleri yönetici ve uzmanlarınca muhasebe ve muhasebeye ilişkin personel ve yazılım sunumları yapıldı.

Turizm Sektör Çalıştayı yapıldı

Turizm Sektör Çalıştayı, TOBB ve ABD Ticaret Odası işbirliğinde İstanbul'da yapıldı. Çalıştay'a Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı ve TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete katıldı. Çalıştay kapsamında, turizm sektöründe ABD - Türkiye işbirliklerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Nevşehir turizmde geleceğe hazırlanıyor

TOBB Başkanı Hisarcıklığlu "Birlik ve beraberliğimizi muhafaza edersek Türkiye dünyanın en büyük on ekonomisi içinde olacak" diye konuştu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu turizm alanında ciddi atılımlar yaşandığını belirterek, "Nevşehir'e gelen turist sayısı 1 milyon iken son 10 yılda yıllık 3 milyon turist gelmeye başladı. Daha da artacak. Bunun altyapısı hazırlanıyor" dedi.

Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi yerleşkesinde düzenlenen iftarda konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, turizmde yaşanan daralmanın geçici olduğunu, Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinden Kapadokya'nın gelecek 10 yılda yıllık 10 milyon turist ağırlayacağını ifade etti.

"Rahmetli (Turgut) Özal Türkiye'ye yılda 300 bin turist gelirken, 'ülkemize 10 milyon turist gelecek' dediğinde hepimiz güldük ama şimdi 40 milyon turist geliyor" diyen Hisarcıklıoğlu, birlik ve beraberlik içinde hareket edildiğinde Türkiye'nin dünyadaki en büyük on ekonomi içine girebileceğini söyledi.

Türkiye'nin yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla önemli bir potansiyel olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, petrol ve doğalgazı olmasa da Türkiye'deki müteşebbis ruhun gelecek 10 yılda dünya ekonomisinde söz sahibi olabileceğini dile getirdi.

"İstihdam yüzde 65 arttı"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Son 10 yılda Türkiye'de istihdam yüzde 65 artarken, Nevşehir'de yüzde 81 artış gösterdi. Yeni açılan iş yeri sayısı Türkiye'de yüzde 50 artarken Nevşehir'de yüzde 73 arttı. Bu, aslında Nevşehir'in potansiyelini gösterir. Turizmde bu yıl sıkıntılar var ama bunlar gelip geçici. Önceki gün Kültür ve Turizm Bakanı ile beraberdim. Bakanımıza, turist getiren uçaklara devletin verdiği desteğin Nevşehir ve Kayseri'ye de verilmesinin şart olduğunu ilettim. Nevşehir'e turistlerin de gelmesi kolaylaşacak. Hızlı tren başlayacak, otoban yanı başımızdan geçecek, havalimanı büyüyecek. Bu kapsamda önümüzdeki on yılda, Nevşehir yıllık 10 milyon turisti ağırlayacak. Birlik ve beraberliğimizi muhafaza edersek Türkiye dünyanın en büyük on ekonomisi içinde olacak" değerlendirmesinde bulundu.

KOSGEB İcra Komitesi sanayiciye destek için toplandı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Dr. Faruk Özlü başkanlığında "imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmeler için yerli makine teçhizat kredi faiz desteği" sağlanması maksadıyla bakanlık merkezinde yapılan KOSGEB İcra Komitesi Toplantısı'na katıldı. İcra Komitesi'nde alınan karar gereği, imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmelerin kullanacakları yerli ve yeni makine ve teçhizat alımlarında sıfır faizli kredi faiz desteği programı uygulamaya konulacak.

Başarının sırrı birlik ve beraberlikten geçiyor

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Tesisat İnşaat Sanayi Malzemecileri Derneği (TİMKODER) tarafından düzenlenen iftar yemeğine katıldı. Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada birlik ve beraberlik vurgusu yaptı.

TOBB ve uluslararası birçok kuruluşun yönetiminde önemli görevler üstlendiğini hatırlatan Hisarcıklıoğlu, bu yola TİMKODER'in ve Rüzgarlı'nın desteğiyle çıktığını hatırlattı. Hisarcıklıoğlu, "Ben ticareti Rüzgarlı'da öğrendim. TİMKODER'in de hayatımda çok önemli bir yeri var" diye konuştu.

Başarıdaki en önemli sırrın birlik ve beraberlik olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kuş alayıyla uçar derler. Tek başına bir kuşun uzun süre uçması mümkün değildir. Onun için herşey yardımlaşma ile olur. Bugün bu anlayış, Rüzgarlı'da da var" dedi. Herkesin Kadir Gecesi'ni ve Ramazan Bayramı'nı kutladığını söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Allahım bu ülkeye, kardeşler arasına, nifak sokulmasına izin verme" dileğinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kayseri'ye gelen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Talas İlçesi Yukarı Mahalle'de bulunan Vali Konağı'nda bir araya geldi. Görüşmeye, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik, Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki, AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, Vali Süleyman Kamçı, Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik, milletvekilleri ve kuvvet komutaları da katıldı.

"AB'ye katılım süreci dönüşümün en önemli çıpası"

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi üyesi kuruluşların temsilcileri, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik'i ziyaret etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu "Avrupa Birliği'ne katılım sürecinin Türkiye'nin iktisadi ve siyasi dönüşümü için en önemli çıpa olmaya devam ettiğine inanıyoruz" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da aralarında bulunduğu Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) üyesi kuruluşların temsilcileri, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik'i ziyaret etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, Bakan Çelik'i bakanlığa atanmasından dolayı kutlamak ve başarı dilemek için ziyaret ettiklerini, geçmişte gerek siyasette gerekse bakanlık görevlerinde bizzat yakın çalışma fırsatı bulduklarını, AB bakanlığı görevini de en iyi şekilde yapacağı konusunda büyük umut beslediklerini söyledi.

Bakan Çelik'e her türlü desteği vermeye hazır olduklarını belirten Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin AB'ye katılım süreci Türkiye'nin iktisadi ve siyasi dönüşüm sürecinin en önemli çıpası olmaya devam ettiğine inanıyoruz. Son dönemde ilişkilerde ciddi bir ivme yakalanmış olmasından da memnuniyet duyuyoruz. Bu çerçevede vize serbestisi çalışmasının tamamlanması son derece önemlidir. Bu alanda sağlanacak başarı Türkiye'de AB üyelik sürecinin ciddi şekilde zemin kazanmasına katkı sağlayacaktır" dedi.

GB'nin genişletilmesi

Gümrük Birliği'nin genişletilmesi ve gelişen şartlara uyarlanmasının AB ve Türkiye'nin yararına olduğunu belirten Hisarcıklıoğlu, ilerleyen dönemde, eğitim, yargı, temel haklar, özgürlük, güvenlik ile istihdam ve sosyal politikalarla ilgili fasıllarda müzakerelerin süratle başlatılması gerektiğini dile getirdi. Hisarcıklıoğlu, "Kıbrıs'taki müzakere sürecini dikkatle takip ediyoruz, müzakerelerin çözümle sonuçlanması Türkiye-AB sürecine önemli katkı sağlayacak" diye konuştu.

Uluslararası camiayı teröre karşı birlikte davranmaya davet eden Hisarcıklıoğlu, "Fransa'da yaşanan terör saldırısını kınıyoruz. Terörün her türlüsünü lanetliyo-

Türkiye - AB KİK üyelerinden Başbakan Yıldırım'a ziyaret

Başbakan Binali Yıldırım, Çankaya Köşkü'nde TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da aralarında bulunduğu Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) üyesi kuruluşların temsilcilerini kabul etti. Heyette TOBB ile birlikte, TESK, Türk-İş, TZOB, TİSK, Memur-Sen, Türkiye Kamu-Sen ve Hak-İş temsil ediliyor.

ruz. Paris'te, Orlando'da, Brüksel'de, Belçika'da, Pakistan'da, İstanbul'da, Ankara'da ve dünyanın her yerinde meydana gelen terör saldırılarına karşı ortak tavır gösterebilirsek dünya olarak başarılı olabiliriz" dedi.

"Korkunç eylem"

AB Bakanı ve Başmüzakereci Ömer Çelik de Türkiye'nin terörle mücadeleyi hukuk devletini, demokrasisini, ülkenin barışını ve toplumsal huzurunu korumak için yürüttüğünü belirterek, Türkiye'nin ve dünyanın diğer ülkelerin yeni bir tehditle karşı karşıya olduğunu ve bu durumun dünyadaki başkentleri tehlike altına soktuğunu dile getirdi.

Dünyanın henüz İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki terör saldırısının şokunu atlatmamışken, Fransa'nın Nice kentinde son derece insanlık dışı bir terör eylemi meydana geldiğini dile getiren Çelik, "Çok sayıda insan hayatını kaybetti, bu terör eylemini bir kere daha şiddetle kınıyorum. Bu korkunç eylemde, Fransız halkı ile beraber olduğumuzu, duygularımızın düşüncelerimizin bir olduğunu, dayanışma duygularımız onlarla beraber olduğunu ifade ediyorum" diye konuştu.

Heyette TOBB ile birlikte, TESK, Türk-İş, TZOB, TİSK, Memur-Sen, Türkiye Kamu-Sen ve Hak-İş temsil ediliyor.

Plastik, kauçuk ve kompozit sektörleri 'meclis' kurdu

Plastik, kauçuk ve kompozit sektörlerinin temsilcileri TOBB'da buluştu. Yeni kurulan TOBB Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sektör Meclisi'nin ilk toplantısında sektörün ithalat bağımlılığı ele alındı. Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu, ithalata bağımlılık nedeniyle kâr marjlarının düştüğüne işaret ederken, yurt içinde hammadde üretiminin, plastik mamul üreticilerine zarar vermeden desteklenmesi gerektiğinin altını çizdi. Sektörün imaj sorunu bulunduğunu ifade eden Eroğlu, AB'deki Gıda Güvenlik Ajansı'na (EFSA) benzer bir kamu otoritesi kurumuna ihtiyaç olduğunu vurguladı. Eroğlu, plastik üreticisinin üzerine ekstra maliyet ve yük yüklemeden rekabet gücünün artırılması gerektiğini anlattı.

Eroğlu, "Yurtiçinde hammadde üretimini artırırken iki şeye dikkat edilmesi gerekir. Birincisi hangi hammaddeler desteklenecek; aciliyeti olanlar hangileridir? Hangileri katma değer olarak ülkeye katkı sağlar? İkincisi de bunu yaparken, plastik mamul üreten sektörlere zarar vermemek gerekir. İkisini birlikte çok iyi dengede götürmek gerektiğine inanıyorum. Dolayısıyla bizim mamul üreten sektörün rekabetçiliğini baltalayacak bir politika içinde olmamamız gerekiyor" dedi.

Meclis Başkanı Eroğlu, sektörün bir kamu otoritesi tarafından sahiplenilmesi ve bu kaynaktan toplumda sektör hakkında doğru algıların oluşturulması gerektiğini dile getirdi. Eroğlu şunları söyledi: "Plastik sektörü olarak en büyük sorunumuz aslında imajla ilgili. Çıkıp gazetelerde televizyonlarda bunları anlatmaya gayret

ediyoruz. Ancak biz sonuçta işin menfaatiyle ilgili taraftayız. Siz doğruları da söyleseniz, 'Sen zaten kendin üretiyorsun. Ürettiğin şeye herhalde kötü demeyeceksin' derler. Onun için bunun çözümü güvenilir kamu otoritesinde. Örneğin Avrupa Birliği'nde Gıda Güvenlik Ajansı (EFSA) bunu yapıyor. Türkiye'de en büyük eksikliğimiz bizim EFSA benzeri bir kuruluşumuz yok. Kamu otoritesi olmadığı için de, çıkıp birisi bizi itham ettiği zaman kendimizi en iyi şekilde savunsak da taraf görüldüğümüz için haklı bir durumda olmuyoruz."

Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu Türkiye'de sanayinin ihtiyacını karşılamayacak kadar az üretilen hammaddelerin belirli bir kota çerçevesinde vergisiz ithalatını sağlamak üzere AB'ye başvuruda bulunulduğunu belirtti. Avrupa Birliği'nde bunun bir ilk olduğunu söyleyen Eroğlu, başvurunun AB tarafından kabul edildiğini ve Brüksel'de müzakerelerin sürdüğünü ifade etti. Toplantıda öncelikle İKMİB öncülüğünde kurulan Plastik Tanıtım Grubu'na ilişkin değerlendirmede de bulunuldu.

Meclis Başkan Yardımcısı Enver Bakioğlu ise "Türkiye'nin Plastik Hammadde İthalatı ve Esnek Ambalaj Sektöründe Tüketim" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi.

"Türkiye ile ABD arasında ticaret anlaşmasına önem veriyoruz"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Türkiye ile ABD arasında bir serbest ticaret anlaşması imzalanmasına çok önem veriyoruz" diye konuştu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sadece Ankara ve İstanbul'a odaklanmadık. Faaliyetlerimizi Türkiye'nin tamamına yaydık" dedi.

TOBB ve ABD Ticaret Odası'nın işbirliği ile TOBB İkiz Kuleler'de düzenlenen çalıştayda 'sağlık' sektörü ele alındı. Sağlık Bakanı Recep Akdağ ve iki ülkenin sektör temsilcilerinin de katıldığı çalıştayda konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, şirketlerin ve kamunun temsilcileriyle tartışılacak konuların yol haritası oluşturacağını söyledi.

Hisarcıklıoğlu, TOBB ile ABD Ticaret Odası olarak, 2012 yılında bir mutabakat zaptı imzaladıklarını hatırlatarak, bu çerçevede düzenlenen etkinlikler ile ciddi mesafeler aldıklarını vurguladı. TOBB-ABD Ticaret Odası işbirliği kapsamında, bugüne kadar, üst düzey katılımlı karşılıklı heyet ziyaretleri gerçekleştirdiklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Sadece Ankara ve İstanbul'a odaklanmadık. Faaliyetlerimizi Türkiye'nin tamamına yaydık. Aynı şekilde, ABD'de de sadece Washington ve New York odaklı çalışmıyoruz. Umut vadeden sektörleri de kapsamımıza aldık. Biyoteknoloji, turizm, ilaç sanayi, sağlık, iletişim teknolojileri ve girişim sermayesi gibi alanlara yayıldık. ABD ile AB arasındaki Trans Atlantik Ticaret ve Yatırım Anlaşması üzerinde de çalışıyoruz. Türkiye'nin bu anlaşmaya taraf olmasına veya Türkiye ile ABD arasında bir serbest ticaret anlaşması imzalanmasına çok önem veriyoruz" diye konuştu.

Hisarcıklıoğlu, Atlantik Konseyi CEO'su Frederick Kempe ile görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Atlantik Konseyi CEO'su Frederick Kempe ile görüştü. Ziyarette, Türkiye - ABD ilişkilerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Uluslararası İpek Yolu Ticaret Odası Başkanlık Divanı toplandı

TOBB Başkanı ve İpek Yolu Uluslararası Ticaret Odası (SRCIC) Onursal Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Viyana'da Uluslararası İpek Yolu Ticaret Odası Başkanlık Divanı toplantısına katıldı.

"MOODY'S VE BENZERİ KURULUŞLAR HER SEFERİNDE YANILDI"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, askeri kalkışmanın ardından Türkiye'nin kredi notuna ilişkin değerlendirmelerde bulunacağı ifade edilen kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in ve benzeri kuruluşların Türkiye ekonomisinin güçlülüğü noktasında her seferinde yanıldıklarını söyledi.

Hisarcıklıoğlu, darbe girişimine tepki göstermek amacıyla 81 il ve 160 ilçedeki 365 oda ve borsanın ortak bildirisinin okunması amacıyla TOBB Sosyal Tesisleri'nde düzenlenen basın toplantısının ardından gazetecilerine açıklamalarda bulundu.

Moody's'in, darbe girişimi sonrası Türkiye'nin kredi notuna ilişkin değerlendirmelerde bulunacağı yönündeki açıklamaları hatırlatan Hisarcıklıoğlu, analist kuruluşların Türkiye ekonomisinin dinamizmi konusunda birçok kez yanıldıklarını ve bu kez de yanılacaklarını ifade etti. Söz konusu kuruluşların Türkiye'yi tanımadığını belirten Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Bu kuruluşlar Türkiye ekonomisinin, gerek özel sektörünün, gerek devletin ekonomik yapısının, maliyesinin güçlülüğü noktasında her seferinde yanılmışlardır. Ben bu derecelendirme kuruluşlarına şunu söylemek istiyorum; 2008 krizi sonrasında hiçbir bedel ödemeyen bu değerlendirme kuruluşlarının bugün yanıldıklarının hiç bedeli olmayacak mı? diye sormak istiyorum."

TOBB'dan Körfez'e işbirliği çıkarması

Türk iş dünyası ile Körfez ülkeleri iş çevrelerini bir araya getirerek, yeni işbirliği olanaklarını masaya yatıracak Türkiye-Körfez Ülkeleri İşbirliği Konseyi Forumu, 1-2 Kasım 2016 tarihlerinde Bahreyn'de gerçekleştirilecek.

TOBB ve Körfez İşbirliği Konseyi Odaları Federasyonu (FGCCC) arasında 2011 yılında imzalanan işbirliği anlaşması ürün vermeye devam ediyor. Bahreyn Başbakanı Şeyh Khalifa bin Salman Al Khalifa himayesinde, TOBB ve Körfez İşbirliği Konseyi Odaları Federasyonu (FGCCC) koordinasyonunda, Bahreyn Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğinde yapılacak Forum'a Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) de destek verecek.

Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Bahreyn, Oman ve Kuveyt'in içerisinde bulunduğu 6 ülkenin ticaret ve sanayi Odalarından oluşan Körfez İşbirliği Konseyi Odaları Federasyonu ile birlikte hayata geçirilecek toplantılara başta Bahreyn Başbakanı Şeyh Khalifa bin Salman Al Khalifa olmak üzere, KİK Genel Sekreteri Abdul Latif bin Rashid Al Zayani, Türkiye ve KİK ülkeleri Hükümetlerinin üst düzey temsilcileri, Körfez Ülkeleri Oda Başkanları ve firma temsilcilerinin katılımı bekleniyor.

Özel sektör heyeti

Bölge ülkelerin iş ve finans çevrelerinden temsilciler ile Türkiye'den muhtelif sektörlerden oluşan özel sektör heyeti de toplantılarda yerini alacak. Forum kapsamında, altyapı, mega projeler, teknik müşavirlik, tarım, gıda güvenliği, yenilenebilir enerji, petrol ve gaz sektörü, karşılıklı işbirliği imkanları, şirket kurma koşulları ve kadın girişimciliği gibi konular ele alınacak. Firmalar arası ikili görüşmeler gerçekleştirilecek.

Söz konusu Forum'un birincisi, 4-6 Şubat 2012 tarihlerinde, yaklaşık 600 temsilcinin katılımı ile İstanbul'da gerçekleştirildi. 2012 yılında düzenlenen forumda, İslami girişim sermaye bankası Venture Capital Bank ve Türkiye'de faaliyet gösteren Alkhair Capital'in ana hissedarı Bank Alkhair, Türkiye'nin meyve suyu konsantresi ve meyve püresi üreticisi Göknur Gıda'nın yüzde 65 ortağı olmak üzere, işlem büyüklüğü yaklaşık 100 milyon dolar değerinde bir mutabakat zaptı imzalamıştı.

Türkiye'nin Körfez İşbirliği Konseyi ülkeleri ile ticaret hacmi 2000 yılında 2 milyar ABD Doları iken, 2015 yılında bu rakamın yaklaşık 8 misli artarak, 15 milyar ABD Doları'na ulaşması dikkat çekiyor. Körfez ülkelerinin petrol dışı üretim planlamalarına yönelmeleri, bu ülke pazarlarındaki yüksek satın alma gücü ve coğrafi yakınlık, Türk iş dünyası için ciddi işbirliği ve yatırım fırsatları sağlıyor.

UniCredit ortaklığıyla birçok ülkede sunduğumuz alternatif finansman ürünlerimiz, ihtiyaçlarınıza yönelik özel çözümlerimizle ve deneyimli uzman kadromuzla dış ticarette de yanınızdayız.

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

BOYA SANAYİİ AR-GE VE İNOVASYONA ODAKLANDI

Ar-Ge ve inovasyona odaklanan boya ve hammaddeleri sanayii, son 10 yılda büyük bir ivme yakaladı. Yaklaşık 900 ton üretim ve 2.5 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaşan sektör, geçen yıl ise küresel ölçekte yaşanan ekonomik durgunluktan etkilendi. Sektör temsilcileri, bu durgunluktan çıkmak için adres olarak yeni pazarları önerirken Ar-Ge ve inovasyona daha çok yatırım yapılması gerektiğini savunuyor.

Hazırlayan: Deniz SARI

Boya sanayii son 10 yılda teknoloji ve inovasyon alanında sağladığı ilerlemeler ve bu alanlarda genişleyen faaliyetleriyle birlikte, ürün kalitesi bakımından uluslararası alanda rekabetçi hale geldi.

Türkiye, bugün itibarıyla boya üretiminde Avrupa'da 5'inci sırada yer alıyor. Sektör temsilcileri, Türkiye'nin bu konuma ürün çeşitliliği, teknolojiye yapılan yatırım ve yenilikçi ürün geliştirme kabiliyetiyle geldiğini vurguluyor. Yerli üreticilerin artık, Avrupalı rakipleri ile aynı düzeyde üretim yaptığını belirten sektör temsilcileri, Türkiye'nin uzun vadede Avrupa'da üçüncü büyük üretici konumuna geleceğini öngörüyor.

Boya pazarında katma değerli ürünlerin varlığı her yıl giderek artıyor. Nano boyalar ve çoklu fonksiyon kombinasyonları, katma değerli özellikler olarak ortaya çıkıyor. Orta vadede, katma değerli ve inovatif ürünlere talebin artması bekleniyor ve bu durumun büyümede itici güç olacağı belirtiliyor.

Son 10 yılda büyük başarı yakalandı

Sektör temsilcileri, 2014 verilerine göre kimya sektörü alt dallarında en çok Ar-Ge teşviki alan sektörün boya sanayii olduğunu vurguluyor.

Fakat, uzun vadeli büyüme beklentisinin gerçekleşmesi için, sektörde Ar-Ge ve inovasyona daha fazla önem verilmesi gerekiyor.

Boya ve hammaddeleri sanayii, son 10 yılda büyüse de küresel ölçekte yaşanan ekonomik durguluk, son yıllarda büyümeyi yavaşlattı. Boya sektörü, 2015 yılında yaklaşık 900 ton üretim ve 2.5 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaştı. Türkiye boya sanayiinin kaydettiği gelişim, yabancı yatırımcıyı da çekiyor. Son yıllarda boya sanayiinde yabancı sermaye paylarının ve temsilinin arttığı belirtiliyor.

Yabancı yatırımcıların ilgisi her geçen gün artıyor

Sektör temsilcileri, birçok uluslararası yabancı şirketin, Türkiye'de faaliyetlerini sürdüren firmalarla sermaye ve yatırım ortaklığı yaptığını vurgulanıyor. Uzmanlar, yabancı

Türkiye, Avrupa'da en büyük 5'inci boya üreticisi

✓ Türkiye, bugün itibarıyla Avrupa'da en büyük 5'inci boya üreticisi konumunda yer alıyor.

✓ Kimya sektörünün alt dallarında boya sanayii en çok Ar-Ge teşviki alan sektör konumunda.

✓ Sektör, 2015 yılında yaklaşık 900 ton üretim ve 2.5 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaştı.

✓ Bu yılın ilk dört ayında 198 milyon dolarlık ihracat yapıldı. Türkiye'nin ekonomideki büyümesine paralel bir seyir izleyen sektörün, bu yıl da 2015'e benzer bir oranda büyüyeceği tahmin ediliyor.

✓ İhracatta yeniden artışın sağlanabilmesi için potansiyel taşıyan yeni pazarların yakından izleneceği vurgulanıyor.

"Kentsel dönüşüm sektöre ivme kazandıracak"

İç pazara bakıldığında özellikle ortaya özellikle kentsel dönüşüm odaklı bir tablo çıkıyor. Sektör temsilcileri, bu yıl 2015'e göre aynı seviyelerde seyir izleyen sektörün, ilerleyen dönemde kentsel dönüşümün hız kazanmasıyla daha da hareketlenmesini bekliyor.

Uzun dönemde kentsel dönüşümün gerek inşaat grubu gerekse sanayi grubunda bir ivme yaratacağı görüşü dile getiriliyor. Binalara uygulanacak enerji kimlik belgesi zorunluluğu ile birlikte mantolama işlemleri kayda değer oranda hızlanmıştı. Uzmanlar, yalıtım faaliyetlerinin boya sektörüne katkı sağlamaya devam edeceğini belirtiyor. Firma sahipleri, artan talep ile birlikte sektörde büyümenin süreceğinin altını çiziyor.

Bu arada Türkiye'de çok fazla gündemde olmasa da, birçok ülkede yönetmeliklerle çevre açısından sürdürülebilir boya teknolojileri destekleniyor. Solvent bazlı boyalarda uçucu organik bileşen rakamları düşürülürken, solvent bazlı boyalardan da su bazlı boyalara geçiş hızlanıyor. UV lambaları ile anlık kuruma yapabilen boyalar da sektörün en hızlı gelişen kolu şeklinde değerlendiriliyor. İnovasyonun ve Ar-Ge faaliyetlerinin gün geçtikçe arttığı iç pazarda da sürdürülebilir boya teknolojisinin gelişeceği öngörülüyor.

Boya ve dekorasyon sektöründe hizmet veren firmalar, genel anlamda pazarın gidişatından memnun olsa da çözülmesi gereken bazı konulara dikkat çekiliyor. Merdivenaltı üretim sorunun devam ettiğinin altını çizen sektör temsilcileri, kayıt dışı ve belgesiz iş yapan firmaların, pazarda haksız rekabet oluşturduğunu ve iç pazardaki pastadan büyük pay aldığını vurguluyor.

Denetimler artırılmalı

Temsilciler, müteahhitlerin ve site yöneticilerinin belgesiz alışverişe meyilli olmasının da merdivenaltı üretimi desteklediğini savunuyor. Yapılan her imalat ve hizmette ödenen KDV'nin, vergi iade yöntemiyle maliyeden geri alındığını aktaran sektör temsilcileri, bu durumun da vergi kaybına neden olduğunu ifade ediyor. Temsilciler, bu konuda Maliye Bakanlığı'nın sıkı denetimler ve yeni yasalar ile sektörü disipline etmesini bekliyor.

menşeli firmaların sektöre duyduğu ilginin her geçen yıl daha da arttığının altını çiziyor.

Türkiye'nin ekonomideki büyümesine paralel bir seyir izleyen sektörün, bu yıl da 2015'e benzer bir oranda büyüyeceği tahmin ediliyor. 2015 yılının büyük bir bölümünde, üretimde iç ve dış pazarlardaki nispi daralmanın etkili olduğu belirtiliyor. Bununla birlikte, yıl sonuna doğru daralmanın etkisinin giderek azalarak, sektörün pozitif bir büyüme sürecine doğru ilerlediği dile getiriliyor. Sektör temsilcileri, iç pazarda seçim sürecinin oluşturduğu belirsizlik, ekonomik istikrarın sürdürülebilirliğine yönelik beklentileri azalttı ve sektörün olumsuz etkilenmesine neden oldu.

2.5
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ

900 TON
TÜRKİYE'NİN 2015 YILI BOYA ÜRETİMİ

İhracatta yüzde 15 kayıp yaşandı

Dış pazarlarda ise Rusya, Suriye, Irak gibi komşu ülkelerle yaşanan sorunlar ile ABD ve AB'de beklenen ivmenin yakalanamaması da büyüme hızını yavaşlattı. Sektör, hem iç hem de dış pazarlarda, 2015 yılı için hedeflenen yüzde 4'lük büyüme rakamlarına ulaşamadı ve ihracat gelirleri de 1 milyar doların altında kaldı.

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nden (İKMİB) alınan bilgilere göre, Türkiye boya ve hammaddeleri sanayii 2014'te 777 milyon dolarlık ihracat yaptı. Sektör, özellikle ihracat pazarlarında yaşanan siyasi gelişmeler ve ekonomik durgunluğun etkisiyle 2015 yılını yüzde 15'lik bir kayıpla 686.3 milyon dolarlık ihracatla kapattı. İhracat tutarının yaklaşık 150 milyon dolarlık kısmı inşaat boyaları ve bağlı yan ürünleri, geri kalan kısmı ise sanayi boyalarını kapsıyor.

İhracat; ekonomik, mali ve siyasi konjonktür ile birlikte, özellikle dış pazarlardaki gelişmeler ve döviz kurlarındaki dalgalanmalara göre artıyor veya azalıyor. Öte yandan hammaddede dışa bağımlılık da dış ticaret açısından önemli bir başka unsur. Türkiye boya sanayiinin de hammadde yüzde 65 oranında dışa bağımlı olduğu belirtiliyor. Bu durumun, sektörün 2016 yılındaki gelişimini de etkileyeceği dile getiriliyor. Sektör temsilcileri, bu yılın ilk dört ayında hedeflenen büyüme oranlarının yakalandığını tahmin ediyor. Yıl sonunda ise Türkiye'nin büyümesine paralel yüzde 3 ila 4 aralığında bir büyüme bekleniyor.

Bu yılın ilk dört aylık dönemine bakıldığında 198 milyon dolarlık bir ihracat yapıldığı kaydediliyor. Söz konusu tutarın yaklaşık yüzde 50'si boya, diğer yarısı da boya hammadde ve yan ürünlerinden oluşuyor. Küresel ölçekteki ekonomik gelişmeler, ihracat pazarlarındaki son durum ve ilk dört aydaki rakamlar göz önüne alındığında, sektörün bu yıl da 2015'teki ihracat ve büyüme rakamlarına ulaşacağı öngörülüyor. 2023'te ise boya ve hammaddeleri sektörünün ihracat hedefi, İKMİB ve BOSAD'ın yaptığı ortak çalışmalar sonucunda, 2.5 milyar dolar olarak belirlendi.

Yeni pazarlar aranıyor

Öte yandan kısa ve orta vadede ise ihracattaki beklentiler küresel ölçekteki gelişmelerin yanında, bölgesel dinamiklerin de etkisiyle oluşacak ekonomik ve ticari yapıya bağlı. Özellikle ihracatta yeni pazarların oluşturulması ve son dönemde AB pazarının yeniden büyüme sürecine girmesi, sektör açısından önemli bir avantaj şeklinde değerlendiriliyor. Ayrıca ihracatta yeniden sağlanabilmesi için potansiyel taşıyan yeni pazarların da yakından izleneceği vurgulanıyor.

DÜŞÜK PERFORMANSLI BÜYÜME DÖNEMİNDEYİZ

Türkiye boya sanayii, kimya sektörü ile beraber, bulunduğu coğrafyada en büyük üretim kapasitesine sahip. Önümüzdeki dönemde bu gelişimi sürdürerek, Türkiye'nin bölgesinde bir yatırım merkezi olmasını hedefliyoruz. Türkiye boya sektörünün uluslararası alandaki başarısı, bölgesel üretim gücü ve teknolojik yapısından kaynaklanıyor. Bunun yanı sıra Türkiye boya sektörü, bugün mevcut üretim hacmi ile Avrupa'da ilk beş ülke arasında. Önümüzdeki 10 yıllık dönemde ise Avrupa'da ilk üç ülke arasında yer almayı hedefliyoruz.

Bu başarının devamı için, üretim ve teknoloji altyapımızı güçlendirerek, Ar-Ge ve inovasyona daha fazla ağırlık vermemiz gerekiyor. Türkiye boya sanayii 2015 yılını, Türkiye'nin genel ekonomik büyüme hızına paralel bir seyir izleyerek, yüzde 3 ila 4 aralığında büyüme ile tamamladı. Sektörün, bu yılın ilk dört ayında, geçen yılın aynı döneminin üzerinde büyüme oranları yakaladığı tahmin edilse de yılın ilk yarısının 2015'in aynı dönemindeki tonajlarda olacağını öngörüyoruz.

"Global pazardan % 2 pay alıyoruz"

Boya ve hammaddeleri sanayii anılan dönemde büyümesini sürdürmesine karşın, geçen 10 yılı aşkın süredir sergilediği daha yüksek büyüme hızına kıyasla daha düşük performanslı bir büyüme dönemi içine girdiği görülüyor. Özellikle devletin son dönemde uyguladığı ekonomik ve mali politikalar ile yurtdışındaki ekonomik belirsizlikler bu durumda önemli rol oynuyor. Boya sektörünün, 2015 yılında yaklaşık 900 ton üretim ve 2.5 milyar dolarlık pazar büyüklüğüne ulaştığını tahmin ediyoruz. Bu verilerle Türkiye boya sanayii, global pazardan yaklaşık yüzde 2'lik pay alıyor.

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) verilerine göre, boya, boya hammaddeleri ve yan ürünleri ile birlikte sektör, 2014'te 777 milyon dolarlık ihracat yaparken, dış ticaretteki daralmanın da etkisiyle 2015 yılında yüzde 15'lik kayıpla 686.3 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu ihracat tutarının yaklaşık yüzde 50'si boya, diğer yarısı da boya hammadde ve yan ürünlerinden oluşuyor.

"Hammadde bağımlılığı büyümeyi etkiliyor"

2023'te boya ve hammaddeleri sektörünün ihracat hedefi, BOSAD'ın İKMİB ile yaptığı ortak çalışmalar sonucunda, 2015 yılına göre yüzde 100'ün üzerinde büyüme ile 1 milyar dolar düzeyinde belirlendi. Bu hedef, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda, ortalama yıllık yüzde 5'lik büyüme hedefinin iki misli üzerinde, iddialı bir büyümeyi ifade ediyor.

Sektörün bu yıl, 2015'e paralel, ülke sanayisinin büyüme beklentileri çerçevesinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz. Türkiye'deki ekonomik, mali ve siyasi konjonktür ile birlikte, özellikle dış pazarlardaki gelişmeler ve döviz kurlarındaki belirsizliklerin sektörün 2016 yılındaki gelişimini etkileyeceğini düşünüyoruz. Hammaddede yüzde 65 oranındaki dışa bağımlılık da sektörün hızlı gelişimini sınırlayan bir unsur. Ayrıca, yaşadığımız olumsuz gelişmelerin başında, ulusal ve uluslararası regülasyonlara uyumda yaşanan sorunlar geliyor.

"Kayıtdışı üretim sıkıntı yaratıyor"

Öte yandan sektörde hâlâ önemli ölçüde kayıtdışı üretim söz konusu. Rekabet eşitsizliğine neden olan bu durum, sektörün gelişimini de olumsuz etkiliyor. Boya sektörünün işletme yapısı dikkate alındığında, ölçek ekonomisine uygun işletmelerin halen oluşmaması, orta ve uzun vadede sektörel büyüme stratejilerinin belirlenmesinde başlıca engellerden birisi. Global pazarlardaki yerimizi sağlamlaştırmak ve rekabet gücümüzü artırmak için, sektörün geleceğe taşıyacak stratejinin, Ar-Ge yatırımları ile geliştirilecek inovatif ürün ve yaklaşımlar olduğunun bilincindeyiz.

İSTANBUL KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ (İKMİB) YÖNETİM KURULU BAŞKANI MURAT AKYÜZ

SEKTÖRDE YABANCI SERMAYENİN PAYI ARTIYOR

Küresel ölçekteki gelişmeleri, ihracat pazarlarımızdaki son durum ve ilk dört aydaki rakamları göz önüne alarak, sektörün bu yıl 2015'e benzer ihracat ve büyüme rakamlarına ulaşacağını öngörüyoruz. Boya sanayii 2014'te 777 milyon dolarlık ihracat yaparken, dış ticaretteki daralmanın da etkisiyle 2015 yılını yüzde 15'lik kayıpla 686.3 milyon dolarlık ihracatla kapattı. En çok ihracat yapılan ülkeler ise İran, Irak, Azerbaycan, Rusya ve Çin oldu. İhracat tutarının yaklaşık 150 milyon dolarlık kısmı inşaat boyaları ve bağlı yan ürünleri, geri kalan kısmı ise sanayi boyalarını kapsıyor. 2023'te boya ve hammaddeleri sektörünün ihracat hedefi, Boya Sanayicileri Derneği (BOSAD) ile yaptığımız ortak çalışmalar sonucunda 2.5 milyar dolar düzeyinde belirlendi.

"Avrupa'nın 5'inci boya üreticisiyiz"

Türkiye boya sanayii, bugün itibarıyla gerek üretimi ve teknolojik gelişimi, gerekse kalitesiyle Avrupa'da üst sıralarda yer alıyor. Türkiye, Avrupa'nın 5'inci boya üreticisi konumunda. Özellikle jeopolitik konumu ile Türkiye, boya sektöründe önemli bir avantaja sahip. Sektördeki ürün çeşitliliği, teknolojisi ve yenilikçi ürün geliştirme (ÜrGe) kabiliyeti sayesinde Avrupalı rakipleri ile aynı düzeyde üretim yapıyor. Bu da sektörün ihracat potansiyelinin yüksekliğini ortaya koyuyor. İhracatta özellikle son 10 yılda yükselişe geçen boya sektörü, bugün itibarıyla 45 ülkeye ihracat yapıyor. En önemli ihracat pazarlarını; Avrupa Birliği ülkeleri, Doğu Avrupa, Orta Asya, Ortadoğu ülkeleri ve Türk cumhuriyetleri oluşturuyor. Özellikle son dönemde sektörün ihracatında, komşu ülkeler ve Ortadoğu ile Kuzey Afrika ülkelerinin önemli payı bulunuyor.

"Yüzde 4-5 büyüme bekliyoruz"

Özellikle son yıllarda boya sanayiinde yabancı sermaye paylarının ve temsilinin arttığını görüyoruz. Günümüzde pek çok uluslararası yabancı şirket Türkiye'de faaliyetlerini sürdüren firmalarla sermaye ve yatırım ortaklığı yapıyor. Yabancı menşeli firmaların sektöre duyduğu ilgi her geçen yıl daha da artıyor. Türkiye boya sanayii genel ekonomik yapıya paralel bir görünüm sergiliyor. Bu doğrultuda 2016 yılında yaşanacak ekonomik ve siyasal gelişmelere bağlı olarak yüzde 4 ila 5'lik büyüme öngörülüyor.

Öte yandan, yerel ve küresel ekonomiye hakim olan belirsiz hava ve istikrarın tam anlamıyla sağlanamaması, boya sektörünün temel sorunlarından birini oluşturuyor. Ayrıca, tüm sektörlerin ortak sorunu haline gelen kayıt dışı üretim de sektörün başlıca sıkıntılarından biri olmaya devam ediyor. Bununla birlikte, kimya sanayiinin önemli alt kalemlerimizden biri konumundaki boya sektörü için yoğun çalışmalar yapıyoruz.

"URGE projesi son derece yararlı"

Sektörün ihracat performansını daha da yukarı taşımak amacıyla 2011 ve 2014 yılları arasında Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (URGE) projesi kapsamında Cezayir, Fas ve Ukrayna'yı ticaret heyeti ile ziyaret ettik. Bu bölgelerde ihtiyaç analizleri yaptık ve eğitimler düzenledik. Ayrıca, BOSAD ile işbirliği halinde sektör firmalarımızla boya sektörünün önemli fuarlarından Farbe Fuarı'na katıldık.

Son derece yararlı gördüğümüz URGE projemizin ikinci ayağı olarak adlandırabileceğimiz Turkish Paints Cluster-Boya URGE projemizi ise bu yıl hayata geçirmeye başladık. Ekonomi Bakanlığı'nın onayıyla gerçekleştirdiğimiz proje kapsamında 29 firmadan oluşan URGE ekibimizin ihtiyaç analizleri ve eğitimlerinin tamamlanmasının ardından yurtdışı pazarlama faaliyetlerine başlayacağız. Ekibimiz; iç ve dış cephe boyaları, sanayi boyaları, otomotiv boyaları, yalıtım malzemeleri, boya yardımcı malzemeleri ve hammadde dahil olmak üzere farklı alt ürün gruplarında ihracat yapan firmalardan oluşuyor.

Karikanomi

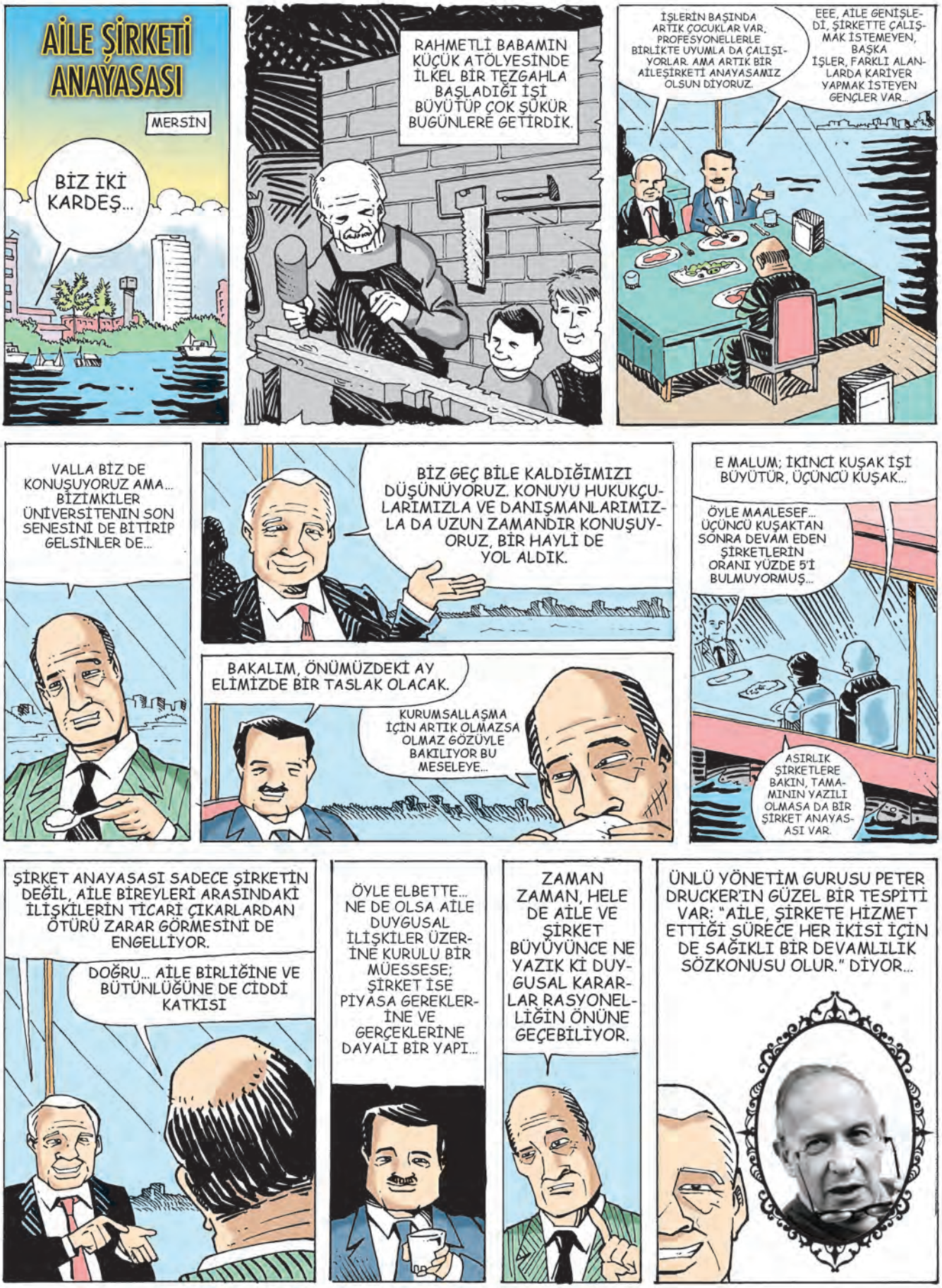
Çizgilerle Hayat

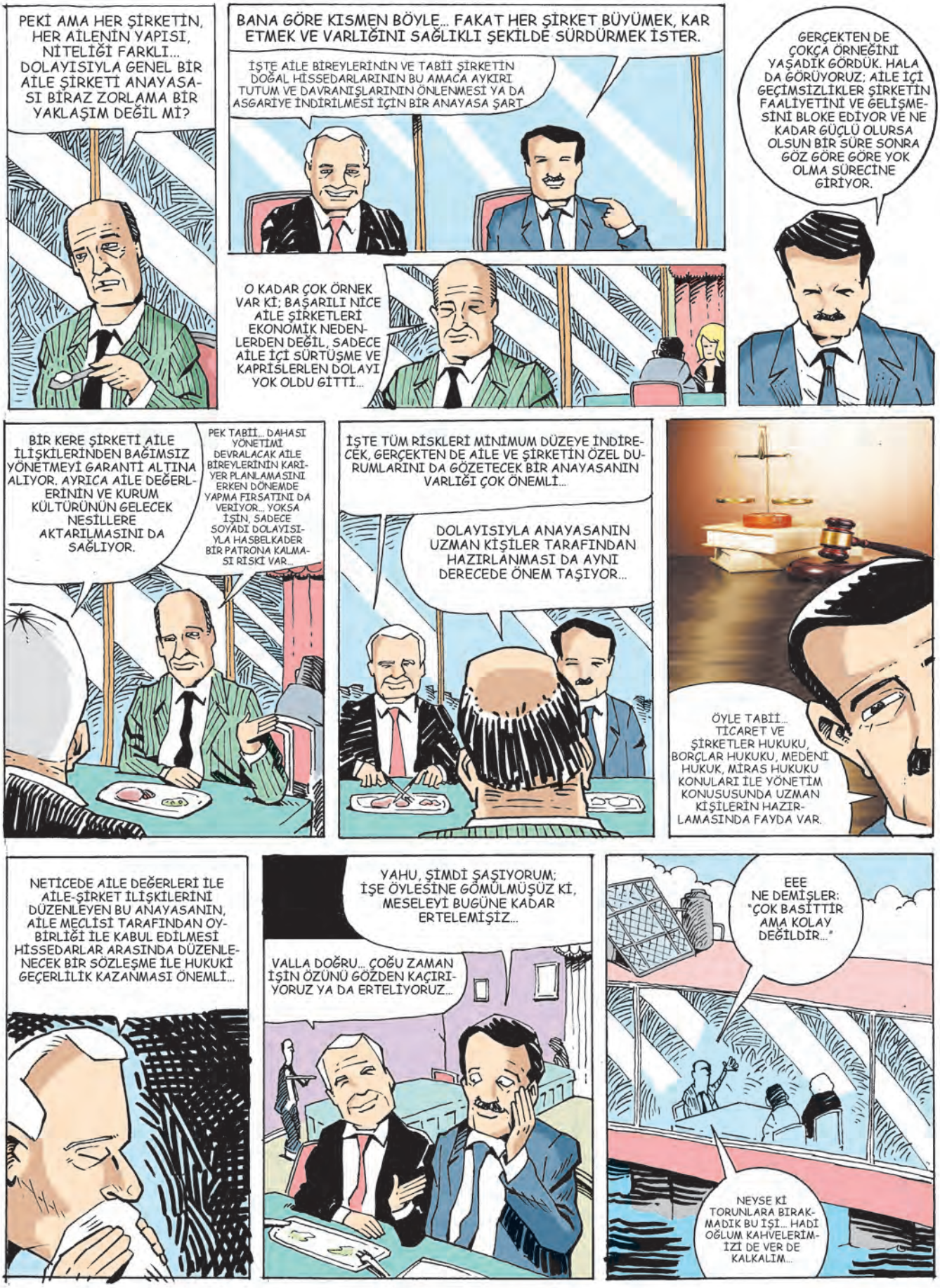
AİLE ŞİRKETİ ANAYASASI

ÇİZİMLERLE EKONOMİNİN İÇİNDEN AYLIK SOHBETLER

Ülkemizde başarılı nice aile şirketi ekonomik nedenlerden değil, aile içi sorunlardan dolayı kapanmıştır. Ünlü yönetim gurusu Peter Drucker de bir tespitinde "Aile, şirkete hizmet ettiği sürece her ikisi için de sağlıklı bir devamlılık sözkonusu olur" der. Biz de bu sayımızda aileler için şirket anayasasını gündeme getirdik. 'Aile Şirketi Anayasası' Hakan Güldağ'ın yazıları, Güven Bilge'nin çizimleri ile hazırlandı.

AİLE ŞİRKETİ ANAYASASI
MERSİN
BİZ İKİ KARDEŞ...
RAHMETLİ BABAMIN KÜÇÜK ATÖLYESİNDE İLKEL BİR TEZGAHLA BAŞLADIĞI İŞİ BÜYÜTÜP ÇOK ŞÜKÜR BUGÜNLERE GETİRDİK.
İŞLERİN BAŞINDA ARTIK ÇOCUKLAR VAR. PROFESYONELLERLE BİRLİKTE UYUMLA DA ÇALIŞIYORLAR. AMA ARTIK BİR AİLEŞİRKETİ ANAYASAMIZ OLSUN DİYORUZ.
EEE, AİLE GENİŞLEDİ, ŞİRKETTE ÇALIŞMAK İSTEMEYEN, BAŞKA İŞLER, FARKLI ALANLARDA KARİYER YAPMAK İSTEYEN GENÇLER VAR...
VALLA BİZ DE KONUŞUYORUZ AMA... BİZİMKİLER ÜNİVERSİTENİN SON SENESİNİ DE BİTİRİP GELSİNLER DE...
BİZ GEÇ BİLE KALDIĞIMIZI DÜŞÜNÜYORUZ. KONUYU HUKUKÇULARIMIZLA VE DANIŞMANLARIMIZLA DA UZUN ZAMANDIR KONUŞUYORUZ, BİR HAYLİ DE YOL ALDIK.
BAKALIM, ÖNÜMÜZDEKİ AY ELİMİZDE BİR TASLAK OLACAK.
KURUMSALLAŞMA İÇİN ARTIK OLMAZSA OLMAZ GÖZÜYLE BAKILIYOR BU MESELEYE...
E MALUM; İKİNCİ KUŞAK İŞİ BÜYÜTÜR, ÜÇÜNCÜ KUŞAK...
ÖYLE MAALESEF... ÜÇÜNCÜ KUŞAKTAN SONRA DEVAM EDEN ŞİRKETLERİN ORANI YÜZDE 5'İ BULMUYORMUŞ...
ASIRLIK ŞİRKETLERE BAKIN, TAMAMININ YAZILI OLMASA DA BİR ŞİRKET ANAYASASI VAR.
ŞİRKET ANAYASASI SADECE ŞİRKETİN DEĞİL, AİLE BİREYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN TİCARİ ÇIKARLARDAN ÖTÜRÜ ZARAR GÖRMESİNİ DE ENGELLİYOR.
DOĞRU... AİLE BİRLİĞİNE VE BÜTÜNLÜĞÜNE DE CİDDİ KATKISI
ÖYLE ELBETTE... NE DE OLSA AİLE DUYGUSAL İLİŞKİLER ÜZERİNE KURULU BİR MÜESSESE; ŞİRKET İSE PİYASA GEREKLERİNE VE GERÇEKLERİNE DAYALI BİR YAPI...
ZAMAN ZAMAN, HELE DE AİLE VE ŞİRKET BÜYÜYÜNCE NE YAZIK Kİ DUYGUSAL KARARLAR RASYONELLİĞİN ÖNÜNE GEÇEBİLİYOR.
ÜNLÜ YÖNETİM GURUSU PETER DRUCKER'IN GÜZEL BİR TESPİTİ VAR: "AİLE, ŞİRKETE HİZMET ETTİĞİ SÜRECE HER İKİSİ İÇİN DE SAĞLIKLI BİR DEVAMLILIK SÖZKONUSU OLUR." DİYOR...

PEKİ AMA HER ŞİRKETİN, HER AİLENİN YAPISI, NİTELİĞİ FARKLI... DOLAYISIYLA GENEL BİR AİLE ŞİRKETİ ANAYASASI BİRAZ ZORLAMA BİR YAKLAŞIM DEĞİL Mİ?
BANA GÖRE KISMEN BÖYLE... FAKAT HER ŞİRKET BÜYÜMEK, KAR ETMEK VE VARLIĞINI SAĞLIKLI ŞEKİLDE SÜRDÜRMEK İSTER.
İŞTE AİLE BİREYLERİNİN VE TABİİ ŞİRKETİN DOĞAL HİSSEDARLARININ BU AMACA AYKIRI TUTUM VE DAVRANIŞLARININ ÖNLENMESİ YA DA ASGARİYE İNDİRİLMESİ İÇİN BİR ANAYASA ŞART.
GERÇEKTEN DE ÇOKÇA ÖRNEĞİNİ YAŞADIK GÖRDÜK. HALA DA GÖRÜYORUZ; AİLE İÇİ GEÇİMSİZLİKLER ŞİRKETİN FAALİYETİNİ VE GELİŞMESİNİ BLOKE EDİYOR VE NE KADAR GÜÇLÜ OLURSA OLSUN BİR SÜRE SONRA GÖZ GÖRE GÖRE YOK OLMA SÜRECİNE GİRİYOR.
O KADAR ÇOK ÖRNEK VAR Kİ; BAŞARILI NİCE AİLE ŞİRKETLERİ EKONOMİK NEDENLERDEN DEĞİL, SADECE AİLE İÇİ SÜRTÜŞME VE KAPRİSLERLEN DOLAYI YOK OLDU GİTTİ...
BİR KERE ŞİRKETİ AİLE İLİŞKİLERİNDEN BAĞIMSIZ YÖNETMEYİ GARANTİ ALTINA ALIYOR. AYRICA AİLE DEĞERLERİNİN VE KURUM KÜLTÜRÜNÜN GELECEK NESİLLERE AKTARILMASINI DA SAĞLIYOR.
PEK TABİİ... DAHASI YÖNETİMİ DEVRALACAK AİLE BİREYLERİNİN KARİYER PLANLAMASINI ERKEN DÖNEMDE YAPMA FIRSATINI DA VERİYOR... YOKSA İŞİN, SADECE SOYADI DOLAYISIYLA HASBELKADER BİR PATRONA KALMASI RİSKİ VAR...
İŞTE TÜM RİSKLERİ MİNİMUM DÜZEYE İNDİRECEK, GERÇEKTEN DE AİLE VE ŞİRKETİN ÖZEL DURUMLARINI DA GÖZETECEK BİR ANAYASANIN VARLIĞI ÇOK ÖNEMLİ...
DOLAYISIYLA ANAYASANIN UZMAN KİŞİLER TARAFINDAN HAZIRLANMASI DA AYNI DERECEDE ÖNEM TAŞIYOR...
ÖYLE TABİİ... TİCARET VE ŞİRKETLER HUKUKU, BORÇLAR HUKUKU, MEDENİ HUKUK, MİRAS HUKUKU KONULARI İLE YÖNETİM KONUSUSUNDA UZMAN KİŞİLERİN HAZIRLAMASINDA FAYDA VAR.
NETİCEDE AİLE DEĞERLERİ İLE AİLE-ŞİRKET İLİŞKİLERİNİ DÜZENLEYEN BU ANAYASANIN, AİLE MECLİSİ TARAFINDAN OYBİRLİĞİ İLE KABUL EDİLMESİ HİSSEDARLAR ARASINDA DÜZENLENECEK BİR SÖZLEŞME İLE HUKUKİ GEÇERLİLİK KAZANMASI ÖNEMLİ...
YAHU, ŞİMDİ ŞAŞIYORUM; İŞE ÖYLESİNE GÖMÜLMÜŞÜZ Kİ, MESELEYİ BUGÜNE KADAR ERTELEMİŞİZ...
VALLA DOĞRU... ÇOĞU ZAMAN İŞİN ÖZÜNÜ GÖZDEN KAÇIRIYORUZ YA DA ERTELİYORUZ...
EEE NE DEMİŞLER: "ÇOK BASİTTİR AMA KOLAY DEĞİLDİR..."
NEYSE Kİ TORUNLARA BIRAKMADIK BU İŞİ... HADİ OĞLUM KAHVELERİMİZİ DE VER DE KALKALIM...

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

AİLE ŞİRKETLERİNİN 2. KUŞAĞA GEÇİŞİNDE HANGİ YOL AVANTAJLI?

Mali danışmanlık şirketi KPMG'nin 42 ülkeyi kapsayan araştırmasına göre, aile şirketlerinin ikinci kuşaklara devrinde Türkiye, hibe yoluyla devirde daha yüksek vergi alan az sayıdaki ülke içinde yer alıyor. Bu uygulama ikinci kuşağa devirleri geciktirebiliyor.

Mehmet FİLOĞLU

Bir aile şirketinin ikinci kuşağa mülkiyet olarak geçişi, vergi yönünden bakıldığında, 'devirle' mi, 'verasetle' mi daha avantajlı? Şirket sahipleri hayattayken devrettiklerinde ne kadar vergi çıkıyor, veraset halinde ne kadar? Vergi mevzuatı hangisini teşvik ediyor?

KPMG'nin Avrupa Aile Şirketleri Derneği (EFB) ile birlikte hazırladığı Vergi Araştırması'na göre Türkiye'deki aile şirketinin bir sonraki kuşağa hibe yoluyla devrinden daha yüksek vergi alan az sayıda ülkeden biri. Bu durum da yönetimde olan neslin hayattayken işleri bir sonraki kuşağa devretmenin önündeki en önemli engel olarak öne çıkıyor.

KPMG'nin raporuna dünya ekonomisinin önemli bir kısmını oluşturan Amerika, Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve Türkiye dâhil belli başlı 42 ülke dahil edildi.

Bu ülkelerde veraset ve emeklilik yoluyla devredilen aile şirketlerinden alınan vergiler incelendi. Rapora göre, Türkiye'de aile şirketlerini

gelecek kuşağa veraset yoluyla devretmek daha mantıklı.

Hibeyle devri teşvik eden ülkeler var

Ülkeler arasındaki karşılaştırma, 10 milyon Euro değerindeki bir şirketin devrinde alınan vergi üzerinden yapıldı. Türkiye'de bu değerde şirketi olan bir kişi vefat ettiğinde, şirketi devralan kişi ya da kişiler 446 bin Euro vergi ödemek zorunda. Aynı şirket sahibi şirketi hayattayken bir sonraki nesle devrederse, şirketi devralan kişilerin ödemesi gereken tutar 1.4 milyon Euro'ya yükseliyor. Bu şekilde Türkiye gibi 10 ülke daha var. Avustralya ve Ürdün en çarpıcı örnekler. İki ülke de miras yoluyla devirde hiç vergi almazken, hibede ise 2 milyon Euro'nun üzerinde vergi alıyor. Bu ülkeleri iki farklı devir arasındaki 1.7 milyon Euro'luk vergi farkı ile Japonya izliyor. Türkiye ise 4. sırada.

Araştırmaya dahil edilen 42 ülkenin 30'unda iki farklı devir arasında alınan vergi ya aynı ya da yok denecek kadar az. Üç ülke ise vergi sistemi ile hibeyle devri teşvik ediyor. En çarpıcı örnek Belçika. Verasette 2.7 milyon Euro vergi alan ülke, hibede ise yalnızca 300 bin euro alıyor. İngiltere'de bu denge 4'e 2.5 milyon, ABD'de ise 4.7'ye 4 milyon.

'Sahip olmamak' genç kuşağın hevesini kırabilir

Raporda veriler şu şekilde değerlendirildi: "Sonuç olarak, bu ülkelerde varlıkların mümkün olduğu kadar uzun bir süre bir evvelki kuşağın elinde kalması kaçınılmaz. Veraset yoluyla intikalde ve hibe yoluyla devirde farklı vergi yüklerinin söz konusu olması, nöbet değişiminin ne zaman yapılması gerektiği konusunda ailenin tutumunu ve şirket sahibinin kararlarını önemli ölçüde etkiliyor.

Aile şirketinin şirket sahibi hayattayken değil de veraset yoluyla devredilmesi bazı durumlarda vergi açısından olumlu sonuçlar doğurmakla beraber, büyümesine katkıda bulundukları şirkette "sahip" konumunda olmamaları genç kuşakların hevesinin kırılmasına da neden olabilir. Mülkiyet bir önceki kuşakta, yönetim ise genç kuşakta olacak şekilde bir denge kurabilmek için, her iki tarafın da düşünceli davranması ve ortayı bulması gerekir."

Gelişmiş ülkeler aile şirketlerini koruyor

KPMG Türkiye Vergi Bölüm Başkanı Abdulkadir Kahraman, "Gelişmiş ekonomilerde varlıklar vergilendirilirken, geçerli olan vergi yükü, gelişmekte olan ekonomilere kıyasla çok daha yüksek. Ancak gelişmiş ekonomiler geniş kapsamlı ve cömert indirimler uygulayarak vergi yükünü azaltmakta ve böylece aile şirketlerini parasal açıdan korumaktadırlar. Bu durum gelişmiş ekonomilerin servet birikimini teşvik etme politikası ile de örtüşmekte" dedi.

Kamuya sağlıklı devir uyarısı

Hükümetlerin, aile şirketi sahiplerinin en önemli hedeflerinden birinin şirketi aile içinde tutmak ve bir sonraki kuşağa başarılı bir şekilde aktarmak olduğunu; ancak şirket sahiplerinin şirketlerinin geleceğiyle ilgili verecekleri kararlarda vergi yükünün de önemli bir rol oynayabileceğini hesaba katması gerektiği belirtilen raporda, "Politika yapıcılar, ekonomik faaliyetlerden vergi geliri elde etme ihtiyacını dengelemeye çalışırken bu hususları da dikkate almalı" deniliyor.

Türkiye'de hangisi daha karlı?

KPMG Türkiye Vergi Bölüm Başkanı Abdulkadir Kahraman, araştırmayla ilgili "Dünyanın farklı bölgelerinde farklı uygulamalar söz konusu ve araştırmamızda bunların önemli olanlarını inceledik.

Türkiye'de aile büyüklerinin vefat etmeden işlerini bir sonraki kuşağa devretmeleri hâlinde ödenecek vergi, vefat hâlinde ödenecek vergiden daha yüksek. Bu uygulama şu anlama geliyor; daha az vergi vermek ve kasadan çıkan parayı azaltmak istiyorsanız işinizi ölmeden önce bir sonraki nesle aktarmayın" diye konuştu.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

KÜTAHYA 'YOL HARİTASI'NI ÇIKARIYOR

TÜİK'in 2015 yılı İllerde Yaşam Endeksi verilerine göre, Türkiye'nin en iyi 4. ili olan Kütahya, zengin yeraltı kaynakları, kültürel varlıkları, turizm alanları, doğası, bereketli toprakları ve ulaşımda merkezi konumu ile 'Marka Kent' olma yolunda ilerliyor.

Zengin yeraltı kaynakları, kültürel varlıkları, turizm alanları, doğası, bereketli toprakları, lokasyon ve ulaşımda merkezi konumu ile Kütahya, Türkiye'nin gurur verici şehirleri arasında yer alıyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2015 yılı İllerde Yaşam Endeksi verilerine göre Türkiye'nin en iyi 4. ili konumunda olan Kütahya şimdi de 'Marka Kent' olma yolunda…

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral da Kütahya'nın marka kent olmasını isteyenlerin başında geliyor.

"Geleceğin marka şehirleri içerisinde, ülkemizden birçok şehrin bulunacağına ve bunlardan birisinin de Kütahya olacağına inancımız tamdır. Bunun ilk emareleri de görülmeye başlamıştır" diyen Güral bu yolda yapılması gerekenler olduğunu da belirtiyor.

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral, "Marka kent olmak için öncelikle toplum olarak istekli olmak ve gereklerini yerine getirmek için toplumun bütün katmanları ile bir arada, aynı idealler çerçevesinde, aynı hedefe yönelik olarak çalışılmasının gerektiğini biliyoruz. Bunun için, öncelikle yol haritası belirlenmesi gerektiğini, 5N 1K mantığı ile nerelerde, ne zamanlarda, neler, nasıl ve kimlerle birlikte yapmamız gerektiğini paydaşlarımıza anlatarak, stratejik fikir oluşmasını sağlamaya çalışıyoruz" diyor.

Birlik ve beraberlik vurgusu

Kütahya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Altınkaya da Kütahya'nın potansiyeline inanıyor.

Altınkaya, "Bizler Kütahya için yapılacak projelerde hep beraber uyum içinde çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bu birliktelik ve uyumdan doğacak olan sinerji tüm Kütahya'ya fayda sağlayacaktır. Kütahya büyümeye son derece elverişli bir şehirdir. Sahip olduğu değer açısından bakıldığı zaman büyük bir zenginliğe sahiptir. Termal merkezleri, turizm alanları, doğası, yer altı kaynakları ve buna benzer birçok değerler, kültür kent olan Kütahyamızı bir marka şehri yapmaktır" şeklinde konuşuyor.

‘BEN’ DEĞİL ‘BİZ’ DÜŞÜNCESİ İLE YENİ BİR KÜTAHYA DOĞACAK

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral, “Bizlerin, yerel yönetimlerimizin, sivil toplum kuruluşlarımızın, üniversitemizin ve siyasi aktörlerin birlik ve beraberlik içinde uyumlu çalışması ve “ben” değil “biz” düşüncesinin geliştirilmesi ile mesafeler kısalacak ve marka şehir olma yolunda önemli adımlar atan yeni bir Kütahya doğacaktır” dedi.

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral, “Marka kent olmak için öncelikle toplum olarak istekli olmak ve gereklerini yerine getirmek için toplumun bütün katmanları ile bir arada, aynı idealler çerçevesinde, aynı hedefe yönelik olarak çalışılmasının gerektiğini biliyoruz” diye konuştu.

“Marka Kent Kütahya” hedeflerine ulaşmak için, KUTSO olarak var güçleriyle çalışmaya devam ettiklerini söyleyen Güral sorularımızı şöyle yanıtladı:

Kütahya’nın “marka kent” olması için Odanız hangi çalışmaları yürütüyor? Marka kent olmaktan ne anlamak lazım?

Öncelikle, bir kenti marka kent haline getirmekten sorumlu paydaşların mutabık kalacakları görüş birliği oluşmalı ve bu görüşler doğrultusunda hazırlanacak yol haritasına hizmet etmek anlamında, tüm paydaşların katkı sağlaması gerektiği gerçeğinden yola çıkarak çalışmalar sürdürüyoruz. Görüyoruz, okuyoruz, bazı yerel yönetimler popülist çıkışlar yaparak, yönettiği kenti marka kent yapmayı vaat ediyorlar. Ancak pek azı başarılı olabiliyor. Başarılı olanlara baktığımızda, yöneticilerin vizyonu başta olmak üzere, huzur, sahip olunan değerlerin ortaya çıkarılması, sosyal ve kültürel zenginlik, merak uyandırılarak gelme, görme arzularının tahrik edilmesi ile marka kent oluşumu sağlanabildiğini, bağlı olarak da turizm başta olmak üzere yatırımların gelmesinin büyük ölçüde sağlanmış olduğunu görüyoruz.

Marka kent olmak için öncelikle toplum olarak istekli olmak ve gereklerini yerine getirmek için toplumun bütün katmanları ile bir arada, aynı idealler çerçevesinde, aynı hedefe yönelik olarak çalışılmasının gerektiğini biliyoruz. Bunun için, öncelikle yol haritası belirlenmesi gerektiğini, 5N 1K mantığı ile nerelerde, ne zamanlarda, neler, nasıl ve kimlerle birlikte yapmamız gerektiğini paydaşlarımıza anlatarak, stratejik fikir oluşmasını sağlamaya çalışıyoruz. Stratejik fikir temel ilkesi olarak; Kütahya halkı, sivil toplum kuruluşları, üniversitemiz, yerel yönetimler ve siyaset olmak üzere beş erk ile ekip çalışması yapılması gerektiğini düşünüyor ve bu düşüncemizi her vesile ile her ortamda dile getirerek hayata geçirilmesi için var gücümüzle çalışıyoruz. Biliyoruz ki, beş erk bir arada olmazsa hizmet üretilemez, hele hele bu erkler arasında uyuşmazlık olursa, kent durağan süreç içine girer. Valimiz Sayın Ahmet Hamdi Nayir’in yerel dinamikleri, değerli milletvekillerimizin, hem yerel, hem de genel dinamikleri, bu istikamette desteklediklerini görmek, umutlarımızı artırıyor.

Marka kent olma yolunda Kütahya’nın artı ve eksilerini öğrenebilir miyiz?

Kütahya, marka kent olmak için gerekli tüm faktörlere fazlası ile sahiptir. Özetlemek gerekirse: Lokasyon ve ulaşım kolaylığı ola-

rak; çok avantajlı coğrafi konumuna baktığımızda, İstanbul, Ankara, İzmir, Manisa, Antalya, Bursa, Balıkesir, Sakarya, Kocaeli, Denizli, Konya, Eskişehir gibi Türkiye ekonomisinin % 70'ten fazlasını barındıran büyük şehirlere, 70 km. en fazla 350 km. yakınlıkta olması, not edilen büyük şehirlerin pek çoğunda yaşayanların, Antalya yolculukları esnasında mutlaka kullanmak zorunda oldukları kara yolu ana arteri üzerinde olması.

7000 yıllık tarihe sahip

Tarihi zenginliği olarak; Kütahya, 7000 yıllık tarihe sahip. Pek çok medeniyetin gelmiş geçmiş olması, Frigya krallığı medeniyetinin izlerini halen görmenin mümkün olması, Frigyalılardan sonra Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu, Selçuklu İmparatorluğu, Germiyanoğlu Beyliği, Osmanlı İmparatorluğu'nun bu topraklarda yaşamış olması, Efes'ten daha iyi korunduğu bilinen Aizonai antik kenti, asırlara meydan okuyarak hala dimdik ayaktadır. Aizonai'de dünyanın ilk borsasının olması, ilk toplu iş sözleşmesinin yapıldığına dair kitabelerin varlığı, Aizonai antik kentinin değerine değer katması, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşunun, Kütahya'nın Domaniç ilçesinde başlamış olması, Hayme Ana'nın, torunu Osman Gazi'yi salladığı Mızık Çamının halen muhafaza ediliyor olması, Kurtuluş Savaşı'nın kazanıldığı, "Ordu'lar, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri" komutunun verildiği 137 bin şehit verdiğimiz Dumlupınar meydan muharebesinin, Kütahya'nın Dumlupınar ilçesinde kazanılmış olması, çok sayıda şehitlik, anıt ve müze olması.

Doğal zenginliği olarak; yer altı zenginlikleri açısından, stratejik bor başta olmak üzere, 48 değişik madenin varlığı ve Türkiye'de en çok sayıdaki termal kaynağın Kütahya'da olması, topraklarının % 53 kısmının orman olması, jeotermal kaynaklarının zenginliği, Ilıca, Yoncalı, Murat Dağı, Eynal, Emet, Tavşanlı, Dereli kaplıcalarının varlığı.

Mimari zenginliği olarak; eski Kütahya evlerini tüm eski mahallelerde görmenin mümkün olması, buralarda tanıtım, yemek, hediyelik, müze imkânlarının sunulması.

Sanatsal zenginlik olarak; Ata mirası çini sanatının geliştirilmiş olması, her evde mutlaka bir çini obje bulunması sayesinde, çininin itibarının korunması. Arkeoloji Müzesi, Çini Müzesi, Sıtkı Usta Müzesi, Yer Altı Kaynakları Müzesi, Hava Er Eğitim Tugayı içinde, halka açık Arkeoloji Müzesi, Kossuth Müzesi ve 76 bin parçadan oluşan NG koleksiyon binası gibi son derece değerli ziyaret yerlerinin bulunması, çok sayıdaki musiki ve resim çalışmaları yapılan topluluklar.

"Var gücümüzle çalışıyoruz"

Değerler zenginliği olarak; günümüzde Dönenler Cami olarak kullanılan, Konya'dan sonraki en değerli Mevlevi dergâhı olan Celâleddin Argun dergâhının Kütahya'da bulunması, Evliya Çelebi'nin Kütahyalı olması, Ermeni olduğu için kabul edilmesi tereddüt edilen, 2003 yılında Fransa'da heykeli açılmasıyla hatırlanan fakat hala kabul edilemeyen Kütahyalı Gomidas'ın, kabul edilmesi halinde turizm anlamında fırsat olması, kalaycılık, bakırcılar gibi, kaybolan mesleklerin son temsilcilerinin, hala işlerinin başında olan örneklerin varlığı, 250'den fazla yerel firmanın, şirket veya markası içinde "Kütahya" adının geçmesi neticesinde, zihinlerde yer bulması.

2016 yılında Odanız hangi konu veya konulara öncelik veriyor?

2016 yılında Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası olarak;

✓ Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Eğitim Vakfımızın (KUTSEV) amaçlarına ulaşması,

✓ Türk milletinin manevi değerlerinden olan şehitlerimizin anısına, Değerli TOBB Başkanımız Sayın M.Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından açılışı yapılan 65 bin metrekare alan üzerinde yer alan Şehitler Anıtı'nın yapılıp, Kütahya'ya armağan edilmesi,

✓ Kütahya belgesellerinin ihyası,

✓ Sanatçılarımızın ve sporcularımızın desteklenmesi,

✓ Ekonomik ve sosyal konularda eğitimler verilmesi,

✓ Yerel Ekonomik Gelişme Raporumuzun güncellenmesi,

✓ Büyükşehirlerden yatırımcı çekilmesi,

✓ Kültürel mirasımızın bilgilerinin, dijital ortamda ihya edilmesi,

✓ PR çalışmalarımızın artırılması,

Ve en önemli gördüğümüz beş erkin uyum içinde çalışması için üzerimize düşen görevlerin ifası.

Geleceğin kentleri arasında, 2023 yılında, Kütahya'nın yeri ne olur?

Geleceğin marka şehirleri içerisinde, ülkemizden birçok şehrin bulunacağına ve bunlardan birisinin, Kütahya olacağına olan inancımız tamdır. Bunun ilk emareleri de görülmeye başlamıştır. TÜİK tarafından açıklanan 2015 yılı İllerde Yaşam Endeksi verilerine göre Kütahya, Türkiye'nin en iyi 4. ili konumundadır. Bu durum, Kütahya adına sevindirici ve ümit vericidir. Ancak marka şehir olma yolunda alınacak mesafe, gidilecek uzun bir yol mevcuttur. Cumhuriyetimizin 100. yılı ve Hükümetimizin 2023 vizyonu içerisinde, ülkemizin ulaşması gereken hedefleri olduğu gibi, Kütahya'nın da bu vizyon ekseninde kendi hedeflerini belirlemesi ve bu hedefe ulaşma yolunda gayret göstermesi önemlidir. Başta Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası olarak bizlerin, yerel yönetimlerimizin, sivil toplum kuruluşlarımızın, üniversitemizin ve siyasi aktörlerin birlik ve beraberlik içinde uyumlu çalışması ve "ben" değil "biz" düşüncesinin geliştirilmesi ile mesafeler kısalacak ve zenginleşen, daha fazla istihdam üreten ve marka şehir olma yolunda önemli adımlar atan yeni bir Kütahya doğacaktır

"ULAŞIM, ENERJİ VE ÇEVREDE KENTSEL GELİŞME SAĞLANMALI"

Kütahya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Altınkaya "Bölgenin turizmde sahip olduğu potansiyelin harekete geçirilmesi için 'ulaşım, enerji ve çevre' başta olmak üzere diğer eksenlerde öngörülen kentsel gelişmenin sağlanması gerekmektedir. Özellikle termal, sağlık ve tarih turizminin yaygın olduğu ilimizde turizmgelecek vaad ediyor" dedi.

Kütahya'nın büyümeye son derece elverişli bir şehir olduğunu belirten Kütahya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Altınkaya, "Termal merkezleri, turizm alanları, doğası, yer altı kaynakları ve buna benzer birçok değerler, kültür kenti olan Kütahyamızı bir marka şehri yapmaktır" şeklinde konuştu.

Kütahya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Altınkaya, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Kütahya'nın 'marka kent' olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Ülkemizin tarım potansiyelinin gelişmesine çok önemli katkılar sağlayan üreticinin çağdaş ve sağlıklı işleyen yeni bir pazar olarak yararlandığı, tacirlerimizin kendilerine sağlanan vergi avantajlarından yararlanarak maliyetlerini düşürdüğü, devletin kayıt dışı ekonomiyi daraltarak vergi kayıplarını giderdiği borsaların hizmette her geçen gün daha da öne çıktığı görülmektedir. Kurulduğumuz tarihten bu yana her geçen gün büyüyerek ülke ve bölge ekonomisine üyelerinden aldığı destek ve güç ile katma değer sağlayan Borsamız, bölgemizdeki büyüme ile doğru orantılı olarak gelişmektedir. Ticaret borsacılığının yarınlarına şekil vermek, her türlü soruna çözüm yolları bulmak amacıyla büyük bir azim ve titizlikle çalışmalarını sürdürmektedir.

Üyelerimizin, çiftçimizin üretim ve hizmet kalitesini artırmak için Kütahya Ticaret Borsası olarak 50 bin m2 arazi üzerinde tamamlanmak üzere olan kapalı alanı 9 bin m2 yeni hizmet binamız, satış salonu, kantar ve laboratuar hizmetiyle önümüzdeki günlerde faaliyete geçecektir. İlimizi tarım ve hayvancılık alanında yapmış olduğumuz çalışmalarla ön planda tutmayı hedefliyor ve bu doğrultuda Borsa olarak yeni projelere imza atmaya devam edeceğiz.

Dünyanın ilk borsası Kütahya'da

Dünyanın ilk borsası Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde bulunmaktadır. Günümüzden yaklaşık 1750 yıl önce inşa edilen Aizanoi Binası'nda hem borsa işlemleri yapılmış, hem Roma İmparatoru Dioeletianus'un enflasyonla mücadele amacıyla hazırladığı mal satış bedelleri taş bloklar üzerinde duyurulmuştur.

MS II. yüzyılın sonlarında gıda pazarı (Macellum) olarak kullanılmış olan Aizanoi'nin taş bloklarında Roma İmparatoru Dioeletianus'un MS 301 yılında enflasyonla mücadele için yaptığı fiyat tespitlerinin bir kopyası da mevcut. Bu yazılarla imparatorluk pazarlarında satılan tüm malların satış ücretleri ilan edilmiş. Aizanoi, bu haliyle dünyadaki ilk borsa binalarından biri olma özelliğini taşıyor. Ticaret borsaları, o tarihte olduğu gibi bu gün de enflasyonla mücadelede önemli rol oynuyor. Bu nedenle ürün borsalarına gerekli önemin verilmesi hala güncelliğini koruyor

Çavdarhisar ilçesinde bulunan Aizanoi Antik kentinde her yıl Borsa'mızın destekleriyle "Antik Çağ Pazarı" kurularak 2 bin yıl önceki tarih yeniden canlandırılmakta ve bu gibi etkinliklere misafirler davet edilerek geziler düzenlenmektedir.

Marka kent olma yolunda Kütahya'nın artı ve eksilerini öğrenebilir miyiz?

Markalaşma bir süreç işidir. Aynı zamanda birlikte işbirliği ile hareket edilmesi gerekmekte. Özellikle ilin markalaşması söz konusu olduğunda, öncelikle tüm çevrelerce kabullenilmesi ve benimsenmesi gerekmektedir. Tüm özel sektör, paydaşlar kurum ve kuruluşlar birliktelik sağlanarak aynı amaç doğrultusunda hareket etmelidir.

"İlimizin tanıtımında eksiklik görülmektedir"

Kültürel değerleri çok yüksek olan ilimizin tanıtımında eksiklik olduğu görülmektedir.

Kütahya'nın markalaşma konusunda öncelikle tarihi ve kültürel zenginliklerini ön plana çıkarmak yolunda yerel yönetimlerle birlikte çalışmalara başlanmıştır.

Kurtuluş Savaşı'nın en büyük muharebelerinden olan Büyük Taarruz; 26 Ağustos 1920'de Kocatepe'de başlamış, 30 Ağustos'ta Kütahya Zafertepe'de Büyük Komutan Gazi Mustafa Kemal'in Başkomutanlık Meydan Muharebesi'ni kazanması ile Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli Kütahya'da sağlamlaştırılmıştır

Bölgenin turizmde sahip olduğu potansiyelin harekete geçirilmesi ve bunun sürdürülebilir olması için "ulaşım", "enerji" ve "çevre" başta olmak üzere diğer eksenlerde öngörülen kentsel gelişmenin sağlanması gerekmektedir. Özellikle termal, sağlık ve tarih turizminin yaygın olduğu ilimizde turizmi geliştirmesini sağlamalı.

İlimizin tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan gelişmelerle birlikte, öncelikle Türkiye ekonomisinin daha da büyümesinde kırsal kalkınmanın önemli temel taşlarından biri olduğuna inanıyoruz.

Dünyanın ilk borsası Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde bulunuyor. 1750 yıl önce inşa edilen Aizanoi Binası'nda hem borsa işlemleri yapılıyor, hem de Roma İmparatoru Dioeletianus'un enflasyonla mücadele amacıyla hazırladığı mal satış bedelleri taş bloklar üzerinde duyuruluyordu.

"Kütahya büyümeye elverişli"

Kırsal kalkınma alanında ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleşen gelişmelerin yakından izlenmesi ve bunların sonucunda tüm paydaşlarla ortak hareket edilerek, ileriye dönük politika ve projeler oluşturmaktadır.

Bizler Kütahya için yapılacak projelerde hep beraber uyum içinde çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bu birliktelik ve uyumdan doğacak olan sinerji tüm Kütahya'ya fayda sağlayacaktır. Kütahya büyümeye son derece elverişli bir şehirdir. Sahip olduğu değer açısından bakıldığı zaman büyük bir zenginliğe sahiptir. Termal merkezleri, turizm alanları, doğası, yer altı kaynakları ve buna benzer birçok değerler, kültür kent olan Kütahyamızı bir marka şehri yapmaktır.

Tarımda en büyük sorun

2016 yılında Borsanız hangi konu veya konulara öncelik veriyor?

İlimizin tarımında en büyük sorun, kalitesizlik ve verimsizliktir. Gerek hububat ve gerekse meyve ve sebzecilikte kalite ve verim çok düşüktür. Üretimi artırabilmemiz için sertifikalı tohumluk kullanmamız gerekmektedir. Sertifikalı tohumluk kullanmanın yanı sıra toprak tahlillerinin yaptırılıp toprağa uygun gübre atılarak ürünün kalitesi yükseltilmelidir.

İlimizde birinci öncelikli ürün olan tahıl üretiminin geliştirilmesi için mevcut arazi yapısının ve çiftçilerin tarım geleneği göz önünde bulundurularak hazırlanacak tarımsal projeler ile bu üretimimiz artırılarak ilimiz ekonomisine, milli ekonomimize katma değer sağlanabilir. İkinci öncelikli ürün olarak baklagil üretiminde ise yem bitkileri yetiştiriciliğini teşvik ederek paralelinde hayvancılığımızın geliştirilmesi sağlanabilir.

Jeotermal enerji sayesinde son yıllarda artan seracılık 250 dönüm olup, 500 dönüm daha ilave çalışma ve projeleri devam etmektedir. İlimiz Tavşanlı ilçesinde 43 çeşit leblebi üretilmekte ve tanıtımı ile ilgili projeler yapılmalıdır. Amacımız, ilimiz tarım ürünlerinin tüm dünyanın kabul ettiği piyasa ekonomisi kurallarına ve AB kriterlerine uygun olarak alınıp-satılmasına imkân vermek, serbest ekonomi sistemi içindeki rolümüzü giderek büyütmektir.

> *"İlimizi tarım ve hayvancılık alanında yapmış olduğumuz çalışmalarla ön planda tutmayı hedefliyor ve bu doğrultuda yeni projelere imza atıyoruz."*

Geleceğin kentleri arasında, 2023 yılında Kütahya'nın yeri ne olur?

Küresel ekonomide yaşanan sıkıntılardan, jeopolitik risklerden etkilenmemek elbette imkansızdır. Bu zor dönemlerde daha temkinli davranmak ve akılcı hareket etmek gerekmektedir. Ülke olarak kısa vadede bize sermaye yaratacak ve kalkınmamızı sağlayacak bir kaynağa sahip değiliz, bu nedenle Türkiye üretmek zorundadır. Kütahya'nın 7 bin yıl öncesine dayanan geçmişinin ortaya koyduğu tarihi eserler ile tarih ve kültür turizmi, sahip olduğu termal kaynaklar ile sağlık turizmi yanında dağlık yapısı, bitki çeşitliliği ve alanının % 53'lük kısmını kaplayan ormanları ile doğa turizmi açısından önemli potansiyeli barındırmaktadır. Turizm değerinin ve potansiyelinin korunması ve değerlendirilmesi ile ilgili yapılacak çalışmalarla Kütahya'nın ekonomisine ve kalkınmasına önemli katkı sağlayacaktır. Sağlık ve termal turizm de yerini alarak bölgenin orta ve uzun vadede ülkemizin ve dünyanın en önemli turizm bölgesi olması planlanmaktadır. Kütahyalılar 'Çelebi' ruhlu insanlardır. Tanınmayı ve tanıtmayı pek bilmez ve sevmezler. Ama çağ o çağ değil. Mutlaka kendinizi tanıtmanız ve dünyada da yerinizi almanız lazım. Kütahya çeyiz sandığı gibidir, o çeyiz sandığını açıp tanıtma zamanıdır.

Kurumlar vergisi rekortmenlerine banka ve kamu damgası

13.9 milyar lira ile Türkiye tarihinin en yüksek kârını açıklayan Merkez Bankası, 2.35 milyar lira ile de en yüksek vergiyi ödüyor. Kurumlar vergisinde açık ara ile lider olan Merkez Bankası'nın kârının büyük bölümü, dövizdeki dalgalanma ve yükselişe bağlı olarak kambiyo gelirlerinden oluştu.

Hazırlayan: Mehmet KAYA

Gelir İdaresi Başkanlığı, 2015 yılında en fazla kurumlar vergisi tahakkuk eden 100 şirketi yayınladı. Listede, bankalar yanında kamu kurum ve kuruluşlarının ağırlığı da dikkat çekti. Devlet Malzeme Ofisi, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri gibi kamu iktisadi kuruluşları-teşekkülleri listeye girdiler.

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, 2016 Nisan ayında 672 bin 579 kurumlar vergisi mükellefinin beyanname verdiği belirtildi. Toplam 205 milyar 884 milyon TL matrah beyan edildiği ve tahakkuk eden verginin de 38 milyar 983 milyon TL olduğu vurgulandı.

İlk 10 şirketin tahakkuk eden kurumlar vergisi toplamı 6 milyar 705 milyon TL oldu. Böylece, Türkiye'nin tamamında tahakkuk eden kurumlar vergisinin yüzde 17'si 10 şirket tarafından beyan edilmiş gelirlerden oluştu.

Anadolu 31 şirketle listeye girdi

Türkiye'nin en büyük şirketlerinin dağılımı da ağırlıklı olarak İstanbul'dan çıktı. İstanbul, Büyük mükellefler ve İstanbul toplamı 69 şirketi kapsadı. Anadolu şirketleri toplamda 31 şirketle listeye girebildi.

İstanbul dışında, Ankara'dan 20, Antalya ve İzmir'den 2'şer, Kocaeli'den 3, Eskişehir, Manisa, Zonguldak ve Rize'den 1'er şirket kurumlar vergisi rekortmenleri arasına girdi. Türkiye'de ortalama kurumlar vergisi tahakkuku 306.1 bin TL oldu.

Vergi tutarındaki düşüş dikkat çekti

Kurumlar vergisi rekortmenleri içinde, tahakkuk eden vergi tutarındaki düşüş de dikkat çekti. 2014 döneminde ilk 5 şirketin tamamı 1 milyar TL üzerinde vergi beyan ederken, 2015'te sadece Merkez Bankası'nın milyar TL üzerine çıkması dikkat çekti. İkinci sıradaki Ziraat Bankası'na tahakkuk eden kurumlar vergisi de 772.9 milyon TL ile çok gerilerde kaldı. Geçen yıl Ziraat Bankasına tahakkuk eden vergi 1 milyar 589 milyon TL'ydi.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

2015 Vergilendirme Dönemi Kurumlar Vergisi Mükellefleri Türkiye Geneli İlk 100 Sıralaması

Sıra	Kurumun Unvanı	Faaliyet Türü	Tahakkuk Eden Vergi Tutarı (TL)
1	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.	Merkez Bankası Faaliyetleri	2.350.350.777,01
2	T.C.Ziraat Bankası Aş. Genel Müdürlüğü	Bankacılık	772.929.214,81
3	Akbank T.A.Ş.	Bankacılık	738.121.425,47
4	Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	Bankacılık	718.963.680,66
5	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.	Telekomünikasyon-İletişim	423.065.772,46
6	Türkiye Vakıflar Bankası Türk A.O.	Bankacılık	390.772.095,14
7	Türkiye İş Bankası A.Ş.	Bankacılık	356.773.284,76
8	Devlet Hava Meydanları İşletmesi	Havaalanı İşletmeciliği	340.004.736,10
9	Yapı Ve Kredi Bankası A.Ş.	Bankacılık	339.916.655,49
10	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	Elektrik İletim	274.216.859,32
11	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	Telekomünikasyon-İletişim	260.530.304,27
12	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Madencilik, Mineral-Maden İşleme	248.805.402,05
13	Lc Waikiki Mağazacılık Hizmetleri Ticaret A.Ş.	Mağazacılık	243.582.540,66
14	Ereğli Demir Ve Çelik Fab.T.A.Ş.	Demir-Çelik Üretimi	239.843.888,69
15	Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	Bankacılık	225.446.664,63
16	Tav İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.	Havaalanı İşletmeciliği	188.140.253,55
17	Bim Birleşik Mağazalar A.Ş.	Mağazacılık	162.347.473,26
18	İller Bankası A.Ş.	Bankacılık	161.366.003,67
19	Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.	Bankacılık	159.650.048,80
20	Türkiye Petrolleri A.O.	Petrol Üretimi	145.915.888,49
21	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara Ve Tütün San. Ve Tic. A.Ş.	Sigara-Tütün	133.906.628,12
22	Finansbank A.Ş.	Bankacılık	131.857.532,08
23	Türkiye Halk Bankası A.Ş.	Bankacılık	126.931.621,07
24	Erg İnşaat Ticaret Ve Sanayi A.Ş.	Baraj Ve Bentlerin İnşaatı	122.355.941,68
25	İgdaş İst.Gaz Dağıtım San.Ve Tic.A.Ş.	Doğalgaz Dağıtım	110.642.693,19
26	Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.	Bankacılık	105.990.424,45
27	Mey İçki Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	Mağazacılık	104.760.786,10
28	(*)	(*)	(*)
29	Koç Holding A.Ş.	Holding	102.810.710,35
30	Cengiz İnşaat Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	İnşaat	90.777.502,37
31	(*)	(*)	(*)
32	(*)	(*)	(*)
33	Posta Ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.	Bankacılık	85.737.420,39
34	Fina Holding A.Ş.	Holding	79.882.723,82
35	(*)	(*)	(*)
36	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	Bankacılık-Fon Yönetimi	76.635.242,03
37	Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.	Bankacılık	73.879.186,47
38	Soda Sanayi A.Ş.	Madencilik, Mineral-Maden İşleme	69.973.596,88
39	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	Motorlu Kara Taşıt Üretimi	69.918.570,03
40	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Demir Dışı Metal Üretimi	69.339.918,47
41	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü	Gemi Kurtarma	69.050.793,56
42	Msc Gemi Acenteliği A.Ş.	Deniz Taşımacılığı	68.609.466,13
43	Migros Ticaret A.Ş.	Mağazacılık	64.466.333,28
44	(*)	(*)	(*)
45	Akçansa Çimento Sanayi Ve Tic. A.Ş.	Çimento	63.183.558,35
46	(*)	(*)	(*)
47	Aksa Akrilik Kimya Sanayii A.Ş.	Elektrik Enerjisi Üretimi	59.653.321,00
48	Fraport Ic İçtaş Antalya Terminal İşl.	Havaalanı İşletmeciliği	58.061.107,85
49	(*)	(*)	(*)
50	General Elektrik Ticaret Ve Servis A.Ş.	Enerji Projeleri Danışmanlık	55.871.441,07
51	Doğuş Otomotiv Servis Ve Tic. A.Ş.	Motorlu Kara Taşıtı Ticareti	55.773.178,78
52	Çimsa Çimento San.Vetic. A.Ş.	Çimento	55.423.728,68
53	Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O.	Finansal Kiralama (Finansal Leasing)	54.366.363,49
54	(*)	(*)	(*)
55	Nuh Çimento Sanayi A.Ş.	Çimento İmalatı	52.612.214,47
56	Söğüt İnşaat Taahhüt	Mağazacılık	52.234.838,61
57	(*)	(*)	(*)
58	(*)	(*)	(*)
59	Garanti Emeklilik Ve Hayat A.Ş.	Emeklilik Fonu Faaliyetleri	49.587.052,95
60	Borsa İstanbul A.Ş.	Finansal Piyasaların Yönetimi	49.499.750,49
61	Türksat Uydu Haberleşme Kablo Tv	Bilgisayar Programlama Faaliyetleri	48.798.937,97
62	Philip Morris Sa Philip Morris Sabancı Pazarlama Ve Satış A.Ş.	Tütün Ürünlerinin Toptan Ticareti	47.521.348,41
63	Güneş Ekspres Havacılık A.Ş.	Hava Yolu İle Yük Taşımacılığı	46.875.910,36
64	(*)	(*)	(*)
65	(*)	(*)	(*)
66	Stfa İnşaat A.Ş.	Konut İnşaatı	42.649.561,20
67	(*)	(*)	(*)
68	Selçuk Ecza Deposu Ticaret Ve Sanayi A.Ş.	Eczacılık Ürünleri Ticareti	41.725.487,75
69	Ziraat Hayat Ve Emeklilik A.Ş.	Hayat Sigortası Faaliyetleri	41.394.587,05
70	Kiptaş İstanbul Konut İmar Plan Turizm Ulaş.S.Ve T.A	Konut İnşaatı	41.374.349,92
71	Citibank A.Ş.	Bankacılık	41.350.110,16
72	Arçelik A.Ş.	Beyaz Eşya Üretim-Ticaret	41.125.225,08
73	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü	Büro Makine Ticareti	40.855.227,10
74	(*)	(*)	(*)
75	Tüpraş Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	Akaryakıt Ve Petrol Ürünleri	39.991.129,10
76	(*)	(*)	(*)
77	İstanbul Takas Ve Saklama Bankası A.Ş.	Yatırım Bankacılığı Faaliyetleri	39.326.622,05
78	(*)	(*)	(*)
79	Borçelik Çelik San.Tic. A.Ş.	Demir Çelik Ürünleri İmalatı	38.966.689,22
80	Nestle Türkiye Gıda Sanayi A.Ş.	Gıda İmalatı	38.685.748,68
81	Makyol İnşaat Sanayi Turizm Ve Ticaret A.Ş.	Otel Vb. Konaklama Yerlerinin Faaliyetleri	38.674.542,65
82	Türk Traktör Ve Ziraat Makineleri A.Ş.	Tarım Araçları İmalatı	38.305.870,72
83	Kumport Liman Hizmet ve Lojistik Sanayi ve Tic.A.Ş.	Su Yolu Taşımacılığı Destek Hizmetleri	38.115.381,65
84	Aygaz A.Ş.	Gazlı Yakıtlar Ve Bunlarla İlgili Ürünlerin Toptan Ticareti	37.249.427,64
85	Eti Gıda Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	Gıda İmalat	37.158.126,12
86	(*)	(*)	(*)
87	Garanti Finansal Kiralama A.Ş.	Finansal Kiralama (Finansal Leasing)	36.048.190,25
88	A.T.Ü Turizm İşletmeciliği A.Ş.	Mala Tahsis Edilmemiş Mağazacılık	35.669.762,71
89	Bosch Termoteknik Isıtma Ve Klima Sanayi Ticaret A.Ş.	Merkezi Isıtma Kazanları	35.595.301,38
90	Allianz Yaşam Ve Emeklilik A.Ş.	Emeklilik Fonu Faaliyetleri	35.540.493,46
91	(*)	(*)	(*)
92	Artaş İnşaat Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	Konut İnşaatı	35.495.985,25
93	Mesa Mesken Sanayi A.Ş.	Konut İnşaatı	35.399.320,76
94	(*)	(*)	(*)
95	Evkur Alışveriş Merkezleri Ticaret A.Ş.	Mağazacılık	34.905.252,27
96	(*)	(*)	(*)
97	Ülker Çikolata Sanayi A.Ş.	Gıda İmalatı	34.605.337,22
98	(*)	(*)	(*)
99	(*)	(*)	(*)
100	Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş.	Bankacılık	33.251.222,89

(*) Mükellef Bilgilerinin Açıklanmasını İstemeyenler

Gelir vergisinde Semahat Arsel ilk sırada

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın gelir vergisi tahakkuk eden ilk 100 mükellef listesinde şampiyon değişti. Semahat Arsel, 45 milyon 157 bin TL ile 2015 döneminde en fazla vergi tahakkuk eden kişi oldu. 2014'ün şampiyonu Şarık Tara ise 3. sıraya geriledi. Ocak ayında hayatını kaybeden Mustafa Koç ise 5. sırada yer aldı. İlk 10 mükellef içinde ismini açıklamak istemeyen 3 kişi yer alırken, açıklanan isimler içindeki 7 kişiden 5'i Koç ailesinden oldu. İsmi açıklananlar içinde ilk 10 kişi arasına Koç ailesi dışında Şarık Tara yanında 8. sırada Doğuş Holding yönetim kurulu başkanı Ferit Şahenk girdi.

Çok sayıda mükellef ismini açıklamadı

Listede, kamuoyu tarafından dikkatle izlenen sanatçılar da sıralamada yer değiştirdi. TV kanalı sahibi ve yapımcı Acun Ilıcalı, 25. sırada yer aldı. Ilıcalı geçen yıl 44. sıradaydı. Oyuncu ve komedyen Cem Yılmaz da 2014'teki 58. sırasından, 2015 yılında 42. sıraya yükseldi. Gelir vergisi mükellefleri ilk 100 listesinde çok sayıda isminin açıklanmasını istemeyen mükellef dikkat çekti.

Gelir vergisi tahakkuk eden ilk 100 mükelleften, ismi açıklananlar içindeki 38'i menkul sermaye iradı, yani şirketlerindeki hisselerinden kaynaklı gelirleri nedeniyle listeye girdi. 34'ü ise gayrimenkullerinden elde edilen (kira geliri elde edenler ya da gayrimenkul fonu işletenler) gelirlerle listede yer aldı. İmalatçılık faaliyeti kaynaklı gelirlerde iki, sanatçılarda iki, hukuk danışmanlığında 4 kişi listeye girdi.

Gelir İdaresi Başkanlığı, 3 milyon 286 bin 488 mükellefin gelir vergisi beyannamesi verdiğini ve mükellef başına matrahın 17 bin 950 TL olduğunu açıkladı. Tahakkuk eden gelir vergisi ortalaması ise 4 bin 964 TL oldu.

Toplam gelir vergisi matrahı 58 milyar 993 milyon TL, tahakkuk eden toplam vergi de 15 milyar 431 milyon TL oldu.

Verginin yarısı İstanbul'dan

Tahakkuk eden gelir vergisinin yarısına yakını yüzde 49.88 ile İstanbul'daki mükelleflerden kaynaklı oldu. İstanbul'u yüzde 8,98 ile Ankara, yüzde 6,83 ile İzmir izledi. Türkiye'de tahakkuk eden gelir vergisinin yüzde 66'sı, üç ildeki mükelleflerin vergilerinden oluştu.

Türkiye geneli gelir vergisi mükelleflerinden en fazla vergi beyan eden ilk 100 mükellefin 82'si İstanbul'dan çıktı. İstanbul'u 5'er mükellef ile Ankara ve Gaziantep, 3'er mükellefle Bursa ve İzmir izlerken, Kocaeli ve Burdur da 1'er mükellefle izledi.

Ağbal: Mükelleflerimizi işyerlerinde ziyaret ediyoruz

Maliye Bakanı Naci Ağbal, 2015 gelir ve kurumlar vergisi tahakkukunda ilk 100'e giren mükellefleri tebrik amacıyla bir mesaj yayınladı.

Mesajında, "Türkiye genelinde en fazla vergi beyan eden mükelleflerimiz, vergisel yükümlülüklerini gönüllü uyum çerçevesinde yerine getirerek ülke ekonomisinin kalkınmasına en fazla katkı sağlamış kişi ve kurumlarımızdır. Bu sebeple, bu mükelleflerimizi tebrik eder, şükranlarımı sunarım" ifadesine yer verdi.

Mükelleflerin gönüllü uyumunu artırmak ve kolaylık sağlamak amacıyla hizmet kalitesini iyileştirmeye çalıştıklarını belirten Ağbal, "Elektronik uygulamalar ile mükelleflerimizin vergi dairesine gelmeden işlemlerini yapabilmelerini sağlamakla birlikte, mükelleflerimizle yüz yüze etkin iletişime de önem vermekteyiz. Bu kapsamda, beyan ve ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getiren mükelleflerimizi işyerlerinde ziyaret ederek sunulan hizmetlere ilişkin görüş ve önerilerini almaya ve anketlerle memnuniyet seviyelerini tespit etmeye yönelik çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Ödediği vergilerle ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunan 2015 yılı Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Türkiye Geneli İlk 100 sıralamasına girmiş mükelleflerimiz başta olmak üzere, tüm mükelleflerimize teşekkür eder, çalışmalarında başarılar dilerim" dedi.

2015 Vergilendirme Dönemi Gelir Vergisi Mükellefleri Türkiye Geneli İlk 100 Sıralaması

Sıra	Kurumun Unvanı	Faaliyet Türü	Tahakkuk Eden Vergi Tutarı (TL)	İli
1	Semahat Sevim Arsel	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	45.157.918,24	İstanbul
2	Mustafa Rahmi Koç	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	44.328.231,80	Ankara
3	Şarik Tara	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	35.853.563,87	İstanbul
4	Suna Kıraç	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	27.338.945,71	İstanbul
5	Mustafa Vehbi Koç	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	25.971.943,13	İstanbul
6	(*)	(*)	(*)	(*)
7	Mehmet Ömer Koç	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	21.025.415,08	İstanbul
8	Ferit Faik Şahenk	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	21.024.526,82	İstanbul
9	(*)	(*)	(*)	(*)
10	(*)	(*)	(*)	(*)
11	Mehmet Sinan Tara	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	16.824.389,83	İstanbul
12	(*)	(*)	(*)	(*)
13	Erman Ilıcak	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	15.005.581,24	Ankara
14	(*)	(*)	(*)	(*)
15	(*)	(*)	(*)	(*)
16	Şükrü Avşar	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	12.088.736,01	İstanbul
17	Osman Turgay Durak	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	12.042.442,78	İstanbul
18	Veli Ergin İmre	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	9.868.726,81	İstanbul
19	(*)	(*)	(*)	(*)
20	(*)	(*)	(*)	(*)
21	Vildan Gülçelik	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	9.091.502,34	İstanbul
22	(*)	(*)	(*)	(*)
23	Ahmet Nazif Zorlu	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	8.010.774,96	İstanbul
24	İsmail Tarman	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	7.944.216,35	İstanbul
25	Ali Acun Ilıcalı	Bağımsız Müzisyen, Ses Sanatçısı, Konuşmacı, Sunucu Vb.Lerin Faaliyetleri	7.644.205,90	İstanbul
26	Lucien Arkas	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	7.608.343,62	İzmir
27	Ali Raif Dinçkök	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	7.578.943,42	İstanbul
28	Tomris Taşkent	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	7.294.311,33	İstanbul
29	Nebahat Türkan Özsezen	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	7.185.997,73	İstanbul
30	(*)	(*)	(*)	(*)
31	Sevda Gülçelik	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	7.078.527,61	İstanbul
32	Ahmed Pekin	Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri	7.008.972,62	İstanbul
33	(*)	(*)	(*)	(*)
34	Adem Sak	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	6.907.811,84	Burdur
35	(*)	(*)	(*)	(*)
36	(*)	(*)	(*)	(*)
37	(*)	(*)	(*)	(*)
38	(*)	(*)	(*)	(*)
39	Aydın Doğan	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	5.983.223,16	İstanbul
40	(*)	(*)	(*)	(*)
41	(*)	(*)	(*)	(*)
42	Cem Yılmaz	Bağımsız Müzisyen, Ses Sanatçısı, Konuşmacı, Sunucu Vb.Lerin Faaliyetleri	5.222.250,03	İstanbul
43	Ali Gülçelik	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	5.206.809,07	İstanbul
44	Şehmuz Ahmet Sedid Kurutluoğlu	Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri	5.148.964,64	İstanbul
45	(*)	(*)	(*)	(*)
46	(*)	(*)	(*)	(*)
47	Muharrem Yılmaz	Süt İmalatı	5.084.864,73	Bursa
48	Hüseyin Erdoğmuş	Parfüm Ve Koku Verici Diğer Sıvı Ürün, Manikür/Pedikür Müstahzarı, Güneş Koruyucu Ürünler Vb. İmalatı	5.082.881,53	İstanbul
49	Bülent Bulgurlu	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	5.064.276,63	İstanbul
50	(*)	(*)	(*)	(*)
51	(*)	(*)	(*)	(*)
52	(*)	(*)	(*)	(*)
53	(*)	(*)	(*)	(*)
54	(*)	(*)	(*)	(*)
55	(*)	(*)	(*)	(*)
56	(*)	(*)	(*)	(*)
57	(*)	(*)	(*)	(*)
58	Mehmet Turgut Yılmaz	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	4.811.973,55	İstanbul
59	Ferizan Peker	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	4.793.879,77	İstanbul
60	(*)	(*)	(*)	(*)
61	(*)	(*)	(*)	(*)
62	İpek Kıraç	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	4.530.402,65	İstanbul
63	(*)	(*)	(*)	(*)
64	(*)	(*)	(*)	(*)
65	(*)	(*)	(*)	(*)
66	(*)	(*)	(*)	(*)
67	(*)	(*)	(*)	(*)
68	Hamdi Akın	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	4.329.182,26	Ankara
69	(*)	(*)	(*)	(*)
70	Ali İbrahim Ağaoğlu	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	4.203.591,95	İstanbul
71	(*)	(*)	(*)	(*)
72	Mehmet Ali Aydınlar	Menkul Kıymetler Aracılık Faaliyetleri	4.190.167,42	İstanbul
73	(*)	(*)	(*)	(*)
74	Zekeriye Konukoğlu	Bir Ücret Veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Yapılan Kira Toplama Faaliyetleri	4.138.113,27	Gaziantep
75	Bernard Lucien M Arcas	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	4.109.370,45	İzmir
76	Hakan Konukoğlu	Bir Ücret Veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Yapılan Kira Toplama Faaliyetleri	4.084.756,83	Gaziantep
77	(*)	(*)	(*)	(*)
78	(*)	(*)	(*)	(*)
79	Onur Çetinceviz	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri	4.017.134,01	Ankara
80	(*)	(*)	(*)	(*)
81	(*)	(*)	(*)	(*)
82	(*)	(*)	(*)	(*)
83	(*)	(*)	(*)	(*)
84	Suzan Sabancı Dinçer	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	3.964.964,83	İstanbul
85	(*)	(*)	(*)	(*)
86	Adil Sani Konukoğlu	Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	3.945.324,21	Gaziantep
87	Fatih Konukoğlu	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	3.910.675,87	Gaziantep
88	(*)	(*)	(*)	(*)
89	Cüneyt Yüksel	Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri	3.851.527,23	İstanbul
90	Abdulkadir Konukoğlu	Bir Ücret Veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Yapılan Kira Toplama Faaliyetleri	3.844.299,41	Gaziantep
91	Murat Karkın	Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri	3.836.165,06	İstanbul
92	(*)	(*)	(*)	(*)
93	(*)	(*)	(*)	(*)
94	(*)	(*)	(*)	(*)
95	Nail Özkardeş	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	3.607.281,25	İzmir
96	Hüseyin Özdilek	Menkul Kıymet Yatırım Ortaklığı	3.605.582,25	Bursa
97	(*)	(*)	(*)	(*)
98	Şükrü Karagül	Kendine Ait Veya Kiralanan Gayrimenkullerin Kiraya Verilmesi Veya Leasingi	3.569.362,48	Bursa
99	(*)	(*)	(*)	(*)
100	(*)	(*)	(*)	(*)
(*) Mükellef Bilgilerinin Açıklanmasını İstemeyenler				

Şirketler e-dönüşüm işini ağırdan alıyor!

Küresel çapta yapılan bir araştırmaya göre işletmelerin yüzde 90'ı bilişim teknolojilerinde dönüşüme ihtiyaç duyuyor. Ancak, yüzde 55'inin yol haritası yok. Gerekli dönüşümü sağlayanlar ise faaliyet giderlerini yüzde 24 azaltıyor.

Bilişim teknolojileri şirketlerin büyük kısmının gündeminde. Neredeyse herkes kapsamlı bir dönüşüme ihtiyacı olduğunu kabul ediyor. Ancak iş adım atmaya gelince fikre duyulan heyecan azalıyor, adım atılmıyor. Dönüşümde en ilgili duyulan alan ise "hibrit bulut". Yani şirketlerin kendi sunucuları üzerinden sağlanan 'özel bulut' ile internet üzerinden erişilen 'açık bulut'un birlikte var olmasına dayanan bir model. Şirketlerin çoğunluğu 2 yıl içinde bu tarz yapılara sahip olmak istediğini belirtiyor. Gerekli dönüşümü sağladıklarında faaliyet giderlerinden ettikleri tasarruf yüzde 24'ü buluyor.

EMC Corporation ve VMware'in, BT dönüşümüne ilişkin durum raporu yayınlandı. Rapor, dijital iş süreçlerini geliştirmek üzere BT dönüşümü için girişimleri bulunan dünya çapında 660'ı aşkın EMC ve VMware müşterisine ilişkin analizleri içeriyor. Anket yöntemine dayanan bir araştırmadan çok daha isabetli sonuçlar içeren rapor, bu konularda çalışmaları olan şirketlerin kısa ve uzun vadeli BT dönüşüm girişimlerindeki açıklarının, kaydedilen ilerlemelerin ve hedeflerin bir analizini sunuyor.

Dönüşüm isteği sektörden ve coğrafyadan bağımsız

Yapılan araştırmaya göre şirketlerin çoğu, yer aldıkları coğrafya ve sektör fark etmeksizin, BT hizmetlerine yönelik stratejilerini geliştirmek istediklerini belirtti. İşletmelerin yüzde 90'ı yönetsel ve iş alanı destekli bir BT dönüşüm stratejisine ve yol haritasına sahip olmanın önemine işaret ederken; bunların yarısından fazlası (yüzde 55), belgelendirilmiş bir çalışmalarının olmadığını kabul etti. Yüzde 80'i ise hizmetleri self-servis bir portal ile iş odaklı bir katalogda standartlaştırmak ve otomasyonu artırarak BT hizmetini geliştirmek istediklerini bildirdi.

Şirketler hibrit buluta ilgi duyuyor

Katılımcılar, BT organizasyonlarının harici servis sağlayıcılarla maliyet açısından daha iyi rekabet edebilir hale gelmesini ve uygun maliyetler için hibrit bulut yapılarını sanallaştırmaya ve standart hale

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

getirip geliştirmeye çabaladıklarını belirtti. Şirketlerin çoğunluğu, gelecek 18-24 ay içinde üretim uygulamaları için hibrit bulut yapılarına sahip olmak istediklerini ifade ederken; yüzde 90'ı değerlendirme ya da sistemin çalıştığını kanıtlama (POC - proof-of-concept) aşamasında olduklarını açıkladı. Sanallaştırma konusunda ise neredeyse her katılımcı şirket tarafından program, depolama ve uygulama sanallaştırılmasında yüzde 80 ila yüzde 100 oranına ulaşılmak istendiğini ifade etti.

Şirketlerin beklentileri ile gerçekler örtüşmüyor

Kaynak Tedariki: Katılımcıların yüzde 77'si altyapı kaynaklarını bir günden az ya da gerektiği kadar kısa bir sürede tedarik etmek istediklerini dile getirirken; bunların yarısından fazlası bu işlemin 1 ila 4 hafta arasında sürdüğünü bildirdi.
Finansal Yönetim: Ankete katılanların yüzde 87'si, yıllık ödeneğe dayalı ya da proje başına geri ödemeye bel bağlarken; sadece yüzde 5'i tüketilen hizmetler için işi ilan edilen fiyata faturalandırabildiklerini belirtti.
Ölçüm: Kuruluşların yüzde 88'i her iş biriminin tükettiği kaynakları takip edebildikleri bir otomasyon kullanacak duruma gelmeyi istediğini kaydederken; yüzde 70'i ise iş süreçlerinde BT kaynak tüketimini takip etme konusunda açıkları olduğunu söyledi.

Yeni uygulama geliştirme bir yılı bulabiliyor

Kurumlarının daha hızlı yazılım geliştirmesini sağlamak için platform servisinin otomasyonunu gerçekleştirmek istediklerini belirtmekle beraber, katılımcıların yüzde 80'inden fazlası ölçeklendirilebilir, bağımsız altyapılı uygulama sistemlerinin eksik olduğunu söyledi. Yüzde 68'i ise şirketlerinin yeni bir uygulama geliştirme sürecini 6 ila 12 ayda tamamladığını kaydederken; pek çoğu, bu süreyi birkaç haftaya indirmek istediklerini belirtti.

Kamu kuruluşları dikkat çekiyor

EMC Türkiye Ülke Müdürü Sinan Dumlu, ortaya çıkan sonuçlar hakkında şu yorumda bulundu: "Hem EMC hem de VMware'deki müşterilerimizin, özellikle de hibrit bulut stratejilerini şevkle benimsemiş olmaları bir yana BT dönüşümü konusunda yeterli adımları atmada zorlandıklarını gözlemledik. Oysa BT dönüşümünü sağlayan müşteriler, sadece ciddi maliyet tasarrufları tecrübe etmekle kalmıyor, dijital iş süreçleriyle ilgili hedeflerine yönelik olarak en büyük ilerlemeyi gerçekleştiriyorlar. Günümüzde tüm endüstrilerde önemli bir dönüşüm yaşanmasının zorunluluk haline geldiği görülüyor. Örneğin üretim şirketleri artık akıllı cihazlar üretiyorlar, yeni nesil hizmet şirketleri ise müşteri deneyimi yaratıyorlar. Hatta kamu kuruluşlarında verilen hizmetlerde dahi önemli değişiklikler göze çarpıyor."

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

TÜRKİYE'DE İNSANİ GELİŞMİŞLİK İLLER ARASINDA NASIL FARKLILAŞIYOR

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, 1990 yılından bu yana yayımladığı İnsani Gelişme Raporu ile ülkelerin insani gelişmişliklerini sıralıyor. En son yayımlanan raporda 188 ülke yer aldı. TEPAV da Türkiye'yi mercek altına alarak, ülkemizde gelişmişliğin iller arasında nasıl farklılaştığını araştırdı.

Kalkınma, ekonomik açıdan büyümenin yanı sıra söz konusu olan yerin refah seviyesi ve yaşam kalitesi ile de ilişkilidir. Eğitim, sağlık, iş imkânları, gelir, çevresel etmenler, vb. bileşenlerin kalkınma üzerinde etkisi bulunur. Bu yüzden, bir yerin gelişmişliği tartışılırken sadece ekonomik büyüme üzerinden ilerlemek yeterli olmaz. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı bu anlamda ülkelerin gelişmişlik seviyelerini ölçmek üzere bir araç geliştirdi. İnsani Gelişme Endeksi (İGE), kalkınmayı ölçmek üzere her biri alt endeks olarak ölçülen üç bileşenden oluşur: Sağlık, eğitim, gelir.

Endekste bir ülkenin sağlık alanında hangi seviyede olduğunu anlamak için kullanılan gösterge doğuşta beklenen yaşam süresidir. Bu gösterge sağlıkla ilgili kapsayıcı bir fikir verdiği için kullanılır, zira sağlık harcamaları, sağlık hizmetlerinde çalışan sayısı ve hizmetlerin kalitesi gibi faktörler insan ömrüne etki eder. Endeksteki eğitim bileşeni için iki temel gösterge kullanılıyor: Bunlar **1)** Ortalama okula gitme süresi **2)** Öğrenim görme süresi beklentisidir. İGE'nin üçüncü bileşenini ise kişi başına düşen gayrisafi milli hâsıla oluşturur.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 1990 yılından bu yana yayımladığı İnsani Gelişme Raporu (İGR), ile ülkelerin insani gelişmişliklerini sıralamaktadır. En son yayımlanan 2015 raporunda 188 ülke yer aldı.

TEPAV araştırdı

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'ndan (TEPAV) Esra Özpınar ve Emre Koyuncu da bu araştırmayı Türkiye özelinde değerlendirdi. Özpınar ve Koyuncu'nun rehber niteliğindeki araştırması şöyle:

"Türkiye yıllar içinde insani gelişmişlik endeksinin her üç alt bileşeninde iyileşme

Şekil 1: **Türkiye'nin İGE değer ve sıralamasındaki gelişimi, 1990-20144**

Kaynak: *Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İnsani Gelişme Raporları*

Şekil 2: **Dünyada İnsani Gelişmişlik Endeksi, 2013**

Kaynak: *Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İGR 2014; TEPAV Hesaplamaları*

Şekil 2: **İl bazında İnsani Gelişmişlik Endeksi, 2013**

Kaynak: *TÜİK, MEB, ÖSYM, TEPAV; TEPAV Hesaplamaları*

Tablo 1: **İGE ve alt endekslerdeki sıralamaya göre ilk ve son 5 il, 2013**

	EĞİTİM	SAĞLIK	GELİR	İGE
1	Eskişehir	Tunceli	Yalova	Eskişehir
2	Isparta	Mardin	Kocaeli	Yalova
3	Ankara	Gümüşhane	Bilecik	Bolu
4	Kırıkkale	Muğla	Bolu	Ankara
5	Bolu	Trabzon	Manisa	Karabük

	EĞİTİM	SAĞLIK	GELİR	İGE
77	Van	Gaziantep	Bingöl	Van
78	Muş	Ardahan	Muş	Muş
79	Şanlıurfa	Ağrı	Ağrı	Hakkari
80	Şırnak	Van	Hakkari	Şırnak
81	Ağrı	Kilis	Şırnak	Ağrı

Kaynak: *TÜİK, MEB, ÖSYM, TEPAV; TEPAV Hesaplamaları*

göstermektedir ancak dünya sıralamasında 2015'teki yeri 1995'tekinden farklı olamamıştır. Birleşmiş Milletler'in ülke seviyesinde uygulamış olduğu metodolojiyi izleyerek bu çalışma dâhilinde Türkiye'nin 2013 yılı il bazı insani gelişme endeksi hesaplanmıştır. Sağlık endeksi için TÜİK'in doğuşta beklenen yaşam süresi 2013 yılı verisi; eğitim endeksi için TÜİK il bazında nüfus 2013 yılı verisi, TÜİK ulusal eğitim verisi 2013, MEB 2012-2013 örgün eğitim yılı istatistikleri, ÖSYM 2013 illere göre öğrenci ve öğretim elemanları sayısı verisi; gelir endeksi için ise TEPAV tarafından gece ışıkları üzerinden hesaplanan il bazında kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hâsıla verisi (2013) kullanılmıştır. İl bazında mevcut verilerin 2013 yılında ortak bir paydada buluşması İGE hesaplamasının 2013 yılı için yapılmasına neden olmuştur.

Bu çalışmada Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Endeksi Türkiye için iller bazında hesaplanmıştır. Çalışmamızda iki İGE hesaplaması yapılmıştır. Birincisi, dünya referans değerlerine göre hesaplanan ve Türkiye'yi il bazında ülkelerle karşılaştırmaya imkân veren İGE 2013; ikincisi ise Türkiye referans değerlerine göre hesaplanan ve illerin küresel sıralamadan bağımsız olarak sadece Türkiye içinde karşılaştırılmasına olanak tanıyan Yerel İGE 2013'tür.

Türkiye ortalamasının üzerindeki şehirler

Türkiye, Birleşmiş Milletler İGE değerlerine göre yüksek insani gelişmişlik sınıfına girmektedir Türkiye'ye il bazında bakıldığında ise Türkiye'nin batısının yüksek, doğu kısmının ise orta insani gelişmişlikte olduğu görülmektedir. Türkiye ortalamasının üzerinde seyreden iller Eskişehir, Yalova, Bolu, Ankara, Karabük, Isparta ve Kocaeli'dir. Türkiye'den daha yüksek İGE değerine sahip olmalarına

rağmen bu illerin hiçbiri Norveç, İsviçre, Amerika, Almanya, Kanada, İngiltere, Fransa gibi büyük çoğunluğu Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinden oluşan çok yüksek insani gelişmişlik sınıfına dâhil değildir. Kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hasılanın en yüksek olduğu il olan Yalova, eğitim endeksinin en yüksek olduğu iller arasında olan Ankara, Trinidad ve Tobago ve Lübnan gibi ülkelerle benzer skorlara sahiptir.

Eğitimde Eskişehir ve Ankara önde

İGE'nin alt bileşenler incelendiğinde, eğitim endeksinde en yüksek değerlere sahip olan Eskişehir, Ankara; kişi başına düşen gelir seviyesinde en yüksek gelire sahip olan iller Yalova, Bolu gibi illerin toplam İGE değerlerinde de diğer illere göre yüksek bir performans gösterdiği görülmektedir. İGE alt endekslerinde iyi performans gösteren iller arasında endeksler arasında çeşitlilik söz konusu olmaktayken düşük performans gösteren illerin her bir alt endekste benzer bir profil çizdiği görülmektedir.

Van ve Ağrı en geride

Gelir endeksi eğitim ve sağlık endeksleriyle karşılaştırmalı olarak ele alındığında kabaca illerin gelir ve eğitim değerlerinin birlikte artıp azaldığı; illerin sağlık ve gelir değerleri karşılaştırmasında ise nispeten farklılaştığı söylenebilir. Özellikle gelir ve sağlık endeksi karşılaştırmasında uçlara savrulmuş üç il dikkat çekicidir. Van ve Ağrı ile diğer iller arasında hem gelir, hem sağlık değerleri açısından kayda değer bir fark bulunmaktadır. Kilis ise görece yüksek gelir düzeyine rağmen sağlık endeksinde son sıralarda yer alarak, ekonomik gelişmişliğini beşeri kalkınmaya dönüştürmekte başarısız bir konumda bulunmaktadır.

Türkiye'ye içinde bulunduğu bölge üzerinden bakıldığında ise Türkiye'nin batı ve ortasının Balkanlar, Kuzey Karadeniz ve Kafkasya ile bütünleştiği; buna karşılık doğusunun da Irak, Suriye ve Orta Asya coğrafyası ile benzer gelişmişlik gösterdiği görülmektedir

Doğu'da fark büyük

İllerin gelişmişlik düzeylerini daha detaylı incelemek için İnsani Gelişme Endeksi metodolojisini temel alan yöntem biraz farklılaştırılmış, illerin kendi arasında karşılaştırmaları Türkiye referans değerleri kullanılarak tekrarlanmıştır. Bu şekilde elde edilen Yerel İGE 2013 değerleri ile sınıflamalar çeşitlenmektedir. Doğu illeri arasında eğitim, sağlık ve gelir bileşenlerinde en düşük değerlere sahip illerin bulunması bu bölge illeri için elde edilen değerleri bir hayli aşağı çekmektedir.

Ülkemizde illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi Kalkınma Bakanlığı tarafından geliştirilen SEGE endeksi tarafından belirlenmektedir. En son 2013 yılında 2011 yılı değerlerine göre hesaplanan SEGE endeksi için 61 göstergeden yararlanılmıştır. SEGE 2011 gelişmişlik sıralamaları ile bu çalışma kapsamında hesaplanan İGE 2013 sıralamaları karşılaştırıldığında, illerin aldıkları sıralarda bazı benzerlik ve farklılaşmalar göze çarpmaktadır. Bu anlamda, örneğin, İGE 2013'e göre orta insani gelişme sınıfına giren doğu illeri SEGE 2011'de de alt sıralarda yer almaktadır.

Beş il sıralamadaki yerini korudu

Daha detaylı bakıldığında ise, 5 ilin her iki endeks sıralamasında yerini koruduğu (Ardahan (71.), Bitlis (76.), Çorum (50.), Kahramanmaraş (60.), Yozgat (65.); SEGE 2011'deki sırasına kıyasla İGE 2013'teki yeri 10 sıra veya daha geride 13 ilin olduğu (Adana, Aksaray, Antalya, Balıkesir, Bartın, Bursa, Düzce, Gaziantep, İstanbul, Kayseri, Konya, Tekirdağ, Uşak); SEGE 2011'deki sırasına kıyasla İGE 2013'teki yeri 10 sıra veya daha ilerde 14 ilin (Artvin, Bilecik, Giresun, Isparta, Karabük, Kırıkkale, Kilis, Kütahya, Nevşehir, Niğde, Rize, Trabzon, Yalova, Zonguldak) olduğu görülmektedir. İki sıralama arasında en fazla değişikliğin göze çarptığı iller ise (iki endeks arasındaki yeri bakımından 20'den fazla sıra farkı olan) Adana, Antalya, Artvin, Gaziantep, İstanbul, Karabük, Kırıkkale, Konya, Niğde, Tekirdağ'dır."

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi

KOBİ GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.

YENİLİKÇİ İŞ FİKRİ OLAN KOBİ'LERİN YANINDA

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., KOBİ'lere finansmanda destek oluyor. KOBİ GSYO A.Ş., yatırımlarda sektör ayrımı yapmıyor, rekabet avantajı yüksek ve büyük pazar yaratma potansiyeline sahip Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunabilecek her türlü projeyi değerlendirmeye alıyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) iştiraklerinden KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (KOBİ GSYO A.Ş.), KOBİ'lerin finansman ihtiyacını karşılıyor.

Ürün ve hizmet açısından rakiplerine göre avantajlı pozisyonda olmalarına rağmen, kapasite ve finansman darlığı çeken yenilikçi KOBİ'lere destek olan KOBİ GSYO A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci, sorularımızı şöyle yanıtladı:

İştirakiniz hakkında bilgi vererek, hizmetlerinizi ve öne çıkan özelliklerinizi anlatır mısınız?

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (KOBİ GSYO A.Ş.) yenilikçi KOBİ'lerin finansman ihtiyacını karşılamak amacıyla TOBB, Halk Bankası, KOSGEB, TESK ve 16 Sanayi ve Ticaret Oda ve Borsa'nın ortaklığıyla, SPK mevzuatının Seri VI No: 15 tebliği çerçevesinde belirlenmiş hükümlerine tabi olarak kurulmuş bir girişim sermayesi şirketidir. Bu tebliğde belirlenen sınırlar çerçevesinde şirketimiz kendine misyon olarak vizyon sahibi girişimcilerin Türkiye ekonomisine katkı yapabilecek potansiyele sahip proje ve şirketlerine sermaye ve yönetim desteği sağlayarak gerçekleştirmelerine yardımcı olmayı, ayrıca, ürün ve hizmet açısından rakiplerine göre avantajlı pozisyonda

Girişim sermayesi nedir?

Girişim sermayesi; dinamik, yenilikçi, üretken, yüksek büyüme potansiyeline sahip ama yatırım ve büyümenin gerçekleştirilmesi için gerekli finansal kaynakların temininde sıkıntı çeken vizyon sahibi girişimcilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak kurumsal yatırımcılar tarafından yapılan yatırımlardır. Girişim sermayesi fonları, kaynaklarını yeni gelişen sektörlerde faaliyet gösteren, yüksek büyüme potansiyeline sahip ve gelecek vaat eden şirketlere yatırarak, yüksek risk ve beraberinde de yüksek kar elde etmeyi ve yatırımdan da "en iyi zaman"da çıkarak bunu realize etmeyi hedeflemektedirler.

olmalarına rağmen, kapasite ve finansman darlığı çeken yenilikçi KOBİ'lere finansman sağlamayı kendine görev edinmiştir.

KOBİ tanımına uyulması gerekiyor

Bu görev çerçevesinde şirketimizin belirlenmiş yatırım kriterleri şöyledir:

A. Girişimci şirketin KOBİ tanımına uyması,

B. Yatırım konusunun yeni ve büyük pazar yaratabilme potansiyeline sahip olması, personel kalitesi, teknik kapasite ve sahip olduğu ürün ve hizmetler ile rakiplere göre avantaj sağlayabilecek nitelikte olması, dolayısıyla karlı bir iş teklifi sunuyor olması,

C. Girişimci şirketin nakit yaratma beklentileriyle karşılaştırıldığında ödeyemeyeceği kadar çok vergi, SSK primi, banka ve benzeri borcunun bulunmaması,

D. Bilişim sektörü için asgari 500 bin ABD Doları, diğer tüm sektörler için asgari l milyon ABD Doları, azami 5 milyon ABD Doları ile finansman ihtiyacı olmasıdır.

Şirketimiz, bu bilgiler ışığında ve yatırım strateji ve kriterlerine uyan kurumsal tüm başvurulan değerlendirmeye alarak uygun olanlara yatırım yapmaktadır.

KOBİ GSYO A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci

Nasıl çalışıyor ve avantajları neler?

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., yatırım yaptığı şirketlere sahip olduğu bilgi birikimi, tecrübe, network ve kolektif kaynaklarını devreye sokarak finansman temini, yeni pazarların tespit edilmesi ve stratejilerinin oluşturulması konularında yol gösterici rol oynayarak katkı sağlamaktadır.

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin portföy yönetim biçimi, yatırım yaptığı şirketlerin günlük işlerine karışmak olmayıp, bu şirketlere yaşam eğrilerinin her aşamasında yol gösterici rol oynayarak kurumsallaşmaları ve büyümelerini sağlamaktır. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. yapmış olduğu ortaklıklarından en iyi zamanda ve iş planında belirlenen hedeflere ulaştıktan sonra ortalama 5 yıl içinde çıkmayı hedeflemektedir.

Çıkış stratejisi olarak ise;

- Öncelikle mevcut şirket ortaklarına şirketin o tarihteki değeri üzerinden hisseleri geri satma,
- Bunun gerçekleşmemesi durumunda üçüncü şahıslara hisse satışı,
- Sahip olunan hisselerin borsada halka arz edilmesi şeklinde olabilmektedir.

İştirakinizin dünya ve Türkiye'deki konumundan bahsedebilir misiniz?

KOBİ GSYO A.Ş. SPK mevzuatına tabii olarak faaliyet gösteren 13 girişim sermayesi fonundan birisidir. KOBİ GSYO AŞ.'nin merkezi Ankara'dır ve başka il ve ülkede şubesi bulunmamaktadır. KOBİ GSYO A.Ş. SPK'dan 2004 yılı sonunda almış olduğu Portföy Yönetim Belgesi ile faaliyetlerine resmen başlamış ve şu ana kadar başarılı bir şekilde 30 milyon TL'nin üzerinde bir kaynağı yatırıma yönlendirmiştir. KOBİ GSYO A.Ş. şu ana kadar 11 tane şirkete yatırım yapmış ve bunların 2 adedinden başarılı çıkış gerçekleştirerek diğer yatırımlardan da çıkış çalışmalarına başlamıştır. KOBİ GSYO A.Ş. bu yatırımları ile ülkemizin KOBİ ölçeğindeki şirketlere girişim sermayesi yatırımı yapan öncü kuruluşlarından birisi olmuştur.

KOBİ GSYO A.Ş.
Genel Müdürü
Süleyman Yılmaz

"Yatırım yapacak fonların oluşumuna destek vereceğiz"

KOBİ GSYO A.Ş Genel Müdürü Süleyman Yılmaz, "Uluslararası çalışmalar göz önüne alındığında nasıl bir fark yaratmayı düşünüyorsunuz?" şeklindeki sorumuzu şöyle yanıtladı:

"KOBİ GSYO A.Ş., üst fon çalışmaları kapsamında uluslararası finansal kurum ve kuruluşlarla ile onlar adına ülkemizde faaliyet gösteren temsilcileri ile çok sıkı bir işbirliği içinde olmamızı gerektiriyor. Onları hem yeni kuracağımız üst fona yatırımcı olarak davet ediyor ve hem de onların ülkemizde yatırım yapmak üzere oluşturmaya çalıştıkları girişim sermayesi fonlarına biz yatırımcı olarak talibiz.

Özellikle yabancıların risk alma da çekimser davrandıkları noktada biz yerli bir fon olarak onları cesaretlendireceğiz ve gerekirse de yerli kaynaklarla onların cesaret edemedikleri alanlara yatırım yapacak fonların oluşumuna destek vereceğiz. Bizim öncelikli hedefimiz ülkemizin kalkınması için 10. Kalkınma Planı'nda belirtilen hedef sektörlere; bilgi teknolojileri, otomasyon ve İleri üretim teknikleri, medikal cihaz üretimi ve diğer sağlık teknolojileri, dijital iletişim, nanoteknoloji, yüzey teknolojileri, malzeme bilimleri, ölçümleme cihazları, biyoteknoloji ve çevre teknolojileri ile yukarıda sayılmayan diğer orta-yüksek ve ileri teknoloji içeren sektörlere yatırım yapacak bu alanı destekleyecek olan fon ve kaynakların harekete geçirilmesidir."

Yatırım kriterleri

1. Girişimci şirketin KOBİ tanımına uyması,
2. Yatırım konusunun; yeni ve büyük pazar yaratabilme potansiyeline sahip olması, personel kalitesi, teknik kapasite ve sahip olduğu ürün ve hizmetler ile rakiplere göre avantaj sağlayabilecek nitelikte olması, dolayısıyla karlı bir iş teklifi sunuyor olması,
3. Girişimci şirketin nakit yaratma beklentileriyle karşılaştırıldığında ödeyemeyeceği kadar çok vergi, SSK primi, banka ve benzeri borcunun bulunmaması,
4. Bilişim sektörü için asgari 500 bin ABD Doları, diğer tüm sektörler için asgari 1 milyon ABD Doları, azami 5 milyon ABD Doları ile finansman ihtiyacının olmasıdır.

Yatırım stratejisi

- Teknolojik farklılıklar yaratarak rekabet avantajı sağlanan,
- Ticari pazar ve gelişme potansiyeli olan ürün veya hizmet portföyü sunabilen,
- Yeni ürün, yöntem, sistem ve teknikleri geliştirilmiş ve geliştirme potansiyeli olan şirketleri Türkiye ekonomisine kazandırmak.

Girişim sermayesinin özellikleri

- Girişimci şirketlere; uzun vadeli, geri ödemesiz ve faizsiz finansman sağlar,
- Ortak oldukları şirketlere yeni ürün ve hizmet geliştirme konusunda destek verir,
- Şirketlerin yönetimlerine katılarak şirket stratejisinin belirlenmesi ve şirketin kurumsallaşması sürecine katkı sağlar,
- Girişimci şirket hisselerinin en fazla %49 oranında hisselerine ortak olur ve azınlıkta kalır.

Ortaklık yapılabilecek yatırım aşamaları

Başlangıç aşaması: Konsept oluşturma, ürün geliştirme ve ilk pazarlama faaliyetleri için gerçekleştirilecek ortaklıklar bu kategoride yer almaktadır.

Birinci aşama: Başlangıç sermayelerini tüketen ve satış pazarlama için finansmana ihtiyaç duyan şirketlerle gerçekleştirilecek ortaklıklar bu kategoride değerlendirilmektedir. Bu aşama için iş fikri ve karlılık beklentisi dikkate alınarak finansman desteği sağlanmaktadır.

İkinci ve üçüncü aşama: Üreten, hizmet veren ve teslimata başlayan ancak kara geçememiş veya satışları artan ve kara geçmiş firmaların büyümeleri için sağlanacak işletme sermayesi ile gerçekleştirilecek ortaklıklar bu aşamada göz önüne alınmaktadır. Bu aşamada esas itibarı ile pazar ve pazar payındaki büyüme dikkate alınarak sermaye desteği verilmesi hedeflenmektedir.

Köprü finansmanı: KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. 6-12 ay içerisinde halka açılmayı bekleyen firmalara da yatırım yapabilir. Ancak, bu aşamadaki şirketler KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin önceliğinde yer almamaktadır. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., üretken, yenilikçi iş fikirlerini hayata geçirecek finansal güce sahip olmayan vizyon sahibi girişimcilerin desteklenmesine önem vermektedir. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. gelecekte yaratılacak nakit akımları ile döndürülemeyecek miktarda banka, piyasa, vergi ve SSK borçları olan, yeniden borç yapılandırılması kapsamında olan şirketlere yatırım yapmamaktadır. Yatırım yaptığı şirketlerin kontrolünü sağlayabilmek için şirketin Yönetim Kurulu ve Denetim Kuruluna birer üye atamaktadır. Gerekli görülmesi durumunda şirketin finansal yönetimine de bir üst düzey yönetici görevlendirmektedir.

Her türlü projeyi değerlendirmeye alıyor

İştirakinizden ağırlıklı olarak hangi sektörler yararlanıyor ve reel sektöre sağladığı en temel üç avantaj nedir?

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. yatırımlarında sektör ayrımı yapmamakta, rekabet avantajı yüksek ve büyük pazar yaratma potansiyeline sahip Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimine katkıda bulunabilecek her türlü projeyi değerlendirmeye almaktadır. Şirketin bugüne kadar yapmış olduğu yatırımlar makine sanayi, sağlık/medikal, savunma sanayi ve aydınlatma gibi sektörlerde yer almaktadır. Şirketin reel sektöre sağladığı en temel üç avantaj ise şu şekilde sıralanabilir;

a. KOBİ GSYO A.Ş. yatırım yaptığı şirketlerde şeffaflık ve kurumsallaşmaya büyük önem vermektedir. Bunun için iştiraklerine her türlü danışmanlık ve kurumsal destek hizmetini sağlamaktadır. Bu sayede iştiraklerin hiç birinin kayıt dışı çalışmasına müsaade edilmemekte ve sağlanan şeffaflıkla beraber şirketler gerek finans kuruluştan ve gerekse mal tedariki yaptığı ve mal sattığı müşteriler nezdinde itibarlı hale gelmektedir.

b. Yapılan sermaye yatırım sağlanan finansal destek girişimcilerin Ar-Ge ve inovasyon yapma iştahlarını artırmakta ve iş planlarında öngördükleri hedeflere kısa sürede ulaşabilmektedirler.

c. Güçlenen sermaye yapısı ile şirketlerimiz hızlı büyümekte ve bu da daha çok istihdam ve daha çok ülkeye mal satma kabiliyeti sağlamaktadır.

Üst Fon çalışmaları

2016 ve geleceğe yönelik hedefleriniz ve projeleriniz neler? Hangi faktörler kuruluşunuza büyüme getirir?

Ülkemiz girişimcilik ekosisteminde finansman sıkıntısının en çok hissedildiği aşamalar olan tohum, erken ve erken büyüme olarak adlandırdığımız aşamalarda faaliyet gösteren şirketlerin ve girişimlerin desteklenmesi amacıyla KOBİ GSYO A.Ş. bünyesinde Hazine Müsteşarlığı ve TOBB'un da finansman desteği sağlayacağı bir "Üst Fon"un kuruluş çalışmalarına başlanmıştır. Bu fonun bu yıl ortalarında kuruluş çalışmaları tamamlanarak faaliyete geçirilmesi beklenmektedir. Kurulacak olan bu üst fon yeni kurulacak olan girişim sermayesi fonlarına yatırım yaparak onların yurtiçi ve yurtdışından ilave kaynak sağlamalarına imkân verecek ve bu sayede çok sayıda çekirdek, başlangıç veya gelişme aşamalarındaki proje ve şirketlere yatırım yapılarak onların hayata geçirilmesine fırsat verilecektir. Böylece ülkemiz girişimcilik ekosisteminde en büyük eksikliğinin hissedildiği erken aşama girişim şirketlerini destekleyen girişim sermayesi fonlarının sayısının artırılarak etkinleştirilecektir.

Başvuru değerlendirme süreci

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. ile ortaklık yapmak isteyen şirketler, kurumun internet adresi www.kobias.com.tr adresinden "Başvuru Formu Girişi" bölümünden başvurularını yapabilir ve ortaklık taleplerini resmen iletmiş olurlar. Sunulan proje, yatırım kriterleri ve yatırım stratejileri çerçevesinde incelenir.

1. Ön değerlendirme sonucunda projeleri olumlu bulunan şirketlerden İs Planı Dosyasını doldurmaları istenir.

2. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., iş planını inceleyerek proje hakkında detaylı incelemelerde bulunur. İş planında ayrıntıları ile verilen proje, Yatırım Komitesinde ele alınır.

3. Yatırım Komitesi, projede ilerlenmesi kararını almış ise, hangi şartlar altında bir ortaklık yapılabileceğini ifade eden Ortaklık Niyet Mektubu girişimciye gönderilir.

4. Girişimcinin Ortaklık Niyet Mektubunu onaylaması halinde firma hakkında kurum tarafından fizibilite ve mali denetim çalışmaları yapılır.

5. Girişimci ile yapılan müzakereler sonucunda, ilgili yatırıma ait değerlendirmeler tamamlanır ve değerlendirme raporları hazırlanır.

6. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. firma değerlendirme rapor sonucuna göre yatırım yapılıp yapılamayacağına karar verir. Yatırım yapılması kararı alınmış ise, hangi şartlar altında (alınacak hisse oranı, hisse bedeli ve diğer finansal şartlar) yatırım yapılacağı teklif olarak hazırlanarak girişimciye sunulur.

7. Projeye ilişkin Yönetim Kurulu kararı ile ortaklık müzakereleri son aşamaya getirilir.

Bahsi geçen çalışmalar, girişimcinin hızına bağlı olmak üzere 3 ila 4 ay arasında tamamlanır.

Türk işadamları FED'le başa çıkabilecek güçte

Londra Finans Merkezi Başkanı Lord Mountevans, İstanbul Finans Merkezi'nin potansiyel büyüme kaynağı olduğunu ve Türk iş adamlarının FED'in faiz artışıyla başa çıkabileceğini belirtti.

Hilal SARI BAŞARAN

Londra Finans Merkezi 'City of London' Başkanı Lord Alderman Jeffrey Mountevans, finans merkezleri arasındaki işbirliğini artırmak amacıyla Türkiye'ye gelerek hükümet yetkilileri, finansal kuruluşlar ve iş dünyası liderleriyle temaslarda bulundu.

Londra Finans Merkezi ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişmesi yönünde çalıştıklarını söyleyen Lord Mountevans, İstanbul Finans Merkezi'nin Türkiye'nin potansiyel büyüme kaynağı olabileceğini belirtti.

ABD Merkez Bankası'nın kademeli faiz artışına başladığı sürecin gelişmekte olan ekonomilere etkisi hakkında da değerlendirmeler yapan Lord Mountevans "Tabii ki FED'in önceliği ABD ekonomisi fakat küresel ekonomiye etkisi büyük. Ve bu Türkiye'de endişe yaratıyor. Bunun farkındayım, fakat faizler ne seviyede olursa olsun, Türk iş adamları tüm değişimlere karşı hayli dirençli ve değişikliklere hızla adapte olabiliyor o yüzden fikrimde Türk iş dünyası FED'le başa çıkabilecek güçte" diye konuştu.

"Ekonominiz aynı hızda devam ediyor"

Gelişmekte olan ülkelerin uzun yıllar güçlü büyümesini sürdürdüğünü fakat

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

son dönemde ivme kaybettiğini belirten Londra Finans Merkezi Başkanı "Ama Türkiye'de durum farklı. Aynı hızda devam eden bir ekonomi. Özellikle finans gelişen ekonomiler için çok önemli ve Türkiye'de sektörün muazzam bir gelişme gösterdiğini görüyoruz" diye konuştu. Llyod's gibi sigorta devlerinin bu potansiyeli gördükleri için Türkiye pazarına giriş yaptığını vurgulayan Lord Mountevans, Londra Borsası ve Borsa İstanbul arasındaki işbirliğinden de çok memnun olduklarını vurguladı.

"Birlikte çalıştığımızda pastamız büyür"

Uluslararası bir finans merkezi olmanın en önemli şartının açık piyasa olmak ve diğer finans merkezleriyle işbirliği içinde olmak olduğunu ifade eden Lord Mountevans, "Bu bir kazan-kazan durumudur. Bu işbirliği birinin kazanıp diğerinin kaybettiği bir durum değildir. Ne kadar işbirliği olursa, büyüme de o kadar desteklenecektir. Birlikte çalıştığınızda pastamız büyür" diye konuştu.

Londra Finans Merkezi'nin özellikle sukuk ve Çin para birimi Yuan işlemlerinde derin bir uzmanlığı olduğunu aktaran Lord Mountevans, gezegeni korumaya yönelik çevreci yatırımların finansmanı başka bir adıyla 'yeşil' krediler konusunda da City of London'un uzmanlığını Türkiye ile paylaşabileceğini belirtti.

"Hukuk konusunda size destek olabiliriz"

Temaslarında İngiliz avukatların Türkiye'de de faaliyet gösterebilmesi için görüşmeler yapıldığını belirten Lord Mountevans "Nasıl Türkiye inşaat sektörü yabancı yatırımcıya kapılarını açtığında büyük bir ivme kazandı ve marka haline geldi, hukuk sektöründe de buna benzer bir açılıma katkımız olabileceğiniz düşünüyoruz. Biz Türk avukatlara kapımızı açtığımızda bu bizi zenginleştirdi" diye konuştu.

"Türkiye ile İngiltere'nin işbirliği etkilenmez"

Basınla da bir araya gelen Londra Finans Merkezi'nin 688. lordu olan Lord Mountevans, İngiltere'de gerçekleştirilen 'Brexit' referandumunun İngiltere ve Türkiye arasındaki işbirliğini hiçbir zaman etkilemeyeceğini belirterek, "City of London'da yapılan bir kamuoyu araştırması finans merkezimizin yüzde 84'ünün birlikte kalmak istediğini ortaya koyuyor. Bu konudaki tutumumuz çok net.

"AB üyeliğiniz için en büyük desteği biz veriyoruz"

İngiltere Başkanı David Cameron'un 'Türkiye AB'ye bu hızda ancak 3000 yılında girer" sözleri içinse, Lord Mountevans "İngiltere Türkiye'nin AB yolculuğunda her zaman en büyük destekçisi oldu. Olmaya da devam edecek. İngiltere'de muhafazakar partiler Türkiye argümanını kullanarak Brexit referandumunun sonucunu etkilemeye çalışıyor ve çok hararetli bir tartışma olduğunu anlamak gerek. Yoksa İngiltere Türkiye'nin AB yolculuğunu başından beri destekliyor. AB üyelik şartları yerine getirildiği takdirde İngiltere'nin aksine diğer Avrupa ülkelerinde itirazlar gelebilir" diye konuştu.

CİN ŞİŞEDEN

İKV Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas Britanya'da yapılan referanduma kadar gelen süreci, sonrasını ve Türkiye'ye etkilerini araştırdı. Nas'a göre ilk defa 46 yıldır AB üyesi olan bir devlet, üyeliğin devamını tartışmaya açtı ve cin şişeden çıkmış oldu.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Olmaz denilen oldu ve Britanya halkı AB üyeliğinden ayrılma kararı aldı. 23 Haziran 2016 Perşembe günü tarihe bir kırılma noktası olarak geçecek. İlk defa bir üye devlet AB üyeliğini referanduma sundu ve sonuç üyelikten ayrılma yönünde gerçekleşti. Oyların % 51.8'i AB'den çıkış yönündeyken, % 48 AB'de kalmak için oy verdi. Oyların dağılımına bakıldığında, 50 üzeri yaş grubunun, daha az eğitimli kesimin AB'den çıkış için oy verdiği, gençlerin ve yüksek eğitimlilerin ise kalma yönünde tercihlerini belirttiği görüldü.

Britanya'yı meydana getiren bölgeler ve halklar açısından bakılarsa Londra bölgesi, Kuzey İrlanda ve İskoçya AB üyeliğinin devamı yönünde oy kullanırken, İngilizlerin yoğun olarak yaşadıkları bölgeler ve Galler ayrılma yönünde oy verdi.

İKV Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas da Britanya'da yapılan referanduma kadar gelen süreci, sonrasını ve Türkiye'ye etkilerini araştırdı. Nas'ın "Britanya'da referandumun ardından: hasar kontrolü ve alternatif senaryolar" başlıklı değerlendirmesi şöyle:

Referandum sonucunun AB için önemi nedir?

Britanya referandum sonuçları AB entegrasyon süreci ile ilgili uzun zamandır devam eden hoşnutsuzlukların bir dışa vurumu olarak tecelli etti. Daha önce de AB

ÇIKTI!

ile ilgili referandumlar yapılmıştı: Norveç 1972 ve 1994, Britanya 1975, Danimarka 1992 ve 1993, Fransa 1992 ve 2005, İrlanda 2001, 2002, 2008 ve 2009, Hollanda 2005 gibi. Ama bu referandumlar üye olmaya hazırlanan bir ülkenin girip girmemesi ile ilgiliydi, ya da AB üyesi devletler arasında imzalanan anlaşmaların onay sürecinin bir parçasıydı. İlk defa 46 yıldır AB üyesi olan bir devlet üyeliğin devamını tartışmaya açtı ve cin şişeden çıkmış oldu.

AB karşıtı akımlar

Aslında bu sonuç, diğer bazı AB ülkelerinde de giderek yaygınlık kazanan, Avrupa şüpheciliğinin bir tezahürü olarak değerlendirilebilir. AB karşıtı akımları gerek siyasi yelpazenin sağında, gerekse solunda olmak üzere son yıllarda güçlendi. Özellikle Fransa'da Ulusal Cephe, Almanya'da Alternatif Parti, Britanya'da Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi, İsveç Demokratları, Avusturya'nın Özgürlük Partisi ve Hollanda'daki Geert Wilders'in Özgürlük Partisi gibi aşırı sağ partiler, göç karşıtı, AB karşıtı, milliyetçi görüşleri ile memnuniyetsiz seçmen arasında destek tabanını genişletti.

İlk referandum

Britanya'daki referandum sonucuna benzer bir etki yaratan ilk referandum 1992'de Danimarka'da gerçekleşen referandumdu. Avrupa Birliği'nin kuran Maastricht Antlaşması'nın onay süreci kapsamında gerçekleşen referandumda seçmenlerin %50.7'si Antlaşmaya "Hayır" oyu vermişti. Bu da yetmezmiş gibi, Fransa'da aynı amaçla düzenlenen referandumda "Evet" oyu çıkmasına rağmen, bunun sadece seçmenlerin %51'i tarafından verilmesi, yani Fransa gibi AB'nin lider bir ülkesinde "Evet" ve "Hayır" oyları arasındaki farkın bu kadar az olması endişeleri artırmıştı. Avrupa Birliği'nin kurulması ile yeni bir aşamaya geçen ve Komünist Blok'un yıkılması ile başlıca var oluş nedenlerinden birini yitiren Avrupa entegrasyon süreci için artık fırsatların yanında tehlikelerle dolu bir dönem başlıyordu. Avrupa entegrasyonunu 2004 ve 2007'de genişlemelerle tüm Avrupa kıtasına yaymayı başaran AB, Maastricht Antlaşması ile temelleri atılan Ekonomik ve Parasal Birlik, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Adalet ve İçişleri alanı gibi yeni hedeflerle çıtayı yükseğe koyuyordu. Bu yeni hedeflere ulaşılmasında üye devletler ile yetki paylaşımı içine giren AB, özellikle Avro alanı ve Schengen Bölgesi gibi sınırların kaldırılması ve ortak düzenlemelerin yapılmasını içeren yeni girişimleri ile artık sıradan Avrupalı'nın hayatında çok daha fazla söz sahibi oluyordu.

AB için bir alarm zili

Tüm bu gelişmeler, AB'nin halkların temsili ve katılımını sağlayacak etkin bir demokratik sistem oluşturmasını gerektiriyordu. Ancak bu süreç içinde AB kurumları büyük ölçüde teknokratik ve bürokratik kurumlar olarak kaldılar. Avrupa Parlamentosu'nun artan gücü ya da Avrupa Komisyonu'nun artık Parlamento tarafından seçiliyor olması yeterli olmadı. Özellikle radikal sağ ve sol kesimler, AB'yi ulusal egemenliği aşındıran, müdahaleci, büyük sermaye yanlısı bir kuruluş olarak algıladı ve o şekilde sundu.

Britanya'daki referandum sonuçları, AB için bir alarm zilidir. AB'nin gerçek anlamda bir vatandaşlar Avrupası yaratabilmesi, hem siyasi partiler yoluyla halkın Avrupa düzeyinde katılımını sağlaması, hem de üye devlet liderlerinin AB'yi bir günah keçisi olarak kullanmaktan vazgeçerek, AB'nin kendi halkları nezdinde tanıtılması ve anlaşılması için sorumluluk üstlenmesi ile mümkün olabilir. Bunun için, kurucu antlaşmaların revizyonu da dahil olmak üzere kapsamlı bir strateji oluşturulması bundan sonra bu gibi durumlarla karşılaşılmaması için gereklidir.

Aşırı sağ hareketleri umutlandırdı

Britanya halkının AB üyeliğinden ayrılma yönünde karar alması, bazı AB üyesi devletlerdeki aşırı sağ hareketleri de umutlandırdı. Fransa'da Marine Le Pen, Hollanda'da Geert Wilders, İtalya'da Matteo Salvini gibi siyasetçiler kendi ülkeleri için de AB üyeliği için referandum yapılması çağrısında bulundular. Bu aşırı sağ liderlerin oy oranlarını artırmaya devam ederek, iktidara gelmeleri durumunda bu sözlerini uygulamaya geçirmeyi hedefleyecekleri öngörülebilir. Üye devletlerde aşırı sağın yükselişi AB'yi de tehdit eden bir hal alabilir. Bunun için bu hareketlerin önünün kesilmesi için, merkez partilerin kendilerini yenilemeleri ve aşırı sağın beslendiği ekonomik durgunluk ve işsizlik gibi sorunlara çözümler üretmeleri gerekmektedir.

Bundan sonra ne olabilir?

Referandum sonuçları üzerine görevinden ayrılacağını açıklayan Britanya Başbakanı David Cameron, referandum sonuçlarını Parlamento'ya sunmak ve ayrılma başvurusunu yapmak üzere adım atmayacağını, bunu yeni seçilecek lidere bırakacağını ifade etti. Dolayısıyla, yeni Başbakanı zor bir görev bekliyor olacak. Referandum sonrasında Britanya kamuoyunda bir pişmanlık ve kızgınlık olduğu da görülüyor. Büyük ölçüde mantığa değil duygulara dayalı olduğu görülen AB'den ayrılma yönündeki oylar, İngiliz pound'unun görülmemiş biçimde değer kaybetmesine neden olurken, AB ülkelerinde yaşayan Britanyalılar ile Britanya'da yaşayan diğer AB vatandaşlarının geleceğinden, Britanya'nın AB üyesi olarak taraf olduğu ticaret anlaşmalarındaki statüsünün ne olacağını kadar birçok alanda belirsizlik ve paniğe yol açtı.

İskoçya'nın durumu

İskoçya Birinci Bakanı Nicola Sturgeon yaptığı açıklamada, İskoçya'nın AB'de kalması için tüm opsiyonları değerlendireceğini ve İskoçya'nın bağımsızlık referandumunun tekrarlanabileceğini ifade etti. Bunun yanında, ikinci bir referandum yapılması için başlatılan dilekçe 3 milyon imzaya ulaştı. Asgari 100 bin kişinin imzaladığı bir dilekçenin Parlamento tarafından görüşülmesi gerekiyor. Dolayısıyla bu dilekçenin de Parlamento tarafından görüşülebileceği ve ikinci bir referandumun imkansız olmadığı görülüyor. Bundan sonra olacakları ve alternatif senaryoları kısaca ele alalım:

Yeniden referandum

Cameron'un yerini alacak lider referandum sonrasında oluşan panik havasını, AB'den ayrılma kampanyasının boşa çıkan vaatlerini, İskoçya, Kuzey İrlanda ve Londra'nın büyük ölçüde AB'de kalma yönünde oy vermesini, gençlerin tepkisini vs. dikkate alarak, referandum sonuçlarını Parlamentoya sunmaz, erken seçime gider ve ikinci bir referandum düzenlenmesi yönünde adım atar. Referandumda bu kez AB'de kalma yanlıları kazanır. Britanya'nın geçtiğimiz Şubat ayında AB Konseyi ile üzerinde anlaştığı uzlaşma geçerlik kazanır.

Yumuşak Brexit

Cameron'un yerine seçilecek yeni Başbakan, referandum sonuçlarını Parlamento'ya sunar. Parlamento onayından sonra, AB'ye üyelikten ayrılma yönünde başvuru yapılır. AB üyeliğinden ayrılma anlaşması için Lizbon Antlaşması'nın 50. Maddesi uyarınca müzakereler başlar. Müzakereler sonrasında, Britanya'nın AB iç pazarına erişimini sağlayan, Avrupa ekonomik alanı veya gümrük birliği türü bir ticari ortaklığı içeren, dış ve güvenlik politikası gibi alanlarda işbirliğini mümkün kılan bir Ortaklık ve İşbirliği Antlaşması imzalanır.

Sert Brexit

AB üyesi devletler, Britanya'daki referandum sonuçlarının açık olduğuna karar verir ve ayrılma sürecini hemen başlatır.

Müzakereler uzar ve birçok konuda uzlaşma sağlanamaz. Sonuçta Britanya için özel bir ortaklık değil, üçüncü ülke statüsü getirecek şekilde Britanya üyelikten ayrılır. Bu durumda, İskoçya Britanya'dan ayrılarak, AB'ye başvurma kararı alır. Kuzey İrlanda, İrlanda ile birleşmek için girişimde bulunur. Diğer bazı AB ülkelerinde de üyelik için referandumlar düzenlenir.

Türkiye açısından sonuçlar

Britanya referandumu sonrasında başlayan süreç, AB adayı olan Türkiye'yi yakından ilgilendiriyor. Türkiye açısından sonuçlara bakıldığında, bu sonuç iki açıdan önemli görülmektedir: İlk olarak, Britanya referandum sonuçları AB'nin yönünü etkileyecek bir gelişmedir. Birliğin entegrasyon yapısını, farklı modelleri içerecek şekilde yeni bir kurumsal çerçeveye oturtması gerekecektir. Farklı hızlarda ve biçimlerde bütünleşen Çok vitesli Avrupa adım adım ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin AB üyelik hedefi açısından AB'nin izleyeceği yön büyük önem taşımaktadır.

İkinci olarak, Britanya'da referandum sonuçlarının yenilenmemesi, AB üyeliğinden ayrılmak için başvurulması ve AB'den çıkış için bir Anlaşma imzalanması halinde, Britanya›nın AB ile oluşturacağı yeni ilişki Türkiye açısından da incelenmesi gereken yeni bir model ortaya çıkaracaktır. AB ile entegrasyon sürecinde Türkiye›nin belirli politika alanlarına katılacağı, AB iç pazarına erişim sağlayacağı bu tür bir model, tam entegrasyon hedefi saklı kalmak kaydıyla, dikkate alınmalıdır.

Brexit

AB'NİN TAM DA "GLOBAL STRATEJİ" SİNİ YAYIMLADIĞI BU GÜNLERDE CİDDİ BİR DİPLOMATİK VE ASKERİ GÜCE SAHİP OLAN BİRLEŞİK KRALLIK'IN AB'NİN DIŞINDA KALMASI, AB'NİN DIŞ POLİTİKADA GÜÇLENDİRMEYE ÇALIŞTIĞI ELİNİ İYİCE ZAYIFLATACAK VE GÜVENLİK, SAVUNMA ALANINDA NATO'YA BAĞIMLILIĞINI KALICI HALE GETİRECEK.

BREXIT'İN AB ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı AB Çalışmaları Merkezi Merkez Direktörü Nilgün Arısan Eralp de Brexit'in "AB Üzerindeki Etkileri: İlk Tahminler" başlıklı araştırmasında Brexit'i ve bundan sonraki süreci mercek altına aldı.

Britanya'nın ilk iki harfi ile exit (çıkı) kelimesinin birleşmesinden oluşan Brexit, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkması anlamına gelmektedir. Daha önce Yunanistan için de kullanılan bu durum, Grexit (Greece-exit) şeklinde ifade edilmiştir. İngiltere, 23 Haziran 2016'da taptığı referandumda Avrupa Birliği'nden çıkma kararı vermiştir.

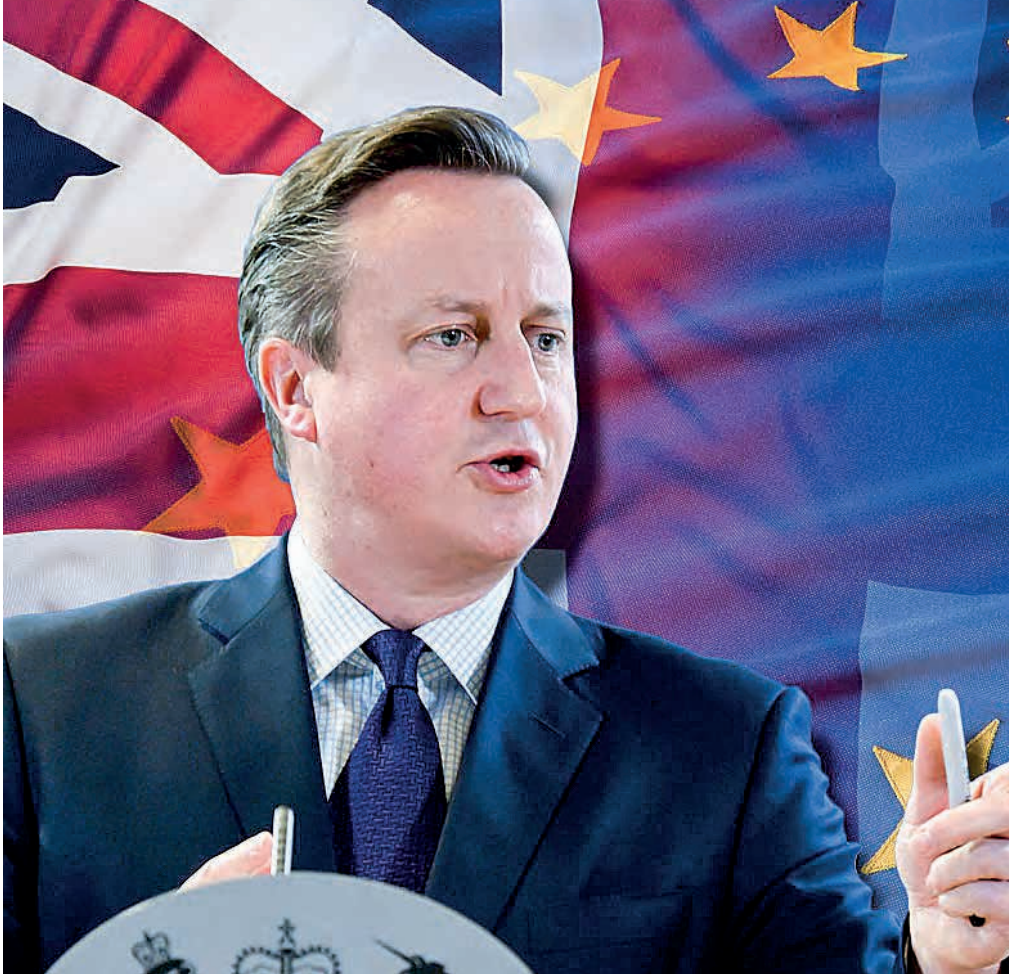
Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı AB Çalışmaları Merkezi Merkez Direktörü Nilgün Arısan Eralp de Brexit'in "AB Üzerindeki Etkileri: İlk Tahminler" başlıklı araştırmasında Brexit'i ve bundan sonraki süreci mercek altına aldı. Eralp'in araştırması şöyle:

"Her ne kadar, Birleşik Krallık (BK) Başbakanı David Cameron daha 2013 yılının başında, bir sonraki seçimleri kazandığı takdirde ülkesinin AB üyeliği konusunda bir referandum yapacağını söylemiş olsa da, 23 Haziran 2016 tarihinde yapılan referandumun sonucunun AB'den çıkma yönünde olması karşısında, hem kendisinin hem de AB'nin bir şok geçirdiğini söylemek yanlış olmaz.

Cameron'ın amaçladığı AB'den çıkmak yerine seçimleri kazanabilmek amacıyla, AB konusunda görüş ayrılıkları yaşayan Muhafazakâr Parti'yi birleştirebilmek, güçlenmeye başlayan milliyetçi popülist Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi'ni (UKIP) dizginleyebilmek ve AB üyeliği konusunda herhangi bir oylama yapılmasını karşı çıkan İşçi Partisi'ni geri planda bırakmaktı oysa.

Geri dönüş olabilir mi?

Referandumun sonucu bundan etkilenebilecek tüm kesimleri ciddi bir değerlendirme yapmaya itiyor. Ayrıntılı ve sağlam bir analiz yapabilmek için vakit henüz erken. Bazı analistler BK'nın bu "yanlış"tan geri dönebileceğini, bu nedenle referandumun

bağlayıcı olmadığı savunuyorlar. Nihai kararın çoğunluğu AB'de kalmaktan yana olan Parlamento tarafından alınabileceğine, İskoçya ve Kuzey İrlanda Parlamentolarının AB'den çıkma kararını onaylamayabileceğine, daha önce başka AB üyelerinin (Danimarka Maastricht Antlaşmasının, İrlanda ise Lizbon Antlaşmasının onay sürecinde) farklı nedenlerle gerçekleştirdikleri referandumlardan olumsuz sonuç çıkınca yaptıkları gibi referandumun tekrarlanabileceğine dikkat çekiyorlar. Bunun için şimdiden 4 milyon imza toplandığını söylense de, başta Angela Merkel olmak üzere AB üye devlet liderleri artık referandum sonucundan geri dönüş olmayacağını ifade ediyorlar.

Pound'un değeri ciddi biçimde düştü

Yaşanan şokun atlatılmaya çalışıldığı bu dönemde BK vatandaşları tarafından verilen kararların ülke üzerindeki olumsuz etkileri şimdiden görülmeye başladı bile. BK'nın para birimi Pound'un değeri ciddi biçimde düştü; Londra Borsası geriledi. İskoçya BK'dan ayrılma yönünde iki yıl önce yaptığı referandumu tekrarlayacağını söyleyerek, başbakan düzeyinde AB yetkilileri ile temasa başladı.

Söz konusu referandum sonucunun AB tarihinde bir dönüm noktası teşkil edeceğine şüphe yok. Ancak bu sonucun uzun ve belirsiz bir boşanma sürecinin sadece başlangıcı olduğunun da anlaşılması lazım. Birçok belirsizliğe gebe olan bu "ayrılma süreci" konusunda net değerlendirmeler yapabilmek için, bilinmesi gereken unsurların başında BK'nın AB'den ayrılma koşulları geliyor. AB müktesebatına, Lizbon Antlaşması ile eklenen "ayrılma hükmü", Antlaşma'nın 50. Maddesinde yer alıyor. Bu maddenin işletilmeye başlaması için, ayrılmak isteyen üye devlet olarak BK'nın resmen başvuru yapması gerekiyor. Bu başvurudan sonra AB ve BK bir "ayrılma anlaşması" yapabilmek için müzakereleri başlatabiliyorlar. İki yıla kadar uzayabilecek bu müzakereler için ek süre gerekip gerekmediğine ise, 27 AB ülkesinin oybirliği ile karar vermesi gerekiyor.

Çıkış süreci için zirve yapıldı

AB liderlerinin BK'daki referandum sonucunu değerlendirdikleri 28-29 Haziran tarihli zirvede, BK'nın çıkışının, AB'nin Yunanistan'ın ekonomik durumu, mülteci krizi ve komşu bölgelerdeki krize karşı politika belirlemeye çalıştığı bu günlerde daha fazla belirsizlik ve dolayısıyla istikrarsızlık yaratmaması için, çıkış sürecinin bir an önce başlatılması istendi. Bu talebe karşın BK'nın AB'den ayrılmasının beş yıl kadar sürebileceği konuşuluyor. Ancak bu süreç tamamlanıp BK AB'den resmen ayrıldıktan sonra, AB ile BK arasında bu sefer bir "ortaklık anlaşması" yapılması gündeme gelebilecek. Sözkonusu AB zirvesinin sonuçlarında da ifade edildiği gibi, anlaşmanın koşullarının belirlenmesinde bu kez AB ağırlığı hissedilecek. Zirve sonuç belgesinin ancak iki sayfa olmasına rağmen, ayrıntıya girildi ve BK'ya "AB tek pazarının bir parçası olarak kalmak istiyorsan, kişilerin serbest dolaşımına karşı çıkmaman gerekir" denildi. Bu vurgunun nedeni, referandum sürecinde, AB'den ayrılmak isteyen kesimlerin en fazla kişilerin serbest dolaşımına karşı çıkmaları ve AB'den bu tavizi koparamamış olan Cameron'ı başarısızlıkla suçlamış olmaları…

Milliyetçi popülist partilerin güçlenmesi

Bu aşamada BK'daki referandum sonucunun AB üzerindeki olası etkileri konusunda şunlar söylenebilir: BK'da referandum sürecinde, AB'den çıkışı destekleyen kampanyada AB bütünleşmesi, göçmenler ve genelde yabancı karşıtlığının (bu bağlamda Türkiye'nin üyeliği "tehlikesi" de kampanya da koz olarak kullanıldı) prim yapmasının ve referandum sonucunda bu kampanyanın "zafere ulaşması"nın, AB genelinde yabancı düşmanlığını körükleyen kesimlerin elini güçlendireceğini tahmin etmek zor değil. Hemen referandum ertesinde Fransa'daki Milli Cephe'nin başkanı Marine Le Pen ve Hollanda'da Hollanda Özgürlük Partisi lideri Geert Wilders'in attığı "zafer çığlıkları" bu beklentiyi güçlendiriyor.

AB bütünleşme sürecinin yavaşlaması

BK'daki referandum sonucu, birçok kişi tarafından, AB üzerindeki etkisi açısından 1989 yılında Berlin Duvarının yıkılmasına benzetiliyor. Ancak Berlin duvarının yıkılmasının yarattığı Avrupa'nın birleşmesi ve bütünleşmesi sürecinin hızlanmasının tam tersi bir etki yaratması bekleniyor. Görünüşe göre, AB'de barış ve birliktelik siyaseti yapanlar değil, nefret siyaseti yapanlar yükselişte. Bu durum da AB bütünleşme sürecini ve bu sürecin liberal demokratik değerlerini sallantıya sokuyor. Sonuçta AB'nin dağıl-

ması, başka AB ülkelerinden AB'den çıkış referandumları beklenmese bile, Avrupa siyasetinde ulusal faktörler daha ağırlıklı bir rol oynayacağa benziyor.

2009 yılından beri Avro ve mülteci krizlerinin olumsuz sonuçları ile başa çıkılamamasının da etkisiyle yükselişte olan AB karşıtı milliyetçi-popülist kesimlerin güçlenmesi de bu beklentiyi artırmakta. İtalya'nın bu yılın sonunda, bölgelerin Parlamentoda temsil edilmesini sağlayacak olan bir anayasa değişikliğini referanduma götürecek olması, 2017 yılında Fransa'da başkanlık seçimi, Almanya'da ise federal seçimlerin yapılacak olması, siyasetçilerin kamuoyunda da yaygınlaşan AB karşıtlığını gözardı ederek, daha bütünleşmiş bir Avrupa konusunda çalışmalarını çok zorlaştırıyor. Pew Araştırma Merkezinin, 10 AB ülkesinde yaptığı bir kamuoyu yoklamasının sonuçlarına göre Avrupalıların % 47'si AB konusunda olumsuz bir görüşe sahip. Bu oran Fransa'da % 61, Almanya'da ise % 48.

Hangi önlemler alınabilir?

Bu nedenle, son AB zirvesinde, BK'daki olumsuz sonuca "daha fazla AB" diyerek karşı çıkılması gerektiği yolundaki, tabir-i caizse hamasi söylemler dillendirilse de, (bu söylemler daha çok Avrupa Komisyonu'ndan geldi) AB artık, en azından uzunca bir süre, halktan kopuk bir şekilde karar veremeyecek ve vatandaşların güncel sorunlarına daha duyarlı olacak. Bu tür sorunlara örnek olarak, uçuş ücretlerinin azaltılması, dolaşım (roaming) ücretlerinin kaldırılması, diğer AB üye devletlerinde eğitim olanaklarının artırılması gibi hususlar gösteriliyor.

Ekonomik ve mali nitelikli sorunlarla karşılaşılması

BK'nın AB'den çıkışı kesinleştiği takdirde, AB bütçesine önemli kaynak sağlayan bir üye devlet olması nedeniyle AB bütçesinde kaynak sorunları ile karşılaşılması bekleniyor. Bu nedenle, AB bütçesinin yeniden bir reform sürecine sokulması zorunluluğu ile karşılaşılabilecek. Avrupa Komisyonu bu konudaki önerilerini 30 Haziran'da yayımladı.

Ayrıca BK AB'den ayrılarak "tek pazar" dışında kalır, ülke ile AB arasında yapılacak olası bir ortaklık anlaşması da bu sorunu çözmezse, AB de ciddi büyüklükteki bir ihracat pazarını kaybedeceği gibi, yaklaşık 3 milyon AB vatandaşına iş olanağı sağlayan (800,000 Polonyalı) BK'nın serbest dolaşım dışında kalması, AB işgücü piyasası açısından küçümsenemeyecek bir kayıp olacak.

Ayrıca, Avro bölgesinde olmamasına rağmen mali piyasalardaki hakimiyeti nedeniyle BK'nın AB'den çıkış sürecinin başlaması bile AB mali piyasalarını sarsabilecek ve bankacılık da dahil olmak üzere mali piyasalara ilişkin AB mevzuatının özellikle Avro bölgesindeki hakim ülkeler olan Almanya ve Fransa tarafından gözden geçirilmesi gerekecek. Bu nedenle, özellikle bu iki ülkenin Avro bölgesi konusundaki (zor durumdaki ülkelerin kurtarılması, bankacılık birliği vb. gibi konularda) görüş ayrılıklarını gidererek siyasi bir uzlaşmaya varmaları bekleniyor. Ayrıca, Avro bölgesinde bir dağılma beklenmese de, BK ayrıldıktan sonra sayıları sekize inecek olan Avro sistemi dışında kalan ülkelerin sisteme girme konusunda istekli hale getirilebilmesi için, Avro'nun refahı artırabileceğinin kanıtlanması da gerekli olabilecek.

AB'de Almanya'nın ağırlığının artması

Son yıllarda Fransa'nın özellikle ekonomik açıdan zayıflaması ve BK'nın AB'den "yarı kopuk" olması nedeniyle, ikinci dünya savaşından kaynaklanan nedenlerle arzusu hilafına da olsa Almanya AB'de "doğal lider" niteliği kazanmıştı. Avro krizi, mülteciler ve Ukrayna konusunda AB'nin politikaları kaçınılmaz olarak Almanya tarafından belirlendi. BK'nın AB'den çıkışı sonrasında Almanya'nın hâkimiyetinin artması olasılığı kuvvetli. Her ne kadar Almanya buna istekli olmasa ve bu olası gelişmeyi "yükünün artması" olarak yorumlasa da, bu durum AB üye devletleri arasında gerilimi artırabilecek. 2016'nın ikinci yarısında AB'nin dönüşümlü dönem başkanlığını üstlenecek olan Slovakya Başbakanı Robert Fico'nun 30 Haziran'da yaptığı konuşmada "AB'nin önemli kararlarının az sayıda ülke tarafından alınmasına karşı çıkması" bu gerilimin bir işareti olarak algılanabilir.

Transatlantik Anlaşması'nın gecikmesi

Her ne kadar AB'nin yapacağı ticaret anlaşmalarında üye devletler değil Avrupa Komisyonu yetkili olsa da, Avrupa Komisyonu olası bir BK çıkışını müzakere pozisyonuna yansıtmak zorunda kalacağından ve bu çıkış en azından iki yıl süreceğinden, AB ve ABD açısından çok önemli görülen bu anlaşmanın gerçekleşmesi gecikecektir.

BK çıktıktan sonra ülkenin AB ticaret sistemine ve dolayısı ile ABD ile yapılan anlaşmaya nasıl katılacağı da müzakere edilecek bir "ortaklık anlaşması" ile belirleneceğinden Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması bir başka bahara kalabilecektir. BK'ın içinde olmadığı bir anlaşma ise, ABD AB'ye yaptığı ihracatın beşte birini BK'ya yaptığı, AB'den yaptığı ithalatın ise sekizde birini BK'dan gerçekleştirdiği için, ekonomik açıdan değerli bir anlaşma niteliği taşımayacaktır.

AB'nin uluslararası gücünün azalması

AB'nin tam da "Global Strateji"sini yayımladığı bu günlerde ciddi bir diplomatik ve askeri güce sahip olan BK'nın AB'nin dışında kalması, AB'nin dış politikada güçlendirmeye çalıştığı elini iyice zayıflatacak ve AB'nin güvenlik ve savunma alanında NATO'ya bağımlılığını kalıcı hale getirecektir.

Ayrıca, dış politika ve güvenlik konularında AB ile ABD arasında bir "köprü" niteliği gören BK'nın AB'den ayrılması, AB ile ABD arasında bazı anlaşmazlıklara da yol açabilecektir."

En hızlı kredi büyümesi enerji sektöründe gerçekleşti

Bankaların kredi hacmi mayıs ayında en kuvvetli aylık artışını yaşarken, sektörel olarak en hızlı kredi büyümesi yüzde 38 ile enerji sektöründe gerçekleşti. İmalat sanayinde büyüme oranı yüzde 6 oldu. İnşaat, toptan ve perakende ticaret sektörleri yüzde 3,8 orana ulaştı.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi tarafından Türkiye'de banka ve banka dışı kredi kurumları tarafından doğrudan kullandırılan nakit krediler, bu yılın mayıs ayı itibarıyla bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16 artarak, 1 trilyon 869 milyar lira oldu. Kurumsal kredilerin nakit krediler içindeki payı söz konusu dönem itibarıyla yüzde 77 oldu.

Yani her 4 liralık kredinin 3 lirası reel sektöre akarken en çok nakdi kredi kullanan sektör 385.7 milyar TL ile imalat sanayi oldu. Veriler, miktarsal ve yüzdesel olarak toplam kredi hacminin yılın en kuvvetli 'aylık' artışını, mayıs ayında yaptığını gösteriyor. Bankacılar, bunda kur artışının etkisi olduğuna da işaret ederken kurdan arındırılmış verilerinde aylık bazda iyi bir sinyal verdiğine de değindi.

Nakdi krediler 1.9 trilyon TL

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi, mayıs verilerine göre toplam nakdi krediler 1.9 trilyon TL oldu. Bu bakiyenin 1 trilyon 788 milyar liralık bölümü bankalar, 35.4 milyar lirası finansal kiralama şirketleri, 25 milyar lirası finansman şirketleri ve 21 milyar lirası ise faktoring şirketleri tarafından kullandırıldı.

Tasfiye olacak alacaklar bu yılın mayıs ayı itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 35 artarak 59,3 milyar lira oldu. Böylece, tasfiye olacak alacakların toplam nakit kredilere oranı 0,5 puanlık artış ile yüzde 3,1 düzeyinde gerçekleşti. Kurumsal kredilerin nakit krediler içindeki payı söz konusu dönem itibarıyla yüzde 77 oldu. Sektörel bazda, kurumsal nakit krediler içinde en yüksek paya sahip sektör yüzde 26,7 ile imalat sanayi olarak gerçekleşti. Bu sektörü ticaret sektörü yüzde 18 ve inşaat sektörü yüzde 11 pay ile izledi.

İmalat sanayine akan kredi miktarı 385.7 milyar TL olurken, ticarete 255.1 milyar TL, inşaata ise 157 milyar TL kredi açıldı.

Sektörlerde durum ne?

Sektörel olarak en hızlı kredi büyümesi yüzde 38 ile enerji sektöründe gerçekleşti. İmalat sanayinde büyüme oranı yüzde 6 oldu. İnşaat, toptan ve perakende ticaret sektörleri yüzde 3,8 ile en yüksek tasfiye olacak alacak oranına sahip sektörler oldu.

Tasfiye olacak alacakların kredilere oranı olarak bakıldığında yüzde 3.8 ile inşaat ve yine yüzde 3.8 ile ticaretin batık oranının da yüksek olduğu görüldü.

Ortalama konut kredisi 69 bin lira

Bankalar ve banka dışı kredi kurumları tarafından kullandırılan bireysel krediler yüzde 8.2 artarak 424 milyar lira oldu. Bireysel krediler içinde en yüksek artış yüzde 15.4 ile taşıt kredilerinde görülürken, en düşük artış yüzde 3.2 ile ihtiyaç kredilerinde gerçekleşti.

Mayıs ayı itibarıyla bireysel kredilerin yüzde 38'ini ihtiyaç kredileri, yüzde 37'sini konut kredileri, yüzde 19'unu kredi kartları ve yüzde 7'sini taşıt kredileri oluşturdu.Bireysel kredi kullanan kişi sayısı son bir yılda 1.5 milyon artarak 26.3 milyon kişi olurken, ortalama bireysel kredi miktarı ise 16.1 bin lira düzeyinde gerçekleşti. Ortalama konut kredisi 69.4 bin lira, ihtiyaç kredisi ise 8.6 bin lira oldu.

Bireysel kredi miktarı en yüksek il 150,3 milyar lira ile İstanbul oldu. İstanbul'u 42,3 milyar lira ile Ankara ve 27,2 milyar lira ile İzmir takip etti. Ağrı ise son 12 ayda bireysel

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

kredileri en fazla artan il oldu.

Bireysel kredi riski son 12 ay içerisinde en hızlı büyüyen 10 ilin sıralamasına bakıldığında yüzde 17.4 ile Ağrı birinci sırada yer alırken, yüzde 13.4 ile Kahramanmaraş ikinci, yüzde 11.2 ile İstanbul üçüncü oldu.

Kişi başına ortalama bireysel kredi riski en yüksek illere bakıldığında Van, Ankara ve Mersin ilk 3 sırayı alırken Van'da ortalama bireysel kredi riski 17 bin 620 TL olarak açıklandı. Adana ise yüzde 8,8 ile tasfiye olunacak alacaklar oranı en yüksek il olarak belirlendi.

Hakkari'de risk rekor kırdı

Bireysel kredi kartlarında 79 milyar TL bakiye bulunurken 22.1 milyon kişinin ortalama 3 bin 570 TL borcu bulunuyor. Bireysel kredi kartı riski son 12 ayda en hızlı büyüyen il yüzde 30.6 ile Hakkari olurken kişi başına ortalama en yüksek borç 3 bin 921 TL ile Batman'da. Adana kredi kartında da batık oranı en yüksek il.

İlk defa kredi kullananlar azalıyor

Finansal sisteme yeni giren kişi sayısı, kredi kartı hariç diğer bireysel kredi türlerinde bir önceki yılın aynı ayına göre azaldı. Mayıs ayında 107 bin kişi ilk defa ihtiyaç kredisi kullanırken, konut kredisinde bu sayı 30 bin kişiye geriledi. İlk defa kredi kartı kullanan kişi sayısı 112 bin olurken ilk defa KMH kullanan kişi sayısı ise 83 bin oldu.

473 bin adet senet protesto edildi, parasal tutarı 5.2 milyar TL oldu

Yılın ilk yarısında döneminde, protesto edilen 473 bin adet senedin parasal tutarı 5,2 Milyar TL oldu.
Türkiye Bankalar Birliği'nden yapılan açıklamaya göre, geçen yılın aynı dönemine göre protesto edilen senet adedi aynı seviyede gerçekleşti, senet tutarı ise yüzde 20 oranında arttı. Yılın ilk yarısındae, adet olarak en fazla senedin protesto edildiği illerde, İstanbul, Ankara, İzmir, Konya ve Antalya ilk 5 sırayı teşkil etti. Tutar olarak, Türkiye genelinde protesto edilen senetlerin yüzde 28'ini İstanbul, yüzde 10'unu Ankara, yüzde 8'ini İzmir, yüzde 5'ini Antalya ve yüzde 4'ünü Gaziantep oluşturdu. En düşük iller ise Siirt, Bayburt ve Tunceli oldu.

Tüketim potansiyeli yabancı yatırımcıyı Türkiye'ye çekiyor

Hazırlayan: Deniz SARI

Sac ürünlerinin yoğun kullanıldığı sektörlerdeki büyüme ve tüketim potansiyeli, yabancı yatırımcının ilgisini Türkiye'ye çekiyor. Uzmanlara göre yabancı yatırımcı Türkiye'ye uzun vadeli yatırımlarla geliyor. Son dönemde Güney Koreli Posco, Rusya menşeli MMK ve Japon Toyo Kohan'ın Türkiye'deki yatırımları, yabancı yatırımcının ilgisine örnek gösteriliyor.

Türkiye; otomotiv, makine, beyaz eşya, savunma sanayii, gemi inşa, enerji ve elektronik sektörü gibi birçok alanda kullanılan sac ürünlerinde bugün itibarıyla ithalatçı konumda. Bununla birlikte sac ürünlerinin yoğun kullanıldığı sektörlerdeki büyüme ve tüketim potansiyeli, yabancı yatırımcının ilgisini Türkiye'ye çekiyor. Uzmanlara göre yabancı yatırımcı Türkiye'ye uzun vadeli yatırımlarla geliyor. Son dönemde Güney Koreli Posco, Rusya menşeli MMK ve Japon Toyo Kohan'ın Türkiye'deki yatırımları, yabancı yatırımcının ilgisine örnek gösteriliyor. Bu şirketlerin tesis yatırımlarının yanı sıra Türkiye'deki birçok çelik servis merkezinde de yabancı yatırımcıların ortaklığı bulunuyor.

Engeller neler?

Yabancı yatırımcılar, yurtdışındaki tesislerinden getirdikleri ürünleri çelik servis merkezlerinde işleyerek, son kullanıcının hizmetine sunuyor. Sektör aktörlerine göre, Türkiye yatırımlar konusunda coğrafi açıdan oldukça elverişli bir konumda bulunuyor. Buna karşın; yüksek enerji fiyatları, yetersiz hammadde kaynakları, sektör üzerindeki kesinti ve fon uygulamaları gibi unsurlar, sektöre daha fazla yabancı yatırımcının gelmesinin önündeki başlıca engeller olarak duruyor.

Türkiye çelik sektörü, yapılan yatırımlarla, 2005 yılındaki 3 milyon ton seviyesindeki kapasitesini, 2015 yılında yaklaşık 19 milyon tona çıkardı. Bu açıdan kurulu bulunan kapasite, sektörün ihtiyacını tamamen karşılayacak ve buna ilave ihracat yapabilecek seviyeye ulaştı. Fakat, başta Çin kaynaklı olmak üzere arz fazlasının Türkiye pazarına rahatlıkla girebilmesinin, sektörü olumsuz etkilediği vurgulanıyor. Dolayısıyla, kapasitesini etkin kullanamayan sektörün, problemlerle karşı karşıya kaldığına değinen uzmanlar, yassı ürün ithalatı devam ederken, yurtiçindeki kapasitelerin de atıl durumda kaldığına dikkat çekiyor.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

19 MİLYON TON

SEKTÖRÜN 2015 YILI ÜRETİM KAPASİTESİ

Kapasite verimli kullanılmıyor

İç pazar büyüklüğüne bakıldığında Türkiye sac sanayiinin 2015 yılında yaklaşık 8 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaştığı kaydediliyor. Sektörün 2015 yılında, 10.4 milyon ton yassı mamul üretimi gerçekleştirdiği; buna karşılık iç pazarda 14.6 milyon ton yassı mamul tüketildiği bildiriliyor. Sektör aktörleri, kapasitenin verimli kullanılamamasından dolayı üretimin, tüketimi karşılamadığını vurguluyor.

2015 yılında 5.5 milyar dolar değerinde, 8.6 milyon ton yassı çelik ürününün ithal edildiğini kaydeden uzmanlar, ithalatın yüzde 28 artarak, tarihinin en yüksek ikinci seviyesine ulaştığını belirtiyor.

Yassı çelik ithalatının yüksek seviyede devam etmesinde Çin, Rusya ve Ukrayna gibi ülkelerdeki üreticilerin, devlet destekli dampingli fiyatlarla, pazarlardaki ağırlıklarını artırmalarının etkili olduğu ifade ediliyor. Bunun yanı sıra Dahilde İşleme Rejimi'nin ithal sac kullanımını yerli girdi kullanımı karşısında avantajlı hale getirdiğini aktaran sektör aktörleri, söz konusu etkenlerin, yurtiçi üretimi baskı altında tutmasından dolayı kapasitenin atıl durumda kaldığını aktarıyor.

İthalat, yüzde 15 arttı

Türkiye Çelik Üreticileri Derneği'nden (TÇÜD) alınan bilgiye göre, Türkiye sac sanayii sektörü, 2015 yılında önceki dört yılın altında kalan bir performans ortaya koydu. Bu yılın ilk dört aylık dönemine ilişkin göstergeler ise sektörde sınırlı bir toparlanmanın yaşandığına işaret ediyor. Söz konusu dönemde, 2015 yılının aynı dönemine göre Türkiye yassı çelik tüketimi yüzde 6, üretimi ise yüzde 2 arttı. İthalattaki artışın devam etmesi ise yeni döneme ilişkin beklentileri azaltıyor. 2015 yılında rekor seviyelere yükselen yassı ürün ithalatının, bu yıl ocak-nisan döneminde 2015'in aynı dönemine göre yüzde 15 arttığı belirtiliyor.

Sektör bugün itibarıyla üretiminin yaklaşık yüzde 25'ini ihraç ediyor. 2015 yılında yüzde 1.5 artarak 2.5 milyon tona ulaşan ihracat, bu yılın ocak-nisan döneminde de yüzde 24'lük artışla, 922 bin tonu buldu. Sektörün ihracatındaki toparlanmada, birim fiyat seviyelerindeki iyileşme etkili oldu. Ayrıca ABD, AB, Kanada, Hindistan ve Latin Amerika ülkeleri gibi yüksek miktarlarda ithalat yapan pazarların, kapılarını dampingli ve devlet destekli ihracat yapan Çin ve Rusya gibi ihracatçılara kapatmaları Türkiye'nin ihracatta önünü açtı. 2015 yılında, Türkiye'nin en fazla yassı çelik ihraç ettiği ülkeler arasında; ABD, İtalya, Romanya, Irak, Fas, İspanya, İngiltere, Portekiz, Mısır ve Tayland yer alıyor. Söz konusu ülkeler, Türkiye'nin yassı çelik ihracatında yaklaşık yüzde 63'lük paya sahip. Türkiye her yıl ortalama 50 ülkeye ihracat yapıyor. Sanayisi gelişmiş ve gelişme aşamasındaki ülkeler, Türkiye yassı çelik sektörünün hedef pazarları arasında yer alıyor.

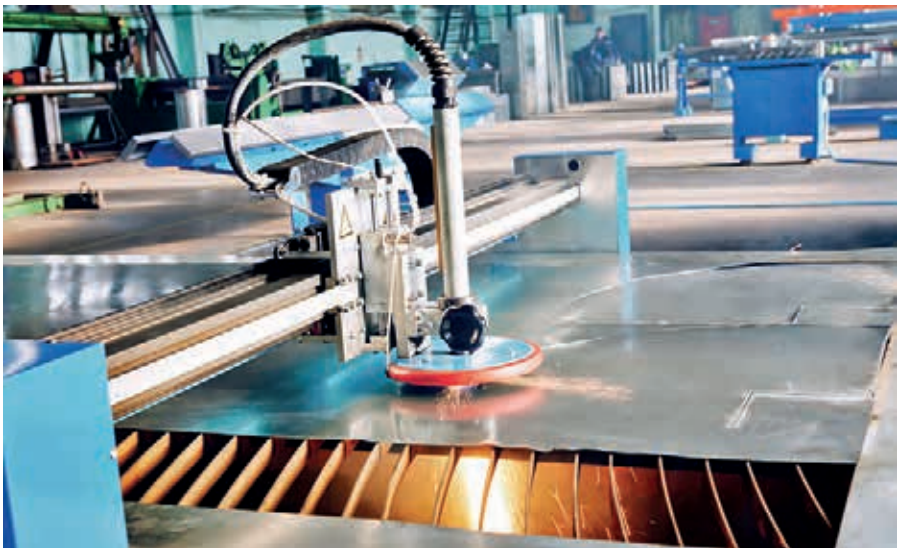
Fiyatlar arasındaki marj etkili oluyor

Uzmanlar, uzun vadede dampingli ve devlet destekli ithalatın engellenmesi, kalitesiz ve sertifikasız ürünlerin ülkeye girişinin önlenmesi ve yerli ürün imalatının ithal mamuller karşısındaki dezavantajlı konumunun giderilmesi halinde, sektörün kurulu kapasitesini daha etkin kullanmaya başlayacağı görüşünde birleşiyor. Sektörün en fazla ihracatını, kalite beklentisinin yüksek olduğu ABD pazarına yapması, ürün kalitesi açısından sıkıntı yaşanmadığını ortaya koyuyor. Fakat, hurda-demir cevheri fiyatları arasındaki marjın, demir cevheri lehine açılmaya devam etmesi halinde, ağırlıklı bir şekilde hurdadan üretim yapan Türkiye çelik sektörünün performansının da etkilenebileceği değerlendiriliyor.

İç pazara bakıldığında ise Türkiye'nin tüketimi yükselen bir ivmeyle artıyor. 2015 yılında yüzde 13 artan yassı çelik tüketimi, bu yılın ocak-nisan döneminde de yüzde 6 arttı. Sektör temsilcileri, dolayısıyla öncelikle artan iç talepten yerli üreticilerin faydalanmasına imkan sağlayacak adımların atılması gerektiğinin altını çiziyor. Bu yıl, Türkiye'nin yassı çelik üretiminin ise yaklaşık yüzde 5 artacağı öngörüsünde bulunan sektör temsilcileri, ihracatın 2.5 milyon tonda kalacağını tahmin ediyor.

Kapasite kullanım oranı yüzde 44'e geriledi

Yassı çelik sektöründe kapasite kullanım oranı, 2014 yılında yüzde 55, 2015'te de yüzde 44 seviyesine geriledi. Bu durumun Türkiye'nin rekabet gücünü azalttığını kaydeden sektör aktörleri, kapasite kullanım oranının yüzde 80 düzeyine çıkarılması gerektiğini dile getiriyor. Temsilciler, bu doğrultuda sektörün en büyük ikinci girdisi konumunda bulunan elektrik enerjisi üzerindeki TRT Payı, Belediye Fonu, kayıp kaçak gibi sektörle ilgisi bulunmayan fon ve kesintilerin kaldırılmasını talep ediyor. Hurda ve kömür ithalatından tahsil edilen çevre katkı payı uygulamasına son verilmesini de isteyen firma sahipleri, sektörün dampingli ve devlet destekli ürünlerle rekabet etmek durumunda bırakılmaması gerektiğine işaret ediyor.

Bunun yanı sıra Türkiye ile Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın revize edilerek, yüksek katma değerli ürünlere geçişi mümkün kılacak yatırımlara teşvik verilmesi de sektörün talepleri arasında yer alıyor. Sektör temsilcileri, ithalatı teşvik eden bir uygulama haline gelen Dahilde İşleme Rejimi'nin de yerli girdi kullanımını teşvik edecek şekilde revize edilmesi gerektiğini dile getiriyor. Ayrıca, son yıllarda gerçekleştirilen ihalelere uluslararası statü verilerek, sıfır gümrükle girdi ithalatının önünün açıldığı belirtiliyor. Bu durumun yerli çelik üretimi ve tüketimi üzerindeki olumsuz etkilerini giderecek önemlerin alınmasını isteyen firma sahipleri, yurtiçindeki büyük ölçekli projelerde yerli girdiden üretilen çelik ürünlerinin kullanılmasının sağlanması gerektiğini dile getiriyor.

2015 yılında, 2.5 milyon tonluk yassı çelik ihraç edildi

Öte yandan Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkanı Namık Ekinci, sektör ihracatının çelik birim fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle önceki yıllardaki rakamların altında seyrettiğini ifade etti. 2015 yılında 16.1 milyon ton çelik ihraç edildiğini belirten Ekinci, "Bu oranın yüzde 15.4'lük kısmını sac, yani yassı ürünler oluşturuyor. 2015 yılında yassı çelik ihracatı bir önceki yıla göre, yüzde 2.3 düşerek yaklaşık 2.5 milyon ton oldu" dedi.

Çelik sektörünün bu yılın ilk beş ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.7 düşüşle 6.8 milyon tonluk ihracat yaptığını bildiren Namık Ekinci, söz konusu oranın yüzde 15.7'sini yassı ürünlerin oluşturduğunu ifade etti. Ekinci, "Buna göre, 2016 yılının ilk beş ayında toplam yassı çelik ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17.4 artarak, 1.1 milyon tonu buldu" diye konuştu.

Sac sanayiinde üretimin yaklaşık yüzde 25'inin ihraç edildiğini kaydeden Namık Ekinci, bu yılın ilk beş ayında ihracat yapılan ülkeler arasında sırasıyla ABD, Mısır, İtalya, İspanya, Romanya ve Yunanistan'ın öne çıktığını dile getirdi. Başta ABD'de olmak üzere, global pazarda sac ürünlerine Almanya, İtalya, Güney Kore, Vietnam, Çin ve Hindistan'daki talebin arttığına dikkat çeken Ekinci, şöyle devam etti: "Yassı ürünlere talebi yüksek olan İran'a düşük oranda ihracat yapıyoruz. İran'ın yanı sıra Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Almanya, Belçika, Fransa, İspanya, Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Hollanda, Vietnam, Tayland, Endonezya ve Malezya hedef pazarlarımız olabilir."

%2 ORAN

İLK DÖRT AYDA YASSI ÇELİK ÜRETİMİNDEKİ ARTIŞ

Türkiye'nin payı yüzde 1 seviyesinde

Sac sanayiinin, çelik sektörünün geneline göre daha fazla büyüdüğünü söyleyen Namık Ekinci, ancak Türkiye'nin global sac sanayiinden aldığı payın halen yüzde 1 seviyesinde olduğunu ve bu oranın istenilen seviyelerin çok altında kaldığını vurguladı. "Oysa sac ürünleri, otomotivden makineye, beyaz eşyadan savunma sanayiine, gemi inşadan enerji ve elektronik sektörüne kadar hemen hemen her alanda kullanılıyor" diyen Ekinci, söz konusu sektörlerin büyüme trendinde ilerlediği göz önüne alınırsa, Türkiye sac sanayiinin de aynı paralelde büyümesi gerektiğini ifade etti.

"Tüketim artışı, Türkiye'nin büyümesinden daha fazla"

Tüketimin 2005 yılında 9.5 milyon ton olduğunu belirten Yassı Çelik İthalat İhracat ve Sanayicileri Derneği (YİSAD) Başkanı Gökhan Demiruz da "Tüketimdeki artış, Türkiye'nin büyümesinden çok daha fazla" dedi. 10 yıl içinde tüketimin 25 milyon ila 28 milyon tona ulaşacağı öngörüsünde bulunan Demiruz; yassı çelik sektöründe, arz-talep farkı, ürün çeşitliliği ve farklılığından dolayı ithalata ağırlık verildiğini söyledi.

Yassı çelik sektörünün küresel ölçekteki hammadde bazlı dış ticaret hacminin 180 milyon tonu bulduğu bilgisini veren Gökhan Demiruz, Türkiye'nin ise bugün itibarıyla 2.5 milyon tonluk ihracata karşılık, karşılık 7.5 milyon tonluk ithalat yaptığını belirtti.

YİSAD'ın yassı çelik ithalat, ihracat ve ticaretini yapanlar ile bu malı kullanarak üretim yapan sanayicilerden oluştuğunu belirten Gökhan Demiruz, sanayicileri aynı çatı altında toplamak ve işbirliğini artırmak için dernek kurduklarını ifade etti. Böylece sektörün ihtiyaç ve sorunlarının tespiti ve çözümleri üzerinde çalışmalar yaptıklarını kaydeden Demiruz, dernek faaliyetlerine 2003 yılından itibaren başladıkları bilgisini verdi. Dernek bünyesinde 79 üyelerinin bulunduğunu bildiren Demiruz, Türkiye'de tüketime sunulan hammaddenin yaklaşık yüzde 30'unun dernek üyelerince tüketime sunulduğunu dile getirdi.

Sektörün temel problemlerine de değinen Gökhan Demiruz, başlıca sorunun global pazardaki arz-talep farkı olduğunu söyledi. Farklı gümrük vergisi oranlarının da sektörü olumsuz etkilediğini anlatan Demiruz, iç pazardaki kapasitelerin tam anlamıyla kullanılamadığına da dikkat çekti. Bunun yanı sıra ithalatta korumacılık uygulamalarının sürdüğünü vurgulayan Demiruz, ihracatta ve ithalatta anti-damping soruşturmalarının sektörün ihracatını olumsuz yönde etkilediğini dile getirdi.

İTHALAT ARTIŞI İLE KAPASİTE ATIL DURUMDA KALMAYA DEVAM EDİYOR

VEYSEL YAYAN
Türkiye Çelik Üreticileri Derneği (TÇÜD) Genel Sekreteri

Yassı çelik üretimi, 1990'lardan 2000'li yılların ortalarına kadar sektörün ve kamunun çok tartıştığı bir konu oldu ve yatırım yapılması gereken bir alan şeklinde değerlendirildi. Uzun ürün ağırlıklı imalat yapan ve yassı çelik üretimi, yurtiçindeki ihtiyacı karşılamakta yetersiz kalan Türkiye çelik sektörü, tüketicilerin zorunlu olarak ithalata yönelmelerini engellemek, ihtiyacın yurtiçinden karşılanmasını sağlamak ve yeni ihracat imkanları oluşturmak amacıyla 2005 yılından sonra yassı çelik üretimine hız verdi. Yassı çelik yatırımları, sektörün ürün çeşitlendirme ve katma değeri yüksek ürünlere geçme stratejisi doğrultusunda, önemli bir adım teşkil etti.

Türkiye çelik sektörü, ağırlıklı bir şekilde 2008 global finans krizi döneminde gerçekleştirdiği yatırımlarla, kapasitesini 2005 yılındaki 3 milyon ton seviyesinden, 2015 yılında yaklaşık 19 milyon ton seviyesine çıkardı. Bu açıdan kurulu bulunan kapasite, sektörün ihtiyacını tamamen karşılayacak ve buna ilave olarak ihracat yapabilecek bir seviyeye ulaştı. Ancak sektör, kapasitesini etkin kullanma konusunda problemlerle karşı karşıya kaldı ve yassı ürün ithalat artışı devam ederken, yurtiçindeki kapasiteler atıl durumda kaldı.

Türkiye sac piyasası, 2015 yılı rakamları ile yaklaşık olarak 8 milyar dolarlık bir hacmi ifade ediyor. Sac ürünleri; otomotivden makineye, beyaz eşyadan, savunma sanayiine, gemi inşadan, enerji ve elektronik sektörüne kadar, üretimin hemen hemen her alanında kullanılıyor. Bu durum dikkate alındığında, sektörlerdeki büyümeye paralel, sac sanayiinin de önemini sürdüreceği değerlendiriliyor. Sac sanayii de gelişen tüketici sektörlere ve ihtiyaçlara paralel, kendisini yeniliyor ve güncelliyor.

Buna karşın, Türkiye sac sektörü, 2015 yılında, önceki dört yılın altında kalan bir performans ortaya koydu. Çelik sektörü, son yıllarda yassı çelik üretimine yoğun bir şekilde yatırım yapmasına ve kapasitesini yaklaşık 19 milyon tona yükseltmesine rağmen, ithalat baskısı nedeniyle, kapasitesini etkin bir şekilde kullanamıyor. Sacın yarı ürünü niteliğindeki 19 milyon tonluk slab üretim kapasitesinin yalnızca 8.3 milyon tonda kaldı. 2015 yılında sektörün slab üretiminde kapasite kullanım oranı yüzde 44 seviyesinde gerçekleşti ve yaklaşık 10.7 milyon tonluk kapasite atıl kaldı. Buna karşılık toplam 5.5 milyar dolar değerinde, 8.6 milyon ton yassı çelik ürünü ithal edildi. 2015 yılında, yassı çelik ürünleri ithalatı yüzde 28 artarak, tarihinin en yüksek ikinci seviyesine ulaştı.

Sektördeki kapasite artışı devam ediyor

Yassı çelik ithalatının yüksek seviyesini sürdürmesinde Çin, Rusya ve Ukrayna gibi ülkelerdeki üreticilerin, devlet destekli dampingli fiyatlarla ihracatta ağırlıklarını artırmaları etkili oldu. Bunun yanında, kalitesiz ve sertifikasız ürünlerin pazara kontrolsüzce girebilmesi de sektörü olumsuz etkilemeye devam ediyor. Ayrıca, Dahilde İşleme Rejimi'nin ithal sac

kullanımını yerli girdi kullanımı karşısında avantajlı hale getirmesi gibi etkenler, yurtiçi üretimi de baskı altında tutuyor ve kapasitenin atıl durumda kalmasına neden oluyor. Yassı ürünlerde, sektördeki kapasite artışına ve ürün çeşitlendirmesine yönelik yatırımlar da hızla devam ediyor.

Türkiye çelik sektörü, 2015 yılında 10.4 milyon ton yassı mamul üretti. Buna karşılık Türkiye'de 14.6 milyon ton yassı mamul tüketildi. Üretim kapasitesi, ihtiyacı rahatlıkla karşılayabilecek seviyeye ulaşmasına rağmen, yurtiçindeki ihtiyaç, kurulu kapasitelerin atıl durumda kalması pahasına, artan oranlarda ithalatla karşılandı. Bu yılın ilk dört aylık dönemine ilişkin göstergeler, sektörde sınırlı bir toparlanmanın yaşandığını ortaya koyuyor.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi*

Türkiye yoksullukla mücadelede sınıfta kaldı

Türkiye, BM tarafından ortaya konulan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmada "kısmen başarılı" olurken, yoksullukla mücadelede ise sınıfta kaldı. Türkiye 'yoksullukla mücadele'de 187 ülke arasında 160'ıncı sırada yer aldı.

Türkiye, Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ortaya konulan Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmada "kısmen başarılı" oldu. 1990 temel yılındaki veriler, Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmak için belirlenen 2015 yılı sonuçları ile karşılaştırıldığında Türkiye, 187 ülke arasında 88'inci sırada bulunuyor.

Binyıl Kalkınma Hedefleri, BM'ye üye ülkelerin 2015 yılına kadar yerine getirmeyi amaçladığı yoksullukla mücadeleden cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına kadar 8 ana hedeften oluşuyor. Türkiye, 1990-2015 yılı verilerinin kıyaslanarak belirlenen Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni gerçekleştirmede en kötü performansı "kalkınmaya yönelik küresel işbirliği"nde 187 ülke arasında 161'inci sırada bulunarak gösterdi.

En iyi performans çocuk sağlığında

Buna karşılık en iyi performansı ise çocuk sağlığı konusunda 13'üncü sıraya yükselerek elde etti.

Türkiye en kötü ikinci performansı 187 ülke arasında 160'ıncı sırada bulunduğu 'yoksullukla mücadele'de sağladı. Buna karşılık Türkiye en iyi ikinci performansı ise 25'inci sırada bulunduğu HIV/AIDS'le mücadelede elde etti.

Türkiye "cinsiyet eşitliği"nde 146'ıncı, "çevresel sürdürülebilirlik"te 107'inci olabilirken; eğitimde 37'inci, anne sağlığında ise 40'ıncı olmayı başardı.

Ülkelerin Binyıl Kalkınma Hedefleri'ni gerçekleştirmedeki durumu kıyaslandığında ise Çin 16'ıncı, Güney Kore 29'uncu,

Brezilya 45'inci, Meksika 56'ıncı, Suudi Arabistan 58'inci olarak "başarılı" kategorisine girerken; Arjantin 80'inci, Rusya Federasyonu 83'üncü sırada hesaplanarak "kısmen başarılı" sayıldı. Ancak bu ülkeler sıralamada Türkiye'nin üstünde bulunuyorlar. Buna karşılık 107'inci sırada yer alan Endonezya ve 133'üncü sırada yer alan Hindistan da "kısmen başarılı" ülkeler kategorisinde yer buldukları halde Türkiye'nin gerisinde kaldılar.

'Orta kalkınma' düzeyinde kaldık

Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halisçelik'in makalesinde 2015 yılına ait 'Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi' hesaplanarak Türkiye'nin yeri de gösterildi. Buna göre Türkiye söz konusu endekste 187 ülke arasında 97'inci oldu ve "orta kalkınma" düzeyinde kaldı. Türkiye, 8 hedef için ayrı ayrı hesaplanan 2015 BKH Endekslerinde en iyi performansı 37'inci sırada bulunduğu "eğitim"de gösterdi. Buna karşılık Türkiye'nin en kötü performansı ise 141'inci sırada olduğu

Küresel yoksullukla mücadele için neler yapılmalı?

TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen, Sosyal Politikalar Platformu tarafından yayınlanan Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halisçelik'in makalesinde kamu harcamalarının kalkınma için ihtiyaç duyulan öncelikli alanlara yönlendirilmesi gerektiği ifade edilerek küresel yoksullukla mücadele için ülkelere şu önerilerde bulunuldu:

- Kamu harcamaları bir yandan ekonomik büyümeye katkıda bulunacak, bir yandan da yoksulların bu büyümeden istifade etmelerini sağlayacak biçimde yapılmalıdır.
- Ülkeler büyüme hedeflerinden sapmamalıdır ancak büyürken gelir dağılımlarındaki eşitsizliğin azaltılmasına yönelik çalışmalarda bulunmalıdır.
- Vergiler ve transferler yoluyla ve yeniden dağıtım politikalarıyla düşük gelir

gruplarının büyümeden daha fazla faydalanması hedeflenmelidir.

- Kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde devletin sınırlı kaynaklarını kullanarak yaptığı kamu harcamalarının türü, büyüklüğü, dağılımı yanında, kıt kamu kaynakları ve bu hedef için kullanılan diğer fonların, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde ekonomik, verimli ve etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

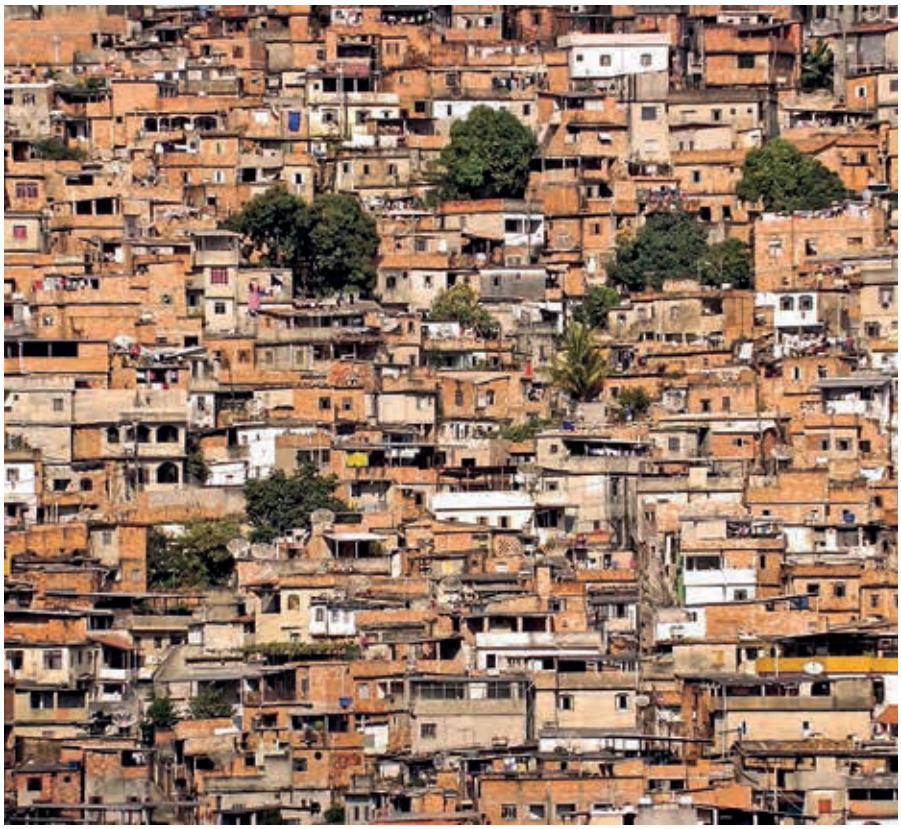
Not: ***Dr. Halisçelik'in makalesinin tamamına http://spm.etu.edu.tr/tr/platform_yayinlari.html*** adresinden ulaşılabilinir.

"cinsiyet eşitliği" hedefinde görüldü. Türkiye, yoksullukla mücadelede ise 187 ülke arasında 100'üncü olabildi. Türkiye çocuk sağlığı alanında ise 51'inci oldu.

Zengin-fakir uçurumu arttı

2015 yılına ait Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi ülkelere göre sıralandığında ise Güney Kore (32), Meksika (47), Arjantin (49), Rusya Federasyonu (51), Suudi Arabistan (56), Çin (62), Brezilya (70) bizden daha ön sırada yer alırken; Endonezya (122), Güney Afrika (135), Hindistan (142) Türkiye'nin gerisinde yer bulabildi.

Araştırma kapsamında yapılan bir kıyaslamaya göre yoksul ülkelerin çok büyük bölümü kalkınmada parasal gösterge olan kişi başına gelir dikkate alındığında gelişmiş ülkelere yakınsamakta başarısız oldu. Birçok ülkede gelir dağılımı adaletsiz hale gelirken, gerek ülkeler gerekse ülkelerin fakir bölgeleri arasındaki zengin-fakir uçurumu giderek arttı. Buna karşılık yoksul ülkeler, parasal olmayan kalkınma hedeflerinde gelişmiş ülkelere yakınsamakta nispeten daha başarılı oldular.

"İşbirliği ve iletişimin artmasına katkıda bulunmaya çalışıyoruz"

Hazine Başkontrolörü Dr. Ergül Halisçelik'in "Binyıl Kalkınma Hedefleri ve Yoksul Odaklı Büyüme" başlıklı makalesi; sekretaryası TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ-SPM) tarafından yürütülen, Sosyal Politikalar Platformunca yayınlandı.

Sosyal Politikalar Platformu kurucusu ve TOBB ETÜ SPM Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan yaptığı açıklamada amaçlarının "Türkiye'de sosyal politika konularında çalışan uzmanlar arasındaki işbirliği ve iletişimin artmasına katkıda bulunmak ve sosyal politika konularında yapılan çalışmaların sonuç ve bulgularını araştırma/politika notları yoluyla diğer uzmanlar ve kamuoyu ile paylaşmayı sağlamak olduğunu" belirtti.

Prof. Dr. Sayan, BM'nin Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin tüm ülkelerin ortak kararı ile belirlendiğini ve insani kalkınma alanında önemli bir gösterge olduğunu ifade etti. Prof. Dr. Sayan, Dr. Halisçelik'in makalesinde ortaya konulan Türkiye'nin elde ettiği sonuçların özellikle yoksullukla mücadele ile cinsiyet eşitliğinin sağlanması konularında daha çok mesafe alınmasının gerekliliğini gösterdiği tespitinde bulundu.

Binyıl Kalkınma Hedefleri çerçevesinde ülkelerin başarı sıralaması (1990-2015 kıyaslaması-187 ülke içinde)

Hedefin adı	Türkiye'nin sıralamadaki yeri
Kalkınmada Küresel işbirliği	161
Yoksulluğun azaltılması	160
Cinsiyet eşitliği	146
Çevre	107
Anne sağlığı	40
Eğitim	37
HIV/AIDS'le mücadele	25
Çocuk sağlığı	13
2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri-Genel Başarı	88 (Kısmen Başarılı)

2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi'nde Türkiye'nin yeri (187 ülke içinde)

Hedefin adı	Türkiye'nin sıralamadaki yeri
Cinsiyet eşitliği	141
Kalkınmada küresel işbirliği	110
Çevre	109
Yoksulluğun azaltılması	100
Anne sağlığı	94
HIV/AIDS'le mücadele	60
Çocuk sağlığı	51
Eğitim	37
2015 Binyıl Kalkınma Hedefleri Endeksi-Genel	97 (Orta)

Sultansoy'a Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülü verildi

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Malzeme ve Nanoteknoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Saleh Sultansoy'a, 5. Dünya Türk Forumu kapsamında "Bilim" dalında "Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülü" verildi. Prof. Dr. Sultansoy, Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) tarafından; bilimsel çalışmaları ile Türk Dünyasını çağın gereklerine hazırladığı ve uzak görüşlü atılımlar yapılarak vizyon oluşturulmasına katkı sağladığı için ödüllendirildi. Prof. Dr. Sultansoy, Nobel ödüllü bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar ve Kazakistan Devlet Tarih Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Bürkit Ayagan ile paylaştığı ödülünü 2 Haziran 2016 tarihinde İstanbul'daki 5. Dünya Türk Forumu sırasında düzenlenen törenle aldı. Bu yıl 3'üncü defa verilen ödülü daha önce Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş, Prof. Dr. Darhan Kıdırali, Toktogul Kitabı Ortak Çalışmasını Gerçekleştiren Bilimsel Ekip, Prof. Dr. Turan Yazgan, Prof. Dr. Viktor Butanayev kazanmıştı.

'Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri' nedir?

Dünya Türk Forumu, TASAM öncülüğünde Türk Devletlerinin temsilcileri ile dünyanın dört bir yanında yaşayan Türk diasporalarının düşünce ve kanaat önderlerini, düşünce kuruluşlarını ve STK'ları çok boyutlu konular çerçevesinde bir araya getirerek ortak gündem ve sosyo-ekonomik entegrasyonun derinleşmesine stratejik katkı sağlayan küresel bir organizasyon. Nisan-2013'te İstanbul'da düzenlenen 2. Dünya Türk Forumu sonuç bildirgesinde; Forum bünyesinde bir "Türk Dünyası Ödülü" ihdas edilmesi benimsenmişti. Türk dünyasının vizyon ve derinliğini güçlendiren başarılı kişiler ile kurumları onurlandırmak ve teşvik etmek amacı ile devlet, diplomasi, iş, bilim, kültür, sanat, teknoloji, strateji, spor ve kamu diplomasisi dallarında 2014 yılından itibaren düzenli olarak 'Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri' veriliyor.

'Kızıl Elma' ne anlama geliyor?

'Kızıl Elma' Türk mitolojisinde; üzerinde düşünüldükçe uzaklaşan ancak uzaklaştığı oranda cazibesi artan ülküler veya düşleri simgeleyen bir ifade olarak tanımlanıyor. Türk Dünyası Kızıl Elma Ödülleri ise hayatın her alanında "bulduğunu" ya da "bulunması mümkün olmayanı", "mükemmeli" aramayı temsil ediyor.

'Hocaların Hocası' Kakaç'ın hayatı Günce'de

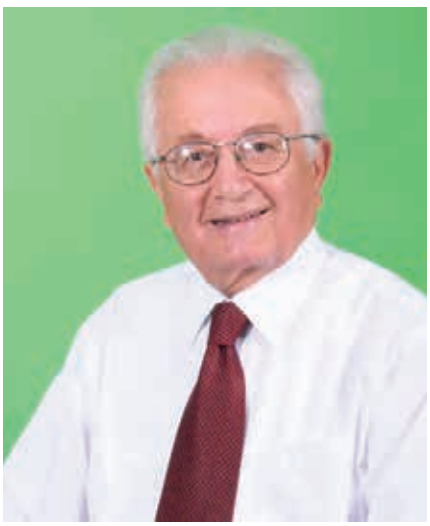
TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi "Hocaların Hocası" lakaplı Prof. Dr. Sadık Kakaç, hayat hikayesini Türkiye Bilimler Akademisi'nin (TÜBA) yayın organı "Günce" dergisine anlattı.

Aynı zamanda TÜBA Şeref Üyesi olan Prof. Dr. Kakaç; Çorum'da geçen çocukluğu, ilk, orta ve lise eğitimi, ailesi, üniversiteye giriş öyküsü, Massachusetts Institute of Technology'de (MIT) başlayıp Miami Üniversitesi'ndeki bölüm başkanlığına kadar giden yurtdışı çalışmaları, Türkiye'deki bilimsel faaliyetleri, ODTÜ yılları, evliliği, aile ve çocuk kavramının yaşamındaki önemi, Türkiye'de devlet yönetimine ilişkin tecrübeleri, aldığı uluslararası ödüller ile TOBB ETÜ'de nasıl göreve başladığına kadar geniş bir yelpazede tecrübelerini içtenlikle anlattı.

Prof. Dr. Kakaç Günce dergisindeki röportajında; Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yaşamak, çalışmak demektir" sözünü kendisine düstur edindiğini ifade ederek; genç bilim insanlarına önemli bir tavsiyede de bulundu. Prof. Dr. Kakaç "Üniversitede iyi bir bilim insanı olmak; iyi ders vermek ve iyi araştırma yapmak demek. İkisinden birini iyi yapmış olmak yeterli değil, her ikisini de çok iyi yapıyor olmak gerekir" diye konuştu.

NOT: Prof. Dr. Sadık Kakaç'ın Günce dergisinin 51. Sayısı'nın (Haziran-2016) 62-69. sayfalarındaki röportajının tamamına ulaşmak için:

http://www.tuba.gov.tr/publication/gunce/id/1523

İŞTE HAYATIMIZI DEĞİŞTİREN İNOVASYONLAR

Teknoloji, iş veya keyif için kullandığımız araç-gereçler olmasalardı ne yapardık ya da yoklarken nasıl bir yaşam sürüyorduk? Gelin dünyaca ünlü İngiliz işadamı Richard Branson'un inovasyon listesini inceleyelim.

Kimi son 10 yılda hayatımıza ansızın giren inovasyonlar, kimi ise 1900'lerden beri modern yaşamın mihenk taşlarını oluşturmaktalar. Hangi işle uğraşırsak uğraşalım, zamanla sürekli savaş verdiğimiz modern hayat koşuşturması içinde bu inovasyonlar olmadan nasıl işimizi bitirirdik hayal etmesi zor.

Üstelik yeniliklerin birçoğu halkın erişiminde ve gündelik işlerini kolaylaştıran nitelikte. Peki ya, varlıklı iş adamları yeniliklerden nasıl etkilendi? Okuyacağınız 65 maddelik liste çılgın iş adamı Richard Branson'ın hayatını değiştiren yeniliklerden oluşmakta. Listeyi okumanın en keyifli yanı sözü geçen inovasyonların kişinin karakterine ve yaşam tarzına özgü önemli ipuçlarına işaret etmesi.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Yaratıcılığa önem veriyor

Branson'ın bol maddeli listesine sizlerin ekleyecekleri olacağı gibi, onun sıkça kullandığı inovasyonlardan yeni keşfedecekleriniz olabilir. İnovasyonların güzelliği kişinin hayat tarzından önemli ipuçlar vermeleridir. Branson, yenilikleri yakından takip eden maceracı bir kişiliğe sahip. Adrenalin dolu sporlara meraklı, özgür doğasını yazılarında kendini özgünce ifade ederek de açığa çıkarıyor. Yaratıcılığa önem veriyor. Sosyal medya ve yenilenebilir enerji gibi alanlara ilgi duyuyor, geçmiş girişimlerinde başarıyla ileriyi görmüş, bugün de yarınları görecek vizyona sahip.

Bisiklet - Küçük bir çocukken annesi Branson'ı etrafı keşfetmesi için dışarı gönderirmiş. Bisiklete binmek ona özgürlük vermiş, bugün girişimci olarak en belirgin özellikleri arasında sayılan maceracı ruhunu ortaya çıkarmış. Halen bir yetişkin olarak da bisiklete binmeye bayılıyor.

Televizyon - 1960'larda İngiltere'nin Surrey bölgesinde büyüyen Branson, televizyon ile yepyeni bir dünyaya kavuşmuş. Televizyon izlemek yakın çevresinin ötesine, hiç duymadığı haberlere ve bilmediği kültürlere ulaşmasını mümkün hale getirmiş.

Kalemler - Branson'ın ilk şirketi gazetecilik üzerine odaklanmıştı. Branson 'Eğer yazmayı sevmeseydim, Virgin markası bugün var olmazdı.' diye düşünmekte.

Not Defterleri - Not defterine aklına fikirler geldikçe not almak Branson'ın en iyi fikirlerini bulma yöntemi.

Kırmızı Telefon Kabinleri - İngiltere'nin en tipik imgelerinden olan kırmızı telefon kabinlerinin Branson'ın iş yaşamında önemli bir yeri var. Öğrenci dergileriyle ilgili işlerini bu telefonları kullanarak gerçekleştirmiş.

Diktafon - Bir gazetecinin ve dergi editörünün en iyi arkadaşı.

Su Isıtıcısı - Yaklaşık 20 bardak çay içen Branson için, su ısıtıcı buluşu nimetten sayılır.

Müzik Albümleri - Bir müzik prodüksiyon şirketi olarak başlayan Virgin, posta yoluyla düşük fiyatlı müzik albümleri satarak Branson'ın ilk girişimcilik denemesiydi. Oldukça da başarılı oldu, çok yol kaydetti.

Posta Sistemi - Posta sistemi olmadan ilk işini kuramazdı. Bugünkü kurumsal imparatorluğu belki de olmazdı.

Prezervatif - Aids ve HIV salgını ile mücadele etmek için MATES prezervatifleri şirketini kurdu.

Yüzer Ev - Branson 20'li yaşlarında bir yüzen evde yaşamış ve bu yaşam tarzına bayılmış.

Uçak - Havayollarıyla seyahat edilmese Virgin nasıl olurdu, hayal etmek dahi güç…

Sıcak Hava Balonları - Maceralar maceraları kovalamış.

Paraşütler - Tabi bu sıcak balon maceraları her zaman iyi bitmemiş. Paraşütler sağ olsun zayiatlar minimumda kalmış!

Sürat tekneleri - Maceracı ruhlar için ilham kaynağı.

Helikopterler - Branson'ın birçok kez hayatını kurtaran bir ulaşım aracı olmuş helikopterler.

Emniyet Kemerleri - Birkaç araba kazası geçiren Branson, hayatını emniyet kemerine borçlu.

Mikrofon - Topluluk karşısında konuşmak Branson'ın en keyif aldığı şeylerden biri olmasa da, mikrofonun varlığına minnettar. Mikrofon sayesinde, dinleyicilerini konuşmaya katıp sohbet ortamı yaratabilmekte.

Parmak Arası Terlikler - Branson için plajlar ve ada hayatı parmak arası terlikler olmadan bu kadar keyif verir miydi söylemesi zor…

Paletler - Dalmayı çok seven Branson için paletler vazgeçilmez bir araç. Paletlerle çok daha hızlı derine dalıyor ve daha fazla alanı keşfetme şansı buluyor.

Tenis Raketi - Tenis Branson'ın en sevdiği spor. Her gittiği seyahate raketini de beraberinde götürüyor.

Satranç - Dünyanın en güzel oyunu. Taktik, planlama ve cesaret öğretiyor... Bir oyundan daha ne isteyebilirsiniz ki...

Fotoğraf Makinesi - Tüm hayatını fotoğraflarla kayıt altına almış olan Branson, çocuklarının bebeklikleri başta olmak üzere hayatının unutulmaz anlarının koleksiyonunu elinde tutuyor.

Film Çekmek - Maceraları ve yaşamının dönüm noktalarını kaydetmenin yanı sıra, oğlunun film çekmeye tutkuyla bağlanmasını, Branson kendi film çekme alışkanlığına bağlamakta.

Bilgisayarlar - Bilgisayarlar yokken nasıl iş yaptığını düşündüğünde bir yandan gülmek bir yandan ağlamak istiyor Branson.

İnternet - Peki ya internetsiz iş yapmak... Virgin gibi küresel operasyonları olan dev şirketler grubu içinde iletişimde büyük yollar kat edildi.

Email - Faks makinesinin hiç susmadığı günleri düşünüyor Branson ve tabii tüketilen kağıtları… Email geldi ve elektroniğe dönüldü, her şey daha iyi oldu.

Cep telefonları - Mobil telefonlar sayesinde artık dünyanın her yerinden iş yapılabiliyor.

Uçaklarda Tam Yatan Yataklar Uçakta konforlu bir yatakta iyice dinlenmek çok seyahat eden biri için olmazsa olmaz.

Teleskop - Yıldızları seyretmek, astronotların ayda yürümesi Virgin Galactic için en büyük ilham olmuş.

Uzay Gemileri - Özel uzay gemileri sayesinde, artık uzay herkesin ulaşabileceği bir yer olacak.

Denizaltı - Branson'a göre, dünyanın en derin okyanuslarının dibine gitmek insanoğlunun en büyük zorlukları arasında. En derinlere inildiğinde okyanusların korunması alanında çok büyük adımlar atılmış olacak.

Hızlı Tren - Virgin'in ürettiği elektrikli hızlı trenler İngiltere'de tren seyahatini kökünden değiştirdi.

Wifi - İş yapma biçimimizde adeta bir devrim niteliğinde.

iPod - Bu küçük, muhteşem aygıt neredeyse Virgin Records ve İngiltere'deki Virgin dükkanlarını iflasa götürmüş. O dönemde şansın yardımı ve öngörülü yaklaşımıyla hava seyahatine kaymalarını doğru bir strateji olarak değerlendirmekte Branson.

iPad - Haberleri iPad'inden takip etmekte.

Uçakta Film, Müzik, Oyun - Uçakta eğlence olmasa uzun saatler nasıl geçerdi?

Web Üzerinden Alışveriş - Gerçek anlamda bir oyun değiştirici...

YouTube - Video yüklemenin yanı sıra, Branson ilham veren konuşmaları dinlemek için youtube kullanıyor.

Radyo - Haberler ve müzik aynı çatı altında.

Skype - Eşiyle beraber çocuklarıyla Skype üzerinden konuşmayı ve torunlarını görmeye bayılıyor.

Twitter - Hikayelerini paylaşmak ve insanlarla bağlantı kurmak için 2008 yılında twit atmaya başlamış. Halen Twitter'a her gün giriyor.

Facebook - Facebook insanlarla temas halinde olmasını ve kolaylıkla geri bildirim almasını kolaylaştırıyor.

LinkedIn - Linkedin'e girmeyi ve LinkedIn'deki profesyonellerle iş yaşamı üzerine tüyolar paylaşmayı çok seviyor.

Google Hangout - Branson'un davet edildiği her yere gitme gibi bir şansı yok. Hangout bu duruma uzaktan da olsa etkili bir çözüm getiriyor.

Uçakta Wifi - Uçakta internete bağlanabilmek büyük bir lüks özellikle de uzun uçuşlar sırasında dünyayla bağını koparmak kimi krizlere yol açabilmekte. Oysa bugün Branson uçuş sırasında da internete bağlı olduğundan işlerine aralıksız devam edebiliyor ve kendisine her zaman ulaşılabiliyor.

Kiteboard - Kiteboard kullanmak en zevkli aktivitelerinden biri. Harika bir egzersiz, eğlence, rahatlama aracı, tam anlamıyla bir stres giderici. Branson'ın kafasını dağıtmak için birebir.

Güneş Enerjisi - Güneş teknolojisi sayesinde geleceğe enerji kaynakları açısından daha umutlu bakabiliyor. Enerji daha uygun fiyatlara ve yaygın bir şekilde ulaşılabilir olacak.

Rüzgar Türbinleri - Temiz enerji inovasyonları Branson'ın favori inovasyonlarından.

Biyoyakıtlar - Biyoyakıtların gelişimi çevresel ayak izlerimizi azaltmaya ve iklimsel değişimle savaşmamıza imkan verecek.

Elektrik Arabalar - Branson'a göre, çevreci girişimler yeni trend. Formula E yarışlarında Virgin takımıyla yarışlara katılmaya bayılıyor.

Karbon Salınımını Kontrol Eden veya Yok Eden Teknolojiler - Bu alanda önemli çalışmalar yapılmakta. Yakında iklimsel değişim bir tehdit olmaktan çıkacak.

Limitsiz Yıllık İzin - İnovasyonu teknoloji alanıyla kısıtlamak doğru olmaz. Virgin Londra merkez ofisinin hayata geçirdiği limitsiz yıllık izin IK politikası son derece başarılı olmuş. Ne zaman çalışanları mutlu, patron Branson da mutlu!

GoPro - Maceralar üzerinden zaman geçtikten sonra daha da güzelleşir. GoPro maceraları bizzat içindeymiş gibi kaydediyor.

Sanal Gerçeklik - Geleceğe hoş geldiniz.

Paylaşılan Annelik-Babalık İzni - Virgin'daki aile kültürü izinlere de yansıtılmakta. Sadece anneler değil, babalar da yeni doğan bebeklerine bakmak için izin kullanabilmekte.

İşitme Cihazları - Branson işitme cihazlarına kendi kişisel kullanımı için gerek duymamakla beraber, işitme engellilere yardımcı olmak için Starkey Hearing Foundation ile beraber çalışarak bu küçük cihazların yapılmasına katkı sağlamışlar.

Uygulamalar - Uygulamalar sayesinde, birçok hizmet cep telefonumuza, parmağımızın ucuna kadar gelmekte.

Paylaşımcı Ekonomi - Dünyayı daha iyi günlere götürecek insani unsurların öne çıktığı, akıllı bir sosyo-ekonomik ekosistem.

Dronlar - Dronlar bulunduğumuz çevreyi farklı açılardan görmemizi sağlar. Branson'a ayrıca kiteboard tekniklerini geliştirmesi konusunda büyük yardımı olmuş.

Kapı Zili - Kapı zilinden gerekli bir buluş daha var mı? Zil sesi sayesinde, kapınıza gelen hiçbir ziyaretçiyi kaçırmıyorsunuz.

Creative Live - Branson creative live'da uzmanların ilginç sunumlarını dinleyerek yeni yetenekler kazanmayı çok seviyor.

Crowdfunding - Branson crowdfunding'e gıpta ile bakıyor. Keşke ben iş hayatına atılırken böyle bir fon bulma yöntemi olsaydı diyor. Bugün yatırım yapmaya değecek müthiş inovasyonlardan haberdar olması ve yatırımcı arayan yeni girişimlere destek olması için önemli bir araç oluşturuyor.

Change.org - Sosyal değişimi başlatmanın pratik ve etkin bir yolu online imzalar toplamak.

Uydular - Hızlı internet ve telefon hizmetlerini milyarlarca insanın ayağına serer uydular. Virgin tarafından dünyanın en büyük uydusu OneWeb konusunda büyük heyecan duyuyor Branson.

TOBB ETÜ MED gelir kaynağı yaratacak

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mezunlar Derneği öncülüğünde düzenlenen iftar yemeğinde yeni projeler gündeme gelirken, birlik ve beraberlik mesajı da verildi.

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mezunlar Derneği (TOBB ETÜ MED) düzenlediği etkinliklerle birçok önemli başarıya imza atıyor. İşte bunlardan biri de geçtiğimiz günlerde yaşandı.

25 Haziran 2016 Cumartesi günü Üniversitenin Orta bahçesinde, TOBB Genel Sekreteri ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyeti Üyesi Mustafa Saraçöz'ün katılımıyla, fasıl eşliğinde düzenlenen TOBB ETÜ MED 5. Geleneksel İftar Yemeği büyük ilgi gördü.

Etkinliğe TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Adem Şahin, TOBB ETÜ Kurucu Rektörü Prof. Dr. Tahsin Kesici, TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yusuf Sarınay ve TOBB ETÜ Genel Sekreteri Dr. Gökhan Göksu ile TOBB ETÜ mezunları da katıldı.

Terzi: Güzel projeler geliştirebiliriz

İftarda mezunlara seslenen Dernek Başkanı Burak Tolga Terzi şunları söyledi: "Geçen sene Derneğimize bir iktisadi işletme sağlayarak düzenli gelir elde edilmesi amacıyla bir çalışma yapmıştık. Yeni dönem için bu fikri biraz daha geliştirerek, Derneğin kuracağı, hisse sahibi olacağı ve işleteceği bir işletmeye mezunların da ortak olmalarını ve güçlerimizi birleştirerek gerek sermaye, gerek iş gücü, gerekse network anlamında birbirimizden somut faydalar elde edebileceğimiz bir yapı hayal ediyoruz. Bu yapı, melek yatırım şirketi veya kooperatif olabileceği gibi, organik tarım veya solucan gübresi üretimi gibi revaçta olan faaliyetleri de yapabilir. İşletme ile ilgili kamu teşviği veya desteği alınabiliyorsa alırız, bölgeler ile ilgili bilgi gerekiyorsa odalarımız, borsalarımız bilgi ihtiyaçlarımızı karşılayabilir. Elimizdeki imkanları doğru kullanırsak, güzel projeler gerçekleştirebilir."

Hedef 500 mezunla iftar yemeği

Bu arada TOBB ETÜ MED'den yapılan açıklamada ise "Her geçen gün katılımcı sayısı artan iftar yemeğimizin 5. yılında 470 mezunumuzla bir arada olmanın keyfi yadsınılamazdı. Bir sonraki yıl gerçekleştireceğimiz, TOBB ETÜ MED 6. Geleneksel İftar Yemeği'nde 500 mezunumuzla bir araya gelmeyi hedeflemekteyiz" denildi.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Yenilikçi Buluşların TAM YERİ TOBB ETÜ

TEKNOLOJİ MERKEZİ, 74 araştırma laboratuvarı, 13 tasarım stüdyosu, 37 eğitim laboratuvarı ve dünyanın en büyük su türbini test laboratuvarı ile araştırmacılara rahatça çalışabilecekleri üstün nitelikli bir araştırma ortamı sunuyor.

www.etu.edu.tr

Yerin altındaki zenginlik
ANADOLU'DA MADENCİLİK

Osmanlı'nın ekonomik gücü azalınca yeraltı zenginlikleri bir bir satılmaya başlandı. Cumhuriyet döneminde ise Ulu Önder Atatürk ekonomik ve ilkel koşullara rağmen yeraltına önem vererek bugünkü madenciliğin temelini attı.

Nazmi KAL | nazmikal@yahoo.com

Tarih öncesi devirlerde ve ilk çağda Anadolu'nun maden, özellikle bakır, altın, gümüş, demir, simli kurşun, çinko üretimindeki üstünlüğü Herodot ve Strabon'un eserlerinde anlatılır. Bergama ve Manisa dağlarında zengin altın ve gümüş yataklarının olduğunu da çeşitli kaynaklardan öğreniyoruz.

Milattan 7000 yıl önce metallerin ilk kez Anadolu'da keşfedildiği ispatlanmaktadır. Dünyada madenin ilk kez ateşle eritildiği yer İzmir yakınlarındaki Sardes kentidir. İlk altın paranın Lidyalılar tarafından basıldığı da bilinmektedir. Sardes önemli bir maden işleme merkezi idi.

Anadolu'da Etiler devrinde M.Ö 2000-1200 yıllarında madencilik çok gelişmişti. Tarihçiler, Etiler için "Küçük Asya'nın büyük zenginliği maden ve sanayi idi. Anadolu'daki cevher yatakları sayesinde geniş ölçüde maden, özellikle demir üreticisi idiler. Anadolu'daki kuyulardan bol miktarda metal üretiyorlardı"[1] diye yazar.

Boğazköy kazılarında bulunan bir mektupta Eti kralı, Asur firavunlarından birine, istediği demirin teslimi hakkında cevap vermektedir. Ayrıca mektuba bir de demir örneği eklenmiştir.

Bakır işletmeciliğinin de Ergani'de M.Ö 2000 yılında başladığı bilinmektedir.

Özetle Anadolu'nun maden bakımından çok zengin olduğu bilinen bir gerçektir.

Osmanlı İmparatorluğu devrinde madencilik

Osmanlı İmparatorluğu maden politikası çeşitli dönemler geçirmiştir. İlk zamanlarda maden ocakları devlet katılımı ile işletiliyor devlet buradaki gelirlerden pay alıyordu. Önceleri Osmanlı'nın maden politikası güçlü bir metalurji endüstrisinin özellikle demir sanayinin doğmasına neden oldu. Evliya Çelebi ocaklara hava veren körüklerin büyüklüğünü, örslerin azametini anlatır. Araştırmaya gelen yabancıların bu durumu gördüklerinde şaşkınlıktan parmaklarının ağızlarında kaldığını da yazar.

Zamanla Osmanlı'nın ekonomik gücü azalınca yabancılar 1854 yılından itibaren madenlerimizle ilgilenmeye başladılar ve giderek etkinliklerini artırdılar. Ekonomik sıkıntı içine düşen Osmanlı Devleti yer altı zenginliklerini satmaya başladı. İmparatorluk zamanında kurşun, gümüş, altın, demir, krom, zımpara, taşkömürü, linyit, bakır, kükürt, gühercile, manganez, maden suyu, antimon, cıva, çinko, borasit, mermer, zift, arsenik ve opal gibi en değerli madenlerin işletilme hakkı yabancılara imtiyazlı (ayrıcalıklı) olarak verildi. Yabancılar, saraya ve üst düzeydeki kamu görevlilerine rüşvet ve hisse vererek maden arama ve bilinen madenleri işletme hakkı alıyorlardı.

Fransız şirketleri simli, kurşun, manganez, maden kömürü, İngiliz şirketleri krom, borasit, zımpara, bakır, Alman şirketleri krom ocaklarını ele geçirmişlerdi. Krom hariç bu madenler tekel niteliğindeki yabancı şirketlerin elinde idi. Türklerin elinde ise ilkel yöntemlerle işletilen birkaç linyit ocağı vardı.

Celal Bayar katır sırtında Zonguldak'a gitti

Madenlerimizi işleten yabancılar, halkımızı köle gibi çalıştırıyordu. Henüz Kurtuluş Savaşı devam ederken Zonguldak Havzası'nı işleten Fransız şirketinde çalışanların acı ve korkunç şikayetleri üzerine 1921'de Atatürk Celal Bayar'ı Zonguldak'a gönderdi. Bayar dört gün katır sırtında seyahat ederek Zonguldak'a giderek orada yabancı, başta Fransız şirketlerinde çevre köylerden getirilerek zorla çalıştırılan köy-

lülerin sömürge halkı köleleri gibi kırbaç altında insafsızca çalıştırdıklarını tespit etti.

Aç ve çıplak halde çalışan bu işçileri korumak üzere Ankara'dan bir müfettiş gönderildi ve işçiler arasında yardımlaşma sandığı kuruldu. Ardından "Zonguldak Amele Kanunu" olarak bilinen 10 Eylül 1921 tarih ve 151 sayılı yasa çıkarılarak kömür havzası işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları düzenlendi.

Bu kanuna göre,18 yaşından küçüklerin çalıştırılmaması, çalışma süresinin 8 saat olması, ücret tespitinde işçi temsilcisinin de yer alması, ocak çevresinde hastane ve eczanenin bulunması, işçiler için hamam ve dinlenme yerlerinin yapımı gibi zorunluluklar getirildi.

Cumhuriyet döneminde madencilik

Cumhuriyet Hükümetleri tamamı yabancıların işletmesinde olan bir maden endüstrisi devir almıştı. Mevcut yer altı kaynaklarımız hep yabancı ve yerli ortakları tarafından işletiliyor ham olarak yurtdışına götürülüyordu. Türk milleti zengin maden yataklarımızdan yararlanamıyordu. Atatürk "Beş bin yıllık Türk vatanı" dediği Anadolu topraklarında zengin maden yataklarının olduğunu biliyordu. Atatürk 1 Mart 1922'de daha Cumhuriyet kurulmadan TBMM açılış konuşmasında şöyle diyordu: "Topraklarımızın altında henüz işletilmeyen, kullanılmaz halde duran madenlerimizi işleterek milletimizin yararına sunmak hedefimizdir. Bu hususta faaliyet gösterecek sermaye sahiplerine hükümetimizce her türlü kolaylık gösterilecektir. Topraklarımızın altında boşuna duran maden zenginliklerimizi kısa sürede işleterek milletimizin menfaatine sunmalıyız".

Ulu önder Atatürk zor mali ve ekonomik ve ilkel koşullara rağmen madencilik sektörüne önem verdi.

Sanayi ve Maadin Bankası

Madenciliği geliştirmek, madenlerimizi işletmek konusunda ilk girişim Sanayi ve Maadin Bankası'nın kuruluşu ile başlandı. 25 Nisan 1925 tarihinde Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası kuruldu. Banka o tarihte çeşitli devlet daireleri ve kuruluşları elinde dağınık olarak çalıştırılan Osmanlı'dan kalan fabrika ve işletmeleri bizzat veya kuracağı kurumlara aracılığı ile verimli şekilde çalışmasını sağlamak amacı ile kuruldu. Sanayi ve Maadin Bankası kendisine devredilen Osmanlı'dan kalan fabrikalarını işletmekten başka, özel sektörle ortaklık kurmak, tek başına veya ortakları ile maden işletme hakkı almak ve özel sektörle ortak işletmek görevlerini üstlenmişti. Banka, Anadolu Ajansı, Atatürk Orman Çiftliği, Bursa Merinos, Devlet Hava Yolları, Merkez Bankası, MTA, Demiryolları ve limanlar, Sümerbank ve ziraat okullarının kuruluşlarında görev üstlendi.

1933 yılına kadar madenler ve kurulu fabrikalarla ilgili faaliyet gösteren Türkiye Sanayi ve Maden Bankası 1933 yılında faaliyete geçen Sümerbank ile birleştirildi.

Zonguldak Mühendis Mektebi Alisi

1930 öncesi madencilik alanında atılan ikinci önemli adım bugün Karaelmas Üniversitesi'nin temeli olan Zonguldak Mühendis Mektebi Alisi oldu. 1924 yılında bölgenin maden bölgesi olması nedeni ile ve ülkede maden mühendisi yetiştirmek üzere bizzat Atatürk tarafından Zonguldak'ta Zonguldak Mühendis Okulu açıldı. Okulun kurucusu ve aynı zamanda elektrik bölümü hocası olan Elektrik Yüksek Mühendisi Refik Fenmen ülke madenciliğine hizmeti amaç olarak benimsemiş, bilgili ve çalışkan öğrenciler yetiştirmeye önem veren bir eğitimci idi. Okulun madencilikle ilgili diğer bütün hocaları Belçika'dan getirilmiş bilgili ve deneyimli madencilerdi. Onların yanına da Avrupa üniversitelerinde yetişmiş Zonguldak kömür ocaklarında çalışan genç yüksek mühendislerini asistan olarak verdi. Öğrenciler her yıl sonunda iki ay ocaklarda işçi gibi çalıştırıldıktan başka okulu bitirmelerinde de Avrupa'ya altı ay staja gönderilirlerdi. Bu stajı başarı ile tamamladıktan sonra diplomaları verilirdi. Okul 1928 ve 1932 yılları arasında 80-100 kadar mezun verince artık ihtiyaç yok diyerek kapatıldı.

1930'lara geldiğimizde sayısı bine yakın maden imtiyazı ve ruhsatı birer spekülasyon konusu olarak elden ele dolaşmaktaydı[2]. Bu kadar ruhsata rağmen Ereğli - Zonguldak kömürleri dışında bir kaç yabancı şirket tarafından, gayet ilkel araçlarla ve daha çok zulüm derecesine varan şartlar altında çalıştırılan fakir Türk köylülerinin kaba el emekleri ile maden damarlarını tahrip edercesine, işletilen bir iki yataktan başka maden işletmesi de yoktu. Ellerinde imtiyaz bulunanlar ise her hangi bir şekilde üretime girişmekten çok, ruhsatlarını satarak veya kiralayarak para kazanmak peşinde koşuyorlardı. Devlet de bu spekülatörler yüzünden her biri birer değerli milli servet kaynağı olan madenlerin işletilmelerinin milletimize sağlayacağı imkanlardan mahrum bırakılmıştı.

Maden ve petrol yataklarının cinsleri ve rezervleri, ciddi bir araştırma ile az çok sağlıklı olarak tespit edilememişti. Tabir caizse tam bir keşmekeş, sahipsizlik ve bilgisizlik hüküm sürüyordu. Özet olarak topraklarımızdaki henüz el değmemiş maden kaynaklarımızın işletilerek ülke çıkarlarına kullanılması gereği ortada idi. Bunun için teşkilatlanmaya, yeni yeni kurumlar oluşturmaya ihtiyaç vardı. İşte Etibank ve MTA böyle bir ihtiyaçtan doğdu.

Atatürk "bankanın adı Etibank olsun" dedi

1932 yı1ı sonlarında 9 Eylül 1932 tarihinde ikinci defa İktisat Vekili olarak atanan Celal Bayar o günlerde başlattığı hızlı çalışmalar ve ilk sanayileşme planı hazırlıkları konusunda şunları anlatır:

"Osmanlı Devleti'nin son devirlerinde maalesef ciddi bir madencilik ve maden üretim politikası izlenememiştir. Memur maaşlarını ödemek veya başka bir maksat için yabancı bankalardan ağır şartlarla birer miktar borç para alınırken onların müdürlerine ve levanten aracılarına memleketin şurasında burasında arama ve işletme ruhsatları verilmesi adet haline getirilmiştir. Birçok kimselerin elinde de ihsan-ı şahane (Padişah bağışı) olarak verilmiş maden imtiyazları mevcuttu. Ben etraflı ve derinliğine bir inceleme yaptırdım. Güvenilir bir yabancı uzman getirttim. Esasen İktisat Vekaleti'nde Hitler Almanyası'ndan kaçarak bize sığınmış uzmanlar çalıştırıyordum. Ayrıca da bilgili, milliyetçi Türk mühendislerimiz vardı. Onlarla birlikte çalıştık. Araştırmalarımız sonunda önemli kararlara vardık.

Vardığımız kararları, emirleri üzerine Atatürk'e arz ve izah ettim. Çok memnun oldular. Hatta beni kucakladılar. 'Tam istediklerim gibi planlanmış. Madenlerimizle petrollerimizi işletmek ve elektrifikasyon projelerini uygulamak için bir teşekkül düşünüyorsunuz. Onun adını ben koyacağım. ETİBANK olsun' buyurdular."

Etibank'ın kuruluşu

Etibank Atatürk'ün hedeflediği topyekün kalkınma çalışmalarının odağıdır. 1933 yılında tamamlanarak 1934'de uygulamaya giren 1. Beş Yıllık plan gereğince maden üretim ve ihracatına ve metalürji sanayine önem verilmişti. O zamanki iktisat vekaletinde hazırlanan 20 rapordan 7'si maden ve maden sanayi ile ilgilidir. Atatürk bu raporları dikkatle incelemiş sayfa kenarlarına kendi el yazısı ile notlar düşmüştür.

Etibank 14 Haziran 1935 tarihinde madencilik, enerji üretim ve dağıtımını sağlamak amacı ile kuruldu.

İlk genel müdürü İlhami Nafiz Pamir

Atatürk'ün adını koyduğu Etibank Ankara'da Ulus dolayında İş Bankası'nın birkaç odasında çalışmaya başladı. İlk genel müdürü yüksek maden mühendisi

İlhami Nafiz Pamir idi. İlk ele alınan konuların başında Guleman kromit yatakları ve Ergani bakır yatağı vardı. Daha sonra kömür ve maden yataklarının tespitine projelendirilmesine girişilir. Zonguldak havzasındaki 63 no'lu ocağın devlete ait yarı hissesi ve ruhsatları, devlete geçen 30 kömür ocağının, Fethiye'de 6 krom ocağının imtiyazları Etibank'a devredilir.1934-38 yıllarını kapsayan 5 yılda tamamlanmak üzere uygulamaya konulan o günlerin para değeri ile toplam 63 milyon TL tutan yatırımın üçte birine yakın kısmı maden grubuna ayrılmıştı.

Etibank'ın ilk ele aldığı işletme Şark kromları oldu. Behiç Erkin'in Genel Müdür olarak atandığı işletme 2 Mart 1936'da işletmeye açıldı. Görevliler o yılların geçilmez yolsuz dağlarından Akaca'ya gittiler ve 14 Mayıs 1936'da ilk kazmayı vurdular. Alman Krupp firması ile hemen 30 bin tonluk satış anlaşması yaptılar.

Ergani Bakır

Ergani Bakır Madeni'nin işletme imtiyazı Birinci Dünya Savaşı öncesinde bir Alman şirketine verilmişti. Almanlar imtiyaz sözleşmesinin gereklerini yerine getirmeyince, 1925 yılında işletme hissesinin yüzde 50'si Almanlar'dan satın alındı ve Ergani Bakır İşletmesi Türk Anonim Şirketi kuruldu. 11 Haziran 1936 tarihinde 850 bin TL'ye millileştirildi ve devletleştirildi ve Ergani Bakır İşletmeleri'nin yönetimi Etibank'a geçti.

Elazığ'ın Maden İlçesi Guleman Köyü'nde MTA tarafından krom bulunması sonrasında kurulan Şark Kromları 15 Ekim 1936 tarihinde çalışmalarına başladı. İşletme 1939 yılında Etibank Şark Kromları İşletmesi Müessesesi'ne dönüştürüldü. Gulemandan Ergani Bakır İşletmesi'nin bulunduğu maden istasyonuna Türkiye'nin en uzun havai nakil hattı yapıldı. Ayrıca 28 km'lik Gulaman-Maden şosesi inşa edildi ve gerekli araç gereç alınarak üretimi hızlandırdılar.

Ereğli Kömür İşletmeleri

Ereğli Kömür İşletmeleri Fransız şirketine aitti. 1936 yılında Fransız şirketinin Zonguldak ve İstanbul'daki bütün mal varlığı 3.5 milyon TL ödenerek satın alındı. 11 Haziran 1937'de havza Etibank'a devredildi. Aynı yıllarda bölgede bulunan bazı özel kişilere ait ocaklarda satın alındı. Bu ocaklardan biri de İsmet İnönü'nün kardeşi Rıza Temelli'ye aitti. Rıza Temelli Başbakan olan kardeşi İsmet İnönü'ye ocağının millileştirilmemesi için adeta yalvarır ama İsmet Paşa hiç bir taviz vermez ve kardeşinin ocağını da millileştirir.

Bunlardan başka aynı dönemlerde MTA tarafından bulunan Kuvarshan bakır yatağı Etibank'a verildi ve 27 Mayıs 1937'de işletmeye açıldı Ankara-Keskin

ilçesindeki molibden yatağı satın alındı ve işletildi. Divriği demir yatağını MTA uzmanları 1937 de buldular. Divriği demir yatağı kurulmakta olan Karabük Demir Çelik sanayinin cevher ihtiyacını karşılanmak üzere Etibank tarafından devir alındı. İlk etapta 76 bin ton demir cevheri üretilerek Karabük'e sevk edildi. Bir yıl sonra üretim 231 bin tona yükseldi.

Murgul Bakır

Murgul'da bakır madenini işletmek için 1900 yılında Kafkas Bakırları Ltd. Şti. kurulmuş ve 1907 yılında üretime başlamıştı. Birinci Dünya Savaşı nedeniyle çalışmalar durmuştu. Şirket 1927 yılında tasfiye edildi. Daha sonra MTA'nın yaptığı araştırmalar sonucunda yeni rezervler belirlendi ve Murgul Bakır Madeni 1937 yılında Etibank'a devredilerek çalışmaya başladı. Etibank Hopa'da bir iskele yaptı.

Linyit Madeni

Osmanlı İmparatorluğu döneminde işletilen linyit ocakları 1918 yılında kapanmıştı. Cumhuriyet dönemine geçişle birlikte önce Soma'da linyit üretimi başladı. 1927 yılında Çeltek'te bir işletme üretime geçti. Ardından Tavşanlı, Değirmisaz, Yerköy ve Gerenez ocakları özel sektör tarafından çalıştırılmaya başlandı. Tavşanlı-Tuncbilek linyit yatağının imtiyaz hakkı Etibank'a devredildikten sonra çevredeki küçük özel ocaklarda satın alındı ve hemen üretime geçildi. Üretimin başlamasından sonra Tunçbilek yatağını Tavşanlı istasyonuna bağlayan 15 km'lik demir yolu yapıldı. Bölgenin en zengin yataklarından biri olan Soma linyit yatağının işletme hakkı Cumhuriyet Gazetesi sahibi Yunus Nadi Bey'e verilmişti. 63 bin TL karşılığında satın alınarak işletmeye açıldı.

Keçiborlu Kükürt

Keçiborlu'daki kükürt madeni 1900 yılında belirlendi. İstiklal Savaşı'ndan sonra Fransız-İtalyan sermayeli bir şirket madenin işletme hakkını aldı. Kağıt Sanayini anlatırken de yazdığım gibi[3] bu madenin işletme hakkı bir paravan şirket tarafından alınıyor, maden işletilmiyor, ülkenin kükürt ihtiyacı ithalatla karşılanıyordu. Madenin işletme hakkı 1933 yılında feshedildi. 1934 yılında Sümerbank ile İş Bankası tarafından kurulan bir anonim şirket kükürt üretimine başladı.

Birinci Beş Yıllık Planda Yer altı zenginliklerimizin devlet eliyle çıkartılması ve değerlendirilmesi ön plana alınmıştı. İlk olarak 1933 yılında Ekonomi Bakanlığı'na bağlı "Petrol Arama ve İşletme İdaresi", "Altın Arama ve İşletme İdaresi" adları ile iki kurum oluşturuldu. Ardından bu kuruluşlar birleştirilerek bütün madenlerimizi, jeoloji ve madencilik yöntemleri ile sistemli olarak araştırılması ve işletilmesi amacı ile 14 Haziran 1935'de (Etibank ile aynı günde) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, MTA kuruldu.

Enstitünün görevi

✓ Madencilik sektörünün problemlerini çözmek,

✓ Yurdumuzun işletmeye uygun her çeşit maden ve taş ocağı gibi yer altı zenginliklerini ortaya çıkarmak,

✓ Gerekli jeolojik etüdleri, madencilik aramalarını, kimyasal, teknolojik denemeleri yapmak,

✓ Bu çalışmalara yardımcı olacak harita, plan gibi dökümanları hazırlamak,

✓ Bu işlerde çalışacak Türk jeolog, mühendis teknisyen, uzman işçi yetiştirmek olarak belirlendi.

Kısa zamanda kuruluşu tamamlanan MTA, derhal aynı yılın lise mezunları arasından imtihanla seçtiği kabiliyetli gençleri Batı üniversitelerine göndermeye başladı.

Enstitü önce Ankara'da bir apartman katında her biri bir kaç personelden oluşan beş üniteli küçük bir kuruluş olarak çalışmaya başladı.

Kuruluş yıllarında üç dört kamyon ve bir araç ile merkezde ve arazide çalıştılar. Merkep, at, katırla Anadolu'yu dolaştılar maden aradılar. Böylece bir yandan yeni maden yatakları bulunup bilinen kaynaklar bulurken maden kanununda yapılan değişikliklerle madenlerde çalışanların güvenliğine önem verildi, kaynakların yok edilmesinin önlenmesine çalışıldı ve en önemlisi Osmanlı döneminde aldıkları maden ayrıcalıklı sahaları işlemeyenlerin hakları devlete geçirildi.

Atatürk yapılanları sıkı bir şekilde takip etmekteydi. Atatürk 1 Kasım 1936'da Meclis açış konuşmasında şöyle diyordu. "Maden işletilmesi, gelişme halindedir. Madenlerimizi bizim başlıca döviz kaynağımız olduğu için dikkat edilmelidir. Artvin dolayında bakır madenlerinden birinin işlemeye başlamasından memnun olduk. Ergani Bakır madeninin işlemeye başlamasını ülke için önemli buluyoruz. Yine ülke için önemli bulduğumuz diğer bir sorun kömür havzasının verimli şekilde işletilmesidir. Bu konuların süratle sonuca ulaştırılmasını temenni ederim."

Atatürk personel yetiştirilmesine de dikkati çekiyor. Bir yıl sonraki Meclis açılış konuşmasında şunları söylüyor: "Maden işleri yeni bir açılma devresindedir. Maden

mühendislerimizi ihtiyaca yeter sayı ve değerde yetiştirmeye önem vermek gerekir. Maden Tetkik ve Arama Dairesi'nin Divriği sahasında bulduğu demir madeninin işletilmesine geçilmeli. Karabük Demir Çelik sanayimizin ihtiyacı dışındaki kısmının ihracatına başlanmalıdır."

Büyük Atatürk'ün görüşleri esas alınarak madencilik alanında yapılan çalışmalar başarılı oldu. Alınan sonuca zamanın dış basını Türk Mucizesi adını verdi ve benzer yöntemler İngiltere, Fransa, İtalya ve İngiltere'de başarı ile uygulandı. Madenciliğin ulusal gelir içindeki payı arttı. Bu başarıda MTA'nın ve Etibank'ın başarısı büyüktür. MTA ülkenin her yerinde etüt yaptı. Bu çalışmalar sırasında birçok yeni maden yatakları bulundu. Bilinen maden yataklarına yeni rezervler ilave edilerek yatakların gelişmesi sağlandı. MTA Türkiye ekonomisine ve yerbilimlerine büyük katkılarda bulundu. Yıllarca, ülkenin her tarafında maden aramacılığına devam edildi. Bugün kurulu bulunan birçok sanayi tesisinin temel girdisi olan hammadde kaynakları MTA'nın özverili çalışmaları sonucunda ortaya çıkarıldı. Dünya çapında rekabet gücüne erişmiş olan demir-çelik, alüminyum, ferro-krom, cam, seramik, kağıt, çimento vb. sanayilerimizin temel girdileri olan hammaddelerin tamamına yakınının aranmasında, bulunmasında ve etütlerinin yapılmasında MTA'nın katkısı çok büyük oldu.

1935-1950 yıllarında öncelikle ülkenin temel ihtiyacı olan petrol konusu ele alındı. Trakya, İskenderun, Adana ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde sondajlı etütler yapıldı. Raman ve Garzan petrol bulundu. Rezervleri tespit edildi. Daha sonra Batman'da günlük kapasitesi 6250 varil olan rafineri inşasını gerçekleştirmek üzere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın kurulması sağlandı.

Sayın okuyucular, 1920'li yılların ulaşımı, ilkel teknolojisi ile yer altı zenginliklerimizin nasıl ülke ekonomisine kazandırıldığını okudunuz.

Sayın Burhan Ulutan'ın Etibank adlı kitabından aldığım verdiğim rakamlar bir ülkenin kalkınmasının, büyümesinin, ülke ulusal gelirinin, giderek ulus refahının nasıl artırdığının net olarak anlatmaktadır...

Tahsil hayatı boyunca sadece askerlik okumuş, ömrü savaş alanlarında geçmiş bir kişinin, madencilik gibi bir ihtisas alanında aldığı kararlar ve uygulamalardaki başarısını nasıl açıklayabiliriz...

Bana göre bu başarının özünde bir devlet adamının yurdunu, yurdunun insanını sevmesi, ulusunu refah düzeyine ulaştırmak için varını yoğunu ortaya koyması vardır…

İşte o lider ATATÜRK'tür.

Atatürk'ü kişisel tercihleri ve sosyal yaşantısı ile karalama yolunu seçenlerin onu bu yazıda belirttiğim sadece madencilik alanında ülkesine yaptıkları ile değerlendirmelerini, aksi değerlendirmelerin vefasızlık ve ihanet olduğunu düşünüyorum.

Maden Üretimi (ton)			
MADEN	1932	1937	Artış
Maden kömürü	1.178.255	2.306.869	%95.8
Linyit	14.000	120.000	%757.1
Kromit	55.000	193.000	%250.9
Bakır	-	400	-
Çinko	3.250	17.143	%427.5
Kurşun	2767 (1931)	14.732	%432.4
Kükürt	25	3.383	%13.432
Amyant	58	1255	%2.063.8
Zımpara	6.323	12.115	%91.6
Borasit	4.994	4.664	%-6.6
İHRACAT			
Kromit	18.3 bin ton (1927)	119.8 bin ton (1934)	
Kömür	335.6 bin tondan	692.3 bin tona (1934)	

NOTLAR:
1) Encyclopedia Britannica cilt 1 Anatolia Civilisation ve Cilt 2 Hitits.Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi cilt 1.Ali.M Dinçol.
2) Günümüzde de rüzgar güneş ve hidroelektrik santrallerinin ruhsatları spekülatörler tarafından ele geçirilmiş gerçek yatırımcıların alan bulamaktadırlar.
3) Ekonomik forum sayı.260

Prof. Joseph E. Stiglitz

Nobel Ekonomi ödülü sahibi olan Prof. Joseph E. Stiglitz, Roosevelt Enstitüsü'nün Baş Ekonomisti ve Columbia Üniversitesi'nde ders vermektedir. Adam S. Hersh, Roosevelt Enstitüsü'nde Kıdemli Ekonomist ve Columbia Üniversitesi'nin Politik Diyalog Girişimi'nde misafir öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Namibya'dan alınacak dersler

Namibya, emtia fiyatları düşerken bile güçlü bir GSYH büyümesi yakalamayı başardı. 1991-2014 arasında ortalama yaklaşık %4,2 civarında büyürken 2015'te %4,5'lik bir büyüme elde etti. Aynı zamanda Namibya'da borcun GSYH'ye oranı %25 civarında.

Angola ile Güney Afrika arasında sıkışmış bir konumda bulunan Namibya, ırk ayrımcılığına karşı verilen uzun mücadelede büyük acılar çekti. Bununla beraber, 1990 yılında Güney Afrika'dan bağımsızlığını elde ettikten sonra bu 2,4 milyon nüfuslu ülke, özellikle son birkaç yılda büyük kazançlar elde etmeyi başardı.

Namibya'nın başarısının en büyük nedenlerinden birisi, hükümetin eğitime odaklanması olmuştur. Her ne kadar gelişmiş ülkelerde insanlar, ilk ve orta öğretimin ücretsiz olmasını çok doğal bir şey olarak kabul etse de birçok fakir ülkede orta öğretim, hatta ilköğretim, paralı olabilmektedir. Gerçekten de hükumetlere genelde bir tür "maliyet karşılama" yöntemi olarak okulları ücretli yapmaları önerilmektedir. Bununla birlikte Namibya'da devlete ait ilkokullar ücretsizdir. Bu okul yılında devlete ait orta öğretim okulları da ücretsiz hale getirilmiştir.

Fakirlik oranı azaldı

Namibya hükümeti diğer alanlarda da proaktif bir yaklaşım sergiliyor. Sıtmayı ortadan kaldırma çabaları, on sene zarfı içinde vakaları % 97 oranında azaltmış. Bütün dünyada artan eşitsizliğin aksine Namibya'nın Gini katsayısı (gelir dağılımındaki eşitsizliğin standart ölçüsü), 1993 yılından beri 15 puan düşmüş durumda (Namibya daha önce, dünyadaki en yüksek puanlardan birine sahipti). Ayrıca fakirlik oranı, yarıdan daha fazla azalmış bulunuyor: 1993'te %69 olan fakirlik oranı, %30'un altına inmiş; aşırı fakirlik içindeki insanlarda (günde 1,90 dolardan daha az parayla yaşayanlar) da benzer bir düşüş meydana gelmiş, oran %53'ten %23'ün altına inmiş.

Namibya aynı zamanda Sınır Tanımayan Gazetecilere göre Afrika'daki en yüksek basın özgürlüğü puanına sahip. Bu konuda A.B.D.'nin ve diğer zengin ekonomilerin çok ötesinde. Bu ülke aynı zamanda Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Yolsuzluk Algılama Endeksi'nde de son derece iyi bir dereceye sahip – Afrika ülkeleri arasında ise en iyisi konumunda. Namibya, emtia fiyatları düşerken bile güçlü bir GSYH büyümesi yakalamayı başardı. 1991-2014 arasında ortalama olarak yaklaşık %4,2 civarında büyürken 2015'te %4,5'lik

Bütün dünyada artan eşitsizliğin aksine Namibya'nın Gini katsayısı (gelir dağılımındaki eşitsizliğin standart ölçüsü), 1993 yılından beri 15 puan düşmüş durumda (Namibya daha önce, dünyadaki en yüksek puanlardan birine sahipti). Ayrıca fakirlik oranı, yarıdan daha fazla azalmış bulunuyor.

bir büyüme elde etti. Aynı zamanda Namibya'da borcun GSYH'ye oranı, %25 civarında. Bu Avrupa veya ABD'deki borç oranının üçte birinden daha az.

İşsizlik oranı %28

Bununla beraber Namibya'nın sorunları da var. Geleneksel bir şekilde ölçüldüğü zaman işsizlik oranı inatçı bir şekilde %28 civarında çıkmaktadır. Ve bölgedeki diğer ülkelerde de olduğu gibi çok yüksek bir HIV/AIDS oranına sahip. Nüfusunun neredeyse %17'si HIV-pozitif.

Dünya Bankası Namibya'yı yukarı orta gelirli olarak sınıflandırsa da yetkililer Namibya'nın gelişmekte olan bir ülke olduğu konusunda ısrar etmektedir. Namibya'nın daha az gelişmiş ekonomilerde görülen bazı güçlükler yaşadığı açık. Çok küçük bir nüfus ile çok geniş ve kurak toprakları geliştirmek zorunda. Bu nüfusa, kendi kimliklerini kaybetmeden modern bir topluma entegre edilmesi gereken göçmen avcı-toplayıcı çöl toplulukları da dâhil. Daha çeyrek yüzyıl önce küresel ekonominin en uç kenarlarında bulunan insanların entegre edilmesi, hangi ülke için olursa olsun, zor bir iş. Ama bu Namibya için daha da zor görünüyor: Namibya, dünyadaki diğer bütün ülkeler kadar iklim değişiminin etkilerini doğrudan yaşıyor.

Bununla birlikte Namibya, farklı alanlara yönlendirilmiş bir ekonomi ve birbirine bağlı bir toplum yaratarak bu sorunları göğüslemeyi başarmış. Özellikle de ülkenin özgürlük mücadelesinin rakip siyasi grupları, halkın ortak iyiliği için el ele verip büyük bir çaba göstermiş.

Gerçekten de Namibya, sadece kendi vatandaşları için değil komşuları için de düşük maliyetli sağlık hizmetleri sunuyor. Namibya'nın kuzeyindeki sağlık kurumlarına başvuranların %15-20'si Angola vatandaşlarından oluşuyor. Sınırın hemen yanında bulunan kaldığımız otelin müdürü, otel kafeteryasından yiyecek birşeyler satın almak ya da Namibyalı sağlık çalışanlarına görünmek isteyen Angolaları getirmek için, timsah dolu nehrin karşısına düzenli olarak küçük bir tekne gönderiyordu.

Madencilik sözleşmeleri

Namibya'da hiçkimse, kendi ülkeleri ile fakir ve yolsuzluğa bulaşmış komşuları arasında bir duvar inşa etmekten bahsetmiyor. Bilakis, tanıştığımız Namibyalılar komşularını seçemeyeceklerini çok iyi anlıyorlar, bu nedenle az sayıdaki su kaynaklarını onlarla paylaşarak, bölgesel sağlık projelerinde işbirliği yaparak, yatırımı teşvik ederek ve öğrenci değiş tokuşunda bulunarak onlarla birlikte çalışmayı tercih ediyorlar.

Dahası Namibya hükümeti, çok miktarda doğal kaynağın çok çabuk bir biçimde başa bela olabileceğini, çoğunluğun yoksullaşması pahasına çok küçük bir kesimi zenginleştirebileceğini çok iyi anlamış bulunuyor. Yetkililer, Namibya'nın doğal serveti, altyapı yatırımlarında ve insanların üretici yeteneklerini geliştirmekte kullanılmadıkça, kaynakların tükenmesinin ülkeyi zenginleştirmeyip fakirleştireceğini iyi biliyorlar. Ayrıca, ülkenin kaynaklarından Namibyalılar için olabildiğince çok şey elde etmemenin sorumsuzluk olacağının farkındalar. Bu nedenle yatırım yasalarını tekrar ele alıyorlar ve Namibyalıların çıkarını korumak için madencilik sözleşmelerini tekrar gözden geçiriyorlar.

Bu süreçte şeffaflık, çok önemli bir rol oynuyor. Bu nedenle hükümetin basın özgürlüğüne verdiği destek son derece önemlidir. Başkan Hage Geingob'un da bize ifade ettiği gibi basın sıklıkla kendisinin hoşlanmadığı şeyler söylüyor. Bununla beraber Geingob'a göre Güney Afrika'dan bağımsızlıklarını kazanmak için savaşmış oldukları için kazanmış oldukları özgürlükleri savunmaları gerekiyor. Ayrıca Geingob şeffaflığın onu şirketlerden veya diğer çıkar gruplarından gelecek iltimas taleplerinden koruduğunu da kabul ediyor.

Namibya'nın anahtar nitelikli kaynaklarını hepsi sınırlı değil. Bazıları örneğin balıkçılık, yenilenebilir ve hükümet bunları koruyup geliştirmek için çok çalışıyor. En önemlisi, diğer kaynağa bağımlı ekonomilerden farklı olarak Namibya kendi ekonomisini çeşitlendirmeyi başarmış durumda. Öyle ki hizmetler GSYH'nin %60'ından fazlasını meydana getiriyor, bu alanda da turizm başı çekiyor. Ülkeyi her yıl bir milyondan fazla yabancı turist ziyaret ediyor. Bu hiç de şaşırtıcı değil. Namibya dünyadaki en güzel yerlerden biri ve halkı da çevreyi ve hayvanları korumak için çaba sarf ediyor. Bundan yaklaşık 100 yıl önce sömürgeciler spor için avlanmaktan hoşlanıyordu ve gergedan ve fil nüfusunun büyük bir bölümünü yok ettiler. Şimdi yerel bilim adamları hayvanları İskelet Sahili'ne (Skeleton Coast) ve ülkenin diğer parçalarına geri getiriyorlar. İronik bir şekilde, bu projenin finansmanının bir bölümü, bu davaya bağışta bulunan günümüzün %1'inden geliyor.

Namibya, çok ciddi dezavantajlarla, aşırı ırkçılık, sömürgecilik, eşitsizlik ve gelişmemişlik ile yola çıkan ülkelerin bile ortak bir refaha doğru yol alabileceğinin güzel bir örneğidir. Namibya'nın başarısı uluslararası alanda kabul görmeli, hatta diğer ülkeler tarafından tekrarlanmalıdır.

Not: ***Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi Uluslararası ve Halkla İlişkiler Bölümünde medya ve iletişim programı direktörü Anya Schiffrin ile birlikte yazmıştır.***

Telif hakkı: Project Syndicate, 2016. **www.project-syndicate.org**

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs, Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma Profesörü, Sağlık Politikası ve Yönetimi Profesörü ve Dünya Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Milenyum Kalkınma Hedefleri konusunda Özel Danışmanlık yapmaktadır.

Brexit ne anlama geliyor?

AB'den ayrılmak İngiltere ekonomisine zarar verecektir, hatta İskoçya İngiltere'den ayrılmak zorunda bile kalabilir; Brexit'in Avrupa entegrasyonunun geleceği açısından doğuracağı sonuçlar da cabası.

Brexit oylamasını, hem giderek artan göç oranına, hem Londra'daki bankerlere, hem de Avrupa Birliği kurumlarına yönelik üçlü bir protesto olarak görebiliriz. Bunun sonuçları da son derece büyük olacaktır. Donald Trump'ın ABD başkanlığı kampanyası ve diğer göç karşıtı halkçı politikacılar büyük rağbet görecek. Dahası, AB'den ayrılmak İngiltere ekonomisine zarar verecektir, hatta İskoçya İngiltere'den ayrılmak zorunda bile kalabilir; Brexit'in Avrupa entegrasyonunun geleceği açısından doğuracağı sonuçlar da cabası.

Bu nedenle Brexit için, İngiltere'deki oylamalarda reddedilen statükodan çok daha üstün yeni bir globalleşmeye duyulan ihtiyacı gözler önüne seren bir dönüm noktası diyebiliriz.

Özünde Brexit, yüksek gelir dünyasında, göç oranının sınırlandırılmasına yönelik propaganda yapan halkçı partilere verilen yoğun destek gibi yaygın bir olguyu yansıtıyor. Avrupa ve ABD'deki nüfusun hemen hemen yarısı, yani genellikle işçi sınıfına mensup olan seçmenler, göç olgusunun kontrolden çıktığına ve kamu düzeni ile kültürel normlar açısından tehlike oluşturduğuna inanıyorlar.

Mayıs ayında Brexit kampanyasının ortalarında, İngiltere'nin net göç oranının 2015 yılında 333.000 kişi olduğu duyurulmuştu; bu da hükümetin bir önceki hedefi olan 100.000 rakamının üç katından daha fazla. Bu durum, Suriyeli mülteci krizi, önceki göçmenlerin muhalif çocukları ile Suriyeli göçmenlerin terörist saldırıları ve Almanya'daki ve diğer bölgelerdeki göçmenlerin kadın ve kızlara yönelik - basında da geniş yer bulan - saldırıları gibi olayların üzerine tuz biber oldu.

ABD'de Trump destekçileri, son derece huzurlu ve üretken bir hayata sahip, fakat geçerli vizesi ya da çalışma izni olmadan yaşayan, çoğunluğu İspanyol kökenli yaklaşık 11 milyon kayıtsız nüfustan da benzer şekilde şikâyetçi. Pek çok Trump destekçisi için, Orlando'da yakın zamanda meydana gelen saldırının ardındaki tek kritik gerçek, failin Afganistan'dan göç etmiş bir Müslümanın oğlu olması ve Amerika karşıtı bir hissiyatla hareket ediyor olmasıydı (her ne kadar otomatik silahlarla toplu katliam gerçekleştirmek çok fazla Amerikan işi olsa da).

Brexit oylamasını, hem giderek artan göç oranına, hem Londra'daki bankerlere, hem de AB kurumlarına yönelik üçlü bir protesto olarak görebiliriz. Bunun sonuçları da son derece büyük olacak. Donald Trump'ın ABD başkanlığı kampanyası ve diğer göç karşıtı halkçı politikacılar büyük rağbet görecek.

Brexit'in gelir düzeyinde düşüşe yol açacağına dair yapılan uyarılar, ya son derece yanlış bir şekilde salt korku tellallığı olarak değerlendirilip derhal göz ardı edildi ya da AB'den ayrılma yönünde oy verenlerin sınır kontrolü arzusuna karşı kullanıldı. Ancak asıl etken, her ne kadar açıkça ifade edilmese de sınıf çatışmasıydı. AB'den "ayrılma" yönünde oy veren işçi sınıfına mensup seçmenler, her halükarda gelir kayıplarının çoğunun ya da tamamının zengin kesimden, özellikle Londra'daki o hakir görülmüş bankerlerden kaynaklanacağına kendilerini inandırmış durumda.

İngiltere'deki işçi sınıfı Londra'yı ne kadar hafife alıyorsa, Amerikalılar da Wall Street ve onun açgözlü ve çoğunlukla yasadışı tutumunu o kadar küçümsüyor. Bu da, Kasım ayında Trump için, adaylığı büyük ölçüde Wall Street tarafından finanse edilen Hillary Clinton'a karşı rekabet avantajı sağlıyor. Clinton bunu dikkate alıp Wall Street ile arasına bir mesafe koymalı.

Euro Bölgesi karmaşası

İngiltere'de bu iki güçlü siyasi akım, yani göç ve sınıf çatışmasının reddi, AB kurumlarının işlevini yitirdiğine dair yaygın bir düşünce ile bir araya getirildi. Gerçekten de öyle. Bunun için son altı yıldır Yunanistan'da yaşanan krizin, sadece kendine faydası olan öngörüsüz Avrupalı siyasetçiler tarafından nasıl yanlış yönetildiğine bakmak yeterli. Süregelen Euro Bölgesi karmaşası, İngiltere'deki milyonlarca seçmeni rahatsız etmeyi başardı.

Brexit'in kısa vadeli sonuçları ortada; sterlin serbest düşüşe geçerek 31 yılın en düşük oranını gördü bile. Yakın gelecekte Londra'da da çok büyük belirsizlikler, iş kayıpları ve prim çöküntüleri yaşanacak. Londra'nın emlak değeri azalacak. Muhtemel İskoçya bağımsızlığı, olası Katalonya bağımsızlığı, AB'deki halkın serbest dolaşım imkânına ket vurulması, göç karşıtı politikalarda artış (muhtemelen ABD'de Trump'ın, Fransa'da ise Marine Le Pen'in seçimi kazanması) gibi uzun vadeli zincirleme etkiler Avrupa'yı derinden etkileyecektir. Başka ülkeler de kendi referandumlarını düzenleyip, bazıları AB'den ayrılmayı seçebilir.

Avrupa'da, aynı şeye kalkışmayı düşünenlere gözdağı vermek amacıyla İngiltere'yi cezalandırma çağrısı hâlihazırda gündemi sarmış durumda. Bu herhalde Avrupa'nın şu ana kadarki en saçma politikası (ayrıca Yunanistan'a kıyasla oldukça göze sokulmuş durumda). AB'nin geri kalanı mevcut başarısızlıklarına odaklanıp bunları düzeltmeye çalışmalı. İngiltere'yi, örneğin Avrupa'nın tek bir pazarına dahi girmesini engelleyerek cezalandırmaya çalışmak, AB'nin süregelen çöküşünü hızlandırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Peki, o zaman ne yapılmalı? Kısa vadede yıkımsal geri dönüşlere yol açacak riskleri azaltacak, uzun vadede ise bu reformun avantajlarını çoğaltacak pek çok çözüm önerebilirim.

Mülteci artışı engellenmeli

Öncelikle, Suriye'deki savaş derhal sona erdirilerek mülteci artışı engellenmeli. Bu da, Beşşar Esad'ı devirmek üzere kurulan CIA-Suudi işbirliğini sona erdirip, böylece Esad'ın (Rusya ve İran'ın desteği ile) IŞİD'i yok etmesini ve Suriye'yi istikrara kavuşturmasını sağlayarak (komşu ülke Irak'taki gibi benzer bir yaklaşımla) gerçekleştirilebilir.

İkincisi, NATO'nun Ukrayna ve Gürcistan'a yayılma çabalarına bir son verilmeli. Rusya ile süregelen yeni Soğuk Savaş, çok sayıda Avrupalının da tecrübesizliğinin eklendiği bir başka ABD kaynaklı hatadan ibaret. NATO'nun büyümesine açılan kapıların kapatılması, Rusya ile olan gerginliğin giderilmesini ve ilişkilerin normal haline dönmesini, Ukrayna'da istikrar sağlanmasını ve yeniden Avrupa ekonomisi ile Avrupa projelerine odaklanılmasını mümkün kılacaktır.

Üçüncüsü, cezalandırılan taraf İngiltere olmamalı. Onun yerine, yasadışı göçmenleri durdurmak için ulusal sınırların ve AB sınırlarının güvenliği sağlanmalı.

Dördüncüsü, muhalif işçi sınıfa ve geçim kaynakları mali krizlerle ve dış kaynak kullanımı ile sarsılmış olan nüfusa eşitlik ve fırsat duygusu yeniden kazandırılmalı. Yani, kamu gelirini yağma eden ve ekonomik adaletsizliği artıran vergi cennetlerini kapatarak ve zenginleri vergilendirerek finanse edilen, sağlık, eğitim, öğrenim, staj ve aile desteğini kapsayan yoğun sosyal harcamaların peşinde olan sosyal demokratik sistem takip edilmeli.

Beşincisi, ek yardımlar da dâhil olmak üzere tüm kaynaklar, düşük gelirli ülkelerde savaş yerine ekonomik kalkınma sağlama amacıyla kullanılmalı. İklim değişikliği, aşırı yoksulluk ve beceri & eğitim eksikliği Afrika'nın, Orta Amerika'nın, Karayipler'in, Orta Doğu'nun ve Orta Asya'nın kalkınma potansiyeline zarar verdiği sürece, uygulanan göç politikası ne olursa olsun, günümüzün zayıf ve çatışmalarla dolu bölgelerinden yapılan kontrolsüz göçler, giderek çok daha yoğun bir hale gelecek.

Tüm bunlar, savaş stratejisi yerine, özellikle ABD ve Avrupa tarafından sürdürülebilir bir kalkınma sağlamaya yönelme ihtiyacını vurguluyor. Şiddetten, aşırı yoksulluktan, açlıktan, hastalıklardan, kuraklıktan, sellerden ve diğer felaketlerden kaçan milyonlarca göçmeni durduracak olan şey duvarlar ve tel örgüler değil. Bunu yalnızca dünya çapında bir işbirliği sağlayabilir.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2016. www.project-syndicate.org

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

"Yeni olanı anlamaya çalışmak enerji ister"

Ülkemizin iş dünyasında kanaat önderi ve karar alıcı mevkide bulunanlar gerekli yoğunluk, yaygınlık ve derinlikte 'dijital dönüşümü' tartışmalı gerektiği kadar hızda içselleştirmeye çalışmalı.

Bu yazının başlığı, büyük tarih bilgini Halil İnancık'ın sözüdür. Yeni bir dünya kurulmaktadır; bu dünyaya uyum göstermemizin ilk şartı da yeni olanı anlayarak, alternatif tepki biçimlerini planlamak ve uygulamaktır. Böylesi bir uygulama da ciddi bir zamana kıyma işidir; fiziksel ve zihinsel enerji gerektirir.

Hızla kendi kurallarını kabul ettiren bilgi toplumu aşamasının derinliklerine doğru ilerliyoruz. Prof. Dr. Ali Nesin'e göre, bilgi toplumu nitelemesi, bilginin her şeyden önemli olduğu bir aşamada olduğumuzun kanıtıdır. Nesin, "Bilgi önemlidir ama ikinci dereceden. Birinci dereceden önemli olan bakış açısıdır, bilimsel yaklaşımdır, yöntemlerdir, bilime olan tavırdır. Dünyayı her zaman bu geliştirmiştir. Bilgi o kadar çok ki milyarlarca ve durmadan gelişen bir alan" diyor.

Bugünün iş dünyasının gündeminde iki sorunun önemi giderek artıyor: Biri, teknolojinin insanı bütünleyen özelliklerini hüner derecesinde kullanabilme; teknolojinin insanın performansını artıran yanından yararlanma. Diğeri de ilk kez yapay zeka ve robotikle 'insanın yerini alan' teknolojinin yaratabileceği sorunları öngörmek ve gerekli önlemleri alma. Yeni olanı anlamak çok enerji istiyorsa, insanoğlunun hiçbir dönemde bugünkü kadar zihinsel enerjiye ihtiyacı olmadı. Bu zihinsel enerjinin ortaya çıkarılması, doğru gündem ve toplumun bütün kurumlarıyla odaklı tartışmalar yapabilmeliyiz.

Dijitalleşmenin önemi

İnsanlığın bugün ulaştığı düzeyi analiz eden herkes, dijitalleşmenin önemine vurgu yapıyor. Gazete haberine göre[1] dünyanın en iyi 100 dijital yöneticisi arasında yer alan Bayer Dijital Gelişim Lideri Jessica Federer'in saptamalarından yola çıkarak, küçük, orta ya da büyük iş yerlerimizin ne denli enerjiye ihtiyacı olduğunu nesnelleştirebiliriz.

Birincisi, bir kez dana anımsayalım ki "Bir kuruluş ve kuruma hayat katan insanlardır." İnsanların yenilikleri anlaması, kavraması, alternatifleri öngörmesi, gözetim ve denetim disipliniyle programlarını hayata taşıması çok önemli hale gelmektedir. Tanımlanan gündem bizi, "önce insana yatırım yaparak dijitale yönelik yatırımlarınızı geliştirme; en iyi

"Ülkemizdeki küçük ve orta ölçek işyerlerinin hızla dijital teknoloji kullanmaya geçmesi gerek" demek yeterli değil. İş dünyasının örgütleri, entelektüel ve pratik uygulamalar bağlamında yapacaklarımızı bir plana, projeye, merkezi bir akla bağlamamız gerekiyor.

bilim insanlarını ve en iyi analistleri bünyemize katma" sorumluluğuna götürür. Tam da sözü edilen nedenle, "dijitali teknoloji değil, insanı bir konu olarak düşününün" önerisinin haklılığını tartışmamız gerekir.

İkincisi, ülkemizde ister insanın performansını artırsın, isterse insanın yerini alan teknolojilerin yaratacağı sorunlar üzerine durulsun, "günümüzde teknoloji ile dijitali birlikte ele almak gerekiyor."

Dijitalin alternatifi başka bir teknolojik düzeye erişinceye kadar, insanın performansını artıran, yaşam biçimi ve yaşam tarzını belirleyen teknolojiler arasında dijitalin ağırlaşan etkisini hesaba katmalıyız.

Federer'in altını çizdiği üçüncü etken,"dijitale yatırım yaparken nicelikten çok ürün değerine odaklanmak gerekiyor: Ne kadar sattığımız değil, yarattığımız etki önemli" hale geliyor. Bir yenilik alanı olarak dijitalleşmeyi doğru yönetebilmek için teknolojinin olası etkilerini iyi bilmeliyiz ki yatırımlarımızı doğru yerde, doğru zamanda, doğru yapılara yönelik yapabilelim.

Beşinci öneri, "veriyi müşteriyi anlamak için kullanın; müşterilere değer katacak yatırımlar yapın" uyarısıdır. Her dönemde iş yerlerinin uzun ömürlü olmalarının üç ayağı vardır: Kendi çalışanının motivasyonu, müşterinin bağlılığı ve nakit akımının yönetim. Dijital teknoloji her üç alanının kontrolü için bize çok sayıda olanak sunuyor.

Altıncı öneri, "küçük ve orta ölçek işyerlerinin büyümesi için birçok fırsat var; dünya ile bağlantı kurarak fırsatları değerlendirebilirsiniz." Makinelerin birbiriyle iletişim kurması, internette ve bulut bileşimde her şeyin birbirine bağlanabilmesi; akıllı, bağlantılı ürünlerin hızla yaşamımıza girmesi, analitiğin temel üretim girdisi haline gelmesi, üç boyutlu baskı ve eklemeli üretimin değer üretmenin bütün halkalarını yenilemesi; değer üretiminin örgütlenme biçiminin değişmesi gibi tanıdık ve bildik olmayan bir alana doğru ilerliyoruz. Bağımsız bütün araştırmalar, küçük ve orta ölçek yapının köklü değişmeler göstereceğini kanıtlıyor. Şimdi bize düşen görev, değişik takımlar oluşturarak ülkemiz açısından bu yeni oluşumu en üst düzeyde nasıl değerlendirebileceğimizin yanıtlarını aramadır.

Hizmetin yıldızı parlıyor

Federer'in yedinci uyarısı, "hizmetleriyle ve ilişkileriyle değer yaratmayı öğrenmeyen şirketler geleceğe yürüyemez,"cümlesiyle özetlenebilir. Hizmetlerin yıldızının parladığı bir gelişme aşamasındayız. Hizmet üretiminin etkili olabilmesi için müşteri ihtiyaçlarını tanıması ve müşteriye en kısa zamanda erişebilme yetkinliğinin geliştirilmesi gerekir. Açıklanan diğer çalışma konuları kadar hizmet üretiminde insanımızın, şirket yönetimlerinin, kamu örgütlerinde çalışanların ve sivil inisiyatiflerin bir uzlaşılan bir strateji geliştirmeleri gerekir. Ne yazık ki ülkemizde böylesi bir ortak çalışma gelenekleri yerli yerine oturmuş değildir.

İş dünyası dediğimizde sadece imalat kesimi ve somut ürünler de anlaşılmamalı. Çünkü dijital kökenli yenilik sadece iş yaşamıyla sınırlı değil. Japon çağdaş sanatçı topluluğu teamLamb sözcüsü Ikkan Sanada[2], bilgi toplumunda bilginin dinamik ve akışkan halinin, fiziksel varoluşa herhangi bir bağımlılık içinde olmadığını söylüyor. Kendilerinin, sanatın fiziksel sınırlar ve bağlardan özgürleşmesi gerektiğini düşündüklerini belirterek, "Sanat dijital çerçevesiyle daha genişlemiş durumdadır ve bu nedenledir ki izleyiciler onlarla fiziksel maddelerin ötesinde bir ilişki kurabilmektedir" diyor. Üretim alanımız sanat, fiziksel ürünler ya da yaşam biçimimizde yer alan başka bir şey olabilir. Örneğin tarım ve hayvancılık ilgi alanımız olabilir. İş alanlarında kararlar alırken yönlendirici eğilimlerin yarattığı fırsat ve tehlikeleri analiz etmeliyiz. Bilim ve teknik alanındaki değişmelerin yarattığı ve yönlendirdiği eğilimlerin tarım ve hayvancılıkta doğrudan ve dolaylı etkilerini de gözlemezsek, bütünsel bir kalkınma yaratamayız.

Teknoloji "hiç bir şeyi unutmayacağımız saklama ve erişebilme" olanakları yaratıyor. Bu yeni eğilim bilgi birikiminin sınırları genişletiyor. Bilgi sınırlarının genişlemesi, tarımsal üretimde toprağı daha iyi tanımamızı, bitkinin toprakla ilişkilerini anlamamızı ve öğrenmemizi kolaylaştırıyor. Modern seralarda, taşlarından ayıklanmış, nadası zamanında yapılmış yaban ot mücadelesi tamamlanmış, sulama olanakları sağlanmış bitek topraktan aldığımız ürünün birkaç misli verim alınmasının nedeni, bilgi sınırlarının ve kontrol tekniklerin geliştirilmesidir.

Bilimi ve teknolojideki gelişmeler, bütün üretim alanlarında olduğu gibi, tarımsal üretimi ve hayvan yetiştirilmesinde bilginin yarattığı büyümeyi yerel doğrusal eksenden, küresel ve üstel büyüyen eksene kaydırıyor. Tarım alanında nelerin olacağını merak edenlerimizin CRISPR Cas 9 metodundaki gelişmeleri ve benzerlerini yakından izlemeleri gerekir.

Erken aşama fırsatı

Dijital teknoloji bütün üretim alanlarının bileşen ve bağlam dengelerini yeniden kurma potansiyeline sahip. Dijital oluşumları görmezden gelmek işimizi zorlaştırır; onunla yüzleşme özgüvenini geliştirmek de gelişme kapılarını açar. Ülkemizin iş dünyasında kanaat önderi ve karar alıcı mevkide bulunanlar gerekli yoğunluk, yaygınlık ve derinlikte 'dijital dönüşümü' tartışmalı gerektiği kadar hızda içselleştirmeye çalışmalı.

"Ülkemizdeki küçük ve orta ölçek işyerlerinin hızla dijital teknoloji kullanmaya geçmesi gerek" demek yeterli değil. İş dünyasının örgütleri, entelektüel ve pratik uygulamalar bağlamında yapacaklarımızı bir plana, projeye, merkezi bir akla bağlamamız gerekiyor. Öngörme ve önlem almadan, yapılan işleri ciddi geri bildirimlerle gözetim denetlemeden yana işleyen kurumlara sahip olmadan istenen gelişme yakalanamıyor.

1) Şehriban Kıraç," Önce çalışana yatırım yapın" Cumhuriyet, 6 Temmuz 2016
2) Evrim Altuğ," Kayıp armoninin dijital ressamları" Cumhuriyet 7 Temmuz 2016

Hazırlayan: Murat YILDIZ

Yağmuru tahmin eden akıllı şemsiye

Oombrella isimli şemsiye sahip olduğu akıllı sensörler sayesinde yağmurun yağacağını önceden tahmin edebiliyor. Tutma yerinde nem, sıcaklık, basınç ve ışınları ölçen sensörler bulunan şemsiye topladığı verileri mobil uygulamasıyla sahibine iletiyor. Akıllı şemsiye, bu verileri analiz ederek yağmur yağmadan kısa bir süre öncesi kullanıcıya 'yağmur yağacak' uyarısında bulunuyor.

Mide bulantısını geçiren bileklik

Motion Sickness Relief Band, kara, deniz veya hava yoluyla yapılan yolculuklardan kaynaklanan mide bulantısını ilaç kullanımına gerek kalmadan dindirebilen giyilebilir bir cihaz. Tedavi için el bileklerindeki p6 noktalarını uyaran bileklik suya karşı da dayanıklı yapıda. Bileklik beş yoğunluk ayarı ve pil göstergesinin yanında rahat ve ayarlanabilir naylon kayışı ile birlikte geliyor.

Evinizi **cebinizden izleyin**

Bu ev devriyesi robot, dünyanın neresinde olursanız olun bir iPhone ya da iPad üzerinden evinizde neler olup bittiğini görmenize imkan sunuyor. 1080p çözünürlüklü kamera ile donatılmış robot, 720p video kaydı yapabiliyor ve evin internet bağlantısını kullanarak Wi-Fi üzerinden herhangi bir iOS cihazına sesli şekilde canlı olarak aktarabiliyor.

4K destekli **360 derecelik aksiyon kamera**

360fly şirketi tarafından geliştirilen 360fly 4K kamera, 4K çözünürlüğünde 360 derece video çekebilen bir aksiyon kamera olarak tanımlanıyor. Bisiklet, motosiklet ve kayak kasklarının üzerine monte edilebilen kameraWi-Fi ve Bluetooth desteğinin yanında 2 saatlik bir pil ömrü sunuyor. Mobil uygulama tarafından kontrol edilen cihazın en dikkat çekici özelliği ise uygulama üzerinden canlı sanal gerçeklik yayının yapılabilmesi.

Bluetooth'lu **dijital yaka kartı**

Bluetooth destekli dijital yaka kartı zannedildiği gibi adınızı göstermesi gerekiyor. Ancak cihazda söylemek istediğiniz her şeyi yazmanız mümkün. Aynı anda sekiz farklı mesaj depolayabilen cihaz iOS ve Android telefonlara indirilen uygulama ile programlanıyor. USB ile şarj edilen cihazın pil ömrü ise sunduğu üç parlaklık seçeneğine bağlı olarak değişebiliyor. Cihaz özellikle üzerinde sürekli isim veya yaka kartı taşıması gereken turist rehberlerinin çok işine yarayacağa benziyor.

Ayakkabılarınız **deforme olmadan** kurusun

Islanan ayakkabılarınızın kuruması neredeyse bir gün alır. Bu durum ayakkabısını sevenler için rahatsız edici olabilir. Dr. Dry Electric Shoe Dryer bu sorunu çözmeyi amaçlayan bir ürün. Ayakkabının içine yerleştirilen cihaz bir ya da iki saat içerisinde kurutma işlemini tamamlıyor. Böylece ayakkabılar deforme olmadan kuruyor ve içlerindeki küflenme riskinin önüne geçiliyor.

Bisiklet sürücüleri için akıllı ceket

Levi's, Google işbirliğiyle hazırladığı yeni Trucker ceketiyle teknoloji tutkunu modaseverlerin gardrobuna giriyor. Google tarafından geliştirilen yeni ürün son teknoloji ile donatılırken, kullanıcılara yakın yerler hakkında bilgi alma, müziklerini değiştirme ve ceketin koluna dokunarak gelen aramalara cevap verme imkanı tanıyor. Akıllı ceketin 2017 ilkbaharında satışa çıkması bekleniyor.

Uykunuz ne kadar kaliteli?

RestOn uyku kalitenizi izleyen, ölçümleyen ve analiz eden kullanıcı dostu bir cihaz. Çarşaf altına yerleştirilen sensör bandı ile cihaz kalp atışlarınızı, solunum sayısı, uyku sürenizi ve vücut hareketlerini ölçüyor. Cihaz sonrasında uyku kalitesini artırmak için tavsiyelerde bulunabiliyor. Bluetooth ile akıllı telefona bağlanabilen cihaz, kullanıcısı ile mobil uygulaması üzerinden iletişime geçiyor.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi ve TOBB Fotoğraf Servisi*

Prostatta erken teşhis hayat kurtarıyor

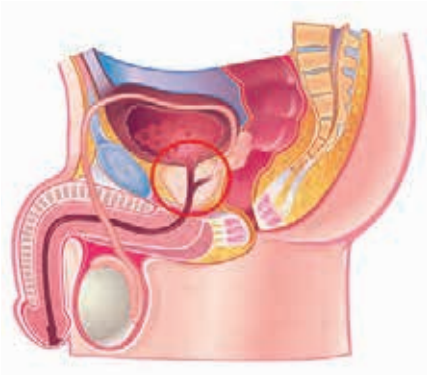
Prostat hastalıklarında erken teşhis hayat kurtarıyor. Aile öyküsü olanlarda 40, olmayanlarda 50 yaşından sonra hiçbir şikayet olmasa dahi yılda bir kez prostat muayenesi ve PSA kan seviyesinin ölçülmesi gerekiyor.

Dünyada erkeklerde en sık rastlanan hastalık grubunun başında prostat hastalıkları yer alır. Bu hastalıkta erken teşhis çok önemli olmakla birlikte tedavi yöntemi de iyi belirlenmelidir.

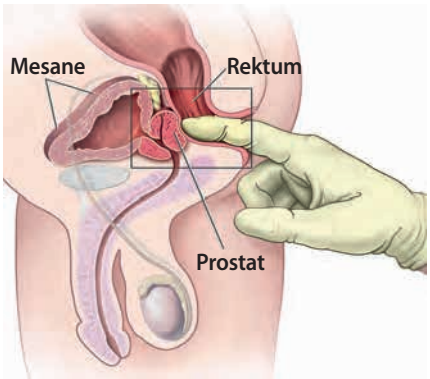
Özel TOBB ETÜ Hastanesi Üroloji Uzmanı Prof. Dr. Öztuğ Adsan da prostat ve hastalıkları ile ilgili şu açıklamalarda bulundu:

"Prostat kelimesi Yunanca kökenli bir kelime olan "prostates" kelimesinden gelir. Anlamı önde duran, nöbetçi ve koruyucu demektir.

Sağlıklı bir erkeklerde normal bir prostatın büyüklüğü yaklaşık olarak büyük bir ceviz kadardır. Prostatın ağırlığı 10 ile 20 gram arasındadır. İdrar torbasının tabanında yerleşmiştir ve aynı zamanda idrar

1- Prostatın anatomik yapısı

2- Prostatın parmakla muayenesi

kanalını çepeçevre sarar (Şekil 1).

Erkeklerde orta yaşın sonuna kadar idrar yolunu ve meni yolunu birçok enfektif ajandan korur. Üreme fonksiyonuna sahip erkekte üreme hücresi olan spermi (erkek tohum hücresi) çevresel faktörlerden koruyarak döllenme için en uygun şartları sağlar. Spermin içinde bulunduğu ortamı alkali yaparak vaginadaki asidik ortamdan korur ve daha uzun süreli yaşamasına neden olur.

Doğumdan sonra sabit kalan prostat; ergenlikte hormonal yapının değişmesiyle büyüyerek 20 yaşlarında normal boyutuna ulaşır. 20 yaşından 40 yaşına kadar normal boyutunda kalan prostat, 40 yaşından sonra tekrar büyümeye başlar. İstenmeyen bir büyüme olan bu ikinci büyüme, değişen hormonal yapının ve genetik altyapının katkısıyla olmaktadır.

Erkeklerde en sık rastlanan hastalık

Dünyada erkeklerde en sık rastlanılan hastalık grubu olan prostat hastalıkları genç yaşlarda daha çok prostat enfeksiyonları olarak görülürken 50'li yaslardan sonra daha çok iyi huylu prostat büyümesi (BPH) veya prostat kanseri (Pca) olarak karsımıza çıkar.

Nüfusun hızla yaşlanmasıyla BPH ve özellikle prostat kanserini daha sık görmeye başlıyoruz. Prostat kanseri su anda erkeklerde en sık görülen kanser olup ölüm sıralamasında akciğer kanserinin arkasından ikinci sırada gelmektedir. Dolayısıyla yaşlanan toplumda oldukça önemli bir sosyal ve medikal problem haline gelmektedir. 50 yaşından sonra erkeklerin hemen hemen yarısında yaşam kalitesini etkileyen işeme problemleri başlamaktadır.

Prostatın iyi huylu büyümesi

Prostatın iyi huylu büyümesi için ilerleyen yaş ve işlevsel testislerin varlığı tanımlanmış en etkili faktördür. Bu cümleden de anlaşılacağı gibi dünya nüfusu yaşlandıkça prostat hastalıkları nedeniyle tedaviye gereksinim duyan kişi sayısında da artma olacaktır. 80 yaşındaki erkeklerin % 75'inde hücresel düzeyde iyi huylu prostat büyümesi mevcuttur.

Alt idrar yolu şikayetleri; işeme eylemine geçerken duraksama, kesik kesik işeme, işeme eylemi bittikten sonra damlama olması, çatallı işeme, ıkınarak işeme, işeme süresinin uzaması, günlük işeme sıklığının artması, acil işeme ihtiyacı, acil işeme ihtiyacı ile birlikte olan idrar kaçırma, gece işeme ihtiyacı ile uyanma, ağrılı işeme ve idrar kaçırma olarak sıralanabilir. Bu şikayetlere idrar kesesi çıkımında tıkanıklık yapan, BPH nın belirtisi olabilir.

Basit bir prostat check-up ile tanı konulabilecek BPH'da bir çok tedavi alternatifleri vardır. Yaşam tarzı düzenlenmesi, ilaç tedavisi, green light laser tedavisi gibi.

Prostat kanseri

Prostat hastalıkları üzerinde konuşulurken önemle vurgulanması gereken bir konu da prostat kanseridir. Prostat kanseri dünyada erkeklerde en sık görülen kanser tipidir. Bir erkeğin yaşamı boyunca prostat kanserine yakalanma riski % 15, bu nedenle ölüm riski % 2.9'dur. Risk faktörleri arasında aile öyküsü, batı tarzı beslenme, siyah ırk sayılabilir.

Prostat spesifik antijen (PSA) prostat hastalıkları tanısında en sık kullandığımız parametredir. Vücudda sadece prostat

Özel TOBB ETÜ Hastanesi Üroloji Uzmanı Prof. Dr. Öztuğ Adsan.

tarafından üretilen bir protein olan PSA, prostat hastalıkları sırasında kana geçerek yükselmektedir. Dolayısıyla prostat dokusunda meydana gelebilecek herhangi bir bozulma PSA da yükselmeye neden olmaktadır. Bunlar arasında prostat iltihabı, prostat kanseri ve prostatın iyi huylu büyümesi sayılabilir.

Prostat içerisinde sınırlı iken tedavi ve hastalıksız hale gelme şansının yüksek olduğu bu hastalıkta erken tanı önem kazanmaktadır. Aile öyküsü olanlarda 40, olmayanlarda 50 yaşından sonra hiçbir şikayet olmasa dahi yılda birkez yapılacak prostat muayenesi ve PSA kan seviyesinin ölçülmesi erken tanı için yeterli olabilecektir.

Erken teşhis hayat kurtarıyor

Prostatın parmakla muayenesi (Rektal tuşe) PSA değerlerinden bağımsız tek başına tanı koydurucu bir muayenedir. Gizli bir organ olan prostata direkt ulaşma imkanı veren rahatsız edici bu muayene yöntemi özellikle prostat kanseri için gerekli bir tarama yöntemidir (Şekil 2).

Prostat kanseri tedavisinde son yıllarda yaşanan gelişmelere dayanarak artık beklenen yaşam ömrü artmış ve hastaların klinik evrelerinde ciddi düşüşler görülmeye başlanılmıştır. Özellikle erken evre prostat kanserinde uygulanacak gerek cerrahi gerekse radyoterapi imkanları sayesinde hastalar tamamen kanserden kurtulabilmektedirler."

FAZLADAN BİR KALEM DAHA

#OlmasadaOlur

AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

Bu bayram siz de Darüşşafaka'ya destek olun,
annesi ya da babası hayatta olmayan çocuklarımızın
geleceğini aydınlatın.

www.darussafaka.org

Darüssafaka
1863
CEMİYET

Odalar ve Borsalar

- Dinar TSO'ya Romanya'dan kardeş oda
- Bafra OSB'nin isminde değişiklik yapıldı
- Çorlu TSO öncülüğünde 'yeterlilik sınavı'
- Milas TSO'nun kursu sayesinde girişimci oldular
- MEYBEM faaliyetleri Fethiye TSO tarafından yürütüldü
- Polatlı'da düzenlenen POLAGRİ 2016 Tarım Fuarı'na büyük ilgi
- Kütahya TSO kurumsallaşmaya hız verdi
- Antalya'da oda ve borsa başkanları bir araya geldi
- İzmir Oda ve Borsalarının zirvesi Selçuk'ta yapıldı
- Erzurum TSO'da "İmalat-Sanayi Sektörü İstişare Toplantısı"
- Sivas TSO hazırladığı kent raporunu sundu
- Malatya TSO'dan Vali Mustafa Toprak'a ziyaret

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

▲ DİNAR TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ BAFRA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ MİLAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

Dinar TSO'ya Romanya'dan kardeş oda

Dinar Ticaret ve Sanayi Odası ile SİBİU Tarım Ticaret ve Sanayi Odası arasında karşılıklı hizmet standartlarının yükseltilmesinin sağlanması, Dinar Ticaret Odası üyelerinin ihracatının artırılması ve Romanya ile karşılıklı yatırımların çekilmesi amacıyla "Kardeş Oda" protokolü imzalandı.

Oda Kayıt Zorunluluğunun olmadığı Sibiu Tarım Ticaret ve Sanayi Odası yaklaşık 300 üyesine kendi binasında hizmet veriyor. Başkan Ahmet Hakan Uyan, Dinar ve bölgenin coğrafi konumu sebebiyle sahip olduğu stratejik öneminden bahsetti ve Dinar'ın yatırımcılar için cazibe merkezi olması gerektiğinin altını çizdi.

Akreditasyon başarısı

Uyan, şunları söyledi: "Akreditasyon sürecinden başarı ile çıkan Dinar Ticaret ve Sanayi Odası'nın ilk defa yurtdışında bir oda ile Kardeş Oda Protokolü imzalamanın gururunu yaşamaktayız. Bu protokol kapsamında Kardeş Oda SİBİU Tarım Ticaret ve Sanayi Odası'na Dinar Ticaret ve Sanayi Odası Meclis üyeleri ve odamız üyesi iş adamları ile birlikte ziyaret gerçekleştireceğiz. Ziyaret Dinar ve Türkiye'nin ekonomik gelişmesine katkı sağlayacak. Protokol, üyelerimize yönelik dış ticaret hamlemizin hedef pazar analizleri, ücretsiz her türlü danışmanlığı eğitimleri ve yurtdışı fuarları aşamalarının yanı sıra üyelerimiz açısından birçok menfaati içerisinde barındıran yurtdışı kardeş Oda ilişkileri yeni pazarların oluşmasında önemli etken olacak. Kardeş Oda Protokolü'nün iki tarafa da başarılar getirmesini diliyorum." ■

Bafra OSB'nin isminde değişiklik yapıldı

Bafra Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Göksel Başar, Bafra Organize Sanayi Bölgesi'ne (Bafra OSB) Medikal OSB'nin eklenmesine müteakip isminin değişmesi ile ilgili açıklamalarda bulundu.

Başar, "Bafra Organize Sanayi Bölgesi (Bafra OSB) 1998 yılında kurulmuş ve 2005 yılında arsa tahsisine başlamıştır.

Göreve geldiğimiz günden bugüne kadar Bafra OSB'ye daha çok yatırımcı çekmek ve eksiklerin giderilmesi ile ilgili olarak bir takım çalışmalar gerçekleştirdik. Örneğin; internet altyapısı, haciz sorunu ve çevre düzenlemesi gibi... Bunlar yapılırken bir taraftan da Bafra Sera OSB ve Bafra Medikal OSB ile ilgili çalışmalarımız da devam etmektedir. 2001 yılında Karma Organize Sanayi Bölgesi olarak tüzel kişilik kazanan Bafra Organize Sanayi Bölgesi'nin 100 hektarlık 2. etabı için 2013 yılında Medikal Organize Sanayi Bölgesi kurulması için çalışmalar başlatılmıştı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirme, İzin ve Denetim Müdürlüğü'nün yapmış olduğu incelemeler sonucunda da Bafra Medikal İhtisas Organize Sanayi Bölgesi için yapılan ÇED Raporu başvurumuz olumlu olarak sonuçlanmıştır" dedi.

Bakanlık uygun buldu

Başar şöyle devam etti: "Bugün geldiğimiz noktada ise Bafra Organize Sanayi Bölgesi'nin henüz altyapısı tamamlanmamış 79 adet parselden oluşan II. etabının, medikal ihtisas OSB'ye tahsisi ile OSB ünvanının "Samsun Bafra Karma ve Medikal İhtisas OSB" olarak değiştirilebilmesi için yeniden düzenlenen kuruluş protokolü Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız onayına sunulmuş, Bakanlığımız da değişiklik protokolümüzü uygun bularak Bafra OSB'nin ismini ve kuruluşunu "Samsun Bafra Karma ve Medikal İhtisas OSB" olarak onaylamıştır". ■

Çorlu TSO öncülüğünde 'yeterlilik sınavı'

Mesleki Yeterlilik Belgesi Metal Sac İşlemeci Seviye 3 sınavı 10-11 Haziran 2016 tarihlerinde Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası ve MEYBEM A.Ş. işbirliğinde Bahar Arıtma Sistemleri Mühendislik ve İmalat San. Ltd. Şti'de gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği iştiraki olan MEYBEM A.Ş. firması uzmanları gözetiminde 102 dakikalık teorik sınav ve sonrasında gruplar halinde 120'şer dakikalık performans sınavı yapıldı. 13 adayın katıldığı sınav sonunda başarılı olan adaylar Mesleki Yeterlilik Kurumu'ndan, mesleki yeterlilik belgesi almaya hak kazanarak, belge aldıkları mesleklerde faaliyete devam edebilecekler.

Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Enis Sülün, "Avrupa Birliği kriterleri kapsamında tehlikeli ve çok tehlikeli meslekler için gerekli olan Mesleki Yeterlilik Belgesi sınavları MYK tarafından 48 meslekte başlatıldı. TOBB tarafından tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde sınav ve belgelendirme yapmak üzere kurulan MEYBEM Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri A.Ş, inşaat, metal ve asansör sektörlerinde, toplam 12 dalda Mesleki Yeterlilik Kurumu'ndan (MYK) sınav ve belgelendirme yetkisini almıştır.

İlk sınav yapıldı

MEYBEM A.Ş tarafından odamız işbirliğiyle ilçemizde gerçekleştirilecek sınavlarda başarılı olanlar "Mesleki Yeterlilik Belgesi" almaya hak kazanacaktır. Çorlu'da ilk sınavımızı Metal Sac İşlemeciliği mesleğinde yaptık. Devletin teşviği ile yapılan sınavlardan tüm meslek mensuplarının başarılı çıkacağını umut ediyorum. Üye firmalarımızda çalışanların Mesleki Yeterlilik Belgesi alması için Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası olarak her türlü çalışmayı yapıyoruz ve yapmaya devam edeceğiz. Firmalarımız ve meslek mensupları bizimle iletişime geçsinler" dedi. ■

Milas TSO'nun kursu sayesinde girişimci oldular

MİTSO, ilk kez kendi işyerini açmak isteyen genç girişimcilerin KOSGEB'in sağladığı hibe desteklerinden yararlanabilmeleri için katılmaları zorunlu olan girişimcilik kursu açtı. Kursa katılacaklar, KOSGEB tarafından yapılan sınavla belirlendi. MİTSO'nun KOSGEB ile işbirliği yaparak 04/14 Mayıs 2016 ayında açtığı ve 70 saat süren kursa 25 genç girişimci katıldı. Bunlardan 23'ü kursu başarıyla tamamlayarak ilk kez açacakları işyerleri için KOSGEB'den hibe desteği almaya hak kazandılar.

Kendi işlerinin patronu oldular

MİTSO'nun girişimcilik kursunu başarıyla tamamlayanlardan İsmail Kocabaş, daha önce babasıyla birlikte boya ve hırdavatçılık yaparken bağımsız olarak kendi işyerini açtı.MİTSO'nun girişimcilik kursunu başarıyla tamamladıktan sonra kendi işyerini açanlardan birisi de Nuray Çorbacı Oturak. Ulusal Egemenlik Caddesindeki 100 metrekarelik yeni işyerinde bayan giysileri ticareti yapıyor.

MİTSO'nun girişimcilik kursunu bitirdikten sonra yeni işyeri açanlardan Gökhan Çağlar Dikmen de Cumhuriyet Caddesinde inşaat, mühendislik ve müteahhitlik bürosu açtı. Gökhan Çağlar Dikmen, KOSGEB'ten makine ve teçhizat desteği sağlayacaklarını söyledi.

KOSGEB, ilk kez kendi işyerini açacak girişimcileri desteklemek amacıyla önce girişimci adaylarını belirlemek üzere bir sınav düzenliyor. Belirlenen adaylar için işyeri nasıl açılır, nasıl işletilir, müşteri ilişkilerinde nelere dikkat edilmesi gerekir, reklam çalışmaları gibi konularda toplam 70 saat eğitim veriliyor. Eğitimin ardından yapılan sınavı başarıyla tamamlayan girişimcilere KOSGEB tarafından 50 bin liraya kadar hibe desteği sağlanıyor. Girişimci adayları bu parayla dükkan kiralarını karşılayabiliyorlar veya işyerinde çalışacak bir kişinin 2 yıllık ücretini ödeyebiliyorlar ya da işyerinde kullanılacak makine ve teçhizat alabiliyorlar. Girişimci adaylarına istendiğinde 100 bin liraya kadar da düşük faizli kredi desteği de sağlıyor. Alınan krediler ilk 2 yılı geri ödemesiz, sonraki 2 yılda geri ödemek koşuluyla veriliyor.

Özer: Kardeşlerimi kutluyorum

MİTSO'nun KOSGEB'le işbirliği yaparak düzenlemiş olduğu kursları başarıyla tamamlayarak kendi işyerini açan üç girişimciyi, MİTSO Yönetim Kurulu Başkanı Reşit Özer ile odanın Ar&Ge ve Dış İlişkiler Memuru Gülay Aytaç ziyaret ettiler. MİTSO Yönetim Kurulu Başkanı Reşit Özer, girişimcileri kutlayarak iş yaşamında başarılar diledi. Özer, girişimci adaylarından talep geldiği sürece KOSGEB ile işbirliği yaparak girişimcilik kursları açmaya devam edeceklerini bildirdi. Özer "Kendi işyerlerini açmak için odamızın kurslarına katılan ve bu kursları başarıyla tamamladıktan sonra kendi işyerlerini açan genç kardeşlerimizi kutluyorum. MİTSO yönetimi adına kendilerine iş yaşamlarında başarılar diliyorum" dedi. ■

▲ FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ POLATLI TİCARET ODASI

▲ KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ ANTALYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

MEYBEM faaliyetleri Fethiye TSO tarafından yürütüldü

Belgesiz işçi çalıştırılamayacak meslekler arasında bulunan ahşap kalıpçılar, gerçekleştirilen sınavlarda belge almak için ter döktü. Teorik, uygulama ve mülakat olarak yapılan sınavlar, 16-18 Haziran tarihleri arasında Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası ve Mustafa Kemal Teknik ve Mesleki Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirildi. MEYBEM faaliyetleri ilçede FTSO tarafından yürütüldü.

Mesleki Yeterlilik Belgelendirme Hizmetleri Kapsamında belge alma zorunluluğu bulunan meslekler içerisinde yer alan Ahşap Kalıpçı (Seviye3) sınavı Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası ile Mustafa Kemal Teknik ve Mesleki Anadolu Lisesi işbirliğinde MEYBEM görevlileri denetiminde gerçekleştirildi.

Tehlikeli ve çok tehlikeli meslekler sınıfa giren 48 meslekte çalışan kişiler için Mesleki Yeterlilik Kurumu onaylı belge bulundurması zorunluluğu getirilmişti. Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin kuruluşu olan "Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezleri A.Ş. (MEYBEM)" tarafından sınav ve belgelendirmesi yapılan 21 meslekte sınav başvurusu almaya Nisan 2016 tarihinde başladı.

Tehlikeli meslekler arasında

12 adet tehlikeli ve çok tehlikeli meslek arasında yer alan Ahşap Kalıpçı (Seviye3) sınavı 16-17-18 Haziran 2016 tarihlerinde Mustafa Kemal Teknik ve Mesleki Anadolu Lisesi'nde yapıldı. 44 adayın girdiği sınav teorik, mülakat ve uygulama sınavları olarak etaplara ayrıldı.

Tüm bölümlerde başarılı olan adaylara ilgili meslekte 'Mesleki Yeterlilik Belgesi' veriliyor. Yine başarılı olan kişilerin ödediği ücretler yalnızca bir belge için İşsizlik Fonu'ndan adayların hesaplarına geri ödeniyor. Başarılı olamayan adaylara ise bir kez daha başarısız olduğu bölümün sınavına girebilme hakkı veriliyor.

Ahşap Kalıpçı (Seviye3) sınav sonuçları, 1 ay içerisinde belirleniyor ve adaylara sonuçlar bildiriliyor. ■

Polatlı'da düzenlenen POLAGRİ 2016 Tarım Fuarı'na büyük ilgi

Polatlı Belediyesi ve Polatlı Ticaret Odası öncülüğünde gerçekleştirilen POLAGRİ 2016 Polatlı Tarım Ekipmanları Gıda ve Hayvancılık Fuarı Türkiye'nin dört bir yanından gelen 130'un üzerinde firmayı ağırladı. 1 – 4 Haziran tarihleri arasında Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektöründe hizmet veren birçok firmanın ürünlerinin tanıtıldığı fuara dört gün boyunca yüz binin üzerinde ziyaretçi katıldı. Polatlı'da ilk defa gerçekleştirilen POLAGRİ 2016 Polatlı Tarım Ekipmanları Gıda ve Hayvancılık Fuarı'nda uluslararası nitelikte tarım gıda ve hayvancılık ile ilgili inovasyon, ekipman ve ürünler sergilendi.

Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya, fuarın açılış töreninde yaptığı konuşmada, "Ocak aylarında ilçemiz Kaymakamı ve Belediye Başkanı önderliğinde sivil toplum kuruluşlarımızla birlikte yapmış olduğumuz toplantıda Polatlı'da bir tarım fuarı yapma kararı aldık. Yaklaşık olarak 5 bine yakın traktörün ve 42 bine yakın tarım ekipmanının satıldığı ilçemizde bir ilki gerçekleştirip uluslararası bir tarım fuarının güzel olacağını ve ilçemize katma değer katacağını düşündük. Haksız da çıkmadığımızı görmüş olduk. Fuarımız gerek açık alan olsun gerek katılım olsun gayet güzel görünüyor. Tabii ki ilk yılımız olduğundan dolayı eksikliklerimiz olabilir.

İlk yıl için büyük başarı

Fuarımıza 112 firma katılmış olup, alan ve katılımcı olarak şimdiden birçok il fuarının önüne geçmiş bulunmaktayız. İlk yıl için bunun büyük bir başarı olduğunu düşünüyorum. Tarım fuarının katılımcılara, Polatlı halkına ve bölgemize hayırlar getirmesini diliyorum" dedi. Polatlı Belediye Başkan Yardımcısı Muhsin Akdeniz de "Bu ve benzeri fuar ve etkinliklerin şehrimize vereceği katkı bizim için oldukça önemli. İlçemizde düzenlenen bu geniş katılımlı fuarın öncelikle ilçemize ve akabinde Ankara'mıza, maddi ve manevi anlamda büyük katkılar sunacağına inancımız tamdır. Polatlı'mıza değer katmak için yoğun çaba sarf eden, her zaman olduğu gibi bu projede de en büyük destekçimiz olan Ticaret Odamızın çok değerli başkanı Ulvi Sakarya'ya da teşekkürü bir borç bildiğimizi belirtmek isterim" diye konuştu. ■

Kütahya TSO kurumsallaşmaya hız verdi

Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası (KUTSO) heyeti, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete'yi makamında ziyaret etti.

TOBB Akreditasyon Kurulu yetkililerinden Volkan Tufan ve Özge Karatepe'nin de hazır bulunduğu ziyarette, KUTSO'nun son dönemlerde gerçekleştirdiği kurumsal çalışmalar ve yönetim sistemleri iyileştirmeleri hakkında bilgi sunuldu.

Ziyarette, KUTSO Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral, KUTSO'nun kurumsal yapısı ve çalışmaları hakkında bilgi verdi. KUTSO Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Ali Kongu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, TOBB Oda/Borsa Akreditasyon Sistemi gibi, yönetim sistemleri ile bu sistemler çerçevesinde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi sundu.

Görüş alışverişinde bulunuldu

Ayrıca, yönetim sistemleri kılavuzu olarak, KUTSO tarafından hazırlanıp yayınlanan "Beyaz Kitap" ile ilgili bilgi paylaştı. KUTSO Yönetim Sistemleri Danışmanı Mehmet Eşsiz ise kurumsallaşma ve yönetim sistemleri kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında bilgi sunarak, TOBB Akreditasyon Standardı ve uygulamalarına yönelik görüş ve önerileri dile getirdi.

Kalite Yönetim Sistemi ve TOBB Akreditasyon Sistemi hakkında sohbet edilen ve görüş alışverişi yapılan ziyaretin sonunda, TOBB Başkan Yardımcısı Halim Mete'ye, KUTSO tarafından, yönetim sistemleri kılavuzu olarak hazırlanıp yayınlanan "Beyaz Kitap" takdim edildi. Ayrıca, KUTSO Meclis Başkanı İsmet Özotraç ve KUTSO Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral tarafından, Kütahyalı sanatçı Ahmet Yakupoğlu'nun "Rengârenk Kütahya" eseri, ziyaretin anısına TOBB Başkan Yardımcısı Halim Mete'ye sunuldu. ■

Antalya'da oda ve borsa başkanları bir araya geldi

Antalya'da TOBB'a bağlı oda ve borsa başkanları mevcut ekonomik gelişmelere dair tespit, görüş ve önerileri değerlendirmek üzere ATSO'da bir araya geldi. Toplantıya Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Davut Çetin, Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Boztaş, Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Murat Hüdavendigar Günay, Kumluca Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Durdaş, İMEAK Deniz Ticaret Odası Antalya Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir İnanç Kendiroğlu katıldı. Başkanlar toplantı sonrasında basın mensuplarıyla gelerek bir açıklama yaptı.

ATSO Başkanı açıkladı

ATSO Başkanı Davut Çetin'in dile getirdiği konular şöyle: "Ekonomi ile ilgili Bakanlarımızın Antalya'da Antalya gündemli olarak toplanmaları kent ekonomisine güç katacaktır. Bu nedenle birkaç aydan bu yana dile getirdiğimiz talepleri, bir kez daha gündeme getirmek istiyorum.

1-Antalya'da bütün sektörlerde KOBİ'lerin SGK, vergi, kredi ödemelerine erteleme ve birkaç yıla yayma imkânı sağlanmalıdır.

2- Antalya'da bütün sektörlerde KOBİ'lere faizsiz veya çok düşük faizli kredi imkânı sağlanmalıdır.

3- Antalya'ya dönük istihdam desteği programları geliştirilmelidir.

4-İşyeri kiralarında düşüş sağlamaya dönük vergi indirimleri yapılmalıdır. Stopaj ve emlak vergilerinde indirim yapılması, faizsiz ertelenmesi ya da ötelenmesi gündeme gelmelidir.

Kısa vadeli finansman ve destek önlemleri dışında, Türkiye turizminin geleceği ile ilgili beklentileri iyileştirmek üzere orta ve uzun vadeli yapısal politika paketi hazırlanmalıdır.

Turizmde durumun ciddiyeti dikkate alınarak kriz yönetimi masası kurulmalı, hedef pazarlar, tanıtım, halkla ilişkiler, hedef kitle kampanyaları, destekleme önlemleri için acil eylem planı geliştirilmeli ve hızla uygulamaya geçilmelidir." ■

İZMİR İLİ ODA VE BORSALARI YÖNETİM KURULLARI

ERZURUM TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİVAS TİCARET VE SANAYİ ODASI

MALATYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

İzmir Oda ve Borsalarının zirvesi Selçuk'ta yapıldı

İzmir İli Oda ve Borsaları Yönetim Kurulları Ortak toplantısı Selçuk Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

İzmir ve bölge ekonomisine yön veren oda başkan ve yönetim kurulu üyelerinin katıldığı toplantının oturum başkanlığını İZTO Başkanı Ekrem Demirtaş yaptı. Selçuk Belediye Başkanı Dr. Zeynel Bakıcı'nın da iştirak ettiği, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınsu Kestelli, EBSO Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Selçuk Ticaret Odası Başkanı Koray Yolcu ile Meclis ve Yönetim Kurulu üyeleri, Tire Ticaret Odası Başkanı Hüseyin Çapkınoğlu ve yönetimi, Ödemiş Ticaret Borsası yönetimi, Ödemiş Ticaret Odası Başkanı Kasım Sevin ve yönetimi, Bayındır Ticaret Odası Başkanı Adnan İnanır, Torbalı Ticaret Odası yönetimi, Aliağa Ticaret Odası Başkanı Adnan Saka ve yönetimi , Bergama Ticaret Odası yönetimi, Menemen Ticaret Odası Başkanı Yılmaz Güral ve yönetiminin katıldığı toplantı, Selçuk'un Roma dönemi temasını taşıyan parkı Cittantica'nın Artemision Toplantı Salonu'nda gerçekleşti. Dört ayda bir düzenlenen toplantının bu dönem evsahipliğini yapan Selçuk Ticaret Odası'nın sunduğu gündem maddeleri üzerine konuşan STO Başkanı Koray Yolcu ilk olarak Küçük Menderes kirliliğine dikkat çekti.

"Yatırımcı bekliyoruz"

Selçuk bölgenin en verimli ve en kıymetli meyvelerinin yetiştiği topraklar diyen Koray Yolcu, ilçede paketleme tesisi ve ihracatçı firmalar olmasına rağmen bu meyvelerin yan ürünlerini üretecek yatırımcıya ihtiyaç olduğunu söyledi. Yolcu, Selçuk Belediyesi tarafından yapılan tarımsal sanayi bölgesine de yatırımcıların yönlendirilmesi konusunda katılan oda ve borsa yöneticilerinden destek istedi. Ekonomik ve güncel konuların değerlendirildiği toplantıda, İZTO Başkanı Ekrem Demirtaş, EBSO Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, İzmir Ticaret Borsası Başkanı Işınsu Kestelli, Aliağa Ticaret Odası Başkanı Adnan Saka ve Menemen Ticaret Odası Başkanı Yılmaz Güral bölge ekonomisine ilişkin görüşlerini aktardı. Selçuk Belediye Başkanı Dr. Zeynel Bakıcı da bir konuşma yaparak Selçuk Belediyesi'nin turizmi güçlendirmeyi amaçlayan çalışmalarını aktardı. ■

Erzurum TSO'da "İmalat-Sanayi Sektörü İstişare Toplantısı"

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) tarafından başlatılan, "Erzurum İl Profili ve Yakın Projeksiyonu" çalışmasıyla ilgili toplantılar kapsamında, ildeki sanayici ve imalatçı firmaların sorunlarının görüşüldüğü, "İmalat-Sanayi Sektörü İstişare Toplantısı" düzenlendi.

ETSO Meclis Salonu'nda gerçekleştirilen ve ETSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Hasan Akal'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen toplantıya, Erzurum'da sanayi ve imalat sektöründe faaliyet gösteren firmaları temsilen 70 kişi katıldı. ETSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Hasan Akal toplantıda yaptığı konuşmada, mayıs ayında, Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ ve Erzurum milletvekillerinin katılımıyla Ankara'da düzenlenen toplantıda, "Erzurum İl Profili ve Yakın Projeksiyonu" adlı bir çalışma yapılması kararı aldığını belirterek, 1 Haziran tarihinden itibaren belirlenen 6 konu başlığında çalışmalara başladıklarını söyledi.

5 toplantı yapıldı

Bugüne kadar, akademisyenler, kamu-STK çalışanları ve sizler gibi diğer sektör temsilcilerinin katılımıyla yaklaşık 20 saat süren 5 toplantı gerçekleştirilerek, Erzurum il profili ve yakın projeksiyonunu belirlemeye ve Erzurum'un kalkınmasını hızlandıracak projelerin hayata geçirilmesi için gündem oluşturmaya çalıştıklarını vurgulayan Akal şunları söyledi:

"Erzurum için öncelikli meselelerin gündeme getirilmesi ve ivedilikle çözülebilmesi için bir sivil toplum kuruluşu olarak ETSO ve ETB bu çalışmayı birlikte değerlendirecek ve siyasilerimiz için, her kesimden temsilcilerinin görüşlerinin alındığı bir başvuru metni niteliği taşıyacaktır. Çalışmamız boyunca toplantılarımızda görüş öneri formu dağıtılarak katılımcılarımızın yazılı görüşleri alınmakta, ardından isteyen katılımcılar sözlü olarak sorun ve önerilerini, görüş ve eleştirilerini paylaşmaktadır. Bu sebeple; yazılı veya sözlü dile getirilen görüşleriniz yukarıda bahsettiğim 6 konu başlığı içerisinde derlenerek belirginleştirilecek siyasilerimizin takdirine sunulacaktır. 'Erzurum İl Profili ve Yakın Projeksiyonu' isimli bu çalışma sonunda bir yol haritası ve tavsiye metni olacağı için siyasilerimizden kısa, orta ve uzun vadede sorunların çözümünü yakından takip etmesini umuyor ve bekliyoruz."

Erzurum'da, "Burada üretim olmaz" diye olumsuz bir algı olduğunu ifade eden Akal konuşmasında şu ifadelere yer verdi; "Bugün burada farklı konular da imalatçılarımız olarak sizlerin birlikte oluşu da bu algının ne kadar yanlış olduğunu gösteriyor. Demek ki üretim olmaz değil oluyor ancak üreticilerimizin içinde bulunduğu şartları iyileştirmeli, sayılarını artırmak zorundayız. Ticaret ve Sanayi Odası olarak bizler de bu olumsuz algının artık gündemimizi meşgul etmemesini arzu ediyoruz. İmalatçılarımızın yanında olduğumuzu kalkınma hamlesinin üreten bir şehir olarak başarabileceğimiz inancını yineliyoruz. Bugün sizlerden özellikle üretim sürecinde karşılaştığınız sorunları, yatırımların önünü açacak teşvik önerilerinizi ve Erzurum için önemli gördüğünüz hususları, imalat sanayi sektörünün çeşitliliğini de düşünerek bizimle paylaşmanızı istihdam ediyoruz." ■

Sivas TSO hazırladığı kent raporunu sundu

Sivas Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Osman Yıldırım ve Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyet Vali Davut Gül'ü makamında ziyaret etti.

Yıldırım, Sivas'ı tanıyan ve bilen bir bürokratın Vali olarak atanmasını memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. Yıldırım, "Şehrimizi tanımanız, potansiyellerini bilmeniz büyük bir avantaj. Sivas için faydalı bir atama olmuştur. Sivas'ta seçilmişlerde ve STK'larda güçlü bir birliktelik vardır. Sivaslılık duygusu önde gelir. Sivas'ın gelişmesi için bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada sizlerle beraber el ele, gönül gönüle çalışacağız. Yeni göreviniz hayırlı olsun. Yolunuz açık olsun" dedi.

Başkanlar Kurulu'nun belirlediği genel ve yerel projelerden oluşan raporu Vali Gül'e sunan Yıldırım, "Sivas'ın gelişmesi için tespit ettiğimiz maddeler var. Siyasilerimizden beklentilerimizi genel olarak diğer beklentilerimizi de yerel olarak konulara ayırıyoruz. Sürekli takip ediyor ve her sene yeniliyoruz. Ayrıca 2003 yılında 2023 hedeflerini 2004 yılında tespit etmiştik. Patenti Sivas'a ait. Sivas'ta alınan kararlar her zaman başarılı olmuştur. İnşallah el birliğiyle hem Sivas'ımızın hem de Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşırız" diye konuştu.

Vali Davut Gül ise işadamlarının önündeki tüm engelleri kaldırarak yatırım yapmalarına teşvik edeceklerini söyledi. ■

Malatya TSO'dan Vali Mustafa Toprak'a ziyaret

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetin Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Erkoç ve Meclis Başkanı Sami Payza beraberindeki yönetim kurulu üyeleri, Vali Mustafa Toprak'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundu. Malatya TSO Başkanı Hasan Hüseyin Erkoç ziyarette, Malatya Ticaret ve Sanayi Odası'nın faaliyetleri hakkında bilgiler verdi. Erkoç, Malatya ekonomisi ile ilgili Vali Toprak'a verdiği bilgide, "Türkiye ekonomisi içinde önemli bir yere sahip olan Malatya, ticaret ve sanayide merkez olma yolunda hızla ilerlemektedir. Malatya'nın en büyük avantajlarından biri kurumlar arasında işbirliği içerisinde gerçekleştirilen çalışmalardır. Malatya Ticaret ve Sanayi Odası olarak şehrimize hedef koyduğumuz 2023 vizyonu çerçevesinde üzerimize düşen görevleri yerine getiriyoruz. 3. Organize Sanayi Bölgesi'nde yapılması gerekeni sizin öncülüğünüzde beraber yaparak Malatya'ya yatırımcı çekmeye devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

İstihdam yaratılıyor

Vali Toprak ise Ticaret ve Sanayi Odası ile tüm iş dünyasının Malatya'da önemli ölçüde iş istihdamı yarattığını gördüklerini belirterek, "Bir ilin dinamiklerinin önde gelenlerinden biride şüphesiz ticaret ve sanayi ahalisidir. Malatya'nın yararına olabilecek projelerde istihdamın ve ekonomik değerlerin oluşması bunların pazarlanması süreçleri dahil olmak üzere, bunları artırıcı yatırımcı çekecek cazibe altyapıyı oluşturma adına da hep birlikte çalışacağız. Ticaret ve Sanayi Odası ile tüm iş dünyasının Malatya'da önemli ölçüde iş istihdamı yarattığını görüyoruz. 1 ve 2. Organize Sanayi Bölgesi dolu ve 20 binin üzerinde istihdam söz konusu" diye konuştu. ■

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
ANA SAYFA | İLETİŞİM ENGLISH
ANA SAYFA TOBB HAKKINDA BAŞKANIMIZ TOBB BİRİMLERİ ODALAR ve BORSALAR İSTATİSTİKLER YAYINLAR BİLGİ EDİNME İLETİŞİM
TÜRKİYE'DEN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ
BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY
Türk ihraç ürünleri ve firma tekliflerinin;
• Dış pazarlardaki alıcı firmalara duyurulması
• Tekliflerden hazırlanan aylık İngilizce bültenin 2700 ekonomi ve ticaret noktasına e-posta ile gönderilmesi
• Online sorgulanabilmesi
• Takip Edilebilmesi
• Announcing Turkish export products and offers
• Online monitoring
• Online search
• Sending monthly bulletins including offers to 2700 economy and trade points abroad by e-mail.
BUSINESS OPPORTUNITIES FROM TURKEY
BOFT
http://boft.tobb.org.tr
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey
Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi - Foreign Economic Relations Department

Alaattin AKTAŞ I ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

DARBE GİRİŞİMİNİN ETKİLERİ

15 Temmuz darbe girişiminin ekonomiye olan etkileri şimdilik sınırlı kaldı. Şimdilik kaydı, gelecekte mutlaka büyük olumsuzluklar yaşayacağımız anlamına gelmez elbette ama böyle bir olasılığın güçlü olduğunu da göz ardı edemeyiz.

Darbe girişimini izleyen ilk işgününün görece sakin geçirilmesinde en büyük etken kuşku yok ki Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in telekonferans yoluyla 500'ün üstündeki uluslararası yatırımcıya seslenmesi. Şimşek, yalnızca Başbakan Yardımcısı kimliğini taşımıyor çünkü. Şimşek'in, uluslararası finans çevrelerinde sahip olduğu saygınlık, işte o ilk işgününün kara pazartesiye dönmesini engelledi.

Bir başka etken de kuşku yok ki Merkez Bankası'nın aldığını açıkladığı önlemlerdi. Merkez Bankası da bu süreçte iyi bir sınav verdi.

Ama girişte de belirttik; birkaç günü az sarsıntıyla atlatmak, 15 Temmuz'un gelecekte hiç olumsuzluk yaratmayacağı anlamına gelmiyor.

İlk günden TL değer yitirdi, gösterge tahvilde fiyat düştü yani faiz arttı ve hisse senetlerinin değerinde hızlı bir düşüş görüldü. Ama önemli olan, orta vadede ne gibi olumsuzluklar ortaya çıkabileceği. Bizim daha çok bunlara odaklanmamız gerekiyor.

Başımızdaki en büyük bela döviz gelirimizdeki ya da daha geniş bir şekilde ifade edersek döviz girişindeki azalma olasılığı.

Gelir azalacak; çünkü zaten çok sıkıntılı bir yıl yaşanmakta olan turizmde işler iyice sarpa saracak, sardı da nitekim.

Rusya ile anlaşmazlık tam çözülmüştü ki bu ülkeden girişler yeniden durdu. Kruvaziyer turizmi daha ilk günden ağır darbe yedi; Kuşadası'na gelmek üzere olan birkaç gemi Yunan adalarına yöneldi. Batılı ülkelerden gelenlerde zaten önemli bir düşüş vardı ve bu tüm yıla yayılacaktı, şimdi gelmeyi düşünenler de turlarını iptal yoluna gitmeye başladı.

Yani bu yıl yabancı turistlerden beklediğimiz 27 milyar doların çok çok azalacağı zaten belliydi de, 15 Temmuz bu olumsuzluğa tuz-biber ekti. İlk beş ayda geçen yıl 7.9 milyar dolar olan turizm geliri bu yıl beşte bir düşüşle 6.2 milyar dolarda kaldı. Turizm gelirindeki kaybın yılın tümünde de aynı düzeyde olacağını varsaysak ve beş ayın oranını 2016'nın tümünde öngörülen 27 milyar dolara uygulasak karşımıza 21 milyar dolarlık bir gelir rakamı çıkıyor. Kaldı ki, bu rakam çok daha aşağıda gerçekleşecek. Görmek istemesek de gerçek bu. Dolayısıyla 2016 turizm geliri 15 milyar, hatta daha aşağıda kalacak gibi. Yani öngördüğümüzün en az 12 milyar kadar altında. Bu 12 milyarlık eksik, bir anlamda cari açığın bu kadar yüksek gerçekleşmesi demek.

Ama bu bir şartla mümkün olabilir. Gelir azalınca cari açık otomatik olarak aynı miktarda artmaz elbette. Gelirdeki azalmanın yerine borçlanma konulabilmeli ki cari açık yüksek gerçekleşebilsin. Para

bulunmadan, yani finansman sağlanmadan açık verilmeyeceğine göre...

İşte diğer sorunumuz bu... Türkiye 15 Temmuz'dan sonraki süreçte yurtdışından kaynak bulmada önceki dönemler kadar rahat olabilir mi? Herhalde bu soruya "Tabii ki, neden olmasın" diye yanıt vermek pek kolay değil.

Yabancının Türkiye'ye bakışı biraz olumsuza dönecek, bu kesin. Para getirip Türkiye'de yatırım yapmaktan kaçınanlar olabileceği gibi, Türkiye'de yatırımı bulunanlardan çıkmayı tercih edenlere de rastlanabilecek. Sonuçta muhtemelen önümüzdeki süreçte çıkan döviz girenden fazla olacak.

Bir yandan döviz kazancımız azalacağı için kur yükselecek, bir yandan net döviz çıkışı olacağı için. Bu zincirleme etki kuru çok daha yukarılara taşıyabilecek.

Döviz kurunun yüksek seyretme olasılığı elbette bir dizi olumsuzluk yaratacak. En başta reel sektör kuruluşlarının, dövizdeki açık pozisyonlarından dolayı sıkıntı yaşamaları söz konusu. Reel sektör kuruluşlarının döviz varlık yükümlülükleri arasında nisan sonu itibariyle tam 192 milyar dolar negatif fark bulunuyor. Rakam büyük, ama bardağın tümü boş değil, dolu tarafı da var. Toplam pozisyon açığı 192 milyar dolar olmakla birlikte vade çok uzun. Bir yıldan kısa vade için açık değil, 4 milyar dolarlık fazla var.

ENFLASYON:

Büyük konuşmamak lazımmış. Geçen ay "Enflasyon tam da beklendiği gibi gidiyor. Hatta beklenenden daha olumlu bir seyir olduğunu söylemek bile mümkün" demiştik. Ama haziranda öyle bir oran geldi ki, tüm hesaplar alt üst oldu.

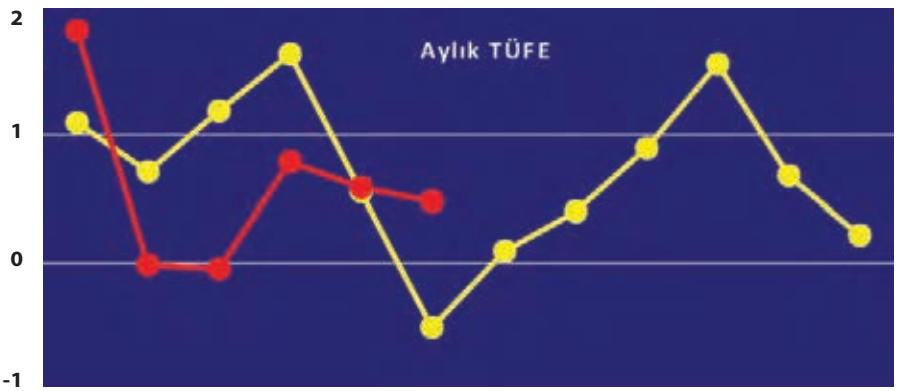
Yıllık TÜFE artışı mayıs ayı sonunda yüzde 6.58'e inmişti. Haziranda bir miktar artış bekleniyordu ama beklenenin çok üstünde bir düzeye çıkıldı. Hazirandaki TÜFE artışı yüzde 0.47 ile tahminlerin çok üstünde gelince yıllık oran birden yüzde 7.64'e tırmandı.

TÜFE kapsamında dörtte bire yakın ağırlığı bulunan gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yılın ilk yarısındaki fiyat artışı yalnızca yüzde 0.63 oldu. Gıdada yılın tümünde beklenen artış ise yüzde 9. Bu demek değil ki, yılı yüzde 9'luk bir gıda enflasyonuyla tamamlamak için çaba göstereceğiz. Yüzde 9, tahmin edilen en yüksek oran olarak görülmeli. Ama geride kalan on yılın ikinci yarı ortalamasına bakıyoruz, gıdada yüzde 6.6'lık bir fiyat artışı olmuş. Bu yıl da benzer bir eğilimi görme durumumuz var.

Dolayısıyla haziran ayında fiyatlar genel düzeyinin birden yukarıda oluşması, ikinci yarıda da her yıl olduğu gibi gıda maddelerinin fiyatında ilk yarının çok üstünde bir fiyat artışı görecek olmamız, hükümetin yüzde 7.5'lik hedefini de, Merkez Bankası'nın aynı düzeydeki tahminini de zora soktu.

Yapılan tahminler, yılı yüzde 9.0-9.5 aralığında bir enflasyonla kapatacağımızı göstermeye başlamıştı. Ne var ki şimdi bu tahmini de revize etme gereği doğdu. 15 Temmuz'daki darbe girişimi yüzünden özellikle döviz fiyatının bir süre yukarıda oluşması riski var. Küçük dalgalanmalar yaşanması önemli değil. Kurun yukarıda oluşması ve uzun süre orada kalması, ithal enflasyon olgusuyla yeniden yüz yüze gelmemiz sonucunu doğurabilir.

Bu yüzden enflasyonla ilgili tahmin yapmak epey zorlaşmışa benziyor. Ama ne yazık ki gidişatın pek de iyi olmadığını kabullenmek ve çift haneli düzeyleri de hesaba katmak durumundayız.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
2016	1.82	-0.02	-0.04	0.78	0.58	0.47						

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2015	7.24	7.55	7.61	7.91	8.09	7.20	6.81	7.14	7.95	7.58	8.58	8.81
2016	9.58	8.78	7.46	6.57	6.58	7.64						

Bir bakışta üç yılın ekonomik göstergeleri

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (Aylık) (% değ.)	2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51	0.09	0.40	0.89	1.55	0.67	0.21
	2016	1.82	-0.02	-0.04	0.78	0.58	0.47						
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2014	3.32	1.38	0.74	0.09	-0.52	0.06	0.73	0.42	0.85	0.92	-0.97	-0.76
	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25	-0.32	0.98	1.53	-0.20	-1.42	-0.33
	2016	0.55	-0.20	0.40	0.52	1.48	0.41						
İhracat (Aylık) (milyon $)	2014	12,400	13,053	14,680	13,371	13,682	12,881	13,345	11,387	13,583	12,892	13,067	13,269
	2015	12,302	12,232	12,520	13,349	11,080	11,950	11,130	11,022	11,582	13,241	11,683	11,753
	2016	9,550	12,370	12,765	11,964	12,140							
İthalat (Aylık) (milyon $)	2014	19,286	18,240	19,932	20,659	20,875	20,793	19,941	19,498	20,596	19,185	21,385	21,788
	2015	16,646	16,941	18,726	18,373	17,869	18,200	18,226	15,969	15,403	16,917	15,973	17,992
	2016	13,453	15,575	17,762	16,189	17,194							
Cari denge (Aylık) (milyon $)	2014	-4,825	-3,142	-3,018	-4,739	-3,469	-3,936	-2,168	-1,949	-1,993	-2,132	-5,521	-6,660
	2015	-2,449	-3,317	-4,777	-3,856	-4,269	-3,218	-3,126	256	156	-344	-2,232	-5,062
	2016	-2,191	-1,945	-3,708	-2,972	-2,863							
İç borç stoku (milyar ₺)	2014	406.3	407.1	409.0	409.4	412.4	408.4	408.2	407.4	408.2	411.1	413.6	414.6
	2015	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4	430.2	434.4	435.0	438.2	438.2	439.5	440.1
	2016	443.1	444.1	448.2	449.4	452.3							
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2014	10.81	10.87	11.07	10.43	9.17	8.67	8.57	9.24	9.35	9.82	8.28	8.81
	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85	9.63	10.47	11.33	10.84	10.26	10.93
	2016	11.14	10.95	10.13	9.56	9.63	9.32						
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2014	37,908	34,424	31,968	34,069	37,555	34,557	34,699	37,985	30,339	34,175	39,219	38,485
	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752	39,561	40,103	42,784	33,837	43,797	43,807	41,594
	2016	46,720	44,724	40,269	49,706	49,515	44,067						
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2014	36,001	32,756	37,060	36,789	36,080	35,170	39,990	32,038	39,550	37,185	35,618	50,515
	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113	36,338	45,506	37,546	47,937	36,562	43,009	58,771
	2016	42,521	42,308	46,838	44,348	45,853	51,983						
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2014	95.15	95.82	96.30	101.91	104.12	103.59	103.76	103.11	102.59	103.23	106.39	104.95
	2015	107.68	104.62	102.95	101.31	99.83	97.60	98.98	94.56	90.51	93.66	98.59	97.45
	2016	98.54	99.72	100.61	101.48	98.82	100.17						
Aylık Ort. $ (₺)	2014	2.2168	2.2128	2.2178	2.1275	2.0908	2.1157	2.1187	2.1583	2.2036	2.2583	2.2336	2.2877
	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019	2.6946	2.8456	3.0027	2.9296	2.8713	2.9172
	2016	3.0070	2.9407	2.8917	2.8347	2.9266	2.9170						
Aylık Ort.Euro (₺)	2014	3.0215	3.0194	3.0658	2.9382	2.8745	2.8758	2.8764	2.8769	2.8501	2.8642	2.7872	2.8217
	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289	2.9710	3.1672	3.3749	3.2986	3.0894	3.1697
	2016	3.2669	3.2628	3.2063	3.2134	3.3147	3.2774						
Mevduat (Milyar ₺)	2014	541.0	537.1	535.3	538.3	539.5	569.3	584.1	563.8	585.3	568.6	573.2	617.2
	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3	646.6	628.7	625.0	633.1	649.3	665.1
	2016	670.3	681.1	678.2	679.3	700.1	715.3						
DTH (Milyar $)	2014	128.1	134.4	139.9	140.6	139.2	134.5	136.2	138.6	136.8	141.8	141.3	132.8
	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9	144.3	146.3	146.1	149.8	147.1	145.6
	2016	140.1	144.8	151.4	154.0	146.8	149.5						
Kredi (Milyar ₺)	2014	917.3	918.1	921.4	918.5	931.7	953.8	967.1	980.8	1,009.2	1,015.5	1,031.1	1,062.5
	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4	1,230.7	1,247.7	1,262.8	1,260.5	1,259.5	1,267.3
	2016	1,282.4	1,294.1	1,286.9	1,298.2	1,327.9	1,331.9						
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2014	238.5	238.8	240.4	241.7	245.3	248.6	250.8	253.9	258.0	260.2	263.1	267.4
	2015	270.7	273.4	277.9	279.8	282.3	284.8	286.8	288.8	288.8	288.2	288.2	289.8
	2016	290.4	291.5	293.1	295.6	297.6	300.1						
Kredi kartları (Milyar ₺)	2014	92.7	89.4	87.2	85.4	84.7	84.5	83.7	82.8	83.7	83.5	82.7	82.8
	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5	88.9	89.0	91.0	90.5	89.8	90.8
	2016	91.4	91.4	91.2	93.5	94.0	95.1						
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2014	7.6	5.1	4.5	4.9	1.8	1.6	-4.5	12.7	4.5	4.5	-1.2	4.4
	2015	-2.2	0.8	4.8	3.8	0.3	6.7	1.3	8.2	-7.9	14.7	3.7	4.5
	2016	3.6	8.6	4.8	0.7	7.0							
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2014	7.6	5.1	4.5	5.0	3.3	1.5	3.3	4.7	2.6	2.4	0.6	2.6
	2015	-2.1	0.8	4.7	3.8	2.1	4.9	0.2	6.9	2.7	4.6	3.6	4.6
	2016	5.5	5.9	3.0	0.7	5.6							
Protestolu senet (Milyon ₺)	2014	756.5	535.8	558.1	578.8	581.9	588.2	601.8	989.8	708.7	860.9	684.8	775.7
	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8	757.9	984.6	776.8	914.8	902.0	947.0	1230.3
	2016	942.0	739.9	815.5	881.7	883.5							
Dış borç öde. (Milyon $)	2014	2,585	2,151	1,023	796	488	595	691	494	801	1,113	413	786
	2015	915	492	3,566	929	475	356	761	434	903	300	329	589
	2016	1,287	491	2,163	675	567	415						

GSYH (% değişim)

	2016	2015	2014	2013
Birinci çeyrek	4.8	2.5	5.2	3.1
İkinci çeyrek		3.7	2.4	4.7
Üçüncü çeyrek		3.9	1.8	4.3
Dördüncü çeyrek		5.7	3.0	4.6
Yıllık		4.0	3.0	4.2

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2016	2015
.Haziran	0.47	-0.51
.Altı aylık	3.63	4.76
.Yıllık	7.64	7.20
.Yıllık ortalama	7.74	8.28

Yİ-ÜFE	2016	2015
.Haziran	0.41	0.25
.Altı aylık	3.19	5.49
.Yıllık	3.41	6.73
.Yıllık ortalama	4.91	6.74

Dış Ticaret (Milyon $)

	2016	2015	Değ.(%)
Mayıs			
. İhracat	12,140	11,081	9.56
. İthalat	17,194	17,869	-3.78
. Açık	-5,054	-6,788	-25.55
.İhracat/ithalat (%)	70.6	62.0	
Ocak-Mayıs			
. İhracat	58,789	61,484	-4.38
. İthalat	80,174	88,555	-9.46
. Açık	-21,385	-27,071	-21.00
.İhracat/ithalat (%)	73.3	69.4	
Yıllık (Mayıs itibariyle)			
. İhracat	141,150	151,907	-7.08
. İthalat	198,853	231,741	-14.19
. Açık	-57,703	-79,834	-27.72
.İhracat/ithalat (%)	71.0	65.6	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Mayıs)

	2016	2015	Değ.(%)
Cari İşlemler Dengesi	-13,679	-18,668	-26.7
Döviz geliri	78,417	82,254	-4.7
. İhracat	61,946	64,589	-4.1
. Seyahat	6,240	7,921	-21.2
. Faiz	774	558	38.7
. Diğer	9,457	9,186	3.0
Döviz gideri	92,096	100,922	-8.7
. İthalat	76,914	85,109	-9.6
. Seyahat	2,353	2,164	8.7
. Faiz	2,172	1,988	9.3
. Diğer	10,657	11,661	-8.6
Cari işlemler dengesi (milyon $) (Mayıs itibariyle yıllık)	-27,249	-43,027	-36.7

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	8/7/2016	10/7/2015	Değ. (%)
	147,123	147,292	-0.11
. ABD Doları	92,751	92,628	0.13
. Euro (Dolar karşılığı)	48,667	48,546	0.25
. Diğer dövizler (dolar karşılığı)	3,009	2,791	7.81
. Kıymetli madenler depo hesapları (dolar karşılığı)	2,696	3,327	-18.97

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	8/7/2016	10/7/2015	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	396,432,213	372,654,556	6.38
. Tüketici kredileri	300,147,386	286,006,171	4.94
Konut	138,812,361	126,358,003	9.86
Taşıt	5,714,258	5,722,311	-0.14
Diğer	155,620,767	153,925,857	1.10
.Kredi kartları	96,284,827	86,648,385	11.12
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	10,623,358	8,472,300	25.39
. Kredi kartları	7,449,611	6,608,476	12.73

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Mayıs)

	2016	2015	Değ.(%)
.Enerji	16,341	27,351	-40.3
.Hizmetler	8,742	9,778	-10.6
.İmalat	9,435	7,977	18.3
.Madencilik	3,408	1,892	80.1
Toplam	37,926	46,998	-19.3

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	8/7/2016	10/7/2015	Değişim (%)
TOPLAM	122,611	120,401	1.84
.Döviz rezervi	102,857	101,960	0.88
.Altın	19,754	18,441	7.12

Repo Hacmi (Bin ₺)

	8/7/2016	8/7/2015	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1,429,424	2,307,170	-38.04
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	57,050,551	41,543,395	37.33

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Haziran)

	2016	2015	Değ.(%)
. Gelir	275,001	237,465	15.81
. Harcama	273,852	236,661	15.71
. Denge	1,149	804	42.91
. Faiz dışı denge	27,539	30,520	-9.77

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	8/7/2016	10/7/2015	Değ. (%)
Toplam	700,055,549	607,406,080	15.25
. Vadesiz	129,909,039	112,172,215	15.81
. Vadeli	570,146,510	495,233,865	15.13

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Haziran 09	109.63	1 Haziran	107.11
Haziran 10	120.43	1 Haziran	103.59
Haziran 11	108.15	1 Haziran	97.60
Haziran 12	109.18	1 Haziran	100.17

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	1/7/2016	3/7/2015	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	734,512,195	626,187,960	17.30
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	141,183,249	110,963,009	27.23
. Bir ay vadeli	100,283,559	95,123,351	5.42
. Üç ay vadeli	430,504,758	369,682,062	16.45
. Altı ay vadeli	36,370,169	24,584,066	47.94
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	26,170,460	25,835,472	1.30
b-Yabancı para mevduat	549,865,331	490,132,565	12.19
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	102,008,113	91,968,815	10.92
. Bir ay vadeli	73,759,750	79,187,008	-6.85
. Üç ay vadeli	256,940,256	237,965,334	7.97
. Altı ay vadeli	40,175,921	33,422,553	20.21
. Bir yıla kadar ve daha uzun vadeli	76,981,291	47,588,855	61.76

Tüketici Güven Endeksi

	Haziran 16	Mayıs 16	Değ.(%)
	69.43	68.75	1.0
.Hanenin maddi durum beklentisi	91.21	89.94	1.4
.Genel ekonomik durum beklentisi	91.32	93.71	-2.6
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	70.64	69.01	2.4
.Tasarruf etme ihtimali	24.55	22.35	9.8

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Şirket Kuruluşları (Ocak-Mayıs)

	2016	2015	Değ. (%)
. Kurulan	31,296	29,273	6.91
. Kapanan	4,526	5,864	-22.82

Ağırlıklı Ortalama Mevduat Faiz Oranları (Mayıs 2016)

TL mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	9.62	. Bir aya kadar vadeli	1.47	. Bir aya kadar vadeli	0.89
. Üç aya kadar vadeli	11.41	. Üç aya kadar vadeli	2.25	. Üç aya kadar vadeli	1.30
. Altı aya kadar vadeli	12.02	. Altı aya kadar vadeli	2.38	. Altı aya kadar vadeli	1.31
. Bir yıla kadar vadeli	11.57	. Bir yıla kadar vadeli	2.17	. Bir yıla kadar vadeli	1.22

İç Borç Stoku (Milyar $)

	2016	2015	Değ.(%)
.Mayıs	452.3	429.4	5.33

Para Arzı (Bin ₺)

	8/7/2016	10/7/2015	Değ. (%)
M1	337,584,668	290,725,008	16.12
DOLAŞIMDAKİ PARA	**107,815,448**	**90,301,838**	**19.39**
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	121,378,292	100,728,471	20.50
Banka Kasaları (-)	13,562,844	10,426,633	30.08
VADESİZ MEVDUAT (TL)	**132,832,665**	**113,157,697**	**17.39**
Mevduat Bankaları	123,044,133	104,665,266	17.56
Katılım Bankaları	9,774,637	8,477,218	15.30
TCMB	13,895	15,213	-8.66
VADESİZ MEVDUAT (YP)	**96,936,555**	**87,265,473**	**11.08**
Mevduat Bankaları	88,678,414	79,516,494	11.52
Katılım Bankaları	8,251,927	7,742,010	6.59
TCMB	6,214	6,969	-10.83
M2	1,267,640,635	1,128,368,283	12.34
VADELİ MEVDUAT (TL)	**576,093,142**	**503,002,431**	**14.53**
Mevduat Bankaları	545,711,151	474,214,546	15.08
Katılım Bankaları	30,381,991	28,787,885	5.54
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	**353,962,825**	**334,640,844**	**5.77**
Mevduat Bankaları	332,769,342	312,542,145	6.47
Katılım Bankaları	21,193,483	22,098,699	-4.10
TCMB	-	-	
M3	1,311,399,837	1,173,243,700	11.78
REPO	**5,612,411**	**5,525,165**	**1.58**
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	12,072,157	13,460,803	-10.32
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	26,074,634	25,889,449	0.72

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	8/7/2016	10/7/2015	Değ. (%)
Toplam	1,337,162,897	1,200,061,170	11.42
Yurtiçi krediler	1,325,110,563	1,190,140,069	11.34
.₺ krediler	959,974,078	869,566,904	10.40
.Yabancı para krediler	365,136,485	320,573,165	13.90
Yurtdışı krediler	12,052,334	9,921,101	21.48

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Mayıs 2016	Mayıs 2015
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	7.0	0.3
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	5.6	2.1
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	1.6	-2.6

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (İlk çeyrek)	2016	2015	Değ.(%)
. Ruhsat	248,925	184,856	34.66
. Yapı kullanma izin belgesi	161,383	160,337	0.65

Turist Sayısı

	2016	2015	Değ.(%)
Ocak-Mayıs	8,301,933	10,771,645	-22.93

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Haziran)

	2016	2015	Değ.(%)
Toplam	5,598	6,733	-16.86
. Kamu	5,422	6,507	-16.67
. Merkez Bankası	176	226	-22.12

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2016	2015
.Haziran	76.1	75.1

Protestolu Senetler (Ocak-Mayıs)

	2016	2015	Değ.(%)
. Adet	386,288	391,897	-1.43
. Tutar (Bin TL)	4,262,612	3,567,267	19.49

İşsizlik Verileri (Nisan 2016 itibariyle)

	Toplam	Erkek	Kadın
. 15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	58,558	28,938	29,620
. İşgücü (Bin kişi)	30,462	20,812	9,650
...İstihdam (Bin kişi)	27,638	19,064	8,573
...İşsiz (Bin kişi)	2,824	1,748	1,076
. İşsizlik oranı (%)	9.3	8.4	11.2
. Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11.0	9.5	14.8
. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	16.0	14.3	19.0

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2016 1.Ç.	2015	2014	2013	2012
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	411,502	397,872	402,431	390,167	339,705
Kısa vadeli	106,640	102,435	131,638	130,334	100,158
Uzun vadeli	304,862	295,437	270,793	259,833	239,547
Kamu sektörü (toplam)	118,173	113,279	117,709	115,944	104,023
Kısa vadeli	17,559	14,550	17,866	17,605	11,040
Uzun vadeli	100,614	98,729	99,843	98,339	92,983
TCMB (toplam)	1,304	1,327	2,484	5,234	7,088
Kısa vadeli	173	176	342	833	1,036
Uzun vadeli	1,131	1,151	2,142	4,401	6,052
Özel sektör (toplam)	292,025	283,265	282,238	268,989	228,594
Kısa vadeli	88,908	87,709	113,430	111,896	88,082
Uzun vadeli	203,117	195,556	168,808	157,093	140,512
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	13,630	-4,560	12,265	50,462	35,809
Kısa vadeli	4,205	-29,203	1,304	30,176	18,599
Uzun vadeli	9,425	24,643	10,961	20,286	17,210
Kamu sektörü (toplam)	4,894	-4,430	1,765	11,921	9,744
Kısa vadeli	3,009	-3,316	261	6,565	4,027
Uzun vadeli	1,885	-1,114	1,504	5,356	5,717
TCMB (toplam)	-23	-1,156	-2,750	-1,854	-2,246
Kısa vadeli	-3	-166	-491	-203	-203
Uzun vadeli	-20	-990	-2,259	-1,651	-2,043
Özel sektör (toplam)	8,760	1,027	13,250	40,395	28,312
Kısa vadeli	1,199	-25,721	1,534	23,814	14,775
Uzun vadeli	7,561	26,748	11,716	16,581	13,537
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	3.4	-1.1	3.1	14.9	11.8
Kısa vadeli	4.1	-22.2	1.0	30.1	22.8
Uzun vadeli	3.2	9.1	4.2	8.5	7.7
Kamu sektörü (toplam)	4.3	-3.8	1.5	11.5	10.3
Kısa vadeli	20.7	-18.6	1.5	59.5	57.4
Uzun vadeli	1.9	-1.1	1.5	5.8	6.6
TCMB (toplam)	-1.7	-46.6	-52.5	-26.2	-24.1
Kısa vadeli	-1.7	-48.5	-58.9	-19.6	-16.4
Uzun vadeli	-1.7	-46.2	-51.3	-27.3	-25.2
Özel sektör (toplam)	3.1	0.4	4.9	17.7	14.1
Kısa vadeli	1.4	-22.7	1.4	27.0	20.2
Uzun vadeli	3.9	15.8	7.5	11.8	10.7

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

We must strengthen democracy and the state of law

The Republic of Turkey and our democracy suffered a treacherous and villainous attack on the night of July the 15th. A junta within the Turkish Armed Forces attempted a coup d'état and tried to seize the power. If this attempt had been successful, it would have massacred not only the ballot box, but the law, the economy, and social peace as well. A civil war could have broken out. It is safe to say that our nation and State had a close brush with a historic disaster.

As the Turkish private sector, we will continue to work and produce for our country day and night by adhering to Mustafa Kemal Atatürk's words, "Sovereignty rests unconditionally with the nation".

We must reinforce democracy and the rule of law against the coup. Neither democracy nor rule of law can exist without one another. It is a certainty that those who are affiliated with the coup attempt must be discharged, but the only criteria when replacing them must be "qualification". If political considerations play a part in these appointments, similar problems may arise in the future.

TOBB members coalesced to defend democracy

The first harsh reaction against the coup attempt which took place Friday night, 15 July, came from TOBB Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu. TOBB Chairman issued a statement that night, saying, "I do not recognize any authority other than the will of the nation and democracy. I stand beside the legitimately elected government. We must defend democracy now."

TOBB, Turkish business people and workers all held the first anti-coup meeting under the leadership of Chairman Hisarcıklıoğlu and called on everybody to support democracy. In addition to that, TOBB and Hisarcıklıoğlu held a simultaneous joint press conference with the chambers and commodity exchanges, operating in all the cities and in 160 districts across Turkey, to condemn the coup attempt.

TOBB quoted economic problems and requests to PM Yıldırım

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Chairman of the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), and TOBB Board members, paid a visit to Binali Yıldırım to congratulate him on his being elected Prime Minister of Turkey and quoted the economic problems and requests of the Turkish business cycles. Making a statement following the visit, Hisarcıklıoğlu said, "As Board members of TOBB, we paid a visit to Mr. Yıldırım to congratulate him on his being elected Prime Minister of Turkey. Meanwhile, we had the opportunity to talk with him on the latest developments in the Turkish economy." Stating that Turkey should have plans to address all possible challenges, TOBB Chairman Hisarcıklıoğlu said, "We appreciate the measures taken by the government to that end."

Support for innovative projects of SMEs

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (KOBİ GSYO A.Ş.) offers financial support to SMEs. KOBİ GSYO A.Ş. does not discriminate against industries, adequately assessing any type of competitive project that has the potential to create a big new market and to contribute to Turkey's economic and social development. KOBİ GSYO A.Ş. is a venture capital company, established by and among the Union of Chambers and Commodity Exchanges of Turkey (TOBB), Halk Bank, KOSGEB, TESK and 16 Chambers of Industry and Commerce and Exchanges under the Capital Markets Board's Regulation No. 15, with Serial No. VI, in an effort to offer financial support to innovative projects of SMEs. The company's mission is to provide financial and managerial support for innovative projects and entrepreneurs that have the potential to contribute to Turkey's economic development.

U.S.-Turkey free trade agreement important

The healthcare industry was discussed at a workshop organized by TOBB and the U.S. Chamber of Commerce jointly at the TOBB Twin Towers. Delivering a speech at the workshop where Minister of Health Recep Akdağ and representatives from the two countries were present, TOBB Chairman M. Rifat Hisarcıklıoğlu said, "The issues the businesses and public authorities are discussing here will serve as a roadmap for the industry." Noting that TOBB and the U.S. Chamber of Commerce signed a MOU in 2012, Hisarcıklıoğlu added, "We have made great progress since then through a number of events. We are not focusing solely on Ankara and Istanbul. We are working all around Turkey. Similarly, we are not focusing solely on Washington and New York in the U.S. The workshop has covered some other promising industries, too."

Kütahya prepares its 'roadmap'

Ranked 4th on TÜİK's 2015 Cost of Living Index for Cities, Kütahya has been developing rapidly into a "Branded City" with its vast underground sources, cultural and natural assets, tourism areas, fertile lands and central location in terms of transport. Nafi Güral, Chairman of Kütahya Chamber of Commerce and Industry (KUTSO), said, "We strongly believe that Kütahya and many other cities in Turkey will rank among the branded cities of the future. We have started to see the initial signs of that, but there are things yet to be done to that end." On the other hand, Ahmet Altınkaya, Chairman of Kütahya Commodities Exchange, said, "We are all working in harmony in projects intended to further develop Kütahya. I believe this cooperation and harmony will generate great synergy which will benefit all the city."

YENİ BİR ÖDÜL, YİNE DENİZBANK!

Nesnelerin İnterneti projelerimiz ile küresel çapta saygınlığa sahip Celent tarafından Bankacılıkta Dijital Dönüşüm kategorisinde Model Banka unvanına layık görüldük.

Başarılarımıza bir yenisini daha eklemenin gururunu yaşıyoruz.

SBERBANK

DenizBank bir Sberbank Grubu kuruluşudur.

DenizBank

/DenizBank | www.denizbank.com | 444 0 800

SANKO
www.sanko.com.tr